

ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ

НИЯТИ УЛУҒ ХАЛҚНИНГ
ИШИ ҲАМ УЛУҒ, ҚАЁТИ ЁРУҒ
ВА КЕЛАЖАГИ ФАРОВОН
БЎЛАДИ

3

«ЎЗБЕКИСТОН»

ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ

НИЯТИ УЛУЕ ХААК.НИНГ
ИШИ ХДМ УЛУЕ, ХДЁТИ ЁРУЕ
ВА КЕЛАЖАГИ ФАРОВОН
БЎЛАДИ

ТОШКЕНТ - «ЎЗБЕКИСТОН» - 2019

V- ee,

Арт С кзн

ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ

НИЯТИ УЛУГ ХААК.НИНГ
ИШИ ХДМ УЛУГ, ХДЁТИ ЁРУГ
ВА КЕЛАЖАГИ ФАРОВОН
БЎЛАДИ

ТОШКЕНТ - «ЎЗБЕКИСТОН» - 2019

O'zbekiston Davlat san'at
va madaniyat instituti
APM inv № 74/11

УЎК 323.(575.1)
КБК 66.3(5У)
М 54

Ўзбекистон Республикаси Президент Шайхон Мирзиёев асарларининг 3-жилди уч бўлимдан иборат бўлиб, унинг биринчи бўлимига мамлакатимиз сийсий-ижтимоий ҳдетидаги энг муҳим воқеалар муносабати билан сўчлаиған нутк; ва маърузалар киритилған.

Китобнинг иккинчи бўлимидан хорижий давлаитр ва нуфузли халқаро ташкилотлар раҳбарлари билан учраиувлардаги нутк ва маърузалар, учинчи бўлимидан эса юртимизда кенг нишонланиб келатган умумхалқ; байрамлари, тарихий саналар, турли халқаро анжуманлар, тадбир ва маросимлар муносабати билан йўлланған табриклар урий олған.

ISBN 978-9943-25-825-9

9 789943 258259

© «ЎЗБЕКИСТОН» НМИУ, 2019

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН: ТАРАВДИЁТ САРИ ДАДИЛ ОДИМЛАР

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИСГА
МУРОЖААТНОМАСИ**

Х,урматли сенатор ва депутатлар!

Кддрли юрт дошл ар!

Мухтарам меx,монлар!

2019 йилда мамлакатимизни ривожлантиришнинг энг мух,им устувор вазифалари тўғрисидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг Парламента Мурожаатномасини баён этишга рухсат бергайсиз.

Бугун биз шиддат билан ўзгариб бораётган замонда яшамовдамиз. Дунё ми^ёсида манфаатлар кураши, ракобат тобора авж олиб, халкаро вазият кескинлашиб бормокда.

Биз келгуси йил учун амалий режалар тузар эканмиз, халкаро майдондаги ана шундай мураккаб вазиятни х,исобга олган х,олда, тараккиётимизнинг усту-
iu)р йўналишларини аник;-равшан белгилаб олишимиз чарур.

Азиз дўстлар!

Биз х,ар бир йилга эзгу ният билан ном берамиз ва
V i олдимизга улкан марраларнй куямиз.

Буюк Имом Бухорий х,азратларининг «Ал-Жомеъ
;к (;\их» асари «**Барча эзгу амаллар ниятга ботлик,
вар Гшр кишига фацат ният килган нарсаси бе-**

рилади» деган хддис билан бошланишида албатта жуда чукур маъно бор.

Биз 2018 йилга «**Фаол тадбиркорлик, инновацион гоялар ва технологияларни цу л ѝ а б - ку в в а г л а ш йили**» деб ном бериб, Давлат дастури доирасида 21 триллион сўм ва 1 миллиард долларга тенг 76 мингта лойихдни амалга оширганимиз ўтган йили яхши ният билан бошлаган ишларимизнинг натижасини кўрсатиб турибди.

Саноат, кишлок; хўжалиги, капитал қурилиш, транспорт-коммуникация, сервис ва хизмат кўрсатиш соҳаларида салмокди ютуқлар қўлга киритилди.

Айниқса, ҳар қдчонгидан ҳам оғир бўлган бу йилги мавсумда миришкор дехдон ва фермерларимиз фидокорона меҳнат қилганларини алоҳида таъкидлашни истардим.

Ах, оли фаровонлигини ошириш мақсадида жорий йилда иш ҳаки, пенсия, стипендия ва ижтимоий нафақалар миқдори ўтган йилларга нисбатан сезиларли равишда оширилди. Хусусан, педагог ходимларнинг иш ҳаки сўнги 10 йилда биринчи марта 50 фоизгача қўпайтирилди.

Қўрилган чора-тадбирлар туфайли аҳолининг реал умумий даромадлари 2017 йилга нисбатан 12 фоизга ошди.

«**Хар бир оила - тадбиркор**», «**Ёшлар - келажакимиз**» каби дастурлар доирасида 2 триллион сўмга яқин маблағ ажратилиб, жойларда 2 минг 600 дан ортиқ бизнес лойиҳалари амалга оширилди.

Бу йилдан бошлаб, солиқларнинг прогноздан ошириб бажарилган қием и ҳисобидан ҳудудларда 5,5 триллион сўм қўшимча маблағ қолдирилди.

Бу, ўтган йилга нисбатан 6 баробар, 2016 йилга нисбатан эса - шунга эътибор беришингизни сўрайман - 32 баробар қўйдир.

Хурматли юртдошлар!

Яқунига етиб бораётган йил барчамиз учун муқаддас Ватан тимсоли бўлган кишлоқларимиз, маҳаллаларимизни обод қилиш бўйича улкан ишлар бошланган йил бўлди.

Хусусан, «**Обод кишлоқ**» ва «**Обод маҳалла**» дастурлари халқимиз томонидан катта мамнуният билан қўлиб олинди. Жорий йилда бу борадаги қурилиш ва ободонлаштириш ишларига 3 триллион сўм маблағ йўналтирилди.

Натижада 416 та кишлоқ янгича қиёфага эга бўлди.

Ўтаётган йилда ҳаётимизнинг бонча соҳаларида, жумладан, илм-фан, таълим-тарбия, маданият ва санъат, спорт соҳаларини ривожлантириш йўлида ҳам муҳим қадамлар қўйилди. Айниқса, юртимиз ёшлари Индонезияда бўлиб ўтган Осиё ва Парасос иёуинларида, Аргентинада ўтказилган ўсмирлар Олимпиадасида юқори ўринларни олгани барчамизни қувонтирди.

Хурматли парламент аъзолари!

Халқаро муносабатларда очик; ва амалий, фаол ширкатчилик сиёсат олиб борилаётгани туфайли ишончли ҳамкор сифатида мамлакатимизнинг халқаро обрўси кхюра ортиб бормокда.

Барча кўшнилари билан дўстона ва ўзаро ишонч рухдаги муносабатларни янада мустахкамлаш бизнинг асосий вазифаларимиздан бирига айланди.

2018 йилда 18 та давлатлараро расмий ташрифлар амалга оширилди ва 52 миллиард долларлик 1 минг 80 та лойиҳа бўйича келишувларга эришилди.

Жаҳон банки, Европа тикланиш ва тараққиёт банки, Ислон ва Осиё тараққиёт банклари, бошқа халқаро молия институтлари билан ҳамкорликдаги инвестициялар ҳажми 8,5 миллиард доллари ташкил этди.

Бугунги кунда юртимизда, чет эл инвестициялари ҳисобидан киймати 23 миллиард долларлик 456 та лойиҳа амалга оширилмоқда.

Халқаро ва минтакавий хавфсизликка таҳдидлар тобора кучайиб бораётганини ҳисобга олиб, биз янги Мудофаа доктринасини қабул қилдик.

Қуролли Кучлар таркибидаги барча қўшин турларининг тузилма ва вазифалари қайта қўриб чиқилди.

Армия ва халқ бирлигини таъминлаш мақсадида барча ҳудудларда ҳарбий-маъмурий секторлар ташкил этилди.

Албатта, йил мобайнида амалга оширган ишларимиз рўйхатини узок давом эттириш мумкин. Пекин бундай мисолларни келтириш, қайд этишдан мақсад - кўкракка уриб мактаниш эмас. Биз бундан мутлақо йироқмиз. Бизнинг мақсадимиз - ўтган бир йиллик тараққиёт йўлимизни ҳолисона ва танқидий баҳолашдан иборат.

Фурсатдан фойдаланиб, ислохотларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаб келаётган, барча қийинчилик ва синовларни мардона енгиб, ўзининг фидокорона меҳнати билан жонажон Ватанимиз равнақиға улкан ҳисса қўшаётган олижаноб халқимизга чин қалбимдан миннатдорлик билдираман.

Мухтарам анжуман ишгирокчилари!

Яна санокли қуёл ардан кейин юртимизга янги - 2019 йил кириб келади. Янги йил арафасида анъанамизга қўра 2019 йилга қандай ном бериш тўғрисида бугун сизлар билан маслаҳатлашиб, бир қарорга келсак, айнаи муддао бўлади.

Албатта, биз бу ҳақда қўп ўйладик. Жойларда халқ билан мулоқотлар давомида ва мурожаатларда билдирилган фикрлар, тақлиф-мулоҳазаларни атрофлича қўриб чиқдик.

Жаҳон тажрибаси шуни қўреатадики, қайси давлат фаол инвестиция сиёсатини юритган бўлса, ўз иқтисодиётининг барқарор ўсишига эришган.

Шу сабабли ҳам инвестиция бу иқтисодиёт драйвери, ўзбекча айтганда, иқтисодиётнинг юрағи, десак, муҳолага бўлмайди.

Инвестиция билан бирга турли соҳа ва тармоқларга, ҳудудларга янги технологиялар, илгор тажрибалар, юксак мал ақали муҳассислар кириб келади, тадбиркорлиги к жадал ривожланади.

Шу ўринда бир савол тугилади: инвестиция деймиз, инновация деймиз, модернизация, деймиз.

Пекин бу ўзгаришлардан қўзланган асосий мақсад мима ўчи?

Юртимизда яшаётган хдр кайси инсон миллати, тили ва динидан катъи назар, эркин, тинч ва бадавлат умр кечириши, бугун хдѣтдан рози бўлиб яшаши - бизнинг бош мақсадимиздир.

Бу йўналишда олдимизда улкан вазифалар турибди. Мамлакатимиз тараккиѣти ва халкимиз фаровонлиги биринчи навбатда ижтимоий сохддаги ислох,отларимиз самараси билан чамбарчас боғлиқ.

Ёшларимизга муносиб таълим бериш, уларнинг илм-фанга бўлган интилишларини рўсбга чиқаришимиз керак. Шу мақсадда мактабгача таълим тизимини ривожлантиришимиз, ўрта ва олий ўқув юр்தларнинг моддий-техник базасини, илмий ва ўқув жараёнлари сифатини тубдан яхшилашимиз керак.

Халкимиз саломатлигини мустаҳдамлаш, соғлом турмуш тарзини қарор топтириш биз учун ҳаёгий муҳ,им масаладир. Такрор айтаман, тинчлик ва соғлиқни таъминласак, қолган амма нарсга эришамиз.

Ногиронлиги бўлган шахслар, боқувчисини йўқотганлар, ёлғиз кексалар, умуман, қўмаққа муҳтож қатламларни қўллаб-қувватлаш, албатга, устувор вазифамиз бўлиб қолади.

Келгуси йилда тадбирқорлик, бизнес учун янада қулай муҳдт яратиш, янги иш ўринлари ташкил этиш, аъоли даромадларини қўпайғириш, пенсия таъминотини яхшилаш бўйича ҳ,ам қўп ишлар қилишимиз л озим.

Шуларнинг барчасини ҳдсобга олиб, 2018 йилда бошлаган ишларимизни мантаний давом эттириш ва юксак босқичга қўтариш мақсадида, мен қириб кела-

ётган янги -2019 йилга «**Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили**», деб ном беришни таклиф этаман.

Азиз дўстлар!

Йилга бундай ном берганимиз барчамизга жуда қатта вазифалар ва масъулият юқлайди. Инвестицияларни қандай **қилиб** қўпайтирамиз, ижтимоий муаммоларни қандай ҳ,ал қиламиз, деган саволлар олдимизда қўндаланг бўлиб турибди.

«Ойнаи жаҳ,он» орқали бизни қузатиб турган халкимиз ана шу саволларга биз дан жавоб қутишга тўла ҳақли.

Бу вазифаларни ҳ,ал қил и ш га бугундан бошлаб қиришмасак, бор қуч ва имқониятларимизни шу йўлда сафарбар этмасак, қўзлаган мақсадга, маррага эришиш қийин бўлади.

Ҳ,ар бир раҳ,бар - у вазир ёки марқазий идора бошлиқи бўладими, депутат ёки сенатор бўладими, қомпания ёки ҳўжалиқ бирлашмаси раиси, вилоят ёки туман ҳ,оқими бўладими - барча-барчамиз бу ишни)нг биринчи вазифамиз, деб қилишимиз зарур.

Биз факат инвестицияларни фаол жалб қилиш, янги ишлаб қиқариш қувватларини ишга тушириш қиеобидан иқтисодиётимизни жадал ривожлантириш а қишамиз.

11 қг исодиётдаги ижобий нақижалар эса ижтимоий г о қада тупланиб қолган муаммоларни тизимли ҳ,ал ниш имқонини яратади.

1>уқи ҳ,аммамиз қуқур тушуниб олишимиз ва ишимиз ту шу асосда ташкил этишимиз шарт.

Кадрли юртдошлар!

Иктисодиёт соҳасида олдимизда турган вазифалар ҳдқида гапирганда, аввало, кенг камровли иктисодий ислох,отлар негизида куйидаги мақсадлар мужассам эканини қайд этиш лозим:

- очик иктисодиёт, соғлом рақобат, ишбилармонлик ва инвестиция муҳ,итини гу б дан яхшилаш учун зарур шароитларни яратиш;

- иктисодиётда давлаг иштирокини камайтириш, хусусий секторни жадал ривожлантириш орқали янги иш ўринларини қўйайтириш;

- иктисодиётни модернизация ва диверсификация қилиш, ме^нат унумдорлигини ошириш орқали юкори иктисодий ўсишни таъминлаш;

- «яшарин» иктисодиётга қарши қурашиш, унинг ҳджмини кескин қисқартириш;

- валютани эркинлаштириш сиёсатини изчил давом эттириш, барқарор монетар сиёсатни амалга ошириш;

- иктисодиётни ривожлантиришга дойр стратегик вазифаларни руёбга ч и қар и ш га қодир малакали кадрларни тайёрлаш.

Бу мақсадларга эришиш учун қуйидаги устувор вазифаларни амалга ошириш талаб этилади.

Биринчидан, биз макроиктисодий барқарорликни ва юкори иктисодий ў сит суръатларини таъминлашимиз шарт.

Аввало, инфляцияни қиловламасдан туриб, макроиктисодий барқарорликка эришиш мумкин эмас.

Жахон тажрибасини пухта ўрганиб> халқаро экспертиларни жалб этган ҳолда, монетар сиёсатни

тақомиллаштириш ва нарх-наво барқарорлигини таъминлаш концепциясини ишлаб чиқишимиз зарур.

Ўтиш даврида иктисодиёт соҳасида статистик ҳдсобротларни тўғри қуриш ва давлатнинг иктисодий салох,иятини аниқ баҳолаш жуда муҳ,имдир.

Шу орқали ялпи ички маҳ,сулотни ҳолисона баҳ,олашга эришиш мумкин.

Шу мақсадда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ва Халқаро валюта фондининг Миллий ҳ,исоблар тизимини республикамизда 2020 йил 1 январдан бошлаб тўлиқ қурий этишимиз лозим.

Иктисодиётнинг барқарор ўсиши, биринчи навбатда, етакчи соҳалар ривожига бевосита боғлиқдир.

Қдйси со^ада юкори қийматга эга маҳсулот яратилса, биз ана шу соҳдни биринчи навбатда қўллаб-қувватлаймиз.

Шунинг учун иктисодиёт ривожига жиддий гуртки берадиган соҳдларни ривожлантириш стратегиясини ишлаб чиқиш ва амалга оширишимиз лозим.

Вазирлар Маҳдамаси мамлакатни 2030 йилга қадар мжтимоий-иктисодий жихатдан комплекс ривожлантириш концепциясини ишлаб чиқиб, халқаро экспертпар иштирокида муҳ,оқама қилишни қелгуси йил I апрелгача яқунласин.

Бюджет маблағларидан самарали фойдаланиш тишмни янада тақомиллаштириш зарур.

Бюджет ҳдсобрдан маблағ ажратиладиган ҳдр қаидай дастур ёки лойиданинг сифат ва мивдор

курсаткичларидан иборат, натижага йўналтирилган индикаторлари бўлиши керак.

Вазирлар Махкамасига икки ой муддатда ушбу вазифаларни амалга ошириш юзасидан таклиф киритиш топширилади.

Келгуси йил учун Давлат бюджета дефицита 4,5 триллион сўм атрофида бўлиши ва ялпи ички махсулотга нисбатан 1,1 фоиз бўлиши режалаштирилмокда.

Вазирлар Махдамаси ва Хисоб палатаси ҳозирдан бошлаб кўшимча имконият ва манбалар ҳисобидан бюджет даромадларини кўпайтириш, шу орқали кутилаётган дефицитни камайтириш юзасидан аниқ чоралар кўрсин.

Шунингдек, бир ой муддатда ташки бозордаги ўзгаришларнинг иктисодиётимизга салбий таъсирини камайтириш бўйича «Йўл харитаси»ни ишлаб чиқиш лозим.

Иктисодиётнинг барча соҳаларини рақамли технологиялар асосида янгилашни назарда тутадиган Рақамли иктисодиёт миллий концепциясини ишлаб чиқишимиз керак. Шу асосда «Рақамли Ўзбекистон - 2030» дастурини ҳаётга татбиқ этишимиз зарур.

Рақамли иктисодиёт ялпи ички махсулотни камида 30 фоизга ўстириш, коррупцияни кескин камайтириш имконини беради. Нуфузли халқаро ташкилотлар ўтказган таҳдиллар ҳам буни тасдиқламокда.

Шунинг учун Хукуматга икки ой муддатда рақамли иктисодиётга ўтиш бўйича «Йўл харитаси»ни

ишлаб чиқиш топширилади. Бу борада ахборот хавф-еизлигини таъминлашга алоҳида эътибор қаратиш зарур.

Иккинчидан, иктисодиётимиз ривожининг муҳим шарти бўлган фаол инвестиция сиёсатини изчил давом эттирамиз.

2019 йилда барча манбалар ҳисобидан қарийб 138 триллион сўмлик ёки 2018 йилга нисбатан 16 фоиз кўп инвестицияларни ўзлаштириш мўлжалланмокда.

Бу борада тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар миқдори жорий йилга нисбатан қарийб 1,5 баробар оширилиб, 4,2 миллиард долларга етказилади. Натижада 142 та замонавий корхона ишга туширилад и.

Бугунги кунда Ўзбекистонда амалга оширилаётган мелохотлар ва уларнинг натижаси жаҳондаги етакчи халқаро рейтинг агентликлари томонидан эътироф қилинаётганини алоҳида таъкидлаш лозим.

Масалан, дунёдаги нуфузли «Fitch Ratings» ва «Standart & Poor's» рейтинг агентликлари биринчи марта мамлакатимизнинг халқаро суверен кредит реитингини белгилади.

Дна шу рейтинг баҳолари «Барқарор» прогноппа эга бўлиб, бу яқин 12-18 ой давомида ушбу курсаткичнинг пасайиш эҳтимоли камлигини билдиради.

Ўзбекистон эришаётган бундай рейтинг баҳолари куш и на ривожланаётган давлатларга нисбатан юқори жамшиш қайд этиш лозим.

Ушбу рейтинг агентликлари Ўзбекистонда валюта, савдо ва нарх сиёсати эркинлашгани, давлат бош-карувидаги институционал ўзгаришлар, мамлакаг ол-тин-валюта ва бюджет захираси етарли экани, давлат карзининг камлиги сингари омилларга алохдда эъти-бор қаратмоқда.

Келгуси йилнинг биринчи чорагида юртимиз тарихида илк марта Ўзбекистоннинг суверен давлат облигациялари ва халқаро молия бозорларига чи-карамоқда.

Бу борада биз «J.P.Morgan», «Citibank», «Deutsche Bank» каби етакчи халқаро инвестиция банклари би-лан ҳамкорлик олиб бормоқдамиз.

Хорижий инвестицияларни кенг жалб қилиш учун мамлакатимизнинг инвестиция салоҳиятини тўла на-моён этиш чораларини қўйишимиз керак.

Биз иктисодийликка сармоя қиритишга ин-тиладиган инвесторлар учун ҳудудлар ва тармоқлар бўйича инвестиция лойиҳаларини пухта шакллантира оласан, бу масалада ижобий нажижага эришиш мумкин.

Бу борада эркин иктисодий зоналар ва кичик сано-ат зоналарида бизнес субъектларини жойлаштириш, уларга имтиёз ва преференциялар беришни ташкилий ва ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солиш лозим.

Биринчи навбатда, экспортга маҳсулот чиқараётган, инновацион ва юқори технологик ишлаб чиқаришни йўлга қўйган тадбиркорларга ва чет эллик инвестор-ларга шундай имконият яратиш керак.

Шу мақсадда Вазирлар Маҳдумасига бир ой муд-датда аниқ комплекс чора-тадбирлар ишлаб чиқиш, жумладан, мамлакатимизни Глобал рақобатбар-дошлик рейтингига қиритиш бўйича тегишли ишлар-ни амалга ошириш топширилади.

Учинчидан, банк ва молия тизимида исло-хотларни жадал давом эттириш, соҳага замонавий бозор механизмларини кенг жорий этиш зарур.

Бугунги кунда банк тизимидаги энг асосий муам-мо - улар капиталнинг асосий қисми, яъни, 83 фоизи давлатга тегишли эканидир. Бу, ўз навбати-да, банк секторида соғлом рақобатга тўсик бўлиб, хизмат қўрсатиш сифатига салбий таъсир қилмоқда.

Ҳукумат ва Марказий банк халқаро молия инсти-тутлари қўмағида банк-молия тизимини ривожланти-риш бўйича узок муддатли стратегия ишлаб чиқиши лозим.

Бунда банк тизимида хусусий ва хорижий капи-тал қириб қелиши ҳисобидан биз давлат банклари улушини босқичма-босқич қайтариб бормиз. Бу эса соҳада рақобат муҳитини яхшилашга, ти-жорат банклари фаолиятини, кредитлаш сифати ва маданиятини ҳақ томонлама оширишга хизмат қилади.

Шунингдек, молия бозорлари, жумладан, фонд бо-зорини ривожлантириш ҳам янги иктисодий шароитда асосий мақсадларимиздан бири бўлиши керак.

Янги молиявий инструментларни жорий этиш на облигациялар чиқариш орқали, банк хизматлари

Ушбу рейтинг агентликлари Ўзбекистонда валюта, савдо ва нарх сиёсати эркинлашгани, давлат бош-карувидаги институционал ўзгаришлар, мамлакат олтин-валюта ва бюджет захираси етарли экани, давлат карзининг камлиги сингари омилларга алоҳдда эътибор қаратмолди.

Келгуси йилнинг биринчи чорагида юртимиз тарихида илк марта Ўзбекистоннинг суверен давлат облигацияларини халқаро молия бозорларига чиқарамиз.

Бу борада биз «J.P.Morgan», «Citibank», «Deutsche Bank» каби етакчи халқаро инвестиция банклари билан ҳамкорлик олиб бормоқдамиз.

Хорижий инвестицияларни кенг жалб қилиш учун мамлакатимизнинг инвестиция салоҳиятини тўла намоён этиш чораларини қўйшимиз керак.

Биз иқтисодийликка сармоя қилишга интиладиган инвесторлар учун ҳудудлар ва тармоқлар бўйича инвестиция лойиҳаларини пухта шакллантира оласан, бу мавқаларда ижобий натижага эришиш мумкин.

Бу борада эркин иқтисодий зоналар ва кичик саноат зоналарида бизнес субъектларини жойлаштириш, уларга имтиёз ва преференциялар беришни ташкилий ва ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солиш лозим.

Биринчи навбатда, экспортга маҳсулот чиқараётган, инновацион ва юқори технологик ишлаб чиқаришни йўлга қўйган тадбиркорларга ва чет эллик инвесторларга шундай имконият яратиш керак.

Шу мақсадда Вазирлар Маҳкамасига бир ой муддатда аниқ комплекс чора-тадбирлар ишлаб чиқиш, жумладан, мамлакатимизни Глобал рақобатбардошлик рейтингига қилиш бўйича тегишли ишларни амалга ошириш топширилади.

Учинчидан, банк ва молия тизимида илҳотларни жадал давом эттириш, соҳага замонавий бозор механизмларини кенг жорий этиш зарур.

Бугунги кунда банк тизимидаги энг асосий муаммо - улар капиталининг асосий қисми, яъни, 83 фоизи давлатга тегишли экандир. Бу, ўз навбатида, банк секторида соғлом рақобатга тўсик бўлиб, хизмат қўрсатиш сифатига салбий таъсир қилмоқда.

Хукумат ва Марказий банк халқаро молия институтлари қўмағида банк-молия тизимини ривожлантириш бўйича узок муддатли стратегия ишлаб чиқиш лозим.

Бунда банк тизимига хусусий ва хорижий капитал қилиш ҳисобидан биз давлат банклари улушини босқичма-босқич қайта қилиш бормиз. Бу эса соҳада рақобат муҳитини яхшилашга, тижорат банклари фаолиятини, кредитлаш сифати ва маданиятини ҳақ томонлама оширишга хизмат қилади.

Шунингдек, молия бозорлари, жумладан, фонд бозорини ривожлантириш ҳақ янги иқтисодий шароитда асосий мақсадларимиздан бири бўлиши керак.

Янги молиявий инструментларни жорий этиш ва облигациялар қилиш орқали, банк хизматлари

кўламини янада кенгайтириш, илгор ахборот технологиялари асосида банк тизимини ривожлантириш зарур.

Инвесторлар мамлакатимизда ўзини имкон қадар эркин ҳис қилишлари учун валюта бозорини янада эркинлаштириш талаб этилади.

Тўртинчидан, фуқароларимиз соливдан қочиш эмас, уни вақтида тўлашдан манфаатдор бўлиши керак.

2019 йилдан бошлаб жорий этилаётган янги солиқ концепциясининг энг асосий гоёси солиқ юкини камайтириш, содда ва барқарор солиқ; тизимини қўллашни кўзда тутди. Шу орқали иктисодиётимиз рақобатбардошлигини ошириш, тадбиркор ва инвесторлар учун ҳдр томонлама қулай муҳит яратишга эришиш мумкин.

Афсуски, ялпи ички маҳсулотда «яширин» иктисодиётнинг улуши катта бўлиб, бу мамлакат ривожига салбий таъсир қўймоқда.

Солиқ; юкини камайтириш, бизнес юритиш учун янада қулай шароитлар яратиш «яширин» иктисодиётга барҳдм беришнинг ягона йўлидир. Шунинг учун бу борада таъсирчан чораларни назарда тутадиган алоҳида дастур ишлаб чиқишимиз зарур.

Бундан ташқари, ўзимизда ишлаб чиқарилган ва импорт қилинаётган юқори ликвидли маҳсулотлар маркировкасини жорий этиш бўйича жадал иш олиб бориш талаб этилади.

Янги таҳрирдаги Солиқ; кодексига мамлакат тараққиётининг таянчи бўлган инсофли, ҳдлол солиқ; тўлов-

чиларни рағбатлантириш, яширин фаолият юритадиганларни эса жазолаш кўзда тутилиши шарт.

Маълумки, солиқ ставкалари пасайтирилиши ёки айрим солиқлар бекор қилиниши билан бюджетга тушадиган маблағ албатта камаяди.

Буни самарали солиқ маъмуриятчилиги орқали бартараф этиш ва бюджет барқарорлигини таъминлаш мумкин. Айнан шунга эришиш биринчи галдаги вазифамиздир.

Солиқ; маъмуриятчилиги шундай бўлиши керакки, қўшилган қиймат солиғи кенг жорий қилинса ҳам, бу ҳолат истеъмол товарларининг нархи ўсишига олиб келмаслиги шарт ва зарур.

Молия вазири ва Давлат солиқ қўмитаси раиси солиқ маъмуриятчилиги самарадорлиги ҳамда бюджет ва истеъмол маҳсулотлари нархининг барқарорлигини таъминлашга шахсан масъул этиб белгиланади.

Солиқ юкини камайтириш ҳисобига барчага бир хил адолатли солиқ режимини жорий этиш, солиқ имтиёзларини босқичма-босқич бекор қилиш лозим.

Зеро, берилган имтиёз рақобат муҳитига салбий таъсир қўрсатаётганини тадбиркорларнинг ўзлари ҳам яқиндан сезмоқдалар.

Вазирлар Маҳкамасига икки ой муддатда ана шу масала бўйича «Йўл харитаси» ишлаб чиқиш вазифа-ш юпширилади.

Ўешинчидан, тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлаш бўйича ишлар жадал давом эттирилади.

Буюк аллома Нажмиддин Кубро хазратлари **«Муваффакиятни - саъй-харакатда, муваффақият-сизликни эса - л оқайдлик ва дангасаликда курдїм»**, деб бежиз айтмаганлар.

Х,ак;икатан хам, биз факат фаол тадбиркорлик, тинимсиз меҳнат ва интилиш оркали тараккиётга, фаровон ҳаётга эриша оламиз.

Жаҳ,он банкининг бизнес юритиш соҳдсидаги рейтингда мамлакатимиз қурилиш бўйича 134-ўринни эгаллаган.

Бу эса соҳада қўплаб муаммолар борлигидан далолат беради.

Мисол учун, қурилиш соҳдсида руҳсат беришга оид 17 та тартиб мавжуд бўлиб, уларни олиш учун ўртача 246 кун сарфланади. Бу адолатсизлик эмасми?

Вазирлар Маҳкамаси зудлик билан ушбу соҳдга дойр норма ва қоидаларни такомиллаштириш чораларини қўриб чиқиши керак.

Олтинчидан, иктисодиётни бошқаришда давлат аралашувини кескин камайитириш лозим.

Бугунги кунда мамлакатимизда 603 та акциядорлик жамияти фаолият юритаётган бўлса, уларнинг 486 тасида давлат улуши 52 триллион сўмни ташкил этмокда.

Ёкилги-энергетика, нефть-газ, кимё, транспорт ва банк соҳ,аларида давлат иштироки юкори даражада сакланиб қолаётгани уларни бозор механизмлари асосида ривожлантириш, инвестициялар жалб этишга тўскинлик қилмокда.

Лйрим вазирликлар ўзи назорат қиладиган соҳ,адаги қорхоналарда таъсисчи экани эркин ва соғлом рақобатга йўл бермаяпти, буниям бугун очик айтиш керак. Бундай тизимни энди ўзгартирмасак, ушбу қармокларда хам ва умуман, иктисодиётда барқарор ривожланишга эришиб бўлмайди.

Давлат активлари тартибсиз бошқарилаётгани х,ам самарадорликка салбий таъсир қўрсатмокда. Масалан, \озирги вақтда 972 та давлат қорхонаси активларининг атиги 21 фоизи Давлат рақобат қўмитаси томонидан, қолган 79 фоизи вазирлик ва идоралар ҳдмда ҳўжалик бирлашмалари томонидан бошқарилмокда.

Бундай ёндашув сўнгги 27 йил давомида давлат қорхоналарини қандай аҳ,волга олиб қелгани х,еч қимга сир эмас. Авиасозлик саноати қаби бутун бир соҳд йўқ бўлиб қетди.

Мавжуд тизимни тартибга солиш мақсадида Давлат активларини бошқариш маркази фаолиятини тубдан такомиллаштириш, уни мустақил агентлик этиб қайта ташкил қилиш лозим.

Бу Агентлик давлат мулкини бошқариш, давлат қорхоналарини ислох қилиш, акция ва облигациялар чиқариш йўли билан уларни молиявий соғломлаштириш, хусусийлаштириш қараёнларига бош-қош бўлади.

Вазирлар Маҳ,камасига бир ой муддатда мақкур тақлифни амалда жорий этиш вазифаси топширилади.

Еттинчидан, биз эркин бозор тамойилларини ўрнатмокчи эканмиз, иктисодиётнинг етакчи

тармокларини исло* килиш ва ривожлантириш оркаш соғлом ракобат мухитини яратишимиз шарт.

Бу борада биринчи кадам сифатида «Ўзбекэнерго» ва «Ўзбекистон ҳаво йўллари» тизимини тубдан ислох килиш ҳақида қарорлар қабул қилдик.

«Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси қайта ташкил этилиб, парвозларни амалга ошириш, аэропортларни бошқариш ва аэронавигация хизматлари бир-биридан ажратилди.

Келгуси йилда бошқа стратегик тармоқларни ҳам, жумладан, «Ўзбекнефтегаз», «Ўзкимёсаноат» жамиятлари, Навоий кон-металлургия комбинатини босқичма-босқич ислох қилишни давом эттирамиз.

Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ва унинг нархини белгилаш амалиётини бутунлай қайта қўриб чиқиб, бозор тамойилларини жорий этиш зарур.

Вазирлар Маҳкамасига ушбу масалалар юзасидан икки ой муддатда Ҳукумат дастурлари ва «Йўл хариталари»ни ишлаб чиқиш топширилади.

Саккизинчидан, иқтисодиётимизни жаҳон бозори ва интеграция қилиш ва экспортни қўллаш (5-қувватлаш устувор вазифадир.

Келгуси йили экспорт ҳажмини 30 фоизга ошириб, 18 миллиард долларга етказишни мақсад қилиб қўймоқдамиз.

Биз экспортга йўналтирилган иқтисодиётга ўттиришимиз, ички бозорда ракобат мухитини шакллантиришимиз зарур.

Шунингдек, транспорт-логистика тизимини такомиллаштириш ҳам энг долзарб масаладир. Чунки денгизга чиқиш имкониятимиз чеклангани учун маҳсулотни экспорт қилишда қўллаб қийинчиликлар майдо бўлмоқда.

Шу боис, «Ўзбекистон Эйрвейс» ва «Ўзбекистон темир йўллари» компаниялари товарларимизни экспорт қилиш бўйича замонавий логистика йўналишларини яратишлари зарур.

Вазирлар Маҳкамаси экспорт юқларини ўқушни давлатлардан темир йўл орқали имтиёзли нархларда ўтказиш бўйича музокаралар олиб бориши керак. Шу билан бирга, Жаҳон банкининг «**Логистика самардорлиги индекси**»даги мамлакатимиз ўрнини юқори позицияга қўтариш чораларини қўриш лозим.

Келгуси йилда божхона тартибларини кескин соддалаштириш, божхона назорати пунктлари ҳамда юқларни расмийлаштириш постларини тубдан ислох қилиш зарур.

Юртимизнинг барча ҳудудларида замонавий талабларга жавоб берадиган, «ягона дарча» тамойили асосида фаолият қўрсатадиган божхона комплексларини барпо этиш керак.

Вазирлар Маҳкамасига бир ой муддатда юқорида қайд этилган масалалар бўйича «Йўл харитаси»ни ишлаб чиқиш вазифаси топширилади.

Тўққизинчидан, ҳудудларни комплекс ривожлантириш тадбирларини изчил давом эттириш лозим.

Идтисодиётдаги тизимли ўзгаришлар натижасида ялпи ички маҳсулот таркибида саноатнинг улуши жорий йилда 35 фоиздан 37 фоизга ортиши кутилмоқда. Бироқ; айрим шаҳар ва туманларда бу ўрта муҳим масалага етарлича эътибор берилмаяпти.

Оқибатда, республиканинг 27 та туманида саноатнинг улуши вилоят кўрсаткичининг 1 фоизига ҳам етмайди. Шу сабабли, ҳдр бир туман ва шаҳар саноатини ривжлантириш бўйича ўрта ва узок муддатли дастурлар ишлаб чиқиш керак. Бу масалани, аввало, Қўрақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар раҳбарлари алоҳида назоратга олиши керак.

Янги йилда «Обод қишлоқ» ва «Обод маҳалла» дастурлари ижроси учун 4 триллион сўмдан зиёд маблағ ажратиш кузда тутилмоқда.

Бугунги кунда мамлакатимизнинг урбанизация даражаси 35,5 фоизни ташкил этади ва ҳозирдан бошлаб зарур чоралар кўрилмаса, ушбу кўрсаткич яқин келажакда пасайиши мумкин.

Бош вазир А.Арипов мамлакатимиз аҳолисининг урбанизация даражасини 2030 йилга қадар 60 фоизга етказиш бўйича Давлат дастури ишлаб чиқиш учун шахсан масъул этиб белгиланади.

Бу борада факат пойтахт ва вилоят марказлари бўлган шаҳрларни эмас, аввало, ҳудудларда жойлашган шаҳар ва посёлкаларни комплекс ривжлантириш эътибор марказида туриши керак.

Қишлоқ жойларда намунавий уй-жойлар қуриш дастурларидан босқичма-босқич шаҳар ва посёлкаларда қўп қаватли уйлар қуришга утишимиз лозим. Мухандислик-коммуникация инфратузилма-

си ҳдм уй-жойларни қуриш дастурлари билан узвий боғлиқ ҳолда ривожланиши даркор.

Бу ишларга Иқтисодиёт вазирлиги бош-қош бўлиши лозим.

Шу билан бирга, ушбу вазифаларни амалга ошириш учун махсус жамғарма тузилади. Бинолар ва иншоотлар жойлашган ер участкаларини хусусийлаштиришдан тушган маблағлар ана шу жамғармада тўпланади.

Биз бу янги тизим орқали ҳудудларимиз қиёфасини янада обод қилишга ва аҳоли фаровонлигини оширишга эришамиз.

Ўнинчидан, қишлоқ хўжалиги соҳасини бошқариш тизимини ислоҳ қилиш, ер ва сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш борасидаги илтор технологияларни жорий этиш, озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш энг муҳим вазифамиздир.

Кейинги йилда кластер усулида пахта етиштиришни қамида 52 фоизга етказиш учун 48 та пахта-тўқимачилик кластерини ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Шу билан бирга, галла ва мева-сабзавот кластерлари фаолиятини ҳдр томонлама ривожлантириш керак. Бу соҳа биз учун нисбатан янги эканини инobatга олиб, уни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш, жумладан, кредит тизимини соддалаштириш, харажатларни субсидиялаш, ер ажратиш билан боғлиқ тартибларни қайта қўриб чиқиш талаб этилади.

Уругчиликда асл навларни яратиш мақсадида тажриба-селекция ишларини тубдан жонлантириш лозим.

Бунинг учун уругчилик ва селекция билан шуғулланадиган институтларнинг моддий-техник базасини яхшилаш, давлат-хусусий шериклик асосида уругчилик кластерларини ташкил қилиш талаб этилади.

Қишлоқ хўжалиги экинлари ва чорвачилик бўйича янги тармоқларни ривожлантиришимиз зарур.

Бугунги кунда фермер хўжаликларининг йиллик чорва озукасига бўлган эҳтиёжининг факат 35 фоизи маҳаллий имкониятлар ҳисобидан қопланмоқда.

Шу сабабли янги ерларни ўзлаштириш орқали экин майдонларини кенгайтириш эвазига чорванинг озука базасини мустахкамлаш, шунингдек, балиқчилик, паррандачиликни ривожлантириш ҳисобидан озиқ-овқат маҳсулотлари ҳажмини кескин қўпайтиришимиз керак.

Яна бир муҳим вазифа - сўзни тежайдиган сўғориш технологияларини кенг қўллашдан иборат.

Вазирлар Маҳдумасига икки ой муддатда бу масала бўйича «Йўл харитаси»ни ишлаб чиқиш топширилади.

Қишлоқ хўжалиги мақсадларида ер бериш тизимини тубдан қайта қўйиб чиқиш керак.

Ердан самарали фойдаланиб, мўл ҳосил олаётган қўп тармоқли фермер хўжаликларига ўз фаолиятини кенгайтириши учун қўшимча ер майдонларини ажратиш лозим.

Дг рар соҳда энг катта муаммо - фермерларнинг қитлоқ хўжалиги соҳасида етарли билимга эга эмаслигидир.

Тўғри, улар да қуч-гайрат, ташаббус, ерга меҳр бор, қўпчилигининг қўзи ёниб турибди.

Лекин, афсуски, биргина хох,иш билан биз юқори ҳ,осилдорликка ва пировард натижага эриша олмаимиз.

Бизга қишлоқ хўжалиги технологияларини муқаммал эгаллаган, замонавий ишлаб чиқариш ва инновация усулларида хабардор фермерлар сўв билан ҳдводек зарур.

Фермерлар қенгаши Қишлоқ хўжалиги ва Сўв хўжалиги, Инновацион ривожланиш вазирлиқлари билан ҳамқорликни қучайтириши, фермерларни ўқитиш ва қайта тайёрлаш дастурларини ишлаб чиқиши лозим.

Қишлоқ хўжалигидаги ислохотлардан мақсад - иқтисодий фойда қўриш билан бирга, озиқ-овқат ҳавфсизлигини таъминлаш, халқ фаровонлигини оширишдан иборатдир. Буни ҳ,еч қачон эсимиздан чиқармаслигимиз зарур.

Вазирлар Маҳдумаси икки ой муддатда **«2019-2024 йилларда мамлакатда озиқ-овқат ҳавфсизлигини таъминлаш миллий дастури»**ни қабул қилиши керак.

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги мамлакатимизда мева-сабзавот етиштириш бўйича кластер тизими қандай ҳ,олатда эканини қучур таҳдил қилиб, 2019 йил 1 мартга қадар бу борадаги маъжуд тўсиқларни бартараф этишга дойр тақлифларни қиритсин.

Хурматли парламент аъзолари!

Идтисодий ривожланиш ва ижтимоий ҳ,имоя ўзаро узвий боглик тушунчалар бўлиб, уларни бир-биридан ажралган ҳ,олда тасаввур қилиб бўлмайди.

2019 йил - **«Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили»**да ижтимоий соҳдн янада ривожлантириш учун қуйидаги вазифаларни амалга ошириш зарур.

Биринчидан, аҳоли ўртасида ишсизликни камайитириш, одамлар ва оилаларнинг даромадини ошириш лозим.

Ҳукумат бир ой муддатда 2019 йил учун бандликка қўмаклашишнинг янги давлат дастурини тасдиқлаши керак.

Бу борада ишсизларни касбга ўқитиш, уларга ҳуку қий ва бошқа маслахдтлар бериш ҳамда бошқа ижтимоий ёрдам усулларида кенг фойдаланиш керак.

Халкимизнинг ҳдёт даражасини юксалтириш учун меҳнатга муносиб ҳдк тўлаш тизимини шакллантириш ва аҳ,оли реал даромадларини оширишимиз зарур.

Энг кам ойлик иш ҳдки микдорини белгилаш тартибини қайта қўриб чиқиш, солиқ ва бошқа тўловларнинг энг кам иш ҳақи микдори билан боглик бўлишига барҳдм бериш керак.

Вазирлар Маҳдамаси икки ой муддатда ушбу масалани дал этиш юзасидан комплекс чора-тадбирлар ишлаб чиксин.

Иккинчидан, пенсия ва нафакаларни тайинлаш на тўлаш тартибини қайта қўриб чиқиш, пенсия тизимини тубдан ислох қилиш зарур.

Хабарингиз бор, яқинда ушбу масала бўйича Президент фармони қабул қилинди. Унга қура, 2019 йил I январдан бошлаб, ишлайдиган барча пенсионерларга пенсиялар тўлик микдорда тўланиши белгиланди.

Шунингдек, пенсияни ҳисоб-китоб қилиш учун иш ҳақининг максимал микдорини энг кам ойлик иш ҳақининг 8 баробаридан 10 баробаригача ошириш бўйича янги тизим жорий этилмокда.

Ислодотларнинг кейинги босқичида ушбу чекловлар дам бутунлай бекор қилинади.

Айни вақтда ногиронлиги бўлган болалар ва уларнинг оила аъзоларини, боқувчисини йукотганларни ўн олти ёшгача ижтимоий муҳ,офаза қилиш масаласи доимо эътиборимиз марказида туриши керак. Умрини ногирон фарзандига қараш, уни парвариш қилишга бағишлаган оналар учун алоҳида ижтимоий нафақа турини жорий этамиз.

Учинчидан, илм-фан, замонавий ва узлуксиз таълим тизимини янада такомиллаштириш зарур.

Халкимизда **«таълим ва тарбия бешиқдан бошланади»** деган ҳ,икматли бир сўз бор. Фақат маърифат инсонни қамолга, жамиятни тараккиётга етаклайди.

Шу сабабли, таълим соҳасидаги давлат сиёсати узлуксиз таълим тизими принципига асосланиши, яъни, таълим богчадан бошланиши ва бутун умр давом этиши лозим.

Ривожланган мамлакатларда таълимнинг тўлиқ циклига инвестиция киритишга, яъни, бола 3 ёшдан 22 ёшгача бўлган даврда унинг тарбиясига сармоя сарфлашга катта эътибор берилади. Чунки ана шу сармоя жамиятга 15-17 баробар миқдорда фойда келтиради. Бизда эса бу кўрсаткич атиги 4 баробарни ташкил этади.

Бинобарин, инсон капиталига эътиборни кучайтиришимиз, бунинг учун барча имкониятларни сафарбар этишимиз шарт.

Шу йўлдаги муҳим амалий кадам сифатида болаларни мактабгача таълим билан камраб олиш даражасини бугунги 34 фоиздан 2019 йилда 44 фоизга етказамиз.

Умумий ўрта таълим тизимини бугунги кун талаблари асосида ташкил этиш, фарзандларимиз ҳар томонлама камол топиши учун барча шароитларни яратиш лозим.

Хусусий мактаблар ташкил этиш, давлат-хусусий шериклик имкониятларидан кенг фойдаланиш керак.

Олий таълим тизимида тахсил олиш учун тенг имконият яратишга қдратилган ишларни янада кучайтиришимиз зарур.

Ўзбекистонда олий ва ўрта махсус таълим масканлари битирувчиларини олий таълим билан камраб олиш ўтган даврда 9-10 фоиз даражасида бўлиб келган эди. Сўнгги икки йилда қурилган чора-тадбирлар туфайли, биз бу рақамни 15 фоиздан оширишга эришдик.

Лскин бу дали етарли эмас. Чунки дунёдаги ривожланган давлатлар тажрибасига қарайдиган бўлсак, бу кўрсаткич уларда 60-70 фоизни ташкил этади.

Шунинг учун 2019 йилда мамлакатимизда битирувчиларни олий таълим билан камраб олиш даражасини 20 фоизга етказиш ва келгуси йилларда ошириб бориш - муҳим вазифамиздир.

Олий ўқув юртлари нуфузини ошириш, нодавлат таълим масканлари сонини қўпайтириб, соҳда юқори малакали кадрларни жалб этиш ва рақобатни кучайтириш лозим.

Ёшларимизга бир вақтнинг ўзида бир нечта олий ўқув юртига ҳужжат топшириш имкониятини беришимиз, ўйлайманки, уларнинг таълим олиш ҳуқуқларини кенгайтиришга хизмат қилади.

Олий таълим муассасаларига реал имкониятлардан келиб чиққан ҳолда, қабул квоталарини мустақил белгилаш тизимини жорий этиш керак.

Бакалавриат йўналишида тахсил олаётган талабаларга хорижда ўқишни давом эттириш имкониятлари янада кенгайтирилади.

Чунки жамиятимизда олий маълумотга эга, юқсак малакали мутахассислар қанча қўп бўлса, ривожланиш шунча тез ва самарали бўлади.

Вазирлар Маҳкамаси ушбу тақлифлар юзасидан икки ой муддатда тегишли чора-тадбирлар ишлаб чиқиши керак.

Олий таълим муассасаларида илмий салоҳиятни янада ошириш, илмий ва илмий-педагог кадрлар тай-

ёрлаш кўламини кенгайтириш - энг мухим масалалардан биридир.

Хар бир ишлаб чиқариш соҳасида тармок илмий тадқиқот муассасалари, конструкторлик бюрolari, тажриба-ишлаб чиқариш ва инновацион марказлар бўлиши мақсадга мувофиқдир.

Биз мамлакатимизда инвестицияларни факатгина иктисодиёт тармокларига эмас, балки илмий ишланмалар «ноу-хау»лар соҳдсига ҳам кенг жалб қилишимиз керак.

Вазирлар Маҳкамасига икки ой муддатда илмий тадқиқот ташкилотлари фаолиятини тубдан ислох қилиш ҳамда илмий ишланмалар бўйича амалий натижадорликни ошириш юзасидан аниқ таклифлар тайёрлаш топширилади.

Тўртинчидан, халқимиз генофондини мустаҳкамлаш мақсадида тиббий хизматлар сифатини яхшилаш ва кўламини кенгайтириш лозим.

Бизнинг бош мақсадимиз - нафакат касалликни даволаш, балки унинг олдини олишдан иборат.

Тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш жараёнида давлат-хусусий шериклик муносабатларини кенгайтириш лозим. Давлат томонидан кўрсатиладиган тиббий хизматлар доираси белгиланиб, пуллик ва бепул даволаниш ўртасида аниқ чегара ўрнатилиши керак.

Согликни сақлаш вазирлиги Молия вазирлиги билан биргаликда икки ой муддатда давлат шифохоналарини молиялаштириш тизимини такомиллаштириш бўйича таклифлар киритсин.

Муфзули хорижий олий таълим муассасалари билан ҳамкорликни кучайтириш керак. Келгуси йилда Россия, Жанубий Корея, Германия, Италия тиббиёт институтлари билан кўшма факультет ва филиаллар очиш бўйича амалий чораларни кураимиз.

Павбатдаги долзарб муаммо - аҳоли ўртасида онкологик касалликлар кўпайиб бораётгани билан боғлиқ.

Мисол учун, юртимизда йилига 22 мингдан ортиқ *>сморда онкологик касаллик аниқланмовда.

Бу, ўз навбатида, мазкур касалликка қарши кураш пазимини такомиллаштиришни талаб этиб, юқори технологик тиббий ёрдамга эҳтиёжни кучайтирмоқда.

Ушбу йўналишдаги касалликларни барвақт аниқлаш учун Вазирлар Маҳкамасига бир ой муддатда алоҳида қарор ва дастур қабул қилиш, уни молиялаштириш манбаларини ашш белгилаш вазифаси юклатилади.

Кўпайиб бораётган бир қатор жиддий касалликлар профилактикаси бўйича халқаро институтлар, нуфузли хорижий шифохоналар билан ҳамкорликни йўлга қўйиш зарур.

Халқимиз генофондини сақлаш учун хомиладор аёллар ва болаларнинг овқатланиш рационини бўйича амалдаги меъёрларни халқаро стандартлар асосида қайта қўриб чиқиш лозим.

Вазирлар Маҳкамасига уч ой муддатда бу борада ўрта ва узок муддатга мўлжалланган дастур ишлаб чиқиш вазифаси топширилади.

Бешинчидан, хотин-қизлар ва ёшларни давлат томонидан ижтимоий қўллаб-қувватлашни янада кучайтириш лозим.

Бу борада жорий йилда кўрилган амалий чораларга қарамадан, далигача оғир турмуш шароитида яшаб, иш билан таъминланмаган 13 мингдан зиёд хотин-қизлар борлиги ачинарлидир.

Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ва Хотин-қизлар қўмитаси дудудий доқимликлар билан биргаликда бир ой муддатда ана шундай аёлларни иш билан таъминлашга қаратилган дастур ишлаб чиқди зарур.

Марказий банк, Қўрақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри раҳбарларига 2019 йилда турмуш шароити оғир бўлган 1 минг 600 нафар хотин-қизларни имтиёзли қредитлар асосида арзон уй-жойлар билан таъминлаш вазифаси топширилади.

Мамлақатимиз адолисининг қарийб ярмини ташкил этадиган ёшлар билан ишлаш масаласи, бундан бўён дам энг асосий вазифаларимиздан бири бўлиб қол ад и.

Ёшларни тадбирқорликка қенг жалб этиш, уларнинг бандлигини таъминлаш мақсадида **«Ёшлар - қелажақимиз»** жамғармаси фаолиятини янада қенгайтириш зарур.

2019 йилда жамғарма учун 2 триллион сўмдан зиёд маблаг ажратиш ва шу орқали 50 мингдан ортиқ янги иш ўрни яратиш лозим.

Фарзандларимизнинг турли радикал ва зарарли қоя л ар таъсирига тушиб қолишига йул қўймаслик - асосий вазифамиздир. Бу борадаги ишларни янғича ёндашувлар билан давом эттиришимиз қерак.

Жумладан, давлат-хусусий шериклик асосида янги маданият ва истиродат боғларини ташкил этиш, улар-

ни замонавий ёшлар масканларига айлантериш қора-илрини қўриш зарур. Ушбу боғлар тарқибиди бирин-чи иавбатда спорт майдончалари, амфитеатр ва қичик са'иалар, қутубқона, «Қитоб қафелари» бўлиши ло-шм.

Бугунги қунда ёшларимизнинг билим ва маълумот олишининг асосий манбаи Интернет экани деқ қимға сир эмас.

Шу сабабли тадбирқорларни қўллаб-қувватлаган қолда, жамоат жойларида беқул «вай-фай» ҳудуд-парини ташкил этиш қораларини қўришимиз қерак.

Вазирлар Мақкамасига бир ой муддатда ушбу масалалар бўйича дастур ишлаб чиқиш юқлатилади.

Олтинқидан, адоли турмуш шароитини яхши-лаш, уни муносиб турар жой билан таъминлаш, халқимиз фаровонлигини ошириш доимо эътибо-римиз марқазиди бўлади.

Қелғуси йилда ҳдм арзон уй-жойлар қуриш дастури изқил давом эттирилади.

Намунавий уйларнинг лойидаларини тақомил-лаштириш, энергияни тежайдиган технологияларни қўллаш, замонавий ва арзон қурилиш материаллари-дан фойдаланишга алодида адамият бериш қерак.

Айни пайтда юртимиздаги 34 мингдан ортиқ қўп қаватли уйларнинг аниқ долатини яна бир бор ўрганиб, бу масала бўйича амалий қоралар қуриш зарур.

Хуқумат уч ой муддатда қўп қаватли уй-жой фондини тўлик хатловдан ўтқазишни таъминлаши қерак.

Дунёдаги йирик мегаполисларнинг бу борадаги тажрибасини ўрганган холда, реновация дастурини, яъни, эскириб қолган кўп қаватли уйлар ўрнида энг замонавий шароитга эга бўлган янги уйлар қуриш дастурини ишлаб чиқиш лозим.

Маълумки, коммунал хўжалик соҳаси узок йиллардан буён қўлаб эътирозларга сабаб бўлмоқда.

Шунинг учун 2019 йилдан бошлаб тармоқда давлат-хусусий шериклик бўйича инвесторлар билан ҳамкорликда ишлашни бошлаймиз.

Уй-жой мулкдорлари ширкатларида маъмурий харажатларни камайтириш учун профессионал бошқарув компаниялари фаолиятини қўллаб-қувватлаш керак.

Келгуси йилда аҳолини марказлашган тармоқлар орқали тоза ичимлик суви билан таъминлаш даражасини ҳозирги 65 фоиздан 75 фоизга етказишимиз лозим.

Вазирлар Маҳдамаси икки ой муддатда ичимлик суви таъминоти ва канализация тизимини ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар ишлаб чиқиш зарур.

Еттинчидан, жамиятда сотлом турмуш тарзини қарор топтириш, жисмоний тарбия ва спортни янада оммалаштириш яна бир долзарб вазифадир.

Спортни жадал ривожлантириш, халқаро мусобақаларда юксак натижаларга эришган спортчиларни рағбатлантириш ва қўллаб-қувватлашга бундан буён ҳам катта аҳамият берамиз.

Ёш авлодимиз ўртасида спортни оммалаштириш мақсадида энг чекка туманларда ҳдм болалар ва ўсмирлар спорт мактабларини ташкил этамиз.

2020 йилда Токиода ўтказиладиган ёзги Олимпиадага пухта тайёргарликни ҳозирдан бошлашимиз лозим.

Яна бир муҳим масала -- мамлакатимизда кишиқпорт турлари бўйича халқаро талаблар даражасида спортчилар тайёрлаш самарали тизимини яратиш керак.

Пойтахтимизда барпо этилаётган «Хумо» муз спорт саройи, шунингдек, яқинда Тошкент вилоятининг Дмирсой дам олиш масканида ишга тушириладиган замонавий мажмуа ҳам айна шу мақсадларга хизмат қилади.

Афсуски, ҳозирга қадар юртимизда Олимпия ёки Осиё уйинлари каби нуфузли спорт мусобақалари ўтказилмаган.

Шу боис яхши ният билан келгусида ёзги Осиё уйинларидан бирига мезбонлик қилиш бўйича истикболли режа ишлаб чиқишни бошлашимиз керак.

Вазирлар Маҳкамасига уч ой муддатда бу масала уйича тегишли дастур лойиҳеини тайёрлаш топшириллади.

Саккизинчидан, туризмни ривожлантириш, соҳага инвестициялар жалб этиш, кадрлар салоушпини ошириш бўйича комплекс чоралар қўришимиз лозим.

Бизда туризм кўпинча кддимий шаҳарларимиз, тарихий-маданий ёдгорликлар доирасида чекланиб колмокда.

Вахрланки, мамлакатимизнинг бетакрор табиати, миллий кўрикхоналар, тогли худудларда туризмни ривожлантириш учун катта салохият мавжуд.

Айникса, тиббиёт туризми, зиёрат туризми ва экотуризмни ривожлантириш нафакаг иктисодиёт, балки ижтимоий сохалар ривожига хам катта туртки беради.

Вазирлар Махкамаси бир ой муддатда 2019-2025 йилларда Туризмни ривожлантириш миллий концепциясини ишлаб чикиши ва ижросини таъминлаши зарур.

Шу асосда 2025 йилда юртимизга ташриф буюрадиган хорижий сайёхлар сонини 7 миллион нафарга, туризм экспортдан келадиган йиллик даромадни эса 2 миллиард долларга етказиш лозим.

Тўқ;к;изинчидан, олдимизга кўйган улкан вазифаларни амалга оширишда биз учун куч-кудрат манбаи бўладиган миллий гоёни ривожлантиришимиз зарур.

Хусусан, миллий ўзлигимизни англаш, Ватанимизнинг кддимий ва бой тарихини ўрганиш, бу борада илмий тадқиқот ишларини кучайтириш, гуманитар соха олимлари фаолиятини хар томонлама қўллаб-қувватлаш имиз лозим.

Ўтмишга берилган бахо албатта холисона, энг мухими, турли мафкуравий карашлардан холи бўлиши зарур.

Афсуски, юртимиз тарихини ўрганишда ўтган даврда археологик тадқиқотлар етарли даражада олиб борилмади.

Шунинг учун Фанлар академиясининг Археология ва Санъатшунослик институтлари фаолиятини, олий укув юртлари ва музейлардаги археологик изланишларни чет эллик хамкорлар билан бирга ташкил этиш зарур.

Буюк аллома ва адибларимиз, азиз-авлиёларимизнинг бебахо мероси, енгилмас саркарда ва арбобларимизнинг жасоратини ёшлар онгига сингдириш, уларда миллий гурур ва ифтихор туйғуларини кучайтиришга алохида эътибор қаратишимиз керак.

Шу мақсадда, Ўзбекистон Миллий телерадиокоманияси таркибида **«Ўзбекистон тарихи»** каналини ташкил этиб, илмий жамоатчилик, ижодкор зиёлиларимиз билан биргаликда унинг дастурларини пухта шакллантириш керак.

Мамлакатимиз музейларида сақланаётган тарихий жспонатларни тўйик хатловдан ўтказиш, хар бир музсейнинг каталогини яратиш лозим.

Вазирлар Махкамасига бир ой муддатда бу борада тегишли чора-тадбирлар ишлаб чикиш вазифаси юкла-тилади.

Азиз дўстлар!

Барчамизга аёнки, **ислохот - бу янгиланиш, узгариш дегани. Ислохотлар ижобий натижа бери-ни учун, аввало, рахбарларимиз ва одамларимиз узгариши керак. Инсон ўзғарса, жамият ўзгаради.**

Бу мақсадга эришиш учун биринчи навбатда, барча даражадаги раҳбарлар ва халқ депутатлари, барча етакчилар ўз фаолиятини танқидий таҳлил, қағъий тартиб-интизом ва шахсий жавобгарлик асосида ташкил этишларини бугун ҳаётнинг ўзи талаб этмокда.

Замонавий, оқилона бошқарув тизимини жорий этиш - олдимизга қўйган вазифаларни бажаришнинг асосий шартидир.

Бу борада қуйидаги долзарб масалалар га эъгиборингизни қаратмокчиман.

Биринчидан, парламентнинг муҳим қарорлар қабул қилиш ва қонунлар ижросини назорат этиш фаолиятини қучайтириш лозим.

Ҳозирги кунда Конституцияга мувофиқ, парламент Бош вазирни тасдиқлайди. Лекин вазирларни лавозимга қўйишда қатнашмайди.

Шунинг учун Ҳукумат аъзолари парламент олдида масъулиятни етарли даражада ҳис этаётгани йук. Шу муносабат билан Вазирлар Маҳкамаси аъзоларини Олий Мажлис томонидан тасдиқлаш амалиётини қиритишни тақлиф этаман.

Бўлажак вазир парламент аъзолари олдида соҳани ривожлантириш бўйича ўз дастурини ҳимоя қилсин ва унга эришиш йўлларини асослаб берсин.

Бир сўз билан айтганда, лавозимга муносиб эканини исботласин.

Айни вақтда жойлардаги маҳаллий қенгашларда ҳам вилоят ва туман идоралари раҳбарларини тасдиқлаш бўйича мана шундай амалиётни жорий этиш керак.

Парламент назоратининг таъсирчан шаклларида бири бўлган Давлат бюджетини қабул қилиш ва унинг ижросини қўриб қиқишга алоҳида аҳамият беришимиз зарур. Бу ишни юқори профессионал даражада йўлга қўйиш учун **Олий Мажлис қошида Давлат бюджетни бошқармасини ташкил этиш мақсадга мувофиқ бўлур эди.**

Иккинчидан, ижро ҳокимияти тизимини оптималлаштириш, маъмурий ислохотларни давом эттириш ва давлат бошқарувида замонавий менежмент усулларини қенг қуллайш зарур.

Барча давлатларда Ҳукумат ислохотлар ижроси учун жавоб берадиган юқори вақолатли орган ҳисобланади.

Дозирги кунда Ҳукумат комплекслари таркибига 160 дан ортиқ идора ва ташкилотлар қиради, Бош вазирнинг соҳа ва тармоклар бўйича 8 нафар ўринбосари мавжуд.

Лекин Вазирлар Маҳкамаси ва унинг таркибидаги идораларнинг ислохотлар қараёнидаги ўрни бугунги кун талабига жавоб берадими? Бу саволга, афсуски, ижобий жавоб беролмаймиз.

Вазирлар ва компания раҳбарлари арзимаган масала бўйича ҳам Вазирлар Маҳкамасига қатнашга ўрганиб қолган. Оқибатда, Ҳукумат қакат кун дал и к жорий масалаларни хал қиладиган тузилмага айланиб бормокда.

Иқтисодиёт ва ижтимоий соҳадаги муаммоларни чуқур таҳлил қилиш ва жойлардаги ҳақиқий аҳволни ўрганиш эса эътибордан четда қолмокда.

2019 йилга «Қаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили» деб ном берганимиз муно-

сабати билан Тапши ишлар вазирлиги ва унинг чет элдаги ваколатхоналари хдм ўз ишини кайта кўриб чиқишлари лозим бўлади.

Бундан буён бизнинг хориждаги элчиларимизга ҳам талаб ўзгаради. Уларнинг фаолиятига биринчи навбатда инвестицияларни жалб қилиш бўйича қандай ишлаётганига хдмда ана шу инвестиция микдорига қараб баҳо берилади.

Шу муносабат билан, Вазирлар Маҳкамасига уч ой муддатда юқорида кўрсатилган қамчиликларни бартараф этиш, Х,У^кУ^мат ва унинг таркибига қирувчи вазирлик ҳамда идоралар фаолиятини оптималлаштириш ва такомиллаштириш, иш самарадорлигини ошириш, раҳбар кадрларнинг шахсий жавобгарлиги ва масъулиятини қучайтириш бўйича комплекс чора-тадбирлар дастурини ишлаб чиқиш ва ижросини таъминлаш вазифаси юклатилади.

Президент қабулхоналарининг икки йиллик иш тажрибаси шуни кўрсатдики, биз яқин ўтмишда халқдан, унинг ташвиш ва муаммоларидан анча узоқлашиб қолган эканмиз.

Биз фуқаролар билдирган фикр-мулоҳдза қа тақлифларни инобатга олиб, давлат бошқарув тизимини ислох, қилишимиз, илғор давлат менежменти ва «аклли» бошқарув принципларига босқичма-босқич ўтишимиз лозим.

Бу шуни билдирадики, **энди давлат муассасалари бевосита фуқаро билан ишлашга утади.**

Давлат идоралари халққа, жумладан, тадбиркорларга яқин қўмақчи бўлиши зарур.

Давлатнинг бошқарув соҳасидаги баъзи функцияларини давлат-хусусий шериклик асосида, жумладан, «аутсорсинг» шаклида хусусий секторга топшириш лозим.

Учинчидан, давлат бошқарувида самарадорликни ошириш мақсадида давлат хизматида малакали мутахассисларни жалб этишга қаратилган ягона кадрлар сиёсатини шакллантириш зарур.

Бугун оддий бир ҳдқиқатни тан олишимиз қерак. Давлат идораларида малакали ва етук кадрлар етишмаяпти.

Х,анузгача давлат хизматчиларининг мақоми белгиланмаган, давлат хизматида қабул қилишнинг ошқора механизмлари ишлаб чиқилмаган.

Бу борадаги муаммоларни ҳ,ал этиш учун, аввало, давлат хизматчилари фаолиятини ҳолисона баҳолаш бўйича самарали тизим жорий этиш зарур.

Эътиборингизни яна бир муҳ,им масалага қаратмоқчиман.

Давлат органларида эртага, истикболда қандай вазифалар долзарб бўлиши, содда қилиб айтганда, беш, ўн, йигирма йилдан кейин қандай муаммолар олдимизда қўндаланг бўлишини прогноз қиладиган тизим *али шаклланиши йук

Президент Администрациясига тармоқлар фаолиятини самарали бонқаришда стратегик таҳлил, режалаштириш ва прогноз тамойилларига асосланган узоқ муддатли давлат сиёсати Концепциясини ишлаб чиқиш вазифаси юклатилади.

Бунда давлат бошқаруви идораларида стратегик таҳлил ва прогнозлаштириш тузилмаларини ташкил этиш лозим.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентга хузурида алоҳида Эксперт кенгаши ташкил этилиб, унга хорижий мамлакатларнинг нуфузли олимлари ва амалиётчилари жалб қилиниши лозим.

Тўртинчидан, маҳаллий ҳокимият органларининг ваколат ва масъулиятини қайта кўриб чиқишимиз, уларнинг мустақиллигини янада оширишимиз лозим.

Худудларни ривожлантиришга оид мае ал ал ар ни [^]ал этишда аксарият ҳокимларда масъулиятни ўз зиммасига олиб, мустақил қарор қабул қилиш ва ташаббускорлик этишмаяпти.

Маълумки, 2018 йилда Тошкент шаҳрида эксперимент тариқасида давлат боншарувининг янги тартиби жорий этилиб, шаҳар ҳокими ва туман ҳокимларига молия, иқтисодиёт, инвестиция, қурилиш, уй-жой ва коммунал хизмат соҳалари раҳбарларини тайинлаш ваколати берилди.

Натижада 30 дан ортиқ; комиссия ва кенгашлар тугатилиб, уларнинг ваколатлари тегишли ҳудудий органларга берилди. Самарасиз ишлаётган 12 та давлат унитар корхонаси тугатилди.

Давлат бюджетига тушадиган маблағларнинг бир қисмини маҳаллий бюджетлар ихтиёрида қолдириш тартиби ўрнатилгани туфайли Тошкентда солиқ; тушуми прогнозга нисбатан 2 триллион сўмга кўпайди.

Давлат бошқаруви соҳасида ижобий натижа бераёт-
I ап ана шу экспериментни энди бошқа ҳудудларда ҳам жорий этишимиз зарур.

Келгусида ҳокимнинг айна вақтда халқ депутатлари Кенгаши раиси сифатида фаолият кўрсатишига дойр тартиб бекор қилиниши лозим.

Олий Мажлис палаталари раҳбарларига (Н.Йўлдошев, Н.Исмоилов) 2019 йил давомида ушбу масалаларни парламентда атрофлича муҳокама қилиб, амалий чоралар дастурини қабул қилиш тавсия этилади.

Келгуси йили мамлакатимизда Олий Мажлис ва маҳаллий кенгашларга навбатдаш сайлов ўтказилади.

Юртимизнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида гоят муҳим аҳамиятга эга бўлган ушбу сиёсий жараёни миллий қонунчилигимиз ва халқаро стандартлар асосида юқори савияда ўтказиш учун ҳар томонлама тайёргарлик ишларини бошлашимиз зарур.

Бешинчидан, хэтк билан ўзлуксиз мулоқот ва инсон манфаатлари учун хизмат қилиш барча даражадаги раҳбарлар учун нафакат мажбурият, балки ҳаётини тамойилга айланиши шарт.

Аҳоли билан тўғридан-тўғри ва очиқ мулоқотлар ташкил этиш, жисмоний ва юридик шахсларнинг Ўзбекистон Республикаси Президентига мурожаат қилиш ҳуқуқини қўллаш чикариш учун шароит яратиш янги йилда ҳам фаолиятимизнинг муҳим ва ажралмас қисми бўлиб қолади.

Хурматли сенатор ва депутатлар!

Сизларга маълумки, юртимизда сўнгги йилларда қонун ўстуворлигини таъминлаш ва суд-ҳуқуқ

сохдсини такомиллаштириш бўйича кенг кўламли ислох,отлар амалга оширилмокда.

Бу ўзгаришлар инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини таъминлаш, одил судловга эришиш, ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари фаолиятини такомиллаштиришга қаратилган.

Мен бу масалага Конституция кунига бағишланган анжуманда атрофлича тўхталиб ўтганим учун бу ҳавда батафсил гапирмок;чи эмасман.

Фаҳат мазкур соҳада олдимизда турган асосий устувор вазифаларга эътиборингизни қаратмок-чиман.

Биринчидаи, суд ҳокимиятининг чинакам мустақиллигини таъминлаш мақсадида судьяликка номзодларни танлаш ва тайинлаш тизимини янада такомиллаштириш лозим.

Судьялар корпусини шакллантириш тизимини суд ҳокимиятининг мустақиллиги принципига тўлиқ; мослаштириш, бу жараёнда кенг жамоатчилик илгироқини таъминлаш зарур.

Бунинг учун туман, шаҳар ва вилоят суди судьяларини танлаш ва тайинлаш вазифасини Судьялар олий кенгаши тўлиқ ўз зиммасига олиши мақсадга мувофиқдир. Бу борада жамоатчилик фикри ва судьяларнинг улар олдида ҳисобот бериш масаласи ўз ифодасини топиши зарур.

Иккинчидан, халкимиз тинчлиги ва ҳавфсизлигини таъминлаш, жиноятчиликнинг барвақт олдини олиш ишларини янги босқичга кўтариш талаб этилади.

Жорий йилда ушбу йўналишда кўпгина ишлар қилинди.

Жумладан, соҳа ходимлари учун муносиб меҳнат ва турмуш шароитларини яратиш мақсадида профилактика инспекторлари учун 6 ярим мингдан зиёд хизмат уйлари, 1 минг 100 та шахсий уй-жой, 7 мингта шахсий автомобиль берилди.

Шу билан бирга, Миллий гвардия ходимлари учун ҳам 1 минг 800 та уй-жой қурилади.

2018 йилда 3 минг 205 та маҳаллада биронта ҳам жиноят содир этилмагани ҳам шу ишларимиз натижаси, десак, тўғри бўлади. Лекин хотиржамликка берилишга ҳали эрта.

Одамлар тинч яшаши учун бутун мамлакатимизда жиноятдан ҳоли муҳит яратишимиз шарт.

Биз Ички ишлар вазирлиги тизимида ваколат ва функцияларни қуйи бўғинга тушириб, уни чинакам халқчил тизимга айлантиришимиз зарур.

Бу борада илмий ёндашув ва илгор ахборот-коммуникация технологияларини жадал жорий этамиз.

Хар бир жиноят ёки ҳуқуқбузарликнинг барвақт олдини олиш ва унга дарши қурашиш бўйича ҳар қайси ҳудуд ўз тажрибасини яратиши керак.

Бу борадаги ишлар самарасини ошириш учун ички ишлар вазири, Миллий гвардия қўмондони ва 80III прокурор республика ҳудудларига шахсан масъул этиб белгиланади.

Жиноятчиликка қарши қурашда, биринчи навбатда, ижобий натижага эришган профилактика инспекторлари ва маҳалла фаолларини рағбатлантиришни қучайтириш зарур.

Вазифасини сидкидилдан бажарган ходимларга янги тузилган Махсус жамгарма хисобидан устима ҳақ тўланади ва уларнинг меҳнатлари қўшимча рағбатлантирилади.

Бугунги кунда но миға фаолият қўрсағаётган «Маҳалла ва посбони» лавозимини тугагиси вақти келди.

Унинг ўрнига профилактика инспекторининг жамоат тартибини сақлаш бўйича ёрдамчиси лавозими жорий этилади.

Бу лавозимга жойларда малакали ҳуқуқшунос, масалага қонуни нуқтаи назаридан ёндашадиган фидойи кадрлар ишга олинади.

Биз қанчалик қийин бўлмасин, чекка-чекка ҳудудларда ҳам «Жиноят ҳақиқати ва адолати» тамойилини албатта жорий этишимиз керак. Яъни, жиноят сўзсиз қош этилиши ва айбдор жазоланиши шарт.

Бу масалага фақат ҳуқуқ-тартибот органларининг вазифаси, деб қарамасдан, бутун жамиятимиз бирлашиб, қаттиқ кураш олиб бориши зарур.

Учинчидан, жиноят қонунчилигини янада такомиллаштириш ва либераллаштириш бўйича ишларни давом эттириш лозим.

Нега деганда, Жиноят ва Жиноят-процессуал кодекслари қарийб 25 йил олдин қабул қилинган. Ўтган даврда жамиятдаги муносабатлар, одамларнинг яшаш тарзи, онги, дунёқараши ўзгариши.

Шу сабабли бу кодекслар бугунги давр талабларига жавоб бермай қолди.

Маълумки, қонунчиликда жазони оғирлаштириш ёки енгиллаштиришга оид моддалар бор.

Пекин улар терговчи ёки судьянинг ихтиёрига, яъни, инсон омилига тўлиқ боғлиқ бўлиб қолмаслиги керак.

Ақс ҳолда, биз учун муқаддас бўлган адолат мезони ўзгариши.

Шунинг учун жиноят ва жиноят-процессуал қонунчиликни тубдан қайта қуриб чиқиш зарур.

Шу мақсадда Бош прокурор раҳбарлигидаги идораларaro комиссия 2019 йил 1 июлга қадар Жиноят ва Жиноят-процессуал кодексларининг янги лойиҳаларини тайёрлаши лозим.

Ҳурматли йиғилиш қатнашчилари!

Мамлакатимизнинг конституциявий тузуми, суверенитети, ҳудудий яхлитлигини турли таҳдидлардан ҳимоя қилиш, тинчлик ва барқарорликни янада мустаҳкамлаш - барча ютуқларимизнинг бош қаровидир.

Бу борада қуйидаги вазифалар долзарб аҳамиятга эга.

Биринчидан, мамлакатимиз муҳофаа қобилиятини, ҳуқуқли Қўчларнинг жанговар салоҳиятини ошириш, миллий муҳофаа саноати комплексини шакллантириш, ҳар қандай ҳавф-хатарга қарши доимо шай туришимиз лозим.

Мамлакат муҳофаасини ҳарбий-иқтисодий қўллаб-қувватлаш бўйича бошланган ислохотларни мантаний яқунига етказиш керак.

Муҳофаа вазирлиги икки ой муддатда муҳофаа саноати комплексига қирадиган қорхоналарни ривожлантириш дастурини ишлаб чиқсин.

Яна бир му^аим масала. Замонавий ахборот-коммуникация технологияларидан кенг фойдаланиб, давлатимиз чегара хавфсизлигини кучайтириш ва назорат сифатини ошириш лозим.

Куролли Кучларимизда жанговар рух,ни юксалтириш, аскар ва офицерларимизни жисмоний ва маънавий жихдтдан баркамол этиб тарбиялашга эътиборни янада кучайтиришимиз керак.

Фавкулудда вазиятларнинг олдини олиш ва барта- раф этиш тизимини хдр томонлама такомиллаштириш мух,им вазифаларимиздан бири бўлиши лозим.

Иккинчидан, экологик хавфсизлик, сув ва таби- ий ресурслардан оцилона фойдаланиш эътибори- миз марказида туриши зарур.

Сув хўжалиги вазирлиги 2019 йил давомида минтакдаги давлатлар экспертлари билан биргаликда Марказий Осиёда сув ресурсларидан о^аилона фойда- ланиш бўйича таклифларни ишлаб чикдши лозим.

Хозирги вақтда Орол фожиаси туфайли 5,5 милли- он гектардан ортик; майдонда Оролқум сахроси пайдо бўлди.

Хдр йили 100 миллион тонна кум ва туз хдвога кўтарилмокда. Бу эса Орол хдлокати глобал муаммо эканини яна бир бор исботламокда.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг **Оролбўйи минтакаси учун Инсон хавфсизлиги бўйича кўп томонлама шериклик асосида «Траст фонди»нинг** тузилиши ўзбек дипломатиясининг катта ютуғи бўлди.

Биз Ўзбекистон ташаббусини қуллаб-қувватлагани учун Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош котиби

жаиоб Антониу Гутерриш ҳамда Бирлашган Миллат- нпр Ташкилоти институтларидан, ҳам кор давлатлар- дан миннатдормиз.

Биз Орол денгизининг сувсиз қолган худудида я шил^а урмонлар барпо этишга алохдда эътибор бер- мокдамиз.

Агар мустакиллик йилларида Ўзбекистон бўйича I миллион 220 минг гектарга ярн^а урмонзор яратил- ган бўлса, шундан 400 минг гектардан ортиғи айнан (Оролбўйи худудида барпо этилган.

Бу масалада қ;абул қ;илинаётган махсус дастурга кўра, Орол денгизининг сувсиз худудида келгуси йил- да яна 500 минг гектар урмонзор барпо этилади.

Ахолининг ҳаёт шароитини яхшилаш мақсадида Қорақалпоғистон Республикаси шаҳар ва кишлок- ларида янги қурил ишлар амалга оширилади.

Хусусан, Мўйнок туманида барча зарур инфрату- зилмаларга эга бўлган замонавий шаҳарча бунёд эти- лади.

Учинчидан, очиклик, ўзаро тенг ва манфаатли ҳамкорликка асосланган ташки сиёсат соҳасидаги фаолиятимизни давом эттириш ва унинг самара- дорлигини янада ошириш чораларини кўришимиз зарур.

Сиёсий-иктисодий муносабатлар доирасини кенгай- тириш учун чет давлатлар да Ўзбекистоннинг янги ва- колатхоналарини очиш, ходимлар сонини кўпайтириш керак.

Халқаро майдонда мамлакатимиз сиёсий-икти- содий манфаатларини илғари суриш учун давлати-

Ушбу стратегияни амалга оширишда кўшни Аф-
гонистон ало^ида урйн эгаллайди.

Ду борада биз Афғонистонда транспорт ва логистика, ширкет, савдо ва таълим соҳаларида йирик (мима лойиҳа, аларни амалга оширишга киришдик.

Ўзбекистон томонидан курилатган Сурхон - Пули Хумри электр узатиш линияси, Термиз шаҳрида афгон фуқароларини ўқитиш учун очилган Таълим маркази, божхона терминалига ҳам эга бўлган «Термиз-карго» логистика маркази, Мозори Шариф - Хирот ва Мозори Шариф — Кобул — Пешавор темир йўл линияси лойиҳалари ишлаб чиқилаётгани шундан далолат беради.

Ўзбекистон афгон муаммосини ечиш учун бундан буён ҳам хдт томонлама ёрдам курсатади.

Биз учун энг муҳим пировард натижа - Афғонистонда тинчлик музокараларини бошлаш ва миллий ярашувга эришиш дан иборат.

Хурматли дўстлар!

Ўзбекистон миллатлараро тотувлик ва диний бағрикенглик соҳасида ўз анъаналарига доимо содиқ бўлиб, бу йўлдан ҳеч қачон огишмасдан илгари боради.

Мамлакатимизда турли миллат ва диний конфессиялар вакиллари ўртасида ўзаро ҳурмат, дўстлик ва аҳдлик муҳитини мустаҳкамлашга биринчи даражали эътибор қарағилади.

Бу - бизнинг энг катта бойлигимиз ва уни кўз қорачигидек асраб-авайлаш барчамизнинг бурчимиздир.

Хабарингиз бор, яқинда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг ялпи мажлиси томонидан муҳим бир ҳужжат — «**Маърифат ва диний бағрикенглик**» резолюцияси қабул қилинди.

V nitty резолюцияни қабул қилиш ташаббуси Mil / иил сентябрь ойида Бош Ассамблеянинг ' ' (ҳч сийасида Ўзбекистон томонидан илгари сурилган ши

I .пн in иг таклифимизни Бирлашган Миллатлар I шиклотига аъзо бўлган 193 та давлат кенг қўл- iiiio куннатлагани жаҳон ҳамжамияти томонидан v ич-кмстоннинг саъй-ҳаракатларига берилган юксак ькч на тўтироф сифатида барчамизга катта мамнуни- <м н гурур-ифтихор бағишлайди.

V шбу имкониятдан фойдаланиб, бугунги анжумани- ми ши иштирок этаётган хорижий давлатларнинг мучрам элчиларига, халқаро ташкилотлар вакилла- l<ml л самимий миннатдорлик билдиришга рухсат эт- i шнтн.

A tin ватандошлар!

Мамлакатимиз таракқиётининг бугунги босқи- 'Ш'лар бир йил улкан дастур ва лойиҳаларни амал- (нпнриш, юртимизни раванг топтириш бўйича ян- и м ютуқлар, билим ва тажрибалар даври бўлиб ' мпмоқш.

I. IM миги йил дан бошлаб сиёсий ҳдтимизда яна бир iM. il йс гни жорий этамиз. Кириб келаётган йилнинг * н и ч у жъати бўлган Мурожаатномада баён қилинган чир опр устувор йуналиш бўйича Бош вазир ваҳукумат ,и. инмри амалга оширилган ишлар ҳдқида Сенат ва Г-пмумчилик палатаси олдида ҳар чоракда ҳисобот (и |мН) боради.

I >у лсараён оммавий ахборот воситалари орқали кенг 'I И. II п миши лозим.

Шу тарикд фукарлар Мурожаатномада белгилаб берилган вазифаларни бажариш бўйича ҳукумат қандай иш олиб бораётганидан хабардор бўлади.

Яъни, ҳукумат фаолиятига халкнинг ўзи баҳо беради.

Ҳаммамиз бир ҳақиқатни яхши тушунамиз, 2019 йил учун белгилаб олган режа ва дастурларимизни амалга ошириш, албатта осон бўлмайди.

Ҳали фақат қозғалган бўлган бу режа ва дастурларни амалий ишларга, реал натижага айлантириш учун барчамиз биргаликда қаттиқ меҳнат қилишимиз керак.

Бу йилда бизга ишонч ва илҳом, ғайрат ва шижоат берадиган бекиёс бир қуч-қудрат борки, биз унга таяниб, ўз мақсадларимизга албатта етамиз.

Бу - аёғ синовларида тобланган, сўзида қатъий турадиган, ишнинг қўзини билладиган, меҳнатқаш, мард ва матонатли халқимиздир.

Биз бугун қўн миллатли халқимизга, барчамизнинг умидимиз ва суянчимиз бўлган ёшларимизга ишониб, маррани қатта оқимиз.

Азиз фарзандларимиз, набираларимиз бахтини, қамолини ўйлаб, эл-юртимизнинг, халқимизнинг ёруғ қелажагини қўзлаб, оқимизга улкан вазифалар қўймоқдамиз.

Нияти улуг халқнинг иши ҳам улуг, ҳаёти ёруғ ва қелажаги фаровон бўлади.

Биз демократик ислохотлар йўлидан ҳеч қачон ортга қайтмаймиз. Анчалик қийин бўлмасин, фақат олдинга - янги, юксак марралар сари борамиз.

Янги Ўзбекистон таракқиётига ҳисса қўшиш - Яратганинг ўзи бизга берган тарихий имконият, десак, тўғри бўлади.

Барчамиз буни қўқур ақлашимиз, қадрига етишимиз зарур.

Жонажон Ватанимиз олдидаги фарзандлик бурчини шараф билан бажариш ҳаммамизга насиб этсин!

Фурсатдан фойдаланиб, сизларни, бутун халқимизни яқинлашиб қелаётган янги - 2019 йил билан қўн қалбимдан қамимий табриқлайман.

Барқанғизга сўх,ат-саломатлик, оилавий бахт, ишларинғизда омад ва муваффақиятлар тўлайман.

Эзгу орзу-ниятларимизни, режаларимизни амалга оширишда Яратганинг ўзи барчамизга мадаққор бўлсин.

Эътиборинғиз учун раҳмат.

2018 йил 28 декабрь

**БИЛИМЛИ АВЛОД - БУЮК КЕЛАЖАКНИНГ,
ТАДБИРКОР ХАЛҚ - ФАРОВОН ХДЁТНИНГ,
ДЎСТОНА ХАМ КОРЛИК ЭСА ТАРАВДИЁТНИНГ
КАФОЛАТИДИР**

Ассалому алайкум, кадрли ватандошлар!

Мухтарам меҳмонлар!

Хонимлар ва жаноблар!

Сизлар билан Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 26 йиллиги муносабати билан мана шу мухташам саройда кўришиб турганимдан мамнунман.

Барчангизни, бутун халкимизни ушбу кутлуг айём билан чин қалбимдан муборакбод этиб, эзгу тилакларимни изхор қилишга ижозат бергайсиз.

Халкимиз сиёсий-ҳукукий тафаккурининг юксак намунаси бўлган Конституциямиз юртимизда демократам давлат ва фуқаролик жамияти барпо этиш, Ўзбекистоннинг халқаро майдонда муносиб ўрин эгаллашида мустахдам пойдевор бўлиб хизмат қилмоқда.

Мамлакатимиз 26 йил давомида босиб ўтган гоят мураккаб ва шарафли йўл Бош қомусимизнинг ҳдёт-бахш қучи ва улкан салоҳиятидан далолат беради.

Асосий қонунимиз негизида яратилган **Халқаро катлар стратегияси** бугунги кунда жонажон Ватанимиз таракқиётини янги босқичга кўтаришда, инновацион ва индустриал ривожланиш сари одимлашда бекиёс ўрин эгалламоқда.

Хл Ўлк билан доимий мулоқотда бўлиш, одамларнинг пишипп-муаммоларини ҳал этиш, уларни рози қилиш фиопиитимиз мезонига айланмоқда.

ЎхМилуаН улкан ислох,отларимизни самарали амал-Ии (шшпримгда ушбу масалаларнинг аҳдмияти кун сайин " >(юра ортиб бораётганини ҳаётнинг ўзи кўрсатмоқда.

Айнан шу сабабли **Бош қонунимизни чуқур Ўри пиит, англаш, ҳаётга жорий этиш ва унга сўзсиз имил қилиш - барчамизнинг шарафли бурчимиздир.**

А tin юртдошлар!

Ипсон кадр-кимматини эъзозлаш, бунинг учун ҳдр кан.даГ! ҳолатда ҳам адолатни қарор топтиришга қодир нунгаи од и л судлов тизимини шакллантириш биз учун v " ли икки йил давомида энг устувор вазифага айланди.

Ўукж сохдбқирон Амир Темур бобомиз Оксарой in miЮКИ а «Адолат - давлатнинг асоси ва ҳукм-юрлар шиоридир», деган ҳикматли сўзларни ёздирганимиз эмас, албатта. Ушбу улугвор гоё инсон кадр-қиммати олий даражага кўтариш борасидаги амалий қўлақларимиз пойдевориға айланди.

Шу йил ноябрь ойида Самарқанд шаҳрида ўтқаним гаи Инсон ҳуқуқлари бўйича Осиё форумида дунё-Ш и та никл и сиёсатчилар, кўзга кўринган олим ва эксп-| и р I пар томонидан бу борада ўтган қиска даврда амалга қишрган ишларимизга муносиб баҳо берилди. Таъқид- ' кс ра ққи, ушбу анжуман Ўзбекистоннинг жаҳондаги nhrupn ва нуфузини янада оширди. Энг муҳими, Осиё форум и инсон ҳуқуқлари бўйича халқаро амалиётга "»'лмарқанд руҳи» деган тушунча ва тамойилни олиб и мрдп.

Бугунги кунда юртимизда инсон ҳуқук ва эркинликларини қонуний ҳимоя қилиш бўйича салмоқли ишлар қилинмоқда. Жумладан, шахсни айбладан қонунга зид усулда олинган маълумотлардан далил сифатида фойдаланганлик учун қатъий жавобгарлик белгиланди.

Фурсатдан фойдаланиб, яна бир бор такрорлайман: **судьянинг онгида - адолат, тилида - ҳақиқат, дилида - поклик ҳукмрон бўлиши керак.**

Бу борада Алишер Навоий бобомиз «**Зулм қилма, инсофли бўл, халқ; учун «адл қасри», яъни «адолат кўргонини» бунёд эт**», деб айтган сузларида қанчалик чуқур маъно бор.

Адолат кўргони қачон пайдо бўлади? Қдчонки суд органлари, судьялар қонунга, одиллик тамойилларига қатъий амал қилиб, ўз вазифасини ҳдлол ва виждонан адо этса, бунга эришиш мумкин.

Кейинги икки йилда судлар мустақиллигини таъминлаш бўйича ҳдм муҳим чоралар кўрилди. Жумладан, жорий йилнинг ўзида 1 минг 881 та жиноят иши далиллар етарли бўлмаганлиги сабабли тугатилди, судлар томонидан 590 нафар шахс оқланди. Ваҳдланки, бу рақам 2016 йилда - эътибор беринг - бор-йўғи 28 тани, 2017 йилда эса 263 тани ташкил этган эди.

Шунингдек, 5 минг 462 нафар шахсга нисбатан терговда асоссиз қўйилган моддалар айбловдан чиқариб ташланди, 2 минг 449 нафар шахс эса суд залидан озод қилинди.

Судларда ишларни йиллар давомида қайта-қайта I кўриш амалиётига бутунлай чек қўйилди.

Инсонпарварлик тамойили асосида мутлақо янги амалиёт жорий этилмоқда. Бунинг натижасида жиноят йўлига адашиб кириб, қилмишига чин дилдан пушаймон бўлган 993 нафар фуқаро, жумладан, 456 нафар йигит-қиз ҳдмда 113 нафар аёллар Ёшлар иттифоқи, маҳаллалар ва хотин-қизлар қўмиталарининг қafilлиги билан жазодан озод қилинди.

Шунингдек, жазони ўтаётган 3 минг 333 нафар, жумладан, фаолияти ман этилган ташкилотларга кириб қолган 646 нафар маҳкум афв этилиб, оиласи бағрига қайтарилди.

Улуг байрам - Конституция куни муносабати билан бугун махсус Фармонни имзоладим. Унга қўра, қилмишига чин қўнгилдан пушаймон бўлиб, тузалиш йўлига қатъий ўтган ва айни пайтда озодликдан маҳрум этиш қазосини ўтаётган 136 нафар шахс афв этилди.

Бир пайтлар диний экстремистик гуруҳларга алоқаси бор, деб назоратга олинган 20 мингдан зиёд фуқаро «махсус ҳисоблар»дан чиқарилди.

Ман этилган ташкилотларга адашиб кириб қолган, қилмишига пушаймон бўлиб, тузалиш йўлига ўтган фуқароларнинг мурожаатларини кўриб чиқиш бўйича Республика идоралараро комиссияси тузилди.

Жойларда судьяликка номзодларнинг шахсий ва касбий сифатларини ўрганиш учун жамоатчилик комиссиялари ташкил этилди.

Адолат, очқилик ва ошқораликни таъминлаш мақсадида судда ишларни электрон тақсимлаш тизими амалиётга киритилди. Эндиликда инсон аралашу-

висиз ишни кай с и судья қуришини электрон дастур белгилайди.

Суд-тергов фаолиятида очиклик ва конунийликни таъминлаш, сарсону овора бўлиш ва ортикча сарф-харажатга йўл қўймаслик мақсадида «электрон жиноят иши» ва «масофадан туриб сўрок қилиш» тизимлари хдм жорий этилмоқда.

Фукароларимиз ҳуқук ва эркинликларини таъминлаш борасида адвокатларнинг ваколатлари кенгайтирилди.

Буларнинг барчаси инсон ҳуқукларини таъминлаш бўйича олиб бораётган ислох,отларимиз натижасидир.

Айни пайтда суд-ҳуқук ислох,отлари жараёнида судьяликка номзодларни танлаш, шахсий ва касбий сифатларини ўрганишнинг чинакам демократик ва ошқора тизимини жорий этиш лозим. Хусусан, жамоатчилик фикрини инобатга олган ҳолда, номзодларни судьялик лавозимига тавсия этиш тартибини конун билан мустаҳдамлаб қўйишни мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблайман.

Муносиб топилган номзодларни камида бир йил ўқитиб, тайёр судья сифатида лавозимга тайинлаш тизимини жорий этиш зарур. Бунинг учун Судьялар олий кенгаши қошида Судьялар олий мактабини ташкил этишни тақлиф қиламан.

Афсуски, айрим судьялар томонидан ҳали хдм адолатсиз қарорлар қабул қилинмоқда. Бу эса, ўз навбатида, фукароларнинг одил судловга бўлган ишончига путур етказмоқда.

Шу боисдан ҳам, **касбий майорат ва маданиятни ошириш, ҳар қандай ҳолатда ҳам конун, адолат ва инсонпарварлик тамойилларига асосланиб иш қўриш - ҳар бир судьянинг энг устувор вазифаси бўлмоғи лозим.**

Судлар томонидан қабул қилинган ҳар бир қарор, энг аввало, адолатли, конуний ва асосли бўлиши шарт. Шундагина одамларимизда хдр қандай ҳолатда ҳам адолат қарор топишига бўлган ишонч янада мустаҳкамланади.

Жорий йилда ҳавфсизлик хизмати идораларининг вазифа ва ваколатлари тўлиқ қайта қўриб чиқилиб, барча даражадаги ходимлар фаолиятига ҳолисона баҳо берилди.

Ил к бор **«Ўзбекистон Республикаси Давлат ҳавфсизлик хизмати тўғрисида»**ги конун қабул қилиниб, унга асосан давлат манфаатларини ички ва ташқи таҳдидлардан ишончли хдмоя қилиш янги тузилган махсус идоранинг асосий вазифаси этиб белгиланди.

Экстремизм ва терроризм ҳавфи, мамлакатимиз конституциявий тузуми ва иқтисодиётига тажовузлар сакланиб қолаётган бугунги таҳдиқали замонда Давлат ҳавфсизлик хизматининг мард ва жасур аскар ва офицерлари хдр қандай бузгунчи қучларга қарши муросасиз қурашиши ва Ватанимиз хдмоясида мустаҳдам қалқон бўлиши зарур.

Хабарингиз бор, яқинда Мудофаа вазирлиги қўшинларининг жанговар тайёргарлигини текшириш мақсадида Чирчиқ шаҳрида бўлиб ўтган дала ўқув машқлари кейинги икки йилда мамлакатимиз мудо-

фаа кудратини мустахкамлаш бўйича амалга оширилган кенг камровли ишларнинг яккол намунаси, десам, тўғри бўлади. Биз бу борадаги ишларимиз қуламини янада кенгайгирган ҳолда, тизимли равишда давом эттирамиз.

Шу билан бирга, фукароларимиз тинчлиги, жамоат хавфсизлигини таъминлаш, Ички ишлар ва Миллий гвардия қўшинлари бўлинмаларини ҳдр томонлама қўллаб-қувватлаш бўйича ҳам катор ижобий ишлар килинди.

Жамоат тартибини сақлаш ва ҳукукбузарликнинг барвақт олдини олиш борасидаги саъй-ҳдракатларимиз, аввало, кенг жамоатчиликнинг иштироки билан умумий жинойтчиликни 36 фоизга камайтиришга эришилди. 3 минг 205 та ёки 35 фоиздан зиёд маҳддлада эса биронта ҳам жинойт содир этилмади.

Бундан буён ҳам жамоат тартибини сақлаш ва хавфсизлигини таъминлаш бўйича барча йўналишлар, жумладан, «Хавфсиз шахдр», «Хавфсиз ҳудуд» лойиҳларида белгиланган вазифаларни самарали ва тўлиқ амалга ошириш Ички ишлар органлари ва Миллий гвардия фаолиятида энг устувор йўналиш бўлиб қолмоғи лозим.

Конституциямизда кафолатланган фукароларнинг эркин ҳдракатланиш ҳукукларини таъминлаш мақсадида прописка ва виза беришдаги кийинчиликлар бартараф этилди.

Дунёдаги 39 та мамлакат фукароларига виза бериш тартибининг соддалаштирилгани, электрон виза тизими жорий килингани натижасида юртимизга

бу йил қарийб 4 миллион хорижлик сайёҳ ташриф буюрди.

Ўзок йиллар мамлакатимизда истикомат қилиб, жамият равақига муносиб ҳисса қўшиб келаётган ва биз билан ватандош бўлишни орзу қилган 2 минг 528 нафар шахс Ўзбекистон Республикаси фуқаролиғига қабул қилинди.

Давлат ва жамият ривожига, халқнинг адолатга бўлган ишончига жиддий путур етказадиган хавф - **коррупциянинг олдини олиш ва унга қарши қескин қурашиш** борасида ҳам аниқ чоралар қурилганини алоҳида таъкидлаш лозим.

Мана шундай оғир жинойтни содир этган I минг 177 нафар мансабдор шахнинг жинойи жавабқарликка тортилгани бунинг яккол далилидир.

Коррупцияга қарши қурашда ҳукуки муҳофаза қилувчи идоралар қанчалик ҳаракат қилмасин, халқимиз бу жирқанч иллатга мурасасиз бўлмас экан, таъсирчан жамоатчилик назоратини ўрнатмас экан, бу балога қарши самарали қурашни ташкил эта олмаймиз.

Бу иллат билан нафакат ҳукуки муҳофаза қилувчи идоралар, балки ҳар бир жамоа жиддий қурашиши қерак. Шунинг учун ҳар бир давлат идорасида жамоатчилик томонидан назорат қилинадиган коррупцияга қарши қурашиш бўйича уз ички дастурлари бўлиши шарт.

Жаҳон тажрибасига назар ташласак, АК^Ш, Россия, Буюк Британия, Болгария, Греция, Латвия, Эстония қаби қўллаб мамлакатларнинг парламентларида

коррупцияга карши курашиш бўйича комиссия ва кўмиталар мавжуд.

Ана шу илгор хорижий тажрибалар ва Конституциямиз талаблари асосида Олий Мажлис палаталарида Коррупцияга карши курашиш бўйича кўмиталар ташкил қилишни таклиф этаман. Ушбу кўмиталар барча бугиндаги давлат идораларида коррупцияга карши курашни янада кучайтиришга вакиллик органи сифатида муносиб ҳисса қўши-ёлозим.

Яна бир муҳим масала - халқимизга қос бўлган инсонпарварлик ва бағрикенглик тамойиллари асосида жазони ўтаётган шахсларнинг ҳақ-ҳуқуқларини таъминлаш ТНЗНМНфН ҳам такомиллаштириш вақти келди.

Маълумки, Конституциямизда барча фуқароларнинг таълим олиш ҳуқуқи қафолатланган. Шунининбатта олган ҳолда, маҳкум шахсларнинг келгусида ижтимоий ҳаётга мослашуви учун кўмақ бериш мақсадида жазони ижро этиш муассасаларида масофадан туриб таълим олиш тизимини жорий этиш лозим. Шунингдек, озодликдан маҳрум этилган шахсларнинг сайлаш ҳуқуқини чекловчи нормаларни келгусида халқаро меъёрлар асосида қайта қуриб чиқиш мақсадга мувофиқ.

Хурматли ватандошлар!

Халқимизнинг фаровон ҳаёт кечириши учун муносиб шароит яратиш - Конституциямизнинг бош мақсадидир.

Ислохотлар натижасида аҳолининг турмуш даражаси ва реал даромадлари албатта ошиб бормокда. Шундай бўлса-да, бу борада ҳал и Ҳукумат, марка-

иш мыйсодий идоралар ҳамда барча даражадаги и.и.м.н.и.к.пар олдида қўллаб қувватлаш турибди.

Млмнатимиз тараккиёти ва халқимиз фаро-ин «шип ими таъминлашнинг энг самарали йўли бу - тад-тн[тKi>|viii[кии қўллаб-қувватлаш эканини ҳаётнинг ўзи и> s pг,п мокда.

Қопгпациямизда иқтисодий фаолият, тадбиркор-iiiu >рюшлиги, барча мулк шакллариининг тенглиги м.и.мшг.п. томонидан бирдек муҳ,офаза этилиши қафо-■ын;ип'лп. Лекин, иқтисодиётда давлат аралашуви-кпш юқори лиги ва бюрократия, солиқ, божхона ҳдмда • мни ппимидаги мавжуд муаммолар ички инвестиция илрни қўпайтиришга ва хорижий сармоядорлар-ип мнлда кенгрок жалб этишга ҳали ҳдм тўсик бўлиб и-г нмокда.

Млшхур хитой файласуфи Сунь Цзининг хикматли пир I лпи бор: **«Солиқларни ҳддан зиёд кучайтириш •%> лII галон-торожликни келтириб чиқаради, душ-Miiij iiiiNi бойишига хизмат қилади, ок;ибатда, иш .лат инкирозга учрайди».**

Қ. VII йиллар давомида солиқ юқининг юқори бўлгани млмилкатда «хуфиёна» иқтисодиёт улушининг ортиб in I in иш а шароит яратди.

Млқжуд вазиятни ҳисобга олиб, биз авваламбор им игодиедни жадал ривожлантириш, мамлакатимиз-п и in ипвестициявий жозибаторлигини ошириш учун (**(шиқ сиёсатини такомиллаштириш концепция-** * **пип** қабул қилдик. Бу концепция устида биз узок иш-и.ГП.К. Мазкур ҳужжат лойиҳдси мамлакатимиз жа-ми.п чилиги, бизнес ҳдмжамияти, халқаро молиявий

ташкilotлар, нуфузли экспертлар томонидан кенг ва атрофлича муҳомада килинди.

Концепция асосида солиқ сиёсатида муҳим ушғаришлар жорий килинмоқда. Жумладан, жисмоний шахслар учун ҳдзиргача амал қилиб келган энг юкори 22,5 фоизлик даромад солиғи ставкаси ўрнига 12 фоизлик ставка белгиланди, 8 фоизлик сугурта бадали эса бекор қилинди.

Бизнес ҳдмжамяти учун энг огир ҳисобланган ягона ижтимоий тулов ставкаси илгариги 25 фоиз урнига 12 фоиз этиб белгиланди.

Бюджетдан ташқари пенсия, йўл ва таълим бўйича мақсадли жамғармаларга 3,2 фоиз миқдоридаги мажбурий тулов бекор қилинди.

Божхона тулов ставкалари қайта қуриб чиқилиб, 3,5 миңга яқин товарлар бўйича бож миқдори ва 800 га яқин товарлар бўйича акциз солиғи ставкалари камайтирилди.

Мамлакатимизда ишлаб чиқарилмайдиган маҳсулотлар учун хомашёларга, шунингдек, асбоб-ускуна ва техникаларга нисбатан давлат божи олинмайдиган бўлди.

Тадбиркорлик субъектлари молиявий-ҳужалик фаолиятини режали текшириш бекор қилинди. 138 та лицензия ва руҳсат бериш билан боғлиқ талаблар соддалаштирилди, уларнинг 42 таси бутунлай тугатилди.

Тадбиркорлик фаолияти учун ер майдонларини ажратишдаги тўсик ва говларни бартараф этиш, тизимдаги коррупция ҳолатларига барҳдм бериш мақсадида ер

милдонларини электрон аукцион орқали ажратиш тартиби жорий этилди.

Мулк эгасига зарарнинг ўрни ва тулик қопланмагунча қилилат ва жамият эҳтиёжлари учун ер участкаларини олиб қуйиш ва қучмас мулкни бузиш тартиби бекор қилинди.

Инвестор ва тадбиркорларга етказилган мулкӣ зарарни тулик қоплаб бериш тартиби қафолатланди.

Шу билан бирга, келгуси йилдан бошлаб тадбиркорларимизни маҳсулотлар, иш ва хизматларни экспорт қилишда фойда солиғи ва ягона солиқ туловидан озод қилиш назарда тутилмоқда.

Туризмни жадал ривожлантириш, туристларга муносиб инфрақузилма яратиш, хизматлар сифатини янада ошириш, ҳудудларнинг туристик салоҳиятидан унумли фойдаланиш ва янги иш ўринлари ташкил қилиш, миллий туризм маҳсулоғлари ишлаб чиқаришни қулайлаштириш учун аниқ мақсадга йуналтирилган ишлар давом эттирилмоқда.

Меҳмонхоналарнинг инфрақузилмаси, дам олиш масканлари ва бошқа соҳаларни ривожлантириш учун 2 триллион 300 миллиард сўм маблаг йуналтирилади. Бунинг натижасида миңглаб янги иш ўринлари яратиш мўлжалланмоқда.

Бундан ташқари, Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Хива ва бошқа шаҳрларда машҳур бренд меҳмонхоналарни ташкил этиш чораларини қўймоадамиз.

Келгуси йилда ҳам фаол тадбиркорликни дартомонлама қуллаб-қувватлаш, инвесторлар учун кенг

шароитлар яратиб бериш, айниса, инфляция даражасини насайтиришга қаратилган ишларни давом эттирамиз.

Жумладан, инфляция даражасини прогноз қурсаткичлари доирасида сақлаб туриш мақсадида қуйидаги чора-тадбирларни амалга ошириш назарда тутилмоқда.

Биринчидан, биз самарадорлиги паст бўлган ва етарлича янги иш ўринлари ярата олмаётган йирик давлат корхоналарига имтиёзли кредитлар ажратишни қайта қўриб чиқишимиз лозим.

2019 йилда кредитлар беришда бюджет ҳдмда Ўзбекистон Республикаси Тикланиш ва қарамликнинг жамғармаси қаражатлари қўймаслиги керак.

Иккинчидан, миллий валютамиз ҳдмда иқтисодий барқарорлигини таъминлаш учун пул-кредит сиёсатини тартибга солишнинг замонавий воситаларини жорий этишимиз зарур.

Учинчидан, асосий турдаги озиқ-овқат ва бошқа истеъмол товарларини ишлаб чиқарувчиларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашимиз ва буюрқали нархлар барқарорлигини таъминлашимиз керак. Қўшма ҳужалиги соҳасидаги ислохотларни янада қўрқаштиришга алоҳида эътибор қаратилади.

Тўртинчидан, стратегик аҳдмиятга эга бўлган товарлар бўйича нархларнинг шаклланиш механизмларини тубдан қайта қўриб чиқиш ҳам да уларни фақат биржа савдолари орқали сотиш, шу асосда эркин рақобат муҳитини яратиш талаб этилади.

Бешинчидан, аҳдтининг эҳтиёжманд қатламини ижтимоий ҳимоя қилиш мақсадида электр энергияси, қўлбўй газ ва коммунал хизматлар учун туловларнинг оқс қисмини давлат томонидан компенсация қилиш чораларини қўйишимиз лозим.

Олтинчидан, мамлакатимизда ишлаб чиқарилмайдиган истеъмол товарлари импорта бўйича тарифларни тартибга солишнинг мослашувчан механизмларини жорий қилиш керак.

Еттинчидан, республикаимизнинг иқтисодий аҳволи оғир ҳисобланган 27 та шаҳар ва туманини комплекс ривожлантириш мақсадида, аввало, йирик инвестиция лойиҳаларини ушбу ҳудудларда амалга ошириш зарур.

Оқик айтиш керак: агар биз юртимизда барқарор иқтисодиёт қурмоқчи бўлсак, дунёдаги риқожланган мамлакатлар қаб қой ва фаровон яшамокчи бўлсак, қала-қўлпа, юзақи эмас, балки қанқалик қийин ва мураккаб бўлмасин, ҳақиқий бозор иқтисодиётига ўтишимиз шарт.

Ягона йўлимиз шу. Бу - Асосий қонунимиз талаби. Бошқа йўл йўқ- Биз бошлаган ислохотларимизни қатъий давом эттирамиз ва улар албатта ўзининг ижобий натижасини беради.

Олдимизда жуда машаққатли йўл турибди, лекин их,олининг оғирини енгил қилиш учун давлат томонидан барча чоралар қўйилади.

Ишончим қомил, меҳдатсевар, тадбирқор ва удабурон ҳалқимиз эркин бозор иқтисодиёти шароитида самарали меҳдат қилишга ва муносиб ҳаёт кечиршга албатта қодир.

Азиз дўстлар!

Хабарингиз бор, бу йил мамлакатимиз аҳолиси 33 миллион кишидан ошди. Бу, албатта, кичкина ракам эмас.

Шунинг учун ҳам, фуқароларимизнинг ижтимоий ҳуқуқларини рўёбга чиқариш, жумладан, улар учун муносиб шароит яратиш, ёшларни ўқитиш ва касбга тайёрлаш, иш ва уй-жойлар билан таъминлаш каби ҳдтий масалаларни ҳал этишимиз лозим.

Конституциямизда ҳар бир инсон малакали тиббий хизматдан фойдаланиш ҳуқуқига эга экани мустаҳкамлаб қўйилган. Бу муҳим ҳаётий қонданинг ижросини таъминлаш - ҳалқимиз генофондини асраш ёки оддий қилиб айтганда, давлат ва жамият тараккиётининг қафолатидир, десак, айна ҳақиқатни айтган бўламиз.

Юртимизда амалга оширилган кенг қўламли ислохотлар натижасида фуқароларимизнинг ўртача умр қуриш давомийлиги 1990 йилдаги 67 ёшдан 2017 йилда 74 ёшни ташкил этди. Болалар ўлими 3 баробар қамайишига эришилди. Биз бу борадаги натижаларимизни янада мустаҳкамлашимиз зарур.

Мамлакатимизда аҳоли саломатлигини янада яхшилаш бўйича муҳим амалий дастурлар қабул қилинмоқда.

Мана, қуни кеча Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони билан **Соғлиқни сақлаш тизимини 2019-2025 йилларда ривожлантириш концепцияси** қабул қилинди.

Бугунги куннинг талаби бўлган хусусий тиббиёт муассасаларини ривожлантириш бўйича ҳам сезиларли

ишлар амалга оширилмоқда. Қўрилган чоралар натижасида 2018 йилнинг ўзига 400 дан ортиқ хусусий тиббиёт масканлари ташкил этилди.

Биз «**Тарбия қўдақликдан бошланади**», деган қикматли сўзга амал қилиб, таълим-тарбия соҳасидаги ўзгаришларни унинг энг қуйи босқичи - мактабгача таълим тизимидан бошладик.

Қиёслаш учун фақат битта мисол келтирмоқчиман. Сўнгги икки йилда юртимизда болалар богчалари сони 1 минг 400 тага ортиб, 6 минг 367 гага етди.

Давлат-хусусий шериклик асосида барпо этилаётган хусусий мактабгача таълим масканлари сўнгги бир йилда икки баробар қўпайди ва 568 тани ташкил этмоқда. Яна мингта шундай богча очиш бўйича амалий ишлар бошланган.

Жорий йилда ҳалқ таълими тизимини ислох қилиш, Ёндаг-ўқитувчилар учун муносиб меҳнат шароитини яратиш бўйича ҳам сезиларли ишлар амалга оширилди. Ўқитувчиларнинг иш ҳақи босқичма-босқич қўпайтирилиб, уларни рағбатлантиришнинг янги механизмлари жорий қилинмоқда.

Таълим тизимининг кейинги босқичи - олий таълим соҳасида ҳам салмоқли ислохотлар олиб қилинмоқда.

Сўнгги икки йилда мамлакатимизда 5 та янги олий таълим муассасаси ҳамда 12 та нуфузли хорижий олий ўқув юртининг филиаллари ташкил этилди.

Мамлакатимиз тараккиёти учун истеъдодли кадрларни етакчи хорижий таълим марказларида тайёрлаш ва малакасини ошириш мақсадида «Эл-юрт умиди» жамғармаси ташкил этилганидан хабарингиз бор.

Кандай огир бўлмасин, тан олишимиз керак, юрти-миз равнаки учун энг зарур йўналишлар бўйича изла-нувчан, истеъдодли ёш кадрларни четда, ривожланган давлатларда ўқитишга мажбурмиз. Шунинг учун хдм Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, олий ўқув юрт-лари, мамлакатимиздаги илмий марказлар «Эл-юрт умиди» жамгармаси билан якин ҳамкорликда самара-ли иш олиб бориши керак. Хдракатлар стратегиясида белгиланган вазифаларни бажариш ҳамда халк билан мулоқотларда билдириладиган таклифлар асосида кел-гусида ижтимоий соҳада қуйидаги вазифаларни амалга оширишимиз лозим бўлади.

Биринчидан, Ўзбекистондаги ижтимоий ҳимоя мо-делини реал талаблар асосида умумэтироф этилган халқаро стандартлар даражасига кўтариш зарур.

Бу борада ногиронлиги бўлган, боқувчисини йўқотган шахсларни, эҳтиёжманд ва ночор оилалар-ни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, жумладан, улар-ни арзон уйлар билан таъминлаш масаласига алоҳида эътибор қаратиб келаётганимиз барчангизга маъ-лум. Жорий йилнинг ўзида 21 минг 500 дан зиёд ана шундай оила арзон уй-жойлар билан таъминланди.

Бундан ташқари, 30 минг 500 га якин ногиронли-ги бўлган шахсларга умумий қиймати 3,6 миллиард сўмлик протез-ортопедия буюмлари ва реабилитация воситалари ажратилди.

Уларнинг 16 минг нафари реабилитация марказ-ларида даволанди ва бу мақсадлар учун қарийб 17 мил-лиард сўм маблағ сарфланди.

Ана шундай хайрли ишларимизни келгусида ҳам ти-зимли равишда давом эттирамиз, албатта.

Конституциямизда аҳолининг муҳим ижтимо-ий ҳуқуқи сифатида қафолатланган пенсия таъмино-ти келгуси йилларда ҳам энг долзарб масалалардан бири бўлиб қолади. Жумладан, 2019 йилдан бошлаб пенсия тўловининг юқори чегараси энг кам ойлик иш хдкининг 8 баробаридан 10 баробарига оширилади ва ишлаётган пенсионерларга пенсиялар тўла миқдорда тўланади.

Иккинчидан, тиббиёт ходимларини ижтимоий қўллаб-қувватлаш, уларга муносиб меҳнат шaroитлари яратиш ҳамда рағбатлантириш гизимини янада тако-миллаштириш зарур.

Шифокорлик касбини эгаллаш осон иш эмаслигини, бу инсондан машаққатли меҳнат, мустаҳкам ирода ва матонат талаб этишини ортиқча тушунтиришга ҳолат йўқ, деб ўйлайман. Лекин, шу ўринда савол тугилади: биз тиббиёт ходимларига етарли шароит яратиб бердикми? Уларнинг маошлари, меҳнат шароитлари қилаётган хизматларига муносибми? Афсуски, йук-

Жорий йил 1 декабрдан тиббиёт ходимлари ойли-гини оширдик, бу - биринчи қадам. Келгуси йилда бу борада бошлаган ишларимизни давом эттирамиз.

Аҳолига қафолатланган тиббий ёрдам кўрсатишни таъминлаш мақсадида келгусида мажбурий тиббий сугурта тизимини жорий этишимиз керак.

Учинчидан, халқ таълими соҳасидаги таълим стандартлари ва ўқитиш услубларини илгор хори-жий тажрибалар асосида, ўқувчининг индивидуал

кобилиятини рўёбга чиқариш нуктаи назаридан қайта кўриб чиқиш лозим.

Фарзандларимизнинг кобилиятини рўёбга чиқаришга болаликдан эътибор бериб, уларнинг камолоти учун барча имкониятларимизни сафарбар этсак, юртимиздан яна кўплаб Берунийлар, Ибн Синолар, Улугбеклар етишиб чиқади. Мен бунга ишонаман.

Тўртинчидан, касб-х,уиар коллежлари, афсуски, аксарият лолларда реал талаб бўлмаган касблар бўйича курук диплом берадиган даргоҳга айланиб қолди.

Мен дудудларга ташриф буюрганимда одамлар билан кўпроқ мулоқот қилишга ҳаракат қиламан. Хдйрон қоласиз, жойларда оддий курувчи, тракторчи ёки механизатор йўк. Митинг кўзини биладиган ер тузувчи ёки сувчи топиш амримах,ол. Кўп жойларда коллежларни битирган болаларни керакли касбга қайта ўқитишга тўғри келмокда.

Кани, касб тарбияси? Цани, меҳ,нат бозорини ўрганиш? Афсуски, ҳ,еч ким бу масала билан жиддий шугулланмаяпти.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Бандлик ва меҳ,нат муносабатлари вазирлиги билан бирга иктисодиётнинг реал секторидаги талабни камида 10-15 йил олдин прогноз қилиб, шунга қараб мутахассис тайёрлаш чораларини қўйиши зарур.

Бешинчидан, аҳ,оли бандлигини таъминлаш ва ишсизликни камайитириш бўйича кечиктириб бўлмайдиган зарур чоралар қўйишимиз лозим.

Савол тугилади: мамлакатимизда ҳ,ақиқий ишсизлар сони қанча? Иктисодиётнинг норасмий секторида неча фоиз аҳ,оли банд? Хорижга иш қидириб кетганларнинг соми-чи?

Биз бир нарсани тўғри тушунишимиз керак: битта ишсиз одам - ўнта муаммо дегани. Бу муаммолар шпсиз одамнинг ўзига, оиласи ва маҳдлласига, жамиятга келтирадиган зарарини ҳ,исобласак, масаланинг нақадар жиддий экани янада ойдинлашади.

Биз бу йил қабул қилган **«Х,ар бир оила - тадбиркор»** ҳ,амда **«Ёшлар - келажагимиз»** дастурлари доирасида сезиларли ишлар амалга оширилмокда. Халқимиз, айниқса, ёшларимизнинг тадбиркорликга - ил тббусларини қўллаб-қувватлаш, уларга ўз бизнесини йўлга қўйиши учун қатта имтиёзлар берилди. Қелгуси йилда ҳам биз ушбу дастурлар ижросини қағбий мазоратга олиб, ҳ,ар томонлама қўллаб-қувватлаймиз.

Биз ёшларимизда тадбиркорлик ташаббусини ривожлангиз олсак, уларга маблағлардан тўғри фойдаланишни ўргатсак, нафакат иктисодий, балки кўплаб ижтимоий муаммоларни ҳам ҳал этган бўламиз.

Олтинчидан, қишлоқ жойларда янги намунавий лойиҳалар асосида арзон уй-жойлар ва шах,арларда кўп қаватли уйлар қуриш бўйича ишларимизни такомиллаштириш керак.

Айрим ҳудудларда уйларнинг сифати бўйича Ниртуал қабулхонага одамлар шикоят билан мурожаат қилмокда. Айнан фуқароларнинг талаб ва истакларини инобатга олиб, эҳтиёжманд аҳ,оли қатламлари

учун бунёд этилаётган арзон уйлар сонини оширж” ва сифатини яхшилаш бўйича яқинда алохдда дастур қабул қилдик. Ушбу дастур нжроснга масъул бўлган мутасадди идоралар ўз зиммасига юклатилган вазифаларни виждонан бажаришлари ва халқимизни рози қил ишлар и шарт ва зарур.

Хурматли юртдошлар!

Кейинги икки йилда фуқароларимизнинг конституциявий ҳуқуқ ва эркинликларини рўёбга чиқариш, турмуш шароитларини яхшилаш, йиллар давомида тўпланиб қолган муаммоларни ҳал этишга қаратилган 90 та қонун ҳамда 2 мингдан зиёд фармон ва қарорлар қабул қилдик.

Қабул қилинган қонун ҳужжатларида белгиланган 13 мингдан ортиқ топшириқларнинг 20 фоизи муддатида ижро қилинмаган. Бу Вазирлар Маҳкамаси, қатор давлат ва ҳўжалиқ бошқаруви идоралари раҳбарлари ва маҳаллий ҳокимликларнинг ишга масъулиятсиз ёндашаётганидан далолат бермоқда.

Биз марказда ва жойларда ортиқча мажлисларни қесқин қамайтириб, қўпроқ амалий ишлар ва аниқ натижа билан шугулланишимиз керак. Нега деганда, одамлар қуруқ мажлисбозликдан қарчади.

Олиб бораётган ислохотларимиз ва давр талабидан келиб чиққан ҳолда, Вазирлар Маҳкамаси фаолиятини тубдан такомиллаштириш, уни чинакам ижро ҳокимиятининг олий органига айлантириш вақти келди, деб уйлайман.

Шу ўринда таъкидлаш жоизки, қуқуқ ижтимоий-иқтисодий ислохотлар ҳеч қайси мамлакатда осонликча амалга оширилган эмас.

Ислохотлар албатта эскича яшаш, эскича ишлашга ўрганиб қолган айрим мансабдорларга ёқмайди. Бу ийям очи қ айтишимиз керак. Чунки ўзгариш, янгила-НПШ уларнинг тинчи ва оромини, ҳузур-халоватини Ёузади. Лекин ҳаёт давом этар экан, ҳдёт талаби бўлган ислохотлар ҳам изчил давом этиши муқаррар. Г »у ҳақиқатни ва талабни барча даражадаги раҳбарлар қуқуқ ангиаб олишлари зарур.

Қадрли анжуман иштирокчилари!

Сизларга яхши маълумки, қонунлар ижроси усти-дан парламент назоратини ташкил этиш Сенат Раиси ва Қонунчилик палатаси Спикерининг конституциявий ва-қолати ҳисобланади. Лекин, афсуски, парламентнинг бу соҳдадаги фаолиятида туб ўзгариш сезилмаяпти. Жумла-дан, жорий йилда давлат органлари ва мансабдор шахс-ларга Сенат бор-йўғи 2 та, Қонунчилик палатаси эса 3 та парламент сўрови юборган, ҳолос.

«Парламент мажлисларида марказий органлар ва ҳудудлар раҳбарлари ҳисоботларини эшитдик», деб мактанамиз. Лекин савол тугилади: бундай ҳисоботлар бўлаётган бўлса, уларнинг натижалари бўйича қандай ҳужжатлар қабул қилинди ва иж-рога йўналтирилди? Фаолияти қоникарли бўлмаган қайси вазир ёки ҳокимга нисбатан муносабат билди-рилди?

Халқ вакилларининг қатъий позицияси қаерда қолди?

Мисол учун, қайси сенатор ёки депутат Солиқ сиёсати концепцияси ижроси билан қизиқиб, Молия вазирлиғи ёки Давлат солиқ қўмитаси раҳбарларига сўров юборди?

Энг асосий камчилик шуки, Олий Мажлис халихануз хакикий б ахс-му нозар ал ар майдонига айлангани йўқ;

Шу муносабат билан Олий Мажлис налаталарида конунлар ижросини кўриб чиқиш, раҳбарлар ҳисоботини эшитиш билан чекланмасдан, бевосита жойлардаги аҳволни тизимли равишда ўрганиш ва тегишли таклифлар ишлаб чиқиш амалиётини йўлга қўйиш зарур, деб ҳисоблайман,

Яна бир инкор этиб бўлмайдиган ҳақиқат борки, фуқароларда ҳам ислохотларга нисбатан дахлдорлик ҳисси шаклланиши керак. Ана шуидагина қўзлаган мақсадларга эришиб, олдимизга қўйилган вазифаларнинг тўлиқ уйдасидан чиқамиз.

Бу жараёнда кучли ва таъсирчан жамоатчилик назоратининг ўрни бекиёсдир. Шу мақсадда келгуси йилдан бошлаб «**Жамоат фикри**» порталини ишга туширишга қарор қилдик.

Ҳаммам из яхши тушунамиз, жамоатчилик назоратини амалга оширишда оммавий ахборот воситалари гоёт муҳим ўрин тутди.

Мен оммавий ахборот воситалари фаолиятини мунтазам кузатиб бораман. Лекин, афсуски, ислохотлар моҳияти, қабул қилинаётган қонун ва қарорлар ижроси билан боғлиқ муаммолар, аҳоли мувожаатлари юзасидан газета, теле ва радиоканалларда танқидий мақола, қўрсатув ва эшиштиришлар жуда кам.

Ваҳдланки, ислохотлар жараёнида оммавий ахборот воситалари халқ манфаатларининг чинакам ҳимоячисига айланиши лозим. Бунинг учун улардан

нигжоат, профессионал маҳорат, ҳолислик ва чуқурлашув илий с алоқияг талаб этилади.

Жамиятимиздаги қенг қўламли ислохотлар самарасими таъминлаш учун қуйидаги вазифаларни амалга оширишимиз зарур, деб ҳисоблайман.

Биринчидан, Олий Мажлис палаталарининг парламенти сўровлари ва парламент эшигувлари қонун ва қарорлар ижросини ҳамда ислохотлар и м из самарадорлигини таъминловчи таъсирчан воситага айланиши керак.

Иккинчидан, депутат ва сенаторларимиз бевосита Қоғизларга чиқиб, аҳолини ташвишга солаётган муаммоларни тизимли равишда чуқур ўрганиб боришлар и зарур. Уларни ҳал этиш бўйича Ҳукумат ва ҳокимликлар олдига вазифа қўйиши ва талаб қилиши, шунингдек, қонунчиликни такомиллаштириш бўйича аниқ чораларни қўришлари айтилган бўлган эди.

Учинчидан, ўйлаётганки, қонуности ҳужжатларини қабул қилиш амалиётидан воз кечиш ва тўғридан-тўғри қўлланиладиган қонунлар қабул қилиш вақти келди.

Мисол учун, ҳозирги вақтда хорижий инвестициялар соҳасида 8 та қонун, 14 та қарор ва 100 дан ортиқ қонуности ҳужжатлари мавжуд.

Лекин маҳаллий ва чет эллик инвесторларга бизда нечта қарор ёки қарор бўлиши эмас, балки уларнинг аниқ ва самарали ишлаши учун яхлит тизим мавжудлиги муҳим.

Мен ҳурматли депутатларимиздан қонун лойиҳаларини ишлаб чиқишда шунчаки кузатувчи ёки эксперт эмас, балки ташаббусни ўз қўлларига олиб, бевосита

сита лойихд ташаббускори ва ижодкори бўлишларини илтимос киламан. Улардан сайловчилар, халкимиз ҳам шуни кутмоқда.

Бу борада зудлик билан ўз аҳамиятини йуқштан конунлар рўйхатини шакллантиришимиз, амалдаги мавжуд муаммоларни чуқур ва танкидий равишда ўрганиб, энг илгир халқаро тажрибалар асосида туғридан-туғри амалиётга қўлланадиган конунлар қабул қилишимиз лозим.

Тўртинчидан, ҳар бир конун ёки қарорнинг яратилиши соҳдаги мавжуд муаммоларни чуқур таҳлил этишни, ҳорижий илгор тажрибаларни урганишни, бир сўз билан айтганда, машаққатли меҳнатни талаб этади.

Ҳар қандай конун ҳужжагини қабул қилишдан пировард мақсад - халқимизнинг турмуш шароитини яхшилаш эканини унутмаслигимиз зарур.

Бу жараёндаги энг асосий масала - конун ҳужжатларининг мазмун-моҳиятини ижрочилар ва аҳолига ўз муддатида етказиб бериш, уларни амалга оширишни қатъий таъминлашдан иборат. Бу борада адлия идораларининг ролини янада кучайтириш вақтисоати келди.

Ҳурматли юрtdошлар!

Ҳар қандай конун маълум ҳуқуқ бериш билан бирга, зиммамизга мажбурият ҳам юклайди.

Асосий қонунимиз билан барча фуқаролар зиммасига Конституция ва қонунларга амал қилиш, бошқаларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари, шаъни ва кадр-қимматини ҳурмат қилиш мажбурияти юклатилган.

Клмийда ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятнинг нийишлиши, авваламбор, тарбия ва муҳдт билан бево-
| и м отшнсдир.

И и и > ■ и ш мисол. Канаданинг 1 миллиондан ортиқ ирнш морг носитаси мавжуд бўлган Калгари шаҳрида Фприи ипитинг 10 ойида автохалокатлар туфайли И» плфлр шаҳе нобуд бўлган.

V шипи солиштириб қуринг: жами 2 ярим милли-им i t и чпёд автотранспорт мавжуд бўлган бизнинг юр-ИМП.МЛ >са, шу даврда 1 минг 600 дан ортиқ киши nit и >л покот қурбони бўлган. Бу - огир қулфат, қатта му қо и ш эмасми?!

И.Н. иуји х,аракати қоидаларини бузганлик учун жа-III»и лр.никни қучайтирдик. Лекин шунинг ўзи билан му-■I мм они тулик; ечиш мумкинми? Менимча, йук!

I > v ■■■■ {г сабаби жамиятда ҳуқуқий маданиятнинг • ырии даражада шаклланмагани билан бевосита (и и iit K .

bu t жамиятимизда х,уқуқий маданиятни лозим да-Г.оК.и л шакллантирмас эканмиз, хуқуқбузарликка •it h қуиімае эканмиз, қонунни бузиш х,олатлари давом • I .нирлди.

Қонунларга х,урмат одамларимизнинг ҳуқуқий онги н.I млдлпияти асосида шаклланади. Яъни, айрим ки-ши и.ір жазодан қўриб қонунга итоат этса, бошқалар • нш.птқда олган тарбиясига қўра қонунни ҳурмат

г н I .мн .

Illy боис биринчи навбатда аҳоли, айникса, ёшлар \ рi .к мдл ҳуқуқий тарбияни кенг йулга қўйишимиз лозим.

< .) i unі қилиб айтганда, фарзандларимизга бола-ми. или гідан «яхши» ва «ёмон», «мумкин» ва «мум-

кин эмас» деган тушунчалар ўртасидаги фаркни ўргатишимиз, ўзимиз эса уларга доим шахсий намуна бўлишимиз керак.

Албатта, мактабларда «хукук» дарслари ўтилади, лекин уларнинг мазмуни юзаки ўқитишдан иборат бўлиб, хукукнинг тарбиявий аҳамияти иккинчи ўринга тушиб қолгани ҳам сир эмас.

Мутасадди идоралар томонидан амалга ошириладиган қонунчилик тарғиботи ҳдм тизимли йўлга қўйилмаган. Шунинг учун ҳукукий билимларни, қонунларнинг мазмун-моҳиятини таълим масканлари, оммавий ахборот воситалари, Интернет ресурсларидан, адабиёт, санъат, диний муассасалар имкониятларидан фойдаланган ҳолда, самарали усуллар билан тарғиб қилишимиз зарур.

Афсуски, биз Асосий қонунимиз ^Ақида Конституция байрамига ун-ун беш кун қолганда гапира бошлаймиз. Долбуки, Конституцияни, унинг гоёларини ўрганиш ва ўргатиш барчамизнинг доимий вазифамиз бўлмоғи зарур.

Эсингизда бўлса, бу масала бўйича бундан анча йиллар олдин Олий Мажлис қарор и ҳдм қабул қилинган эди. Лекин ўтган даврда сиёсий-иҷтимоий, иқтисодий дағтимизда кўп нарса ўзгарди. Бинобарин, энди бу қарор ни янгилаш, унга замон руҳини сингдириш зарурати пайдо бўлмоқда.

Бир сўз билан айтганда, Бош қомусимизнинг ҳар бир моддаси биз учун дастуриламалга, ҳдғтимиз қондасига айланиши зарур. Бунинг учун Асосий қонунимизни умумтаълим мактабларида, олий ўқув юр்தларида, маҳалла ва меҳнат жамоаларида тизимли равиш-

да ўрганиш бўйича аниқ; чора-тадбирларни ишлаб чиқишимиз керак.

Виз жамиятимизда шундай ҳуқуқий маданиятни шакллантиришимиз керакки, унга мувофиқ; Конституция ва қонунларга амал қилиш, бошқаларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, шаъни ва қадр-қимматини ҳурмат қилиш мажбурият эмас, балки қондалик қоида ва одатга айланиши шарт.

Мухтасар қилиб айтганда, фуқароларимиз қонунларни бузишда қўра, уларга амал қилишдан манфаатдор бўлишлари лозим.

Яна бир фикрга эътиборингизни қаратмоқчиман.

Афсуски, жамиятимизда ҳанузгача боқимандалик қайфияти бутунлай барҳам топгани йўқ.

Барчамиз бир нарсани тушуниб олишимиз керак: **яна яшаш учун энг аввало яхши меҳнат қилиш, ҳуқуқ ва эркинлик билан бирга, жавобгарлик ва масъулиятни ҳам чуқур ҳис эғишимиз зарур. Бунга эришиш эса, фақат ва фақат ўзимизга боғлиқ.**

Қўзлаган марраларимиз қанчалик юксак ва машаққатли бўлмасин, уларга етиш учун барча имкониятларимиз мавжуд. Аждодларимиз мероси, халқимизнинг илмий ва бунёдкорлик салоҳияти ҳамда адбиркорлик фазилати бизга бу йўлда бекиёс қўқудрат манбаи бўлиб хизмат қилади.

Биз халқимизнинг қаровон ^Аётини, қарзандларимизнинг ёруғ қелажагини таъминлаш учун бундан бўён ҳдм бир тану бир қон бўлиб, бор салоҳият, билим ва тажрибамизни сафарбар этишимиз лозим.

Ўртимиз тинчлиги, Ватанимиз равақи, фуқароларимизнинг ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш,

ўгил-кизларимизнинг илмга, хунарга бўлган инти-
лишларини хдр томонлама кучайтириш, тадбиркорлик
ташаббусларини кўллаб-куватлаш келгусида хдм
ислохотларимиз марказида бўлади.

Биз ташки сиёсатимизда узок ва якин кўшнларимиз
билан дўстлик алоқаларини кўз корачигидек асраб-
авайлаб, барча сохдларда ўзаро хдмкорликни янада ри-
вожл антираимиз.

**Чунки: Билимли авлод - буюк келажакнинг, тад-
биркор халк ~ фаровон ҳаётнинг, дўстона ҳамкорлик
эса - тараккиётнинг кафолатидир!**

Фурсатдан фойдаланиб, бугунги маросимда ишти-
рок этаётган, бизга хайрихоҳ, бўлган, мамлакатимиз
билан самарали хдмкорлик қилиб келатган хорижий
давлатларнинг мухтарам элчиларини, халқаро ташки-
лотлар вакилларини бугунги байрам билан самимий
кутлаб, уларнинг халқлари ва мамлакатларига тинчлик
ва раванк тилашга ижозат бергайсиз.

Қдрли дўстлар!

Азиз ватандошларим!

Сизларни бугунги Конституция байрами билан яна
бир бор самимий муваққатлиб этаман.

Барчамизга келгуси йилда хдм соғ-саломат ва хуш
қайфиятда учрашиш насиб этишини Яратгандан сўраб
қоламан.

Этиборингиз учун раҳмат.

*Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул
қилинганининг 26 йиллигига бағишланган
тантанали маросимдаги маъруза*

2018 йил 7 декабрь

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ МУСТАЦИЛЛИГИНИНГ ЙИГИРМА ЕТТИ ЙИЛЛИГИГА БАГИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ НУЩ

Ассалому алайкум, қадри ватандошлар!

Мухтарам меҳмонлар!

Хонимлар ва жаноблар!

Аввало, сиз, азизларни, сизлар орқали бу-
гун халқимизни энг буюк, энг азиз байрамимиз -
Мустақиллик куни билан чин қалбимдан самимий му-
ваққатлиб этишга ижозат бергайсиз.

Биз учун янги давр, эркин ва озод ҳётни бошлаб
берган шу қутлуг санада халқимиз қандай машаққатли
қайни вақтда шарафли йўл! босиб ўтганини яна бир
бор қуқур ҳис этамиз.

Мана шундай улуг айёмда бутун х^аётини озодлик
учун қурашга бағишлаган, бу йўлда жон қидо қилган
ота-боболаримиз, мард ва жасур юртдошларимиз хоти-
расига ҳурмат бажо қелтирамиз.

Ўзбекистон Республикаси давлат муваққатлигининг
асосчиси, Биринчи Президентимиз му^тарам Ислам
Лбдуганиевич Қаримовнинг барҳаёт номларини ҳурмат
на эҳтиром билан ёдга оламиз.

Азиз дўстлар!

Муваққатлиқ туфайли биз дунё хдмжамиятининг
гснг ҳуқуқли аъзоси бўлиб, ёруғ келажакимизни ўз
қўлимиз билан бунёд этмоқдамиз.

Истшутол йилларда эришган ютуқларимизга таяниб, **миллий тикланишдан - миллий юксалиш сари** дадил кадам қўймоқдамиз.

Мамлакатимиз таракқиётини янада юксак босқичга қўтариш мақсадида Харақатлар стратегиясини қабул қилдик. Бу ноёб ҳужжатда белгиланган улугвор вазифаларни рўёбга чиқаришга қатъий киришганимиз биз учун янги уфқ ва имкониятлар очиқ бермоқда.

Дунё микёсида рақобат кескинлашиб бораётган ҳозирги мураккаб даврда мамлакатимизни илм-фан ютуқлари, юқори технолоҗиялар асосида модернизация қилиш ва янгилаш энг муҳим вазифамизга айланмоқда. Ана шундай ўтқир талабни чуқур англаган ҳолда, биз 2018 йилни юртимизда **Фаол тадбиркорлик, инновацион гоёлар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили**, деб эълон қилдик.

Бу борада қабул қилинган Давлат дастурида 11 триллион 200 миллиард сўм ва 1 миллиард 300 миллион АҚД1 доллари ҳажмидаги ишларни амалга ошириш кўзда тутилган. Дастур ижросини таъминлаш учун кенг қўламдаги улкан ишлар олиб борилмоқда.

Юртимизда фаол инвестиция сиёсати юритилмоқда, замонавий корхоналар барпо этилмоқда, солиқ тизими тубдан ислох, қилиниб, тадбиркорлик ва хусусий мулкни ривожлантириш, барча соҳа ва тармоқларда инновация, илм-фан ютуқлари, янги соҳа ва ижодий ёндашувларни жорий этишга алоҳида эътибор берилмоқда. Қишлоқ ҳўжалигида замонавий, истикболли тармоқларга асос солиш, кластер тизимини йўлга қўйиш, фермер ҳўжалиқларининг натижадорлигини кўчатириш бўйича амалий ишлар олиб борилмоқда.

Ана шундай улкан саъй-харақатларимиз натижасида юртимизда **макроиктисодий барқарорлик**

таъминланмоқда.

Биз учун энг устувор вазифа бўлган аҳолининг ҳаёт даражаси ва сифатини юксалтириш бўйича катта ҳажмдаги ишлар амалга оширилмоқда.

Айниқса, **«Обод қишлоқ»** ва **«Обод маҳалла»** дастурлари мамлакатимизнинг энг чекка ҳудудларига ҳам янгилаш нафасини, бунёдкорлик руҳини олиб кирмоқда. Одамларнинг фикри, дунёқараши ўзгармоқда, қишлоқда турмуш маданияти ошиб бормоқда.

Бутун мамлакатимизни қамраб олган мазкур дастурлар доирасида 416 та қишлоқ ва 105 та маҳаллада қурилиш ва ободонлаштириш ишлари жадал давом этмоқда. Буларнинг барчаси жонажон Ўзбекистонимизнинг янги, обод қиёфасини яратиш, халқимиз фаровонлигини оширишга хизмат қилмоқда.

Аҳолиимизнинг замонавий уй-жойга бўлган талаб ва эҳтиёжларини таъминлаш мақсадида жорий йилда 13 минг 900 дан зиёд оилага мўлжалланган 335 та қўп қаватли турар жой фойдаланишга топширилди. Йил охиригача бу рақам 2017 йилга нисбатан 2 баробар қўпаяди.

Ана шу йўналишдаги ишлар қишлоқ жойларда ҳам янгиланган лойиҳалар асосида олиб борилмоқда. Ҳозирги кунга қадар қишлоқларда 40 мингта оила янги хонадонларга қўчиб қирди.

Бу борада биз илгари етарлича эътибор бермаган муҳим масала - яъни, қам таъминланган, ногиронлиги

бўлган инсонларга алохида гамхўрлик кўрсатилмокда. Бунинг тасдигини ўтган 2 йилда 1000 нафардан ортик шу тоифага мансуб инсонлар уй-жой билан таъминлангани мисолида курийш мумкин.

Албатта, барчамизни хурсанд киладиган бундай ўзгаришлар минг-минглаб оилалар ҳаётига шодлик ва бахт олиб келмокда.

Ҳеч шубҳасиз, ҳдётда мана шундай қувончли воқеалар юз берганда инсоннинг қадди ҳдм, кадри ҳам кўтарилади. Бундай дамларда адолат ҳдқида гапирмасангиз ҳам одамлар ҳақи қат ва адолат борлигига ишонади.

Илоҳ,им, юртимизда уй тўйлари, ҳовли тўйлари янада кўпайсин, бу хонадонларда янги ҳдёт бошлаётган одамлар мурод-мақсадига етсин!

Аҳоли бандлигини таъминлаш, ҳдр бир оилада тадбиркорлик муҳдтини яратиш бўйича зарур чора-тадбирлар кўрилмокда.

Кейинги икки йилда мамлакатимиз бўйича 700 мингдан ортик юртдошларимиз иш билан таъминлангани, тижорат банклари томонидан тадбиркорларга 25 триллион сўм миқдорида кредит маблағлари ажратилгани ана шундай саъй-ҳдракатлар натижасидир.

Мухтарам юртдошлар!

Биз мамлакатимизда қандай дастур ва режалар қабул қилсак, уларнинг барчасида умидимиз, келажакимиз бўлган ёшларимиз манфаатларини алоҳида ҳдсобга олмокдамыз.

Бу ҳдқда сўз юритганда, мамлакатимизда янги олий ўқув юртлари, хориждаги нуфузли университет-

ларнинг филиаллари ташкил этилаётгани, қабул квота-пари оширилгани, кўпгина йўналишлар бўйича сиртки бўлимлар очилганини алоҳида қайд этиш лозим.

Айни вақтда буюк алломаларимиз номидаги махсус мактаблар, ҳудудларимизда атоқли адибларимиз номидаги ижод мактаблари иш бошлагани, ёшларимиз ўртасида турли танлов ва фестиваллар, спорт мусобақалари мунтазам ўтказиб келинаётгани уларнинг илмий ва ижодий қамолотида қатта роль уйғамокда.

Жамиятимизда **«Қонуи ва адолат - устувор», «Жиноятга жазо муқаррар»** деган муҳим принциплари таъминлаш, суд, прокуратура, ички ишлар органлари, адвокатура тизими фаолиятини такомиллаштириш, уларни томи маънода инсон ҳуқуқ ва манфаатлари ҳимоячисига айлантириш бўйича ҳдм салмоқли ишлар қилинмокда.

Ана шундай ўзгаришлар туфайли биз йиллар давомида деярли унутиб қўйган тартиб-интизом, қонун-қоида, одамларнинг ҳақли талаблари билан ҳисоблашиш қаби энг муҳим тамойиллар ҳаётимизда тобора чуқур ўрин эгалламокда.

Ҳалқимизга ҳос кечиримли, раҳм-шафқатли бўлиш, бағрикенглик ва олижаноблик фазилатлари асосида жамиятимизда соғлом ижтимоий муҳит мустаҳкамланиб бормокда.

Билиб-билмай нотўғри йўлга қириб қолган, ўз қилмишидан қин қилдан пушаймон бўлган фуқароларни кечиритиш, уларни оиласи бағрига, қойдали меҳнагга қайтаришга қаратилган тадбирлар ҳдқида қизлар қхши ҳабардорсиз.

Куни кеча қабул қилинган Президент фармониға биноан қилмишиға чин дилдан пушаймон бўлган ва тузалиш йўлиға қатъий ўтган, озодликдан махрум этиш жазосини ўтаётган 261 нафар шаҳе Мустақиллик байрами муносабати билан афв этилгани шу эзгу ишларимизнинг давоми бўлди.

Тасаввур қилинг, 261 инсон тақдиридаги бундай ўзгариш - бу аввало уларнинг оиласи, фарзандлари, ота-оналари, яқинлари ҳаётиға нур олиб кирди, қувонч олиб кирди, деганидир.

Азиз юртдошлар!

Бугун бир фикрни тўла ишонч билан айтиш мумкин: **бутун жамиятимизни қамраб олаётган ана шундай эзгу ишларимиз тўфайли ҳаётимизда қайзу барақа, қиллағлараро дўстлик ва меҳр-оқибат тўйгулари қучайиб қормокда.**

Энг муҳими, мамлақатимизни янада тараккий эттириш йўлида олиб қораётган ички ва ташқи сиёсатимиз эл-юртимиз томонидан қўллаб-қувватланмокда.

Халқимизнинг роқилиғи - бизнинг, биринчи навбатда, Президент сифатида менинг; барча бўгиндаги раҳбар ва мутасаддилар, депутат ва сенаторлар, бутун давлат идораларининг фаолиятиға берилган энг олий ва энг адолатли баҳдқир.

Агар халқимиз биздан роқи бўлса, Яратган ҳам албатта роқи бўлади.

Бу ҳақи қатти ҳеч қим ҳеч қачон унутмаслиғи зарур.

Хурматли анжуман иштирокчилари!

Мана, бугун Ватанимиз мустақиллигининг 27 йиллиғи муносабати билан давлатимизнинг юксак унвон-

лари, орден ва медаллари билан тақдирланган юртдошларимизға ана шу муқофотлар марказда ва жойларда тантанали равишда тошпирилди.

Ўзининг қўп йиллик фидоқорона меҳнати билан эл-юртимиз ўртасида қатта обрў-эътибор топан бу пнеонларни ўз номимдан, сизларнинг номингиздан яна бир бор табриқлаб, эзгу тилақларимни билдиришға руҳеат этгайсиз.

Жонажон Ўзбекистонимизда, барча шаҳар ва қишлоқларимизда с из л ар қабидойи одамлар сафи янада қенгайиб. олижаноб меҳнатингиз самарасидан аввало ўзингиз, оилангиз, эл-юртимиз баҳраманд бўлсин!

Хонадонларингиздан баҳту саодат, қайзу барақа ҳеч қачон аримасин!

Қадрли юртдошлар!

Бугун қиллий тараккийетимизнинг янги босқичиға қадам қўяр эканмиз, биз ютуютаримиз билан бирға ҳато ва қамчилиқларимизни ҳам қуқур таҳлил қилиб, уларни бартараф этиш ҳдқида ўйлашимиз табиийдир. Чунки бу ишларни ўзимиз қилмасак, ҳеч қим қегдан қелиб муам • моларимизқи хал қилиб бермайдиди.

Бу ҳақда сўз борғанда, юртимизда халқ билан мулоқотнинг мутлақо янги ва самарали тизими жорий қилинганини айтиш ўринли деб ўйлайман. Бугунги қунда халқ давлат идоралариға эмас, балқи давлат идоралари халққимизга хизмат қила бошлагани учун ҳам одамларнинг фикри, дунёқараши ўзгармокда, эл-юртимиз ўз қучи ва имқониятлариға, эртанги қунға ишонч билан қарамокда.

Шунингучун бир ҳдкикатни таъкидлаб айтмоқчиман: халк билан бевосита мулоқот олиб бориш, унинг дарду ташвишлари билан яшаш, эл-юртимизни рози қилиш - бу вақтинчалик кампания эмас. Бу - халкимизнинг фаровон ҳаётини, юртимиз равақини таъминлашга қаратилган узок муддатли стратегиядир.

Азиз дўстлар!

Бугунги таҳликали замонда бебаҳо бойлигимиз бўлган тинч-осойишта, эркин ва обод ҳаётни ҳар томонлама асраб-авайлаш ва мустаҳкамлаш энг асосий вазифамиз бўлиб қолмоқда. Шу мақсадда Қуролли Кучларимизнинг жанговар салоҳиятини оширишга бундан буюн ҳам алоҳида эътибор қаратамиз.

Биз дунё микёсидаги кескин ва бешафқат рақобатга бардош бериш учун иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш, жаҳон бозоридан муносиб ўрин эгаллаш, мамлакатимизнинг экспорт салоҳиятини янада оширишга эришмоғимиз зарур.

Тадбиркорлик фаолияти эркинлигини, хусусий мулк дахлсизлигини янада кенгрок таъминлаш - олдимизда турган муҳим вазифадир.

Бу борада йирик ишлаб чиқариш қорхоналари билан бирга, туризм, кичик бизнес, оилавий тадбиркорлик, деҳқон ва томорқа ҳўжалиқларини, ҳўнармандчилик ва қасаначилиқни ривожлантиришга алоҳида аҳамият қаратамиз.

Айниқса, аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш, халкимиз ҳаётини янада яхшилаш, қам таъминланган қатламларни ижтимоий муҳофаза қилиш, иш ҳақи,

пенсия, стипендия ва нафақалар миқдорини ошириш доимий эътиборимиз марказида бўлади.

Ёшларга оид давлат сиёсатини амалга ошириш мақсадида биз **«Ёшлар - қелажагимиз» Давлат дастурини** қабул қилдик. Ушбу дастур ижроси учун шу йилнинг ўзида 786 миллиард сўм маблағ йўналтирилмоқда. Бунинг натижасида, жумладан, 100 мингдан ортиқ ёшларимизнинг бандлиги таъминланади.

Ёш оилаларни замонавий уй-жойлар билан таъминлаш, ёшларни ишга жойлаштириш, қасб-ҳўнарга тайёрлаш ва қайта тайёрлаш бўйича белгиланган қатта ишлар изчил давом эттирилади.

Ҳурматли ватандошлар!

Шу қўнларда Индонезияда 45 та мамлакат вақиллари ўртасида бўлиб ўтаётган ёзги Осиё ўйинларида навқирон спортчиларимиз шижоат ва маҳорат қўрсатиб, 15 та олтин, 19 та қумуш, 23 та бронза медални қўлга қиритганлари ҳаммамизга қўнч бағишлайди.

Мамлақатимиз шўҳратини дунёга тараннум этаётган спортчи ёшларимизга, уларнинг ота-оналари, устоз ва мураббийларига сизларнинг номингиздан, бутун халқимиз номидан қўн миннатдорлик билдиришга руҳсат бергайсиз.

Қадрли анжуман қатнашчилари!

Биз жаҳон ҳдмжамяти билан, барча узок-яқин давлатлар, биринчи навбатда, қўшни мамлақатлар билан дўстона алоқаларни янада қўнатирамиз.

Турли халқаро ташқилотлар, нуфузли молия институтлари билан қенг тармоқли ҳамқорликни ри-

вожламтириш бизнинг миллий манфаатларимизга тўла жавоб беради ва биз бу йўлни катъий давом эттирамиз.

Фурсатдан фойдаланиб, бугунги тантанали маросимда иштирок этаётган хорижий давлатларнинг мухтарам элчиларига, халқаро ташкилотлар вакилларига, чет эллик шерикларимизга, Ўзбекистоннинг барча дўстларига сизларнинг номингиздан, ўз номидан самимий ҳурмат-эҳтиром ва эзгу тил ақларимизни билдиришга ижозат этгайсиз.

Азиз ва мухтарам ватандошларим!

Барчангизни Ўзбекистон давлат муштакилланинг йигирма етти йиллик байрами билан яна бир бор чин калбдан самимий табриклайман.

Мана шу улуг айёмда барча ютуқларимизнинг ижодкори ва бунёдкори бўлган меҳнат қаш, мард ва саховатли, бағрикенг ва олижаноб халқимизга фарзандлик меҳрим билан таъзим қиламан.

Фурсатдан фойдаланиб, кўнглимдаги энг эзгу тилакларни билдирмоқчиман.

Бугун барчамиз нуроний оқсоқоллар, мухтарам фахрийларимизга мустақам соғлиқ, узок умр тилаймиз.

Муътабар, дуоғўй онахонларимизга чин юракдан фарзандлик ташаккуримизни билдирамиз.

Хонадонларимиз кўрки ва фариштаси бўлган мунис аёлларимиз доимо соғ-омон, бахтли-саодатли бўлсинлар! Чунки аёл, она бахтли бўлса - жамият бахтлидир.

Ватанимиз ва халқимизга ўзининг билим ва завога, маънавий салоҳияти билан хизмат қилаётган илмий ва ижодкор зиёлиларимизга янги-янги ютуқлар ёр бўлсин!

Юртимизда яшаётган барча миллат ва элат вакиллари ўртасидаги дўстлик ва ҳамжихатлик янада барқарор бўлсин!

Азму шижоатли ёшларимизнинг, барча фарзандларимизнинг бахту қамолини, омадини берсин!

Юртимиз тинч, осмонимиз мусаффо, халқимиз омон бўлсин!

Мустақиллигимиз абадий бўлсин!

2018 йил 31 август

МАЦОМ - МУСИНА САНЪАТИ ДУРДОНАСИ

Мухтарам халқаро анжуман иштирокчилари!
Кадрли дўстлар!

Хонимлар ва жаноблар!

Бугун багрикенг, меҳмондўст, санъатсевар узбек дў-
ёрида катта байрам, катта шодиёна.

Жонажон Ватанимизнинг гузал ва бетакрор маскан-
ларидан бири Шахрисабз заминида, буюк Амир Те-
мур бобомиз бунёд этган муаззам Оксарой майдонида
Халқаро мақом санъати анжумани тантанали равиш-
да очилмоқда. Шу муносабат билан сиз, азизларни, уз
хаётини ноёб мусика дурдонаси булмиш мақом санъ-
атида бағишлаган фидойи инсонларни чин калбимдан
муборакбод этаман.

Бугунги тантанамизда иштирок этаётган юқори
мартабали меҳмонларимиз - ЮНЕСКО, Осиё фольклор
ижодиёти ташкилоти каби нуфузли халқаро тузилмалар
вакилларига алоҳида миннатдорлик билдирамиз.

Россия Федерацияси Президентининг маслахатчиси
Владимир Ильич Толстойга, Қирғизистон Республика-
си Президентининг маслахатчиси Султанбай Раевга,
Қозғистон Республикаси маданият ва спорт вазир
Аристанбек Мухамед ўғлига, Тожикистон Республи-
каси маданият вазир Шамсиддин Орумбекзодага,
Ўзбекистон Республикаси маданият вазир Абулфас

Илҳамига, Туркия Республикаси маданият ва туризм
министрининг биринчи ўринбосари Ахмат Халук Дур-
доёв ушбу таъдирларимизни билдирамиз. Уларнинг
юртларида ҳам мана шундай санъат байрамлари кўп
ёлсин ва уларда катнашиш бизга хдм насиб этсин.

Яна бир қағор давлатларнинг маданият соҳаси
раҳбарларини, хорижий мамлакатларнинг Ўзбекис-
тондаги мухтарам элчиларини самимий кутлаб, чуқур
миннатдорлик билдиришга руҳсат этгайсиз.

Виз сизларнинг тимсолингизда тинчлик ва эзгу-
лик намояндаларини, халқимиз ва маданиятимизнинг
калкони қийдўстларини қўрамиз.

**Хуш келибсиз Ўзбекистонга, хуш келибсиз
Шахрисабзга!**

Хурматли анжуман катнашчилари!

Мамлакатимизда биринчи бор ўтказилаётган ушбу
санъат байрамида дунёнинг 73 давлатидан келган
300 га яқин иштирокчилар ва меҳмонлар катнашмоқда.
Уларнинг орасида нафақат ўз юртида, балки жаҳон
миқёсида хдм машхур хонанда ва созандалар, мадани-
ят ва санъат арбоблари, мусикашунос олимлар борлиги
барчамизга катта мамнуният бағишлайди.

Бугун Шахрисабзнинг мовий гўмбазлари остида
жаҳондаги кўплаб халқлар ва мамлакатларнинг муси-
кий хазинасига айланган, ўзининг теран фалсафа-
си, илоҳий қудрати билан минг-минглаб калбларни
мафтун этадиган мақом садолари баралла янгра-
моқда.

Ҳақиқатан хдм, биз учун бебаҳо бадиий комус бўлган
мақом санъати асрлар, неча юз йиллар давомида инсон

руhini, унинг дарду армонларини, эзгу интилишларини юксак пардаларда ифода этиб келмокда.

Шарк мумтоз адабиёти, тасвирий санъати, илму маърифат, исломий кдцриятлардан озикланган маком санъатига - ана шундай буюк маданий мерос ривожига ўзбек халки ҳам муносиб хисса қўшгани билан биз ҳақли равишда фахрланамиз.

Бу ноёб бойликни қўз қорачигидек асраб-авайлаш, ундан дунё ахлини баҳраманд қилиш, келгуси наслларга безавол етказиш турли қитъа ва мамлакатлар вакиллари бу гўзал масканда мужассам этган анжуманимизнинг асосий максадидир.

Қадрли дўстлар!

Бугунги санъат форумини айнан Шахрисабз шаҳрида ташкил этганимиз бежиз эмас, албатта.

Бу шаҳар ўзининг 2700 йиллик қўхна тарихи давомида оғир ва машаққатли синовларни, таҳликали замонларни ўз бошидан кечирди. Аммо ҳар қандай мураккаб даврлар, уруш ва босқинлар, табиий офатлар ҳам уни тарих саҳифасидан ўчира олмади.

Шахрисабз буюк сарқарда ва давлат арбоби, маданият ва санъат хомийси Соҳибқирон Амир Темур бобомиз қамолга етган мўътабар маскан сифатида ҳам дунёга маълум ва машҳурдир.

Бу шаҳар қадим-қадимдан улуг аллома ва шоирлари, санъат ва маданият аҳли, қўли гул усталари, мохир ҳунармандлари билан шўҳрат қозониб келади. Унинг бағридаги ноёб меъморий обидалар, нодир ёдгорликлар бу ҳақиқатни яққол тасдиқлайди.

Бугунги кунда халқимизнинг бунёдқорлик салоҳияти, фидокорона меҳнати билан Шахрисабз юрти М.Г.ШИНГ энг обод масканларидан бирига, замонавий маданият ва туризм марказига айланиб бораётгани олрчамизни қувонтиради.

Мухтарам меҳмонлар!

Ўзбекистонда жойлашган Ўзбекистон замини қадимий цивилизация, маданият ва санъат бешиқларидан бири бўлиб келаётгани, уйлашманки, сизларга яхши маълум.

Самарқанд вилоятининг Муминобод қишлоғидан топилган 3 минг йиллик най қолғуси, Термиз яқинидаги Айритом археологик ёдгорлигида ақс этган созандалар тасвири ва бошқа қўплаб мисоллар миллий мусиқа санъатимиз, ҳеч шубҳасиз, бой ва қадимий тарихга эга эканидан далолат беради.

Буюк шоир ва мутафаккир Мир Алишер Навоий бобомизнинг айнан «наво», яъни, мусиқий оҳанг деган еузни ўзларига таҳаллус қилиб, бутун дунёда шўҳрат тоғанини барчамиз яхши биламиз.

Халқимиз бадиий тафаккурининг маҳсули бўлган «Шашмаком», яъни, олти мақомни, таъбир жоиз бўлса, олти азим дарёга қиёслаш мумкин.

Бу дарёлар асрлар давомида жаҳон маданият уммонига қуйилиб, уни ҳар томонлама тўлдириб, бойитиб келмокда. Шунинг учун ҳам бу муаззам мусиқий дурдона ЮНЕСКО томонидан жаҳон маданий мероси рўйхатига қиритилгани қўқур маъно ва аҳамиятга эга, деб ўйлайман.

Азалдан санъатни, мусикани бутун калби билан севадиган, ижод ахлини муносиб кадрлайдиган эл-юртимиз бугунги анжуманни катта кувонч ва хаяжон билан кутиб олмокда.

Бугун биз ана шундай улкан маънавий бойликнинг шаклланиши ва тараккиётида, бу умрбокий санъатнинг бизгача етиб келишида бекиёс хизмат курсатган улуг шоир ва мутафаккирлар, бастакор ва созандадар, буюк хофизларнинг хотирасини хурмат-эхдиром билан ёд этамиз.

Азиз дуътлар!

Бугунги замонда барча эзгу ниятли инсонларни бирлаштириш, ёшларни юксак гуманистик идеаллар рухида тарбиялашда мусика санъатининг ўрни ва ахамиятини ҳеч нарса билан ўлчаб, баҳолаб бўлмайди, десак, айтишдики айтишган бўламиз.

Агар биз асл, хақикий санъатни билмокчи, урганмокчи бўлсак, аввало, мумтоз маком санъатини билишимиз, ўрганишимиз керак.

Агар биз санъатни, маданиятни кутармокчи бўлсак, аввало, мумтоз маком санъатини кутаришимиз керак.

Маком оханглари, маком руҳи ва фалсафаси ҳар бир инсон калбидан, аввало, униб-ўсиб келаётган ёш авлодимизнинг онги ва юрагидан чуқур жой олиши учун бор имкониятларимизни сафарбар этишимиз зарур.

Маком санъатининг маданий ҳаётимиздаги ана шундай бекиёс таъсирини инобатга олиб, мамлакатимизда бу борада кенг камровли ишлар амалга оширилмокда.

Албатта, сизлар анжуман кунларида ҳамкасб дустларингиз, санъат мухлислари билан мулоқотда бўлиб, ана шундай ишлар билан атрофлича танишиш имконига эга бўласизлар.

Ўйлайманки, бугунги анжуман олдимизда турган муҳим назарий-амалий муаммоларни атрофлича муҳофаза қилиш, бу борада халқаро тажриба, замонавий ахборот-коммуникация технологиялари, интернет имкониятларидан кенг фойдаланиш, турли маданий па ижодий ташкилотлар ўртасида ҳамкорликни қучай-! ириш, узаро борди-келдиларни йўлга қўйиш бўйича тақдирлар ишлаб чиқиши айтиш мумкин бўлади.

Шу маънода, анжуман доирасида ўтказиладиган «Маком мусика санъати ва унинг жаҳон цивилизациясида турган ўрни» мавзусидаги халқаро илмий-амалий конференция бу йўлда муҳим кадам бўлиши табиий.

Фурсатдан фойдаланиб, бугунги санъат ва нафосат байрамини юксак савияда ўтказиш учун ўзини аямасдан, фидокорона меҳнат қилган барча инсонларга, меҳмондуст ва олижаноб Қашқадарё вилояти ва Шаҳрисабз аҳлига анжуман иштирокчилари номидан, халқимиз номидан самимий миннатдорчилик билдиришга ижозат бергайсиз.

Мухтарам дуътлар!

Азиз меҳмонлар!

Сизларнинг бевосита иштирокингизда бошланаётган бугунги халқаро анжуман бардавом бўлиб, узок ва яқин минтакаларда маком санъати ривожини янги босқичга кутариш учун пойдевор бўлиб хизмат қилади, деб ишонаман.

Барчангизни халкаро маком анжуманининг очилиши билан яна бир бор чин калбимдан табриклайман.

Дилларни дилларга, элларни элларга пайванд этадиган маком санъатимиз хамиша гуллаб-яшнасин!

Унинг фидойилари доимо бор булсин, омон булсин!

Барчангизга сихдт-саломатлик, олижаноб фаолиятингизда янги ижодий ютуқлар, анжуман ишига муваффакиятлар тилайман.

Катта раҳмат сизларга, яна бир бор хуш келибсиз Ўзбекистонга!

Эътиборингиз учун ташаккур.

*Халқаро мақом санъати анжуманининг
очилиш маросимидаги нути*

*Шахрисабз,
2018 йил 6 сентябрь*

МУҚАДДАС ОНА, АЁЛ ЗОТИ - ЧИНАКАМ МЕХР БУЛОГИ

Ассалому алайкум, мухтарама она-сингиллар!

Хурматли дўстлар!

Бугун мана шундай дилбар, кутлуг баҳор айёмида сиз, мунис оналаримиз, хурматли опа-сингилларимиз, сулув кизларимизни ўзларингиз каби гўзал байрамингиз - Халқаро хотин-кизлар куни билан чин калбимдан муборакбод этаман.

Сизларнинг тимсолингизда бутун Ўзбекистон хотин-кизларини табриклаб, барчангизга чуқур хурмат-эҳтиром ва эзгу тилақларимни билдираман.

Кадрли юртдошлар!

Хаммамиз яхши тушунамиз, «Мехр - ҳаётнинг устуни» деган ўзларда чуқур маъно ва мазмун мужассам.

Бу ҳақда гапирганда, муқаддас она, аёл зоти - чинакам меҳр булоғи, меҳр қуёши, десак, ҳар томонлама тўғри бўлади. Шу қуёш бор экан, меҳр-окибат, эзгулик ва адолат, вафо ва садокат каби буюк қадриятлар неча асрлардан бўён безавол яшаб келмоқда.

Шу боис бугунги қувончли айёмда аввало дунёда «фидойи» деган сўзга энг муносиб бўлган Она сиймоси олдида таъзим қиламиз. Ҳаётимиз қувончи, хонадонларимиз кўрки бўлмиш азиз аёлларимиз шаънига энг гўзал тилақларимизни изҳор қиламиз.

Ер юзида сўз ва соз санъати, шоиру хофиз, рассом ва хайкалтарош пайдо бўлибдики, она ва аёл зоти юксак пардаларда тараннум этиб келинади. Улут шоиримиз Эркин Вохддов айтганларидек, **«Оламда аёл мадхига дoston тугамайди»**. Чунки, аёл сиймоси Яратганнинг тенгсиз мўъжизаси бўлиб келган ва ҳамиша шундай бўлиб қол ад и.

Бизга мана шу ёруғ, гўзал оламини янада гўзал ва ёруғ қилиб турганларингиз учун катта раҳмат сизларга!

Биз - Ўзбекистоннинг мард ўғлонлари, эр йигитлари сиз, азизларга бўлган хурматимиз, меҳр ва мухаббатимизни оилаларимиз, эл-юртимиз ҳаётини янада обод ва фаровон қилишга қаратилган амалий ишларимиз билан изхор этишга интиломқдамиз.

Биз халкимиз розилигини, аввало, сиз, мухтарама оналаримиз, опа-сингилларимизнинг розилиги деб тушунамиз. Сизларнинг соғ-саломат бўлиб, бахтли бўлиб яшашингизни амалга ошираётган барча-барча ислохотларимизнинг асосий максоди ва мезони деб биламиз. Бу йўлда эришган натижаларимиз факатгина биринчи қадамлар бўлиб, сизларнинг қўллаб-қувватлашингиз, дуоларингиз, ҳеч шубҳасиз, бизга чексиз куч-гайрат бағишлайди.

Қадрли опа-сингиллар!

Маълумки, ҳозирги вақтда мамлакатимиз аҳолисининг қарийб 50 фоизини хотин-қизлар ташкил этади. Лекин сизларнинг барча соҳалардаги самарали меҳнатингиз, фарзандлар тарбияси, оила ҳаётидаги улкан хизматларингизни ҳисобга олиб айтадиган бўлсак, жамиятдаги ўрнингиз, Ўзбекистонимиз эришаётган

ютуқлардаги бекиёс ҳдссангизни ҳеч нарса билан ўлчаб, баҳолаб бўлмайди.

Бугунги кунда давлат ва жамоат ташкилотлари тизимида 1 минг 400 га яқин опа-сингилларимиз раҳбарлик лавозимларида ишламоқда. Хотин-қизларнинг улуши соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар соҳасида 82 фоиздан зиёдни, илм-фан, гаълим-тарбия, маданият на санъат соҳаларида 72 фоизни, қишлоқ ҳўжалигида 45 фоиздан ортиқни, саноатда 38 фоизни ташкил >гмоқда. Ва сизларнинг сидқидилдан қилаётган меҳнатларингиз давлатимиз, халкимиз томонидан муносиб тақдирланмоқда.

Мустақиллик йиллари да 2 минг 180 нафардан ортиқ хотин-қизларимиз юксак давлат мукофотларига сазовор бўлгани ҳам шундан далолат беради. Уларнинг орасида ўнлаб Ўзбекистон Қаҳрамоилари, фан арбоблари, халқ ўқитувчилари, халқ шоирлари, халқ артистлари борлигини алоҳида таъкидлаб айтмоқчиман. Бугунги даврамизда турли жабҳаларда астойдил меҳнат қилаётган ана шундай жонқуяр, оқила, меҳр-оқибатли аёлларимизни, уларнинг давомчилари бўлган истеъдодли қизларимизни қўриб турганимдан хурсандман. **Уларнинг барчаси Ўзбекистон инсоний салоҳиятининг олтин фондиди ташкил этади, десак, ҳеч қандай муболага бўлмайди.**

Мамлакатимиз таракқиётини янги, янада юксак босқичга қўтариш! йўлидаги самарали меҳнатингиз, эзгу (|>азилатларингиз билан ҳаммага ўрнак бўлиб қелаётганлигингиз учун сизларга ўз номидан, қўпмиллатли бутун халкимиз номидан чуқур миннатдорлик билдираман.

Хурматли юртдошлар!

Барчангизга маълумки, биз «Хотин-кизларни кўллаб-қувватлаш ва оила институтини мустаҳкамлаш соҳасидаги фаолиятни тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» Президент фармони қабул қилдик. Ўтган киска даврда ушбу фармон доирасида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1 та фармони, 2 та қарори, ҳукуматимизнинг 6 та қарори ва 4 та фармойиши қабул қилинди.

Ана шу ҳужжатлар асосида илгари имкониятлари чекланиб, фаолияти сусайиб қолган Хотин-кизлар кўмитаси ва унинг ҳудудий бўлимлари бутунлай янги асосда ташкил этилди. Уларга қўшимча ваколат ва имкониятлар берилиб, самарали фаолият юритиши учун зарур шароитлар яратилди. Ҳозирги кунда ушбу тизимда катта билим ва ҳаётий тажрибага эга бўлган 10 мингдан ортиқ опа-сингилларимиз хизмат қилмоқда.

Хотин-кизлар кўмитасининг ҳудудий бўлимлари қошида «Ҳуқуқшунос аёллар», «Илм-фан ва аёл», «Ижодкор аёллар», «Ташаббускор аёллар», «Аёл ва саломатлик», «Фахрий аёллар» жамоатчилик уюшмалари ташкил этилди. «Йил аёли», «Ибратли оила» танловлари ўтказилмоқда. Энг асосийси, амалга оширилган ана шундай муҳим чора-тадбирлар бугун ўз самарасини бермоқда.

Ўзбекистон Хотин-кизлар кўмитаси ва юртимиздаги сиёсий партиялар ўртасидаги ҳамкорлик кучайтирилиб, 3 мингга яқин етакчи хотин-кизлардан иборат кадрлар захираси шакллантирилгани эътиборга лойикдир. Айни вақтда ижтимоий фаол аёлларни раҳбарлик лавозим-

ларга тайёрлаб бориш, уларни ўқитиш, малакасини ошириш тизим и яратилмоқда. Буларнинг барчаси мамлакатимизда хотин-кизлар ҳаракати катта салоҳият ва истикболга эга эканини қўйсагади.

Хабарингиз бор, бу йил юртимизда миллий парламентимиз ва маҳаллий Кенгашларга сайловлар бўлиб ўтди. Ана шу сайловларга аёлларимиз ҳам катта тайёргарлик қўймоқда. Шу мақсадда жойларда «Депутатликка старт» акциялари ташкил этилаётганини биз албатта қўллаб-қувватлаймиз.

Сизларга маълумки, ҳозирги пайтда мамлакатимиз депутатлар корпусининг 30 фоизини хотин-кизлар ташкил этади. Ўтган икки йиллик тажрибамизни, аёлларнинг сиёсий онги ва савияси ошиб бораётганини инобатга олиб, бу рақамни анча қўпайтирсак, ўйлайманки, адолатдан бўлади.

Хотин-кизлар кўмитасининг халқаро фаолияти ҳам кучайиб бормоқда. Масалан, янги тузилган Ўзбекистон пхгирочи аёллари маркази ташаббуси билан юртимиз олималари ўтган йили Корея Республикасида ташкил қилинган халқаро форумда муносиб иштирок этдилар.

Мухтарам дўстлар!

Бугунги даврамизда Ўзбекистонда фаолият қўйган Франсия Республикасининг Фавкулудда ва мухтор элчиси Виолет де Вильмор, Хитой Халқ Республикасининг Фавкулудда ва мухтор элчиси Цзян Янь, БМТ Тараққиёт дастурининг Ўзбекистондаги доимий вакили Хелена Фрейзер, шунингдек, Бирлашган Миллатлар Гашкилотининг мамлакатимиздаги турли ваколатхоналарининг раҳбарлари бўлган Ашита Миттал, Миеко

Ябута, Лиан Куппенс, Мария дель Пилар Алварез-Ласо хонимларни куриб турганимиздан гоят мамнунмиз.

Мамлакатимиз билан хдмкорлик алоқаларини ривожлантиришга муносиб хисса қўшаётган ана шу хурматли меҳмонларимизни Халқаро хотин-қизлар куни билан қутлаб, эзгу тилақларимизни билдиришга ижозат бергайсиз.

Азиз опа-сингиллар!

Барчангизга маълумки, биз учун меҳр-муҳаббат курғони бўлган оила институтини *муъахкамлаши* кейинги пайтда юртимизда давлат сиёсати даражасига қўтарилди. Ана шу сиёсатни белгилайдиган муҳим ҳужжат - **Ўзбекистон Республикасида оила институтини муъахкамлаш концепцияси** қабул қилинди. Мазкур концепцияни ҳаётга татбиқ этиш мақсадида «Оила» илмий-амалий тадқиқот маркази қайта ташкил этилди.

Оила масаласини комплекс ўрганиб, мавжуд ҳаётнинг таҳлил этиш, мониторинг қилиш ва баҳо беришга, илмий тадқиқотлар орқали оила фаровонлигини оширишга хизмат қиладиган янги тизим яратилди.

Илгари Адлия вазирлиги тасарруфида бўлган фуқаролик ҳолатига оид ҳужжатларни қайд этиш идоралари туман ва шаҳр ҳокими ўринбосари - Хотин-қизлар кумитаси раисига бўйсундирилди. Ҳозирги вақтда улар томонидан оила институтини муъахкамлаш, ажралишларнинг олдини олиш бўйича фаол иш олиб борилмоқда.

Албатта, бу борада белгиланган чора-тадбирларнинг мазмуни, сифати ва самарасини ошириш учун ҳали қўп иш қилишимиз керак. Бугунги кунда изчил амалга оши-

рилаётган «Обод қишлоқ» ва «Обод маҳалла», «Ёшлар - келажагимиз», «Хар бир оила - тадбиркор»

қаби дастурлар айна шу мақсадларга қаратилгани билан аҳдмиятлидир.

Бугун «Хотин-қизларнинг меҳнат ҳуқуқлари қафолатларини янада қучайтириш ва тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлашга оид чора-тадбирлар туғрисида»ги қарорни имзоладим.

Бу қарорда аёлларнинг меҳнат ва пенсия соҳасидаги ҳуқуқлари, гендер тенглигини таъминлаш бўйича муҳим янги қафолатлар белгилаб берилмоқда. Аёлларга ўз бизнесини ташкил этиш, бизнес гоёларини тайёрлашда ёрдам бериш, узок вақт давомида бола тарбияси билан банд бўлган, оғир иқтисодий аҳволга гушиб қолган аёлларни талаб қатта бўлган қасбга тайёрлаш ва ишга жойлашиш учун уларга қўмақлашиш мақсадида Хотин-қизлар тадбиркорлик марказлари ташкил этилмоқда. Аёлларга тадбиркорлик билан шугулланишлари учун 100 миллиард сўм ажратилади. Ну маблағ уларга имтиёзли қредит сифатида берилади. Мазкур маблағларнинг қамида 50 фоизи қишлоқ жойларда яшаётган хотин-қизлар ўртасида тадбиркорликни ривожлантириш учун йўналтирилади.

Биз опа-сингилларимизни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш мақсадида бу борадаги эзгу ишларни бундан бўён ҳдм давом эттирамиз.

Қадрли юрдошлар!

Халқимизда «Эл соғлиги - юрт бойлиги» деган мақол бор. Ҳақиқатан ҳдм, тинчлик билан соғлиқни ас-расак, қолган ҳдмга насага эришамиз.

Бу масалада хурматли аёлларимизнинг саломатлигини мустахкамлаш биз учун хал килувчи аҳамиятга эга.

Хозирги пайтда барча худудларимизда перинатал, скрининг, репродуктив саломатлик ва диагностика марказлари фаолият кўрсатмоқда. Тугрук бўлимлари, кўп тармокли поликлиникалар ва кишлоқ оилавий поликлиникалари сони ортиб бормоқда. Ушбу тиббиёт масканларида аёллар ва киз болалар йил давомида чуқурлаштирилган кўриқдан ўтказилиб, уларга доимий патронаж хизмати кўрсатилмоқда. Бу эса оналар ва болалар саломатлигини мустахкамлаш учун замин яратиши шубҳасиз.

Хотин-кизларда учрайдиган касалликларни барвақт аниклаш ва даволаш ишлари самарали ташкил этилаётгани туфайли аёллар ўртасида касалликлар қарийб 2 баробар, оналар ўлими 3 марта, гўдаклар ўлими эса салкам 4 марта камайди. Ўтказилган скрининг текширувлари натижасида 2018 йилда 5 минг нафар чакалоқда огир нуксонлар билан тугилиш хавфи бартараф этилди.

Ўтган йилдан бошлаб биз бу борада яна бир катта ишни бошладик. Яъни, барча шаҳар ва туманлар, айникса, узок ва бориш қийин бўлган худудлардаги марказий поликлиникалар ва кишлоқ оилавий поликлиникалари қошида аёллар учун маслахатхоналар ва болалар саломатлик марказлари ташкил қилинмоқда.

Яхши биласизлар, мен **«Богчага борган бола билан богчага бормаган боланинг ўртасида катта фарк бор»**, деган фикрни, ҳаётий ҳақиқатни так-

рор-такрор айтишдан, уни: ҳамма жойда даъват қилишдан чарчамайман. Ўтган даардаги икки йиллик тажрибамиз ва жойларда ах,ел и билан олиб бораётган мулоқотларим издан келиб чиқиб, ана игу фикр-•а кўшимча қилиб айтмоқчиماи: **«Богчага борган боланинг описи билан богчага бормаган боланинг онаси ўртасида хам катта фарк бор»**. Чунки хар купи тарбиячилар, педагог мутахассислар, **психологлар**, тиббиёт ходимлари билан мулоқотда бўлиб, боласидаги ижобий ўзгаришларни кўриб, оннпаршшг хам билими, ҳаётий тажрибаси, маданий еавияси ошади. Болалари билан бирга улар хам ижти м оий- м аъ н а в и й тарбия мухитига, жамиятга яқинлашади, фаоллашади. Шуларнинг барчасини ҳисобга олиб, биз мактабгача таълим соҳасига улкан эътибор бермоқдамиз.

Ўйлайманки, меҳрибон оналар, бувижонлар с и фагида бунинг аҳамиятини сизлар ҳаммадан кўра кўпроқ тушунасизлар.

Бугунги кунда мамлакатимизда 7 минг 104 та мактабгача таълим мае ка ни фаолият кўрсатмоқда. Кейинги 2 йил давомида 2 минг 211 та янги богчалар ташкил этилиб, уларга кўшимча 243 минг бола қабул қилинди. Боишча айтганда, юртимизда богча ёшидаги болаларни мактабгача таълим муассасалари билан камраб олиш даражаси сунгги бир ярим йилда 12 фоизга ошиб, 38 фоизни ташкил этмоқда.

Биз яқин 4-5 йилда юртимиздаги богча ёшидаги барча болаларни мактабгача таълим муассасаларига тўлиқ камраб олиш вазифасини ўз олдимизга мақсад қилиб қўйганмиз. Бу - бизнинг аёлларимиз, бола-

ларимиз олдидаги карзимиз, керак бўлса, келажак олдидаги мукаддас вазифамиз ва биз уни албатта адо этамиз.

Олий таълим соҳасида ҳам катта ўзгаришлар амалга оширилмоқда. Ҳозирги вақтда мамлакатимизда Жанубий Корея, Буюк Британия, Россия, Диндистон, Италия, Сингапур, Латвия каби давлатларнинг 14 та университет ва институтларининг филиаллари фаолият кўрсатмоқда. Бундан ташқари, вилоятларда ташкил этилган республика олий ўқув юртларининг 23 та бўлими ҳам иш олиб бормоқда.

Бугунги кунда юртимиздаги олий таълим масканларида 373 минг 500 га яқин ёшларимиз таълим олмоқда. Улардан 168 минг 470 нафарини, яъни, 45,1 фоизини кизлар ташкил этиши алоҳида эътиборга лойик;

Хурматли анжуман иштирокчилари!

Мамлакатимизда болалар ва хотин-кизлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, уларнинг билим олиши, меҳнат қилиши, муносиб ҳаёт кечиришини таъминлаш бўйича эришилаётган натижалар нафакат юртимиз аҳолиси, балки халқаро ҳамжамият, хусусан, Халқаро меҳнат ташкилоти томонидан ҳам эътироф этилмоқда.

Бу борада баъзи мисолларга эътиборингизни қаратмоқчиман.

Охириги икки йилда хотин-кизларни тадбиркорликка жалб этиш, оилавий тадбиркорликни ривожлантириш мақсадида кредитлар ажратиш ҳажми 2 баробар оширилди.

Киёслаш учун айтадиган бўлсак, агар 2014-2016 йилларда тижорат банклари томонидан хотин-кизларга тад-

биркорлик учун жами 3 триллион 800 миллиард сўм кредит ажратилган бўлса, биргина 2018 йилнинг ўзида к а бу кўрсаткич 3 триллион 361 миллиард сўмни ташкил этди.

У йлайманки, мана шу рақамларнинг ўзи ҳам кўп нпрсадан далолат беради.

Бундан ташқари, янги ташкил этилган Хотин-кизларни ва оилани ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш жамоат фонди маблағлари ҳисобидан йиллик тўлови 7 фоиз бўлган имтиёзли кредитлар бериш тизими жорий этилди. Бу мақсадлар учун ўтган йили 50 миллиард сўм ажратилди. Бу эса аёлларнинг оиладан, фарзанд тарбиясидан ажралмаган ҳолда, ҳунармандлик, касаначилик, томорка ҳўжалиги билан шугулланиш и учун зарур шароитлар яратиб беришга хизмат қилади.

Хотин-кизлар кўмитаси ташаббуси билан жойларда 2018 йилда 2 мингдан зиёд кичик цех ташкил этилиб, 18 мингга яқин хотин-кизлар иш билан таъминланди.

Андижон, Наманган, Фаргона вилоятларида «Хунарманд» уюшмаси билан ҳамкорликда «Устоз-шогирд» тизими асосида ишеиз хотин-кизлар бандлигини таъминлаш йўлга қўйилди. Ҳозирги вақтда бу тажрибани барча ҳудудларда қўллаш бўйича иш олиб борилмоқда.

Хотин-кизларнинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиш мақсадида ҳудудларда зўрликдан жабр кўрган шахсларни реабилитация қилиш ва мослаштириш бўйича 155 та марказ, «Ишонч телефонлари» ташкил этилди.

Хабарингиз бор, ўтган қисқа даврда юртимизда уйма-уй юриб, ижтимоий-маънавий муҳитни ўрганиш,

мавжуд муаммоларни ҳдл этиш бўйича самарали тизим яратилди. Ушбу тизим асосида 2018 йилда 47 минг 690 нафардан ортиқ; огир шароитда яшаётган, шунингдек, 13 минг 344 нафар ногиронлиги бўлган хотин-кизларнинг муаммолари жойида ўрганилди.

Қўрилган чора-тадбирлар натижасида ана шундай хотин-кизларнинг 14 минг 750 нафардан зиёдига тиббий ёрдам кўрсатилди, 13 минг 636 нафари ишга жойлаштирилди, 24 минг 660 нафардан ортигига 21 миллиард 540 миллион сўмга яқин моддий ёрдам берилди. Шу тоифага мансуб, уй-жойга эҳтиёжи бўлган опа-сингилларимизга 4 мингга яқин арзон уй-жойлар топширилиб, давлат томонидан уларнинг бошлангич бадаллари тўлаб берилди. Ана шу турар жойлар атрофида тикувчилик цехлари ташкил этилиб, қарийб 1 минг нафар хотин-кизлар иш билан таъминланди.

Биз бу ишларни бундан буён ҳдм албатта изчил давом эттирамиз. Жумладан, 2019 йилда 1 минг 576 нафар шароити огир хотин-кизлар уй-жойлар билан, шу тоифага мансуб 13 минг нафардан зиёд кизлар иш билан таъминланади.

Хотин-кизларни ва оилани ҳдр томонлама қўллаб-қувватлаш жамоат фонди томонидан огир шароитда яшаётган, ногиронлиги бўлган 1 минг 460 нафардан зиёд хотин-кизларга арзон уй-жойлар учун 54 миллиард 580 миллион сўмдан ортиқ бошлангич бадаллар тўлаб берилди.

Албатта, ҳдкикатан ҳам кўмакка мухтож бўлган бундай аёлларга кейинги 10 йилда арзон уй-жойлар бе-

рилганини ҳ,еч ким эслай олмаса керак. Чунки бундай 1 изимнинг ўзи йўқ эди.

Шунингдек, жорий йилда огир ижтимоий ахволда яшаётган, ногиронлиги бўлган 15 минг 282 нафар аёл га тиббий ёрдам кўрсатилади. Шу тоифага қиради-1 ан 10 мингга яқин хотин-киз ногиронлик аравачаси, эшитиш ва ҳаракатланиш воситалари билан таъминла-и ад и.

Аёлларнинг меҳнат ва турмуш шароитини яхшилаш-1а қаратилган бундай мисолларни яна кўплаб келтириш мумкин. Лекин ўзининг уй-жойига, иш ўрнига эга бўлган ҳ;ар бир аёлнинг ортида оиласи, фарзандлари, ота-онаси, яқинлари борлигини ҳисобга оладиган бўлсак, қанча ҳонадонга қувонч қиргани, қанча «дамнинг руҳи қўғарилиб, уларда ҳаётга, келажакка ишонч пайдо бўлгани биз учун энг муҳим натижадир.

Муҳтарам йигилиш иштирокчилари!

Барчангиз яхши биласиз, ҳалқимиз, миллатимиз киз фарзандларини доимо асраб-авайлаб, меҳр билан вояга етказди. Уларни «она кизим» деб ардоқлайди. **Чиндан ҳам, кизларимиз - бизнинг келажакимиз, миллатимиз генофондини асрайдиган, муносиб давом эгтирадиган инсонлардир** ва уларни жисмоний ҳамда маънавий барқамол этиб тарбиялаш - эзгу бурчимиз.

Айниқса, ҳозирги кунда кизларимизга замонавий таълим, миллий ва умумбашарий қадриятлар асосида тарбия бериш, уларни касб-ҳунарга ўргатиш, олата тайёрлаш ўта долзарб аҳамият касб этмокда. Шу максатда барча таълим масканлари ва маҳаллаларда

фаолият кўрсатаётган «1[^]изларжон», «К[^]из бола ва ёш оила», «Мустацил х,аёт остонасида», «Ораста кизлар» каби клублар фаолиятини реал ҳдётга, ёшларимизнинг орзу-интилишларига янада яқднлаштириш керак, деб ўйлайман.

Шу ўринда яқинда Наманган вилоятида айтган бир фикримни яна такрорламоқчиман.

Агар сиз фарзаидингизга дангиллама уй куриб берсангиз - вақти-соати келиб, у эскириши мумкин. Агар энг зўр машина олиб берсангиз - уям тез орада эскириши мумкин. Агар унга моддий бойлик, пул қолдирсангиз - уям бир кун сарф бўлиб тугаши мумкин. Аммо дунёда ҳеч қачон эскирмайдиган, йўқолмайдиган бебаҳо бир бойлик борки, у ҳам бўлса, фарзаидингизга берган билим ва ҳунардир. Лекин билим ва маърифатни қаердан, нимадан олиш мумкин? Аввало, китоб деган ҳазинадан.

Мен юртимиз ёшлари ўртасида ўтказилаётган «**Энг яхши китобхон**» кўрик-танловини мунтазам кузатиб бораман. Бу беллашувларда кизларимизнинг энг юқори ўринларни эгаллаётгани уларнинг интеллектуал салоҳият ва тиришчилик бобида ҳдммани қойил қолдираётганидан далолат беради.

Шу нуқтаи назардан Қараганда, «**Б[^]излар кутубхонаси**» номли мобиль илова яратилиб, ишга туширилгани эътиборга лойик.

Бугунги кунда буюк шоирамиз Зулфия номидаги Давлат мукофотига сазовор бўлган кизларимиз сони 283 нафарга етди. Уларнинг кўпчилиги ҳ,оқимиятлар, турли вазирлик, идора ва ташкилотларда, омма-

ний ахборот воситалари, таълим-тарбия соҳдсида муваффақиятли фаолият олиб бормокда. Бу мукофотининг энг катта аҳамияти шундаки, унга сазовор бўлган \ар бир кизимизга юзлаб, минглаб ёшлар ҳдвас қилиб, уларга эрғашади. Ёшлар учун ибрат тимсоли - етакчилик, лидерлик тимсоли пайдо бўлади. Энг муҳими, бундай ибрат ўз кизларимиз орасидан, ўзимизнинг маънавий муҳдгдан етишиб чикмокда. Уларни кўриб, сшларимизда ўзига, ўз қучи ва салоҳиятига ишонч, келажакка интилиш пайдо бўлмокда.

Мана, бугунги даврамизда Зулфия номидаги Давлат мукофотининг бу йилги янги совриндорлари ҳ,ам иштирок этмокда. Бугун сизларнинг ^узурингизда уларга ана шу мукофотларни тантанали равишда топширамиз.

Хурматли анжуман қатнашчилари!

Барчамиз яхши тушунамизки, биз бундай йигилишларда нафакат ютуқларимиз ҳақида гапиришимиз, айнаи вақтда қамчилик ва нуқсонларимиз ҳдқида ҳ,ам очик-ошқора сўз юритиб, уларни ҳдл қилиш йўллари биргаликда излашимиз зарур.

Такрор айтаман, ҳалқимиз, аввало, сиз, ҳурматли опа-сингилларимиз билан маслаҳдтлашиб иш олиб борсак, ҳато албатта қам бўлади.

Шу маънода, аёллар ўртасида ҳуқуқбузарликнинг барвақт олдини олиш масаласи ҳ,ам доимий эъғиборимиз марказида туриши лозим. Бу борада, биринчи навбатда, ҳуқуқбузарликка мойиллиги бўлган шахслар билан яққа тартибда иш олиб бориш ҳдмда жазони ижро этиш масканларидан озод қилинган ҳоғин-қизларни ижтимоий реабилитация қилиш бўйича тизим-

ли чора-тадбирлар амалга оширилмокда. Шунингдек, мукдямда еудланган, диний жстремистик окимга дахлдорликда гумон кшгинганлар рўйхатидан чиқарилган 3 минг нафардан зиёд аёл ва нотинч оилаларда яшаётган хотин-кизларга амалий ёрдам беришга алохида ахамият қаратилмокда.

Айни вақтда судларда хотин-кизларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида Хотин-кизлар кўмиталари вакиллари жамоатчилик **асосида ҳимоячи** бўлиб иштирок этмокда. Бундай янги амалиёт натижасида 2018 йилда жиноят содир -тан ва ҳуқуқбузарлик қилган кўл урган 893 нафар хотин-киз қафилликка олиниб, жазодан озод этилди.

Оилавий муаммолар туфайли келиб чиқадиган жиноятларни кескин камайтириш мақсадида 10 минг 14 та нотинч оила билан профилактика ишлари олиб борилди ва 71 фоиз шундай оиланинг нотинчлиги бартараф этилди.

Хотин-кизлар, маҳаллалар, профилактика инспекторларининг ҳамкорликда олиб борган ишлари ва қўрилган чоралар натижасида хотин-кизлар ўртасида жиноятчилик 2018 йилда 34 фоизга камайганини алохида таъкидлаш лозим.

Бундан ташқари, Олий суд билан Хотин-кизлар кўмитаси ўртасида меморандум имзоланиб, ажралиш учун ариза берган шахсларни дастлаб Хотин-кизлар кўмитасида суҳбатдан ўтказиш ва ажрим юзасидан ҳулосасини олиш йўлга қўйилди.

Кеш жамоатчилик вакиллари ўзaro ҳамкорликда олиб борган ишлар туфайли 2018 йилда ажралиш

с ка с и га келиб қолган оилаларнинг 26 мингта яқини яраштирилди. Ўнг муҳдми, бунинг натижасида 36 минг 500 нафарга яқин бола ота ёки она меҳридан жудо бўлишдан сақлаб қолинди.

Юртимизда тўғри йўлдан адагиган инсонлар бўлмаслиги учун бу борадаги ишларни жаҳолатга қарши **маърифат** асосида изчил давом эттиришимиз зарур.

Фурсатдан фойдаланиб, сиз, азизларга, бугун мени ўқитаётган барча юртдошларимизга даъват қилиб айтмоқчиман: халқимиз, Ватанимиз тақдири ва келажакига бевосита дахлдор бўлган бу масалада ҳеч ким бефарқ бўлиб четда турмаслиги керак. Бу борада пафакат хотин-кизлар кўмиталари, нафакат маҳалла кўчалари, балки барчамиз биргаликда қаттиқ иш олиб борсак, вазият ижобий томонга албатта ўзгаради.

Бу мақсадга эришишда биз хотин-кизларимизнинг оғирини енгил қилиш, уларнинг ҳаёций муаммоларини ечиш, орзу-интилишлари, қобилият ва салоҳиятини рўёбга чиқариш учун давлатимиз ва жамиятимизнинг бор имкониятларини ишга соламиз. Сиз, азиз опа-сингилларимиз бу масалада аввало ўзларингиз ташаббускор бўлиб, фаол иштирок этасизлар, деб ишонаман.

Муҳтарам дўстлар!

Сизларга маълумки, оналик ва болаликни ҳимоя қилиш, ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш бўйича ибратли фаолият олиб бораётган хотин-кизлар учун «Муътабар аёл» **нишони** таъсис этилган эди. Бу йил 8 март байрами арафасида ушбу мукофот билан 260 нафар опа-сингилларимиз тақдирланди.

Фурсатдан фойдаланиб, уларни сизларнинг номингиздан, ўз номимдан самимий табриклайман.

Бугунги байрам муносабати билан Ватанимиз тараккиёти, халкимиз фаровонлигини ошириш, соғлом ва баркамол авлодни вояга етказиш, оилаларни мустахкамлаш борасидаги муносиб хизматлари учун хотин-кизларимиздан бир гуруҳи давлатимизнинг юксак унвонлари, орден ва медаллари билан тақдирланди. Мукофотланганлар орасида ўзининг ноёб истеъдоди билан Ватанимиз шухратини дунёга тараннум этган атокли олимларимиз, шоир ва адибларимизнинг садокатли умр йўлдошлари ҳам борлигини алоҳида таъкидламоқчиман. Уларнинг кўпчилиги бугунги даврамизда иштирок этмоқдалар.

Хдкикатан хдм, ўзининг илмий ва адабий мактабини яратган улкан олим ва ижодкорнинг рафикаси бўлиш осон эмас. Буни билган билади, билмаганлар билиб кўйса, факат фойда бўлади.

Мана шундай меҳрибон, окила, зукко опа-сингилларимиз ўз умр йўлдошлари - машхур илм-фан ва адабиёт намояндаларини доимо қўллаб-қувватлаб, уларга илҳом бағишлаб келганлари, маънавий таянч бўлиб, фидойилик намунасини кўрсатганлари ҳар қандай юксак тахсинга лойик.

Юксак унвонлар, орден ва медаллар билан тақдирланган опа-сингилларимизни, Зулфия номидаги Давлат мукофотида сазовор бўлган кизларимизни чин қалбимдан табриклаб, барчангизга сихдт-саломатлик, янги-янги муваффақиятлар, оилавий бахт тилайман.

Мунис ва меҳрибон опа-сингиллар!

Биз сизларнинг мана шундай очилиб, ҳаётдан рози бўлиб юришингиз учун, сизларнинг бахту саодатингиз учун доимо сидкидилдан хизмат қилишга тайёرمىз.

Истаймизки, мана шундай қувончли кунларимиз кўп бўлсин!

Барчангизни бугунги баҳор ва нафосат, гўзаллик байрами билан яна бир бор самимий табриклайман.

Икболингиз баланд, умрингиз узок, ризку насибангиз зиёда бўлсин!

Хдмиша соғ-омон бўлинглар!

*Халқаро хотин-қизлар қунига бағишлаб
утказилган тантанали маросимдаги нути*

2019 йил 7 март

КЎП ТАРМОЦЛИ «Х,УМО АРЕНА» СПОРТ КОМПЛЕКСИНИНГ ТАНТАНАЛИ ОЧИЛИШ МАРОСИМИДАГИ НУТК

Ассалому алайкум, азиз вагандошлар!

Х,урматли Халкаро хоккей федерацияси президенти
Рене Фазель жаноблари!

Мухтарам меҳмонлар!

Хонимлар ва жаноблар!

Аввало, сизларни Наврўз байрами арафасида,
ғўзал бахор кунларида Ўзбекистон заминида самимий
кутлайман. Барчангизга чуқур хурматим ва энг эзгу тил-
лақларимни билдиришдан бениҳоя мамнунман.

Бугун пойтахтимиз марказида ишга туширилаётган
замонавий спорт кошонаси - «Хумо арена»га ташриф
буюриб, кувончимизга шерик бўлаётганингиз учун сиз-
ларга катта раҳмат!

Ушбу тантанали маросимда иштирок этаётган жаҳон
спорт юлдузлари, машхур маданият ва санъат арбоб-
лари, дипломатлар ва халкаро ташкилотлар вакиллари,
етакчи компаниялар раҳбарларига карата айтмоқчман:

Хуш келибсиз, меҳмондўст Ўзбекистон заминига!

Азиз дўстлар!

Бугун биз юртимизда кенг кўламли ислохотлар
ва жадал ўзгаришларни амалга оширмоқдамиз. **Ва
бу йўлда жисмоний соғлом ва баркамол авлодни
вояга етказиш бизнинг устувор вазифамиз ва биз
бунинг учун бор куч ва маблағларимизни сафарбар
этамиз.**

Шу маънода, биз жисмоний тарбия ва спортга
алоҳида эътибор бермоқдамиз.

Бугунги кунда мамлакатимизнинг барча ҳудудлари-
да, ҳатто энг олис туманларда ҳам замонавий ва
фойдаланиш учун қулай спорт инфратузилмаси
барпо этилмоқда. Кейинги икки йилда мамлакатимиз-
да спорт билан доимий шугулланадиганлар сони
икки баробар кўпайди.

Юртимиз спортчилари турли халкаро мусобакаларда
мингдан зиёд медалларни қўлга киритди, улардан
400 дан ортиги олтин медаллардир. Х,озирги вақтда
бокс, дзюдо, эркин кураш, бадий гимнастика, шахмат
ва бошқа спорт турлари бўйича Ўзбекистонда шакл-
ланган мактаблар бутун дунёда маълуму машхурдир.

Мамлакатимизда ўтказилаётган нуфузли халкаро
мусобакалар, жумладан, дунё ва китъа чемпионатла-
ри сони йил сайин ортиб бормоқда. Биз 2030 йилда
Ўзбекистонда ёзги Осиё ўйинларини ўтказиш ташаб-
буси билан чикдик.

Хурматли хонимлар ва жаноблар!

Биз спортчиларимиз кишки спорт ўйинлари, жум-
ладан, энг кизикарли бўлган фигурали учиш, хоккей,
тоғ-чанги спорт, фристайл, сноуборд ва бошқа спорт
турлари бўйича Ватанимиз шаънини муносиб ҳимоя
килишига интилоқдамиз.

Ўтган асрнинг етмишинчи йилларидаёқ Тошкентда
«Юбилейний» муз спорт саройи, «Бинокор» хоккей
жамоаси, Тошкент вилоятида тоғ-чанги трассаси мав-
жуд бўлган.

Бизнинг бу борада эришган ютуқларимиз орасида
фристайл бўйича кишки Олимпия ўйинлари ва жаҳон

чемпионатида кўлга киритилган олтин медаллар, фигурали учиш бўйича Осиё ўйинлари ва бошқа халқаро мусобакаларда эришилган 70 дан зиёд медаллар борлигини таъкидлаш лозим.

Биз спорт соҳасидаги ана шундай шонли анъаналарни давом эттиришни ўз бурчимиз деб биламиз.

Ўтган йили мамлакатимизда тўртта хоккей клуби ташкил этилди. Бу йил февраль ойида шайбали хоккей бўйича биринчи бор Ўзбекистон чемпионата ўтказилди.

Ўзбекистон спортчилари яқин да Красноярскда ўтказилган Жаҳон кишки универсиадада илк бор иштирок эгди.

Ушбу замонавий муз саройининг ишга туширилиши Ўзбекистон спорт тарихида янги босқични бошлаб беради, десак, ўйлайманки, муболага бўлмайди.

Мазкур иншоот ўзининг илгор меъморий ва муҳандислик-қурилиш ечимлари, техник жихозланиш даражасига кўра ноёбдир. Биз ҳамкорларимиз - етакчи компанияларнинг энг сўнгги ишланмаларини жалб этишга ҳаракат қилдик.

Ишончим комилки, «Хумо арена» юксак малакали спортчиларни тайёрлаш ва Ўзбекистонда йирик халқаро мусобакалар ташкил этиш ва энг асосийси - ёшларимизни кишки спорт турларига кенг жалб этишга хизмат қилади.

Бундай мажмуа ва марказларни биз келгусида юртимизнинг бошқа ҳудудларида ҳам барпо этамиз.

Шу муносабат билан бугунги тадбирда иштирок этаётган ҳурматли меҳмонларимиз - машҳур спортчи

ка мураббийлар - дунё спорт юлдузларига мурожаат қилиб, айтмоқчиман: **биз сизнинг кўллаб-қувватлашингиз, билим ва маҳоратингиз, улкан профессионал тажрибангизга ишонамиз.**

Қадрли дўстлар!

Бизнинг пойтахтимизга узукка кўз қўйгандек ярашиб турган, сизларнинг иштирокингизда фойдаланишга топширилаётган бу замонавий спорт саройи ушбу йўналишдаги ишларнинг дастлабки амалий натижасидир.

Тўлиқ ишонч билан айтиш мумкинки, барча халқаро талабларга жавоб берадиган ушбу ноёб комплекс спортни севадиган халқимиз, айниқса, ёшларимиз қалбидаги орзунинг амалий ифодаси бўлди.

Ана шу орзуни ҳақиқатга айлантирган, қисқа муддатда шундай улуғвор мажмуани барпо этган лойиҳачи, меъмор, қурувчи ва муҳандисларга, чет эллик мутахассисларга, бу эзгу ишга ҳисса қўшган барча инсонларга чуқур миннатдорлик билдиришга ижозат бергайсиз.

Ҳеч шубҳасиз, бугунги кун миллий спортимиз тарихида ёрқин саҳифа бўлиб қолади.

Бутун кўпмиллатли халқимизни, ушбу тадбири-мизнинг барча иштирокчилари ва меҳмонларини бугунги тарихий воқеа - «Хумо арена» спорт саройининг очилиши билан чин қалбимдан табриклайман.

Барчангизга тинчлик-омонлик, улкан зафарлар ва янги-янги муваффақиятлар тилайман.

Эътиборингиз учун катта раҳмат.

2019 йил 15 март

НАВРЎЗ УМУМХАЛК БАЙРАМИГА Б А Ф И ШЛАНГАН ТА НТА Н А Л И МАРОСИМДАГИ ТАБРИК СУЗ

Ассалому алайкум, мухтарам ватандошлар!

Қдрли меҳмонлар!

Хонимлар ва жаноблар!

Шу тароватли куиларда табиат уйғониб, [ўзал диёри-
мизга барчамиз орзикиб, соғиниб ку тган Наврўзи олам
кириб келмокда.

Минг йиллар давомида маънавий ҳаёгимизнинг
кўрку зийнати бўлиб келаётган бу ажойиб, ҳосиятли
байрам бугун калбларимизга яна чексиз қувонч ва завқ
бағишламокда.

Азим пойтахтимизнинг марказида бунёд эти-
либ, яқинда фойдаланишга топширилган муҳдашам
«Хумо» қошонасида сиз, азизларни, сизлар орқали
кўн миллатли бутун халқимизни Наврўз байрами билан
чин қдлбдан табриклашни ўзим учун қатта шараф деб
биламан.

Мана шундай қайзли, шодиёна айёмда барча шаҳр
ва туманларда, қишлоқ; ва овулларда Наврўз сайли-
ни ўтказаятган барча-барча қурдошларимга қусак
хурматим ва энг эзу тилақларимни изхор этаман.

Ҳаётингиз бах,ор тоғидек тиник, бахтли ва фаровон
бўлсин!

Шарқона Янги йилимиз - Наврўзи оламнинг қадами
қутлуг ва барақали келсин!

Ҳурматли қўстлар!

Айни шу беғакрор ва қилбар қаслда барчамиз
ўзимизни яшариб кетгандек, вужудимизга янги қуч-
лаираТ, азму шиқоат қиргандек ҳис этамиз. Нега
юз йиллик анъана ва қадриятларимизни янғитдан
қашф этамиз, қандай буюқ тарих, қандай буюқ мада-
нияг ворислари эканимизни яна бир бор анғаймиз.
На бундан қалбларимиз Қурур ва ифтихорга тулади.

Бу йилги Наврўз байрами ушбу муаззам сарой-
да ўтаётганида ўзига ҳос қамзий маъно бор, албатта.
Д(())сонавий Ҳумо қуши -■ эзулик ва бахт тимсоли,
11аврўз эса бах,ор ва бахт айёмидир. Бу икки улуг тим-
сол, яъни, Ҳумо ва Наврўз қалсақаси ўзаро уйғун
бўлиб, ҳаётимизни янада мазмунли ва мунаввар этгай,
қншооллоҳ.

Азиз қурдошлар!

Барчамизга маълумки, Наврўз-янги қун, янги қасл
демақдир.

Бугун она табиат бағрида янғиланиш ва яшариш қас-
П и бошланмовда.

Жонажон Ўзбекистонимиз ҳам бугун ўз миллий
Т араққийётининг янги даврига қадам қўймокда.

Бу - эркинлик ва озодликнинг янги даври, бунёдқор-
лик ва фаровонликнинг янги, қусак босқичидир.

Бу ~ «Халқ манфаати ҳамма нарсадан улуг» деган
эзу гоа амалий ишлар билан ўз тасдиғини тонаётган
даврдир. Янги-янги уй-жойлар, қамонавий қорқона-
лар, таълим, тиббиёт, маданият ва спорт масқанлари,
обод қишлоқ ва шаҳрлар қуртимиз қиройига қирой
қўшаётган давр бу.

Катталарга хурмат, кичикларга иззат, мададга мухтож инсонлар ва оилаларга чинакам кўмак ва ёрдам бериш, меҳр-окибат кўрсатиш ҳаётимиз коидасига айланиб бораётган давр бу.

Бу - жаҳон ҳамжамияти билан, энг аввало, якин кўшниларимиз билан дўстлик ва ҳамкорлик эшиклари кенг очилаётган замондир.

Бу - ўзгариб, куч-қудратга тўлиб бораётган, дунё ахли эътироф этаётган янги Ўзбекистондир.

Айни вақтда буларнинг барчаси - биз танлаган олис ва машаққатли йўлдаги дастлабки қадамлардир.

Бугун кўпни кўрган, мард ва олижаноб халкимиз ўзининг фидокорона меҳнати билан, келажакка мустаҳкам ишончи билан шонли тарихимизнинг янги саҳифасини яратмоқда.

Ушбу кутлуг айёмда мана шундай меҳнатқаш, матонатли, бағрикенг, Ватанга садоқатли халкимизга фарзандлик меҳрим билан чин юрагимдан таъзим киламан.

Мухтарам дўстлар!

Наврўз ўзининг ўлмас руҳи, умуминсоний гоялари билан башарият ҳаётидан тобора чуқур ўрин эгалламоқда. Барчангизга аёнки, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг қарори билан 21 март - бутун дунёда Халқаро Наврўз куни сифатида кенг нишонланмоқда.

Фурсатдан фойдаланиб, бизга хурмат ва эҳтиром кўрсатиб, мана шу мухташам қошамаизга ташриф буюрган чет давлатларнинг мухтарам элчиларини, халқаро ташкилотлар вакилларини, барча хо-

рижий меҳмонларимизни, олис ва якин мамлакатлар чал Марини Наврўз байрами билан табриклаб, уларга 1 иичлик, раванк ва фаровонлик тилашга рухсат бергай- (и {.

Азиз ва мухтарам ватандошлар!

Бепоен юртимизни камраб олган халқ сайилларида бугун «**Х,ар кунимиз Наврўз бўлсин!**» деган эзгу 1 млақлар янграмоқда.

Х,акикатан ҳам, Наврўз ўзининг буюк қудрати билан табиатни уйғотмоқда. Ислохотлар эса жамиятни, чалкимизнинг онгу тафаккури, бекиёс салоҳиятини уйғотмоқда.

Х,озирги кунда мамлакатимизда амалга ошири- лаётган барча ислохот ва ўзгаришлар айни шу улуг мақсадга - ҳар кунимиз Наврўз бўлишига, яъни, эл-юртимиз ҳаётининг обод ва фаровон бўлишига қаратилганини сиз, азизлар яхши биласиз. Биз шу ||ўлда ўз олдимизга улкан марра ва вазифаларни кўйдик ва уларни халкимиз билан бирга албатта амалга оширамыз.

Бугун миришкор дехкон ва фермерларимиз катта орзу-ниятлар билан янги меҳнат мавсумини бошламоқда. Барчамизнинг тилагимиз битта: йилимиз кутлуг келсин, ҳосилимиз мўл бўлсин, меҳнатингиздан барака топинг, кадрли дўстлар!

Мухтарам отахон ва онахонлар!

Мунис опа-сингиллар!

Қдрли ака-укалар!

Халкимизнинг ишончи ва таянчи бўлган навкирон ёшлар!

Азиз фарзандларим!

Хдммамиз учун суюкли ва ардоқди Наврӯз байрами билан барчангизни яна бир бор чин дилдан табриклайман!

Наврӯз хдр бир хонадонга, бутун эл-юртимизга тинчлик-хотиржамлик, бахту саодат, кут-барака олиб келсин!

Барча эзгу ният ва мақсадларимиз амалга ошсин!

Ватанамиз янада обод, халкимиз доим омон бўлсин!

Наврӯзи олам барчамизга муборак бўлсин!

2019 йил 21 март

ФОЛЬКЛОР САНЪАТИ - ИНСОНИЯТНИНГ БОЛАЛИК ЦЎШИГИ

Мух, тарам фестиваль иштирокчилари!

Кадрли дўстлар!

Хонимлар ва жаноблар!

Аввало, сиз, азизлар билан жонажон Ўзбекистонимизда, гўзал Сурхондарё заминида кўришиб турганимдан бахтиёрман.

Барчангизни Халқаро бахшичилик санъати фестивалининг тантанали очилиши билан чин юракдан муборакбод этаман.

Юртимизда биринчи бор ўтказилаётган ушбу санъат байрамида дунёнинг 74 та давлатидан 160 дан зиёд на кил л ар кдтнашмовда. Уларнинг орасида атоқли маданият арбоблари, фольклор санъати намояндалари, оммавий ахборот воситалари ходимлари борлиги бизга катта мамнуният етказди.

Бугунги фестивалимизда иштирок этаётган х,урматли меҳ,монларимиз: ЮНЕСКОнинг Осиё ва Тинч океани боишармаси бошлиги Андрей Шевелевга, Ислом хдмкорлик ташкилотининг тузилмаси - АЙСЕКОнинг Маданият бўйича директори Рҳиати Салих,га, Жаҳон хунармандлар кенгаши Осиё ва Тинч океани минтақдси раҳбари Гада Рида Хижжавига, К^иргиз Республикаси Президентининг маслахатчиси

Султанбай Раевга, Крзогистон Республикаси маданият ва спорт вазири Аристанбек Мухамед уғли га, Тожикистон Республикаси маданият вазири Шамсиддин Орумбекзодага, Туркманистон маданият вазирининг урфбосари Курбанмурат Мирадалиевга, Афғонистон Ислом Республикасининг Балх вилояти ҳокими Мухаммад Исхок Рахтузар ва бошқа хорижий дўстларимизга чуқур ташаккур изҳор этишга ижозат бергайсиз.

Сиз, мухтарам меҳмонларимизни биз халкимиз ва маданиятимизнинг яқин дўстлари сифатида қабул қиламиз. Бутун эл-юртимиз номидан барчангизга самимий ҳурмат ва эҳтиромимизни билдирамиз.

Ўзбекистонга хуш келибсизлар!

Азиз дўстлар!

Инсоният яратган бебаҳо маданият дурдоналари энг аввало ҳар қайси миллатнинг фольклор санъатида мужассам топгани ҳаммамизга яхши маълум. **Турли халцларнинг миллий ўзлигини, уларнинг тили ва ҳаёт тарзини, анъана ва урф-одатларини ифода этадиган бахшичилик санъати умумбашарий маданиятнинг узвий қисми сифатида барчамиз учун қадрлидир.**

Жаҳон маданий меросининг бу ўлмас асарлари бизга инсониятнинг наслу насаби, тарихий илдизлари, олижаноб идеаллари бир эканини, бинобарин, турли миллат ва элат вакилларининг келажақ сари интилишлари ҳам муштарак эканини англатади.

Айни вақтда ҳозирги глобаллашув даврида, тижорат воситасига айланган «оммавий маданият», шоу-

бизнеснинг салбий таъсири тобора кучайиб бораётган мураккаб замонда ҳар қандай миллий маданиятнинг булоғи бўлган фольклор санъатига эътибор ва кизиқиш, афсуски, сусайиб бораётгани ҳам сир эмас. **Долбуки, фольклор санъати, таъбир жоиз бўлса, бу - инсониятнинг болалик кўшигидир.**

Мана шундай ноёб ва буюк санъат бугунги кунда шунчаки маданий ёдгорлик намунасига айланиб, кўп жойларда унутилиб кетаётгани, химоя ва муҳофазага мухтож бўлиб тургани - бу ҳам давримизнинг аччиқ ҳақиқатидир. Бу ҳақиқат ушбу гўзал ва бетакрор санъатнинг чинакам фидойилари сифатида сиз, азизларни ҳаммадан кўра кўпроқ ташвишга солаётганига ишонаман.

Шу сабабли тенгсиз маънавий бойлигимиз бўлмиш мумтоз санъатни, халқ ижодининг нодир намуналарини асраб-авайлаш ва ривожлантириш, уни келгуси авлодларга безавол етказиш жаҳондаги илгор фикрли олимлар ва санъаткорларнинг, давлат ва жамоат арбоблари, барча маданият ахлининг эзгу бурчидир.

Шу маънода, биз халқ ижодиётини, турли ўлкаларда бахши, жиров, окин, манасчи, шоир, ошиқ каби номлар билан аталадиган, ўз тимсолида ҳам шоирлик, ҳам созандалик, ҳам хонандалик маҳоратини мужассам этадиган инсонларнинг нодир истеъдодини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашимиз зарур. Бугун ўз ишини бошлаётган Халқаро бахшичилик санъати фестивали айни шундай улкан ва муҳим мақсадга қаратилганини алоҳида таъкидламоқчиман.

Бу борада, аввало, бахшичилик **санъатининг** илми и-назарий ва амалий асосларини чуқур ўрганиш ва мустаҳкамлаш, уни миллий маданиятнинг ўзига хос «ташриф коғози»га айлантириш учун биргаликда жиддий иш олиб боришимиз керак.

Хусусан, бахшичилик соҳа си да шаклланган ижодий мактаблар, «устоз-июгирд» анъаналарини қайта тиклаш ва ривожлантириш, бахши-шоирлар, фольклоршунос олимлар, ўқитувчи ва мутахассисларнинг **ижодий** ва илмий фаолиятини ҳар томонлама рағбатлантириш, маданият ва санъат муассасалари қошида бахшичилик тўғараклари ташкил этиш, бахши-шоирлар ижодига кенг йўл очиб бериш, тўй-томошалар, турли байрам ва маданий тадбирларда уларнинг доимий иштирокини таъминлаш, шу йўналишда халқаро ҳамкорликни кучайтириш, ўзаро тажриба алмашишни йўлга қўйиш, бахшичилик санъатини кенг тарғиб этиш учун ахборот-коммуникация технологияларидан, телевидение ва Интернет имкониятларидан самарали фойдаланиш, фольклор асарларининг аудио ва видео вариантларини кўпайтириш мақсадга мувофиқдир.

Агар биз бу ноёб санъатни есаб қилиш учун бугун барчамиз биргаликда ҳаракат қилмасак, эртага, афсуски, кеч бўлади, келгуси авлодлар, тарих бизни кечирмайди.

Бу борада Ўзбекистонда кейинги йилларда амалга ошириладиган ишлар ҳақида қисқача тўхталиб ўтишга ижозат бергайсиз.

Юртимизда халқ ижодиётини асраб-авайлаш ва юксалтириш мақсадида машҳур «Алпомиш» достонининг минг йиллиги кенг нишонланди. Бугун биз тўпланиб турган мана шу гўзал майдонда бу улуг бадий обида шарафига мухташам хайкал ўрнатилди. Самарканд шаҳрида атоқли бахшиларимиз хотирасига бағишланган ёдгорлик мажмуаси бунёд этилди. Давлатимиз томонидан «Ўзбекистон Республикаси халқ бахшиси» фахрий унвои таъсис қилинди.

Термиз шаҳрида янги *гшикил* этилган бахшилар мактабида, республикамиздаги болалар мусика ва санъат мактабларида юзлаб ёшларимиз миллий фольклор санъатини меҳр қўйиб ўрганмоқдалар. Юртимизда 100 томлик «Ўзбек халқ ижоди ёдгорликлари» мажмуаси нашр этилмоқда. Унинг 59 жилди айнан халқ достонларидан иборат эканини қайд этиш лозим. Шунингдек, кўп томлик «Қорақдўк фольклори» тўплами ҳам чоп этилди. Буларнинг барчаси ушбу нодир санъат маънавий ҳаётимизда бениҳоя муҳим ўрин тутишидан далолат беради.

Шу билан бирга, бахши-шоирлар томонидан ижро этиладиган асарларни ёзиб олиш, уларни илмий ўрганиш ишлари мунтазам давом этмоқда. Соҳага оид китоб ва альбомлар, фильмлар ва телекўрсатувлар яратилмоқда. Бахшиларимиз халқаро кўрик-танловларда, хорижий давлатларда ўтказиладиган Ўзбекистон маданияти кунларида муносиб иштирок этиб келадиган эл-юртимизни мамнун қилади.

Албатта, бундай ютуқлар ўз-ўзидан, бўм-бўш заминда пайдо бўлган эмас.

Ўзбек бахшичилик мактаби дунёга Эргаш Жуманбулбул ўгли, Ислон шоир, Фозил Йўлдош ўгли, Пулкан шоир, Бола бахши, Эсемурат жиров, Шерна бахши, Мардонакул Авлиёкул ўгли, К°дир бахши Рахимов сингари машхур намояндаларни бергани билан хар канча фахрлансак арзийди. Бугунги кунда ана шу ижодий анъаналар уларнинг издошлари бўлмиш Шомурод Тогаев, Шоберди Болтаев, Абдуназар Поёнов, Кахдор ва Абдимурод Рахимовлар, Кдландар бахши, Гулнара Аллембергенова, Гайратдин Отемуратов, Шодмон Хўжамбердиев, Илхом Норов каби унлаб истеъдодли ижрочилар томонидан янада бойитилмокда.

Ушбу кувончли айёмда бахшилик санъатини илмий ўрганишдек мухим ишга катта хисса қўшган атокли шоир Хамид Олимжон, Ходи Зариф, Музайяна Алавия, Мансур Афзалов, Буюк Каримий, Зубайда Хусайнова сингари фан арбобларининг хотирасини хурмат билан ёд этамиз. Бугун уларнинг ишларини муносиб давом эттираётган Тўра Мирзаев, Жалгас Хушнӣёзов, Сафарбой Рўзимбоев, Шомирза Турдимов, Маматкул Жўраев, Тоштемир Турдиев, Жаббор Эшонкулов ва бошка жонкуяр олимларимизнинг **номларини** миннатдорлик билан тилга оламиз.

Айни пайтда ўзбек миллий фольклор санъатини чуқур ўрганиб, уни дунё микёсида кенг тарғиб этиб келаётган корейлик Инг-Ёнг О, германиялик Карл Райхил, туркиялик Фикрат Туркман, Селами Фидакор сингари хорижий олимларга самимий рахмат айтамиз.

Кадр л и фестиваль иштирокчилари!

Виз ушбу нуфузли анжуманни айнан қўхна ва иавкирон Сурхон улқасида угааъаётганимиз бежиз

•мае, албатта.

Сурхондарё деганда, аввало, улуг азиз-авлиёлар, алломаларга ватан бўлган, мард ва олижаноб, ориятли ш яшайдиган табаррук замин куз ўнгймизда намоён бўлади.

Кухна Зараутсой ва Тешиктош горлари, Боботог ва Бойсундаги петроглиф расмлар, Бактрия ва Кушон каби давлатлар, Далварзинтепа, Кампиртепа, Холчасингари ноёб ёдгорликлар бу заминдаги кадимий цивилизация ва маданиятдан гувохлик беради.

Воханинг гузал табиятини, Олтинсой, Сангардак, Хонжизза, Сайроб, Дарбанд каби сулув гўшаларини бир бора қўрган, бепоён кир-адирларда бахшилардан дoston ва термалар тинглаган инсон бу диёрга умрбод мафтун бўлиб қолади.

Сурхондарё - азалдан бахшилар юрти сифатида ном козонган. Мамлакатимизнинг Коракалпогистон Республикаси, Каш кадарё, Самарканд, Жиззах, Хоразм вилоятлари билан бир каторда Сурхондарё, хусусан, Шеробод дostonчилик мактаби бутун минтакамизда маълум ва машхур.

Халкимизнинг фидокорона меҳнати билан Сурхондарё Ўзбекистоннинг энг обод худудларидан бирига, замонавий илм-фан, маданият ва туризм масканига, мана энди халқаро бахшичилик санъати марказига айланиб бораётгани барчамизни кувонтиради.

Санъат ва мусикани чин дилдан севадиган, ижод аҳдини юксак кадрлайдиган Сурхон эли ушбу анжуманни катта шоду хуррамлик билан кутиб олмоқда.

Бугунги даврамизда жахоннинг узок; ва якин мамлакатларидан ташриф буюрган ўнлаб машхур бахшилар, фольклор гурухлари, сохднинг жонкуяр намояндаларини кўриб турганимиздан гоят хурсандмиз.

Келинлар, азиз дўстлар, уларни чин калбимиздан кутлаб, барчаларига ижодий ютуқлар тилаб, хурмат ва олқишларимизни изхор этайлик!

Хурматли юртдошлар!

Азиз меҳмонлар!

Сизларнинг иштирокингизда очилаётган ушбу фестиваль дунёдаги энг нуфузли санъат анжуманлари каторидан мустахкам 5фин эгаллайди, деб ишонаман.

Бахшилар нафа^ат халк ўтмишининг акс-садоси, айни пайтда бугунги куннинг ҳам жарангдор овозидир.

Гўзал юртимиз хдети билан танишган сиз, азизлар ўз фикр ва туйгуларингиз хдкида, багрикенг ва меҳлюндўст халкимиз, унинг маданияти ва бетакрор кадриятлари хакида янги-янги кўшик ва дostonлар яратишингизга тилакдошмиз.

Фестиваль доирасида ўтказиладиган халқаро илмий-амалий конференция ишига ҳам муваффакиятлар тилайман.

Фурсатдан фойдаланиб, бугунги гантанамизда кдтнашаётган хорижий давлатларнинг мухтарам элчиларига, халқаро ташкилотларнинг вакилларига самимий миннатдорчилик билдираман.

Азиз ватандошлар!

Бугунги санъат ва нафосат байрамини баланд савияда ўтказиш учун астойдил меҳнат килган барча-барча инсонларга, меҳмондўст ва олижаноб Сурхондарё ахлига чин юракдан ташаккур билдиришга рухсат этгайсиз.

Барчангизга сихдт-саломатлик, оилавий бахт, янги ютуқлар ёр бўлсин!

Эътиборингиз учун раҳмат.

*Халқаро бахшичилик санъати фестивали очилишига
багишланган тантанали маросимдаги нути*

2019 йил 6 апрель

ХОТИРА ВА ЦАДРЛАШ КУНИГА БАГИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ НУТК;

Ассалому алайкум, кадрли юртдошлар!
Мух, тарам фахрийлар!
Хурматли меҳмонлар!

Сиз, азизларни, кўпмиллатли бутун халкимизни
Иккинчи жаҳон урушида эришилган Галабанинг 74
йиллиги билан чин қалбимдан самимий муҳаббат
этаман.

Бугун барчамиз аввало буюк Галабага бекиёс ҳисса
қўшган, мана шу ёруғ кунларга етиб келолмаган
азиз инсонларни ёд этамиз, уларнинг хотираси, пок
рухлари олдида таъзим қиламиз. Шафқатсиз уруш-
да, машаққатли меҳнат фронтида мардлик ва жасорат
қўрсатган барча фахрийларимизга юксак ҳурмат ва
эҳтиром, чуқур миннатдорлик билдирамыз.

Ҳеч шубҳасиз, орадан қанча йиллар, замонлар
ўтмасин, буюк Галабанинг кадр-қиммати ва аҳдмояти
тобора ортиб бораверади.

Минг-минглаб жасур ота-боболаримиз дунёдаги
қўплаб халқлар қаторида бу мудҳиш урушда қанақам
қаҳрамонлик қўрсатдилар. Бу сўнмас жасорат, мана, 74
йилдирки, биз учун мардлик мактаби, гуруҳ-ифтихор
манбаи бўлиб келмоқда ва бундан кейин ҳақ шундай
бўлиб қол ади.

Худикатан ҳам, 9 май - Галаба куни эл-
юргимизнинг асл фарзандлари беш йил давомида
мардона жанг қилиб, ёвуз душманни тор-мор этган,
мислсиз талофатлар эвазига эришган шон-шараф
ийёмидир.

Бу - ҳеч қачон унутилмайдиган, ҳеч қандай қуч биз-
дан тортиб ололмайдиган буюк тарих, қудратли маъна-
вий бойлигимиз десак, айтиш мумкин бўлади.

Биз бу тарихдан қуч-қувват оламиз. Бу тарих бизни
1 инчликни асраб, барча халқлар билан дўст ва ҳамкор
бўлиб, ёруғ келажак бунёд этишга даъват этади.

Ушбу тантанали, айтиш мумкин маънос қўнларда
утмишдан зарур сабоқ ва ҳулосалар чиқариш учун
уруш даврига қайта-қайта муҳожаат қилишимиз таби-
ийдир.

Инсоният тарихидаги энг даҳшатли бу уруш-
да 1 ярим миллиондан ортиқ Ўзбекистон фуқароси
қатнашган. Уларнинг ярим миллиондан зиёди ҳалок
бўлган, 133 минг нафарга яқини бедарак йўқолган. 60
мингдан ортиқ ватандошимиз эса урушдан ногирон
бўлиб қайтган.

Ўзбекистонлик 120 мингдан зиёд аскар ва офицер
жанг майдонларидаги жасорати учун жанговар орден
ва медаллар билан мукофотланган. Уларнинг орасида
280 нафар Совет Иттифоқи Қўдратли, 82 нафар ула
даражадаги «Слава» орденига сазовор бўлган жасур
инсонлар борлигини алоҳида таъкидлаш лозим.

Ушбу оловли йилларда Ўзбекистонда етти ёшдан ет-
миш ёшгача бутун халқимиз «**Ҳамма нарса - фронт
учун, ҳамма нарса - галаба учун!**» деб яшади, ором

ва халоватдан воз кечи б, тинимсиз огир меҳдат килди. Республикамиз фронтнинг мустаҳкам таъминот базасига айланди.

Юртимиздан жанг майдонларига 2 мингдан зиёд самолёт, кўплаб курол-яроғлар, хдрбий-санитария поездлари, юзлаб дала ошхоналари, палаткалар, улкан миадорда озик-овкат, кийим-кечак ва бошқа маҳсулотлар етказиб берилди.

Ўзбекистон аҳли уруш ҳудудларидан кўчириб келтирилган 1 миллионга яқин инсонга бошпана бериб, ўз нонини улар билан баҳам кўрд и. Айникса, ота-онаси, оиласидаи жудо бўлган 200 минг нафар бегуноҳ болаларни «Сен етим эмассан!» деб бағрига босиб, меҳ,р-мурувват кўрсатди.

Албатта, бу ракамлар - шунчаки статистик маълумотлар эмас. Бу ракамлар бошимиздан кечирган мудҳиш уруш оқибатларини ҳеч қачон унутмасликка чакиради. Шу билан бирга, бугунги тинч ва гўзал ҳаётнинг кадрига етиб, доимо хушёр ва огоҳ бўлишга, ёшларни Ватанга садокат руҳида тарбиялашга хизмат қилади.

Х,урматли ватандошлар!

Барчангизга маълум, Иккинчи жаҳон урушида, меҳнат фронтида иштирок этган мўътабар фахрийларимизга юксак эътибор ва гамхўрлик кўрсатиш Ўзбекистонда олиб борилаётган давлат сиёсатининг устувор йўналиши бўлиб келмокда.

Бугунги озод ва эркин ҳдёт учун, фарзандларимизнинг бахти ва қамоли учун биз уларнинг олдида чексиз қарздормиз.

Бу азиз инсонларни асраб-авайлаш, уларнинг соғсаломат ва мазмунли умр кечиришлари учун барча шароитни яратиб бериш - ҳаммамизнинг муқаддас инсоний бурчимиздир. Айникса, раҳ,бар ва мутасаддилар буни биринчи навбатда чуқур ҳис этишлари лозим.

Биз шу мақсадда бошлаган ишларимизни бундан буён ҳдм изчил давом эттирамиз, шу йўлда давлатимиз ва жамиятимизнинг бор қуч ва имкониятларини сафарбар этамиз.

Азиз дўстлар!

Хабарингиз бор, келгуси йили Галабанинг 75 йиллик байрами халқаро миқёсда кенг нишонланади.

Х,озирги кунда Мустақил Давлатлар Ҳдмдўстлиги мамлакатлари билан бирга бу қутлуг санани муносиб қутиб олиш ва юқори савияда ўтқазиш учун қатта тайёргарлик кўрмокдамиз. Жумладан, Ўзбекистон халқининг буюқ Галабага қўшган муносиб ҳдссасини акс эттирадиган, гоят муҳдм тарихий маълумотларни ўзида муҷассам этган қитоб-альбом нашрга тайёрланмокда.

Айни вақтда Тошкент шаҳ,рининг энг қўрқам масканларидан бирида ушбу шонли санага бағишлаб улкан Галаба боғини барпо этамиз. Бу борада лойиҳа қурилиш ишларини бошлаб юборганимизни бугун сизларга маълум қилмокчиман.

Албатта, бу боғ ва унинг таркибида бунёд этиладиган шон-шухрат музейини энг гўзал ва пухта ишланган лойиҳалар асосида яратамиз. Аммо бу муҳ,ташам ёдгорлик мажмуасининг маъно-мазмуни, музей экспозициясини шакллантиришда биз муҳ,тарам фахрийларимиз, тарихчи олимларимиз, ижодкор зиёлиларимиз,

кенг жамоатчиликнинг фикр-мулохазалари, таклиф ва тавсияларига таянамиз.

Шунинг учун буюк Фалабага хисса кўшган ватандошларимиз хаёти, жасорат ва матонатини янада чуқурроқ ўрганишимиз, бу ҳақда янги илмий тадқиқотлар, бадиий асарлар, кинофильм ва спектакллар яратишимиз керак. Ёшларимиз кимларнинг жасорати туфайли қарийб 75 йил мобайнида уруш балосини кўрмасдан, тинч ва бахтли замонда яшаётганимизни билиши ва бунинг кадр и га етиши зарур.

Мана, барчамиз гувоҳдшз, ўша дахшатли жангларда иштирок этган, урушнинг азоб-укубатларини кўрган кишилар сони, афсуски, камайиб бормокда. Датто уларни таниган, билган одамлар сафи ҳам камаймокда. Бундай инсонлар, уларнинг ҳар битга сўзи олтинга тенг бўлиб бормокда.

Шунинг учун уруш ҳақидаги, уруш қахрамонлари ҳақидаги маълумотларни улардан ёзиб олиб, халқимизга етказишимиз керак. Жойларда, таълим-тарбия масканларида **«Маҳалламиз қахрамонлари»**, **«Ватан химоячилари»** деган тасвирий кўргазмалар ташкил этсак, ўйлайманки, нур устига нур бўлади.

Бу кўргазмаларда уруш иштирокчилари билан бирга мустақиллик йилларида тинч-осойишта ҳаётимизни химоя қилиш йўлида мардлик кўрсатган аскар ва офицерларимиз тўғрисида ҳам маълумотлар ўз аксини топиши мақсадга мувофиқдир.

Шу тарика биз ўз тарихимизни, аجدодларимизга хос жасорат ва матонат туйғусини, жанговар анъаналарни келгуси авлодларимизга мерос қилиб қолди-

ришга эришамиз. Бу ишларни бугун қилмасак, эртага кеч бўлиши мумкин.

Фурсатдан фойдаланиб, мен барчангизни тарих-пи ўрганишда янада уйғоқ, янада фаол бўлишга чақирмокчиман. Тарихга сергак қараган одамгина доимо хушёр ва огоҳ бўлиб яшайди. Бугунги вазиятга ҳам, келгуси жараёнларга ҳам ҳолис ва ҳаққоний баҳо бера олади. Бу эса ҳозирги мураккаб ва шиддатли замонда тинчлик ва барқарорликни таъминлаш, юксак И араккиётга эришишнинг энг муҳим шартидир.

Азиз дўстлар!

Уруш қахрамонлари ҳақида гапирар эканмиз, табаррук Она сиймоси кўз ўнгимизда намоён бўлади. Чунки эл-юрт химоясини ор-номус иши деб биладиган мард ва ботир ўғлонларни вояга етказган улуг зот - онадир. Урушнинг барча азоб-укубатларини энг кўп тортган инсонлар ҳам муштипар оналаримиздир.

Бамисоли сабр-бардошдан яралган, уруш йилларида муқаддас Ватан тимсолига айланган бундай метин продали оналар юртимизда қўйлаб топилади.

Сўзимнинг исботи учун бир мисол келтирмокчиман. Тошкент вилояти, Зангиота туманидаги Хонобод қишлоғида Зулфия ая Зокирова исмли бир мўътабар онахон яшаб ўтганлар. Том маънода буюк бу инсоннинг жасоратини таърифлашга тил ожиз.

Турмуш ўртоғи Холмат ака вафот этгач, Зулфия ая беш ўғил ва бир қизни тарбиялаб вояга етказганлар.

Ҳаммамиз яхши биламиз, она зоти учун фарзанд доғини кўришдан ҳам оғир йўқотиш йўқ- Зулфия ая Зокирова Иккинчи жаҳон урушида бир эмас, беш азамат

ўглидан - Исоқжон, Аҳмаджон, Мамажон, Ваҳобжон, Юсуфжон исмли азиз фарзандларидан жудо бўлган.

Узингиз айтинг, кадрли дўстлар, дар қандай одамни ҳдм йшштиб, яқсон қиладиган тақдирнинг бундай бешафкат зарбасига бардош бериш мумкинми?

Лекин Зулфия Зокировадек матонатли, қдҳрамон ўзбек аёли бунга бардош бера олди. Шундай фожияли қисматга беш марта қўксини қалқон қилиб, беш марта ҳам мардона оёққа турди. Бунинг учун одамда қанчалик қучли ирода, қанчалик метин сабр-бардош бўлиши керак!

Ёвуз уруш туфайли аянинг тўрт келини бева, беш набираси етим бўлиб қолди. Унинг ўзи эса бир умр мотамда яшади. Лекин ҳеч қачон умидсизликка тушмади, ўғилларининг сўнмас хотираси, ёруғ қунлар ёди билан, келинлари, набираларининг ҳаёти, орзу-умидлари билан яшади.

«Жойи қикса, турмуш қилинлар, мен сизлардан мингдан-миг розиман», дейди Зулфия ая келинларига. Лекин улар ҳам Зулфия аядан ўрнатқ олиб, унга мадад бўлиб, барчаси ўз ёрига, оиласига содиқ қолади, бошқа турмуш қурмайди.

Мана, ўзбек аёлларининг, ўзбек халқининг ҳақиқий қасорати ва матонати!

Мана, севги ва садокат мадҳияси, унинг енгилмас қуч-қудрати!

Мана, ёшларимиз, фарзандларимиз қимдан намуна ва ўрнатқ олишлари керак!

Ҳдётда бирон-бир қийинчиликка дуч қелса, умидсизликка тушмасдан, уларни бардош билан енгиб ўтишда

{улфия Зоқирова ва унинг оиласи ёш авлодимиз учун ■шпакам ибрат мактаби эмасми?

«**Яхшилар ёди ҳеч қачон унутилмайди**», дейди халқимиз. Биз эзгу ният билан барпо этадиган Қалаба боғи марказига Зулфия Зоқирова ва унинг фронтдан қдйтмаган беш ўғли, садокатли келинлари хотирасига атаб муқташам ҳайқал ўрнатқас, унга «**Матонат мадҳияси**» деб ном берқас, нима дейсизлар?

Ҳурматли анжуман иштирокчилари!

Бугунги янги ҳаёт, беқиёс ўзғаришлар ҳаммамиздан янғича сафарбарликни талаб этмоқда. Мана шу қараёнда тинқликни асраш, дунёдаги таракқийпарвар халқлар, давлатлар билан ҳамқорликни қучайтириш бош вазифамизга айланмоқда.

Ўзбекистон ташки сиёсатида узок-яқин барча давлатлар, аввало, қўшни мамлакатлар билан ўзаро манфаатли, дўстона алоқаларни ривожлантириш бундан бўён ҳам устувор йўналиш бўлиб қолади.

Айни вақтда яна бир ҳақиқатни ҳам ҳеч қачон эсимиздан қшармаслиғимиз керак. Энг қатта, бебаҳо бойлиғимиз бўлган тинқликка раҳна солиш, турли халқлар ўртасида уруш оловини ёқиш, миллий ва диний зиддиятларни авж олдиришга уринаётган қучлар ҳам йўқ эмас. Бундай ёвуз қучларга қарши қурашда аввало доимий ҳушёрлик ва огохлик, жаҳолатга қарши - маърифат, бутун халқимизнинг бирлиги ва ҳамжихатлиги хал қилувчи роль ўйнайди.

Шу мақсадда мустақиллиғимиз ва тинқ ҳаётимизнинг ишонқли ҳимояқиси бўлган Қуролли Қучларимизнинг жанқовар қудрати ва салоҳиятини янада оши-

риш, халк ва армия бирлигини мустахкамлаш бўйича улкан ишларни амалга оширмоқдамиз.

Хозирги гоят мураккаб ва пахли кал и замонда ёшларимизни ватанпарварлик рухда тарбиялаш, уларни турли зарарли таъсирлардан асраш янада мухим ахамият касб этмовда.

Ана шу вазифаларни муваффакиятли адо этишда мухтарам фахрийларимизнинг жасорати, шонли анъаналари, ҳеч шубҳасиз, биз учун ҳамиша ибрат бўлиб хизмат қилади. Айниқса, сизлар барча ишларимизда доно маслахатгўй, тоғдек таянч бўлиб, халкимизни рози қилиш йўлидаги ислохотларимизга ўз амалий ишларингиз, дуоларингиз билан мадад бериб келмоқдасиз. Ва биз буни юксак кадрлаймиз, сизлар билан чексиз фахрланамиз!

Фурсатдан фойдаланиб, бугунги тинч ва озод, эркин ҳаётимиз, мусаффо осмонимиз учун ўз номидан, кўпмиллатли Ўзбекистон халқи номидан сизларга яна бир бор чуқур миннатдорчилик билдираман.

Барчангизга сихат-саломатлик, бахт-саодат, хонадонларингизга кут-барака тилайман. Доимо ҳаётимизга фойз бериб, эл-юртимиз ардоғида бўлиб юришингизни Яратгандан сўрайман.

Бахтимизга ҳамиша омон бўлинг!

Галаба байрами барчамизга муборак бўлсин!

Катта раҳмат сизларга!

2019 йил 9 май

ОЛИЙ МАЖЛИС СЕНАТИНИНГ ЙИГИРМАНЧИ ЯЛПИ МАЖЛИСИДАГИ НУТҚ

Ассалому алайкум, мухтарам Сенат аъзолари!

Хурматли ялпи мажлис катнашчилари!

Авваламбор, бугун сиз, азизлар билан учрашиб, барчангизни соғ-саломат, яхши кайфиятда кўриб турганимдан мамнунман.

Шу имкониятдан фойдаланиб, сизларга ўзимнинг юксак хурматим ва самимий тилакларимни билдираман.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг бугунги ялпи мажлиси барқарор миллий тараккиётимизнинг янги босқичида, жамиятимиз ҳаётининг барча соҳа ва тармоқларида кенг қўламли ва шиддатли демократик ислохотлар жадал олиб борилаётган масъулиятли бир даврда бўлиб ўтмоқда.

Хозирги кунда кўпмиллатли халкимиз мамлакатимизда қабул қилинган Хдракатлар стратегиясида белгилаб берилган устувор мақсад ва вазифаларни амалга ошириш йўлида баҳамжихат бўлиб, катъият ва фидойилик билан меҳнат қилмоқда.

Олдимизга қўйган улкан марраларга эришиш учун давлатимиз ва жамиятимизнинг барча куч ва имкониятлари сафарбар этилмоқда. Айниқса, давлат ва жамият қурилиши тизимини такомиллаштириш, қонун устуворлигини таъминлаш ва суд-хуқук тизимини

янада ислох, килиш, миллий иктисодиётимизни ривожлантириш ва либераллаштириш, ижтимоий соҳани янада ривожлантириш, хавфсизлик, миллатлараро тоғувлик ва диний бағрикенглик муҳитини мустаҳкамлаш, самарали ташки сиёсат олиб боришдек устувор йўналишларга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Халқ билан доимий ва тизимли мулоқот асосида умумий сони 33 миллиондан ортиб бораётган аҳолимизнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлаш борасида янги қадамлар қўйилмоқда. Жумладан, иктисодиёт соҳасида ижтимоий йўналтирилган ҳақиқий бозор муносабатларини жорий этиш, тадбиркорлик, хусусий мулк ривожига кенг йўл очиб бериш, замонавий ишлаб чиқариш қорхоналари ва инфратузилмаларини ташкил этиш масалаларига биринчи даражали аҳамият берилмоқда. Янги иш ўринлари яратиш, замонавий уй-жойлар, йўл ва қўприklar, болалар богчалари, мактаблар ва олий ўқув юртлари, шифохоналар, маданият ва санъат, спорт масканларини барпо этиш, бир сўз билан айтганда, халқимизнинг ҳаёти обод ва фаровон бўлишига эришиш, уни рози қилиш - барча бўғиндаги раҳбар ва мутасаддиларнинг фаолият мезонига айланмоқда.

Албатта, ҳаётимиздаги бундай улкан миқёсдаги иктисодий-ижтимоий ва сиёсий-ҳуқуқий ислохотларни амалга оширишда миллий парламентимиз - Олий Мажлис ва унинг юқори палатаси бўлмиш Сенатнинг, сиз, ҳурматли сенаторларимизнинг фаолияти гоёт муҳим аҳамиятга эга эканини ҳаммамиз яхши биламиз.

Биз Сенат деганда, биринчи навбатда, миллий парламентимизнинг сиёсий, ҳуқуқий ва маданий

салохиятини амалда намоён этадиган, халқ манфаатларининг чинакам ифодачиси ва ҳақиқий ҳдмоячиси бўлган қатта бир қучни тасаввур қиламиз.

Ёдингизда бўлса, бундан икки йил олдин, яъни, 2017 йил 12 июль куни сиз, мухтарам халқ ноиблари билан учрашиб, парламентимиз фаолиятини бугунги шиддатли даврнинг ўтқир талаблари асосида янада тақомиллаштириш бўйича энг муҳим вазифаларни белгилаб олган эдик.

Мен яхши эслайман, ўша учрашувда **«Парламентимиз ҳақиқий демократия мактабига айланиши, ислохотларнинг ташаббусқори ва асосий ижроқиси бўлиши керак»**, деган фикр уртага қўйилган эди.

Ана шу дастурий гоё ни амалга ошириш учун Олий Мажлисга Мурожаатномаларимизда ҳам Ўзбекистоннинг бугунги ижтимоий-сиёсий ҳаётида миллий парламентаризмни ривожлантириш билан боглик масалаларга алоҳида эътибор қаратилгани сизларга яхши маълум. Бу борада, жумладан, Олий Мажлис палаталарининг жамиятимиз ва давлатимиз ҳаётидаги ўрни ва нуфузини ошириш, уларнинг ишини самарали ташкил этиш учун зарур шароит яратиш, депутатлар ва сенаторлар фаолиятининг моддий-ташқилий таъминотини яхшилашга қаратилган муҳим чора-тадбирлар қўрилди.

Ўтган давр мобайнида Ўзбекистонда амалга оширилаётган тизимли демократик жараёнларда Сенат томонидан қонун ижодқорлиги билан бирга таъсирчан парламент назоратини олиб бориш, жойларга чиқиб,

ах,олимпизни кийнаётган, безовта килаётган муаммоларни ўрганиш, уларни хдм конуний, хдм амалий нуктаи назардан хдл килиш юзасидан бир катор эътиборга лойик ишлар амалга оширилаётганини албатта эътироф этиш лозим.

Биз ўз фаолиятимизни бошлаган дастлабки кунлардан эътиборан сиз, хурматли халк вакиллари билан барча мухдм вазифаларимиз каторида иккита энг асосий масалага алохдда ахдмият қаратиш хдқида келишиб олган эдик. Буларнинг **биринчиси - жамиятимизда тинчлик ва осойишталикни сақлаш бўлса, иккинчиси - аҳолимизнинг соғлигини муҳофаза қилишдир.**

Хдммамиз тушунамиз, **тинчлик ва соғлик; - бу хар бир инсон, бутун халқимиз учун ҳеч нарса билан ўлчаб, баҳолаб бўлмайдиган буюк неъматдир.** Шунинг учун хдм мана шу икки сохдда биз ах,волни тубдан ўзгартириб, ижобий натижаларга эриша олсак, бутун жамиятимиздаги вазият ва ижтимоий муҳит кескин ўзгаради, мен бунга аминман.

Шу мақсадда биз парламент аъзоларига катта ишонч билдириб, Қонунчилик палатасига - соғлиқни сақдаш сохдсида, Сенатга эса ички ишлар органлари тизимида ислохртларни амалга оширишда бош-қош бўлишни таклиф этган эдик.

Бугунги кунда ички ишлар органлари фаолиятини самарали ташкил этиш, жинойтчиликнинг олдини олиш, ҳуқуқбузарликлар профилактикасини йулга қўйиш, ах,олининг ҳуқуқий маданиятини юксалтириш, фуқаролар онгида **«Қонун - устувор, жинойтга жазо муқаррар»**, деган юридик тамойилни қарор

юйтириш борасида эришилаётган ютуқларда Сенат аъзоларининг хдм муносиб хдссаси бор.

Айни вақтда мамлакатимизни янгилаш ва модернизация қилиш, жамиятимизнинг барча жабухдларини >ркинлаштириш, халқимизнинг хдёт даражаси ва гурмуш сифатини янада яхшилаш, Ўзбекистоннинг халқаро майдондаги обрў-эътиборини юксалтириш билан боғлиқ гоят долзарб, **кечиктириб** бўлмайдиган |\$азифаларни бажаришда Сенатнинг роли ва таъсирини оширишни х,аётнинг ўзи талаб этмоқда.

Бу хдқда гапирганда, мен Сенат фаолиятида ўз счимини кутиб турган бир катор мухдм масалаларга >ътиборингизни қаратмоқчиман.

Биринчидан, Сенатнинг қонунчилик фаолиятида, ишни тўғри ташкил қилишда талабчанлик ва жонқуярлик, ташаббусқорлик ва изчиллик етишмаётганини қдйд этиш лозим.

Мисол учун, 2015-2018 йиллар давомида юқори палата томонидан 140 та қонун маъқуллаңган бўлсада, аксарият қонунларнинг маъно-мазмунини Сенатда қуриб чиқилганидан сўнг сезиларли даражада ўзгармаган.

Маълумки, қонунлар муҳрқамасининг бошланғич босқичларида миллий ва ҳудудий манфаатлар нуктаи назаридан Сенат аъзоларининг мазқур муҳ;оқамада фаол қатнашишлари талаб этилади. Афсуски, шу мақсадда тузилган ишчи гуруҳдар фаолиятига айрим Сенат аъзоларининг юзаки ёндашиш х,олатлари учраб туради.

Ғарчи Сенат қонунчилик ташаббуси ҳуқуқига эга ~ булмасада, бу ҳол унинг қонунларни такомиллашти-

риш бўйича таклиф кўрсатишига монелик қилмайди. Тан олиш керакки, бу борада юкори палата вакиллари томонидан ижтимоий-иқтисодий, сиёсий-ҳукукий ва маданий соҳалардаги муаммоларни чуқур таҳлил қилиб, қонунчиликни ривожлантиришга оид асосланган таклифларни киритиш масаласи, афсуски, талаб даражасида эмас.

Иккинчидан, Сенатнинг парламент назоратига оид амалдаги ваколатларидан тўлиқ фойдаланилмаяпти. Ўтган 4 йил давомида Сенат томонидан атиги 10 та парламент сўрови юборилгани ҳам бунинг тасдиғидир.

Ижро ҳокимияти органлари фаолияти устидан самарали парламент назоратини амалга ошириш талаб этилаётган ҳозирги шароитда бундай ҳолат бизни албатта қониқтирмайди.

Тўғри, кейинги вақтда Сенат томонидан марказий ва маҳаллий давлат органлари раҳбарларининг ахборотини эшитиш, ҳуқуқни қўллаш амалиётини жойларга чиқиб ўрганиш юзасидан 131 та назорат-таҳлил тадбирлари ўтказилган. Аммо мазкур тадбирларнинг натижадорлиги паст бўлиб, уларнинг аксарияти фақат тадбир ўтказиш учун номига ташкил этилмоқда.

Парламент назорати доирасида аниқланган тизимли муаммоларни умумлаштириб, ижтимоий-иқтисодий, суд-ҳуқуқ ва бошқа соҳаларга оид қонунчиликни ва ҳуқуқни қўллаш амалиётини такомиллаштириш бўйича аниқ, асосланган таклифларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш ишлари қониқарли эмас. Айниқса, бу борада халқаро ҳуқуқ талабларини ҳамда ривожланган хорижий давлатларнинг қонунчилигини ўрганиш, уларнинг

плгор юридик тажрибасини қўллаш бўйича ташаббусларни илгари суриш борасида Сенат фаолиятида ўзгариш сезилмаяпти.

Учинчидан, ҳаммамиз биламизки, Сенат - бу Олий Мажлиснинг ҳудудий вакиллик палатасидир. Бирок Сенат фаолиятида ҳудудларнинг манфаатларини инобатга олиш, умуман, ҳудудларга оид масалаларни кўриб чиқиш яқин-яқингача эътибордан четда қолиб қолгани ҳеч қимга сир эмас.

Юкори палата томонидан муайян ҳудудни субвенция (дотация)дан чиқариш бўйича ҳокимнинг ахбороти бирор марта ҳам тингланмаган. Фақатгина 2018 йилда Сенат тарихида илк маротаба тегишли вилоят ҳокимининг ҳудудларни ривожлантириш юзасидан ҳисоботини эшитиш амалиёти йўлга қўйилди. Жумладан, Андижон, Бухоро, Фарғона вилоятлари ҳокимларининг ҳудудларни ривожлантириш ҳамда халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари фаолияти ҳақидаги ҳисоботлари эшитилди. Лекин булар ҳали етарли эмас.

Айни вақтда юкорида зикр этилган парламент эшитувлари бўйича қабул қилинган қарорларнинг мазмунини асосан ҳокимлик ва маҳаллий давлат идораларига умумий руҳдаги топшириқлар бериш билан чекланиб қолмоқда.

Бу ҳужжатларда ҳар томонлама чуқур тайёрланган, ҳар бир ҳудуддаги ижтимоий муаммоларни ечишга, аҳолининг оғирини енгил қилишга қаратилган аниқ вазифалар ўз ифодасини топмаяпти. Шу билан бирга,

ушбу қарорлар ижроси устидан назоратни амалга ошириш ишлари ҳдм сусти олиб борилмокда.

Тўртинчидан, маълумки. Сенат зиммасига халк депутатлари маҳаллий Кенгашлари билан амалий ҳамкорликни йўлга қўйиш, уларнинг иш самарадорлигини ошириш вазифаси ҳам юкланган. Ушбу масала бўйича юкори палатамизда махсус комиссия ҳам тузилган.

Мазкур йўналишда дастлаб муайян тадбирлар амалга оширилган бўлса-да, охириги йилларда Сенат томонидан халк депутатлари маҳаллий Кенгашларининг фаолиятини кучайтириш бўйича ишлар тизимли асосда олиб борилмаяпти. Ваҳоланки, жойлардаги маҳаллий Кенгашлар депутатларининг профессионал савияси ва ҳуқуқий саводхонлиги, уларнинг депутатлик фаолиятини тўғри ва самарали ташкил этиш кўникмалари бугунги кун талаблари даражасида эмас, десак, муҳолага бўлмайди. Хусусан, биз келгусида ҳокимларнинг ижро ва вакиллик ҳокимияти раҳбари сифатидаги ваколатларини алоҳида-алоҳида ажратиб қўйишни ўз олдимизга вазифа қилиб қўйган эканмиз, Сенатнинг халк депутатлари маҳаллий Кенгашлари билан самарали ҳамкорликни ташкил этишдаги роли ва масъулияти янада ортиши табиий.

Бешинчидан, яна бир муҳим масала - бу Сенатнинг халқаро йўналишдаги фаолиятини кучайтириш билан боғлиқ.

Барчамизга аёнки, давлатимизнинг халқаро майдондаги обрў-эътиборини кўтариш, фаол ташки сийсат олиб бориш соҳасида ҳам Сенатнинг муҳим вазифалари бор.

Ну соҳада Сенат, хусусан, Раиснинг биринчи уринбосари Содик Солихович Сафоев томонидан кўпгина ишлар амалга оширилаётганини албатта эътироф этишимиз керак.

Катта ҳаётий ва сенаторлик тажрибасига эга С.Сафоев хорижий давлатлар парламентлари ва халқаро ташкилотлар билан кўпқиррали ва самарали ҳамкорлик алоқаларини кучайтириш, мамлакатимизда олиб борилаётган сиёсий, ижтимоий-иқтисодий, маданий-гуманитар соҳалардаги туб ислохотларнинг маъно-мазмунини жаҳон жамоатчилигига етказишда жонбозлик билан фаолият кўрсатмокда.

Биргина шу йилнинг ўзида Сенат иштироки ва шафелигида 50 дан зиёд халқаро анжуманлар, семинарлар ва давра суҳбатлари ўтказилди.

Лекин юкори палатамизнинг халқаро йўналишдаги ишининг натижадорлигига яхлит баҳо берадиган бўлсак, хали тўла ишга солинмаган имкониятлар мавжуд. Жумладан, Парламентлараро Иттифок, Европада ҳавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг Парламент ассамблеяси, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги парламентлараро ассамблеяси ва Ўзбекистон номидан Олий Мажлис аъзо бўлган бошқа халқаро парламент ташкилотлари билан ишлаш стратегиясини белгилайдиган, **аниқ** ва узок муддатни кўзлайдиган иш режаларини Сенат белгилаб олиши лозим.

Умуман, парламентлараро ҳамкорлик доирасида сенаторларнинг чет элларга расмий ташрифлари олдиндан пухта режалаштирилиши керак, музокаралар доирасида хорижий шериклар билан муҳокамага қўйиладиган масалаларни пишқ-пухта белгилаб олиш шарт.

Оддий килиб айтганда, парламентлараро хдмкор-ликка оид ташрифларга юкори натижадорлик нуктаи назаридан ёндашишнинг вакти-соати келди.

Бундан ташкари, хорижий инвестициялар ва ташки савдо масалаларига оид тасдикланган кўплаб «йўл хариталари» устидан парламент назоратини амалга ошириш бўйича ҳам Сенат фаолиятини янада такомиллаштириш мақсадга мувофиқ.

Ўзбекистон Республикаси томонидан имзоланган халқаро шартномаларнинг ижросини парламент назорати тартибида мунтазам ўрганишни йўлга қўйиш лозим.

Азиз дўстлар!

Маълумки, ҳар қайси мамлакат, ҳар қайси халқ ҳаётида **Шахе - Оила - Жамият - Давлат** деган **тушунча ва кадриятлар** ҳал қилувчи ўрин тутати. Жамиятнинг бирламчи ва асосий бўғини бўлган оилани эса мухтарам аёл сиймосисиз асло тасаввур этиб бўлмайди.

Халқимиз азалдан муқаддас Она зотиға, хотин-қизларға доимо юксак эҳтиром кўрсатиб келади. **Аёлға бўлган ҳурмат-этибор - бу аввало оилаға, жамият келажағига бўлган ҳурмат-этибор ифодасидир.**

Шу нуктаи назардан Қарағанда, «Ер юзидаги ҳар қайси жамиятнинг маданий даражаси унинг аёлларға нисбатан муносабати билан белгиланади», деган ҳикматли сўзларда албатта чуқур маъно бор.

Ҳозирги глобаллашув даврида хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, қонуний манфаатларини ҳимоя

қилиш янада долзарб аҳамият касб этмоқда. Айниқса, аёлларнинг ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий-ҳуқуқий фаоллигини ошириш давр талабига айланмоқда.

Бугунги кунда юртимиздаги давлат ва жамоат ташкилотлари тизимида 1 минг 400 га яқин аёллар раҳбарлик лавозимларида ишламоқда. Хотин-қизларимиз орасидан Олий Мажлис Сенатида -17 нафар сенатор, Қонунчилик палатасида - 21 нафар депутат фаолият олиб бормоқда. Маҳаллий кенгашларда эса халқ вакилларининг 23 фоиздан зиёдини хотин-қизлар ташкил этади.

Республика бўйича жорий йилнинг май ойида фуқаролар йигинлари раислиги учун ўтказилган сайловларда 1 минг 25 нафар аёл ўзини ўзи бошқариш идоралари раиси лавозимиға сайланди.

Юртимиздаги турли қорхоналарда ишлаётган раҳбар аёллар сони ҳам ўсиб бормоқда. Бу қўрсаткич 2017 йили 44,2 фоизни ташкил этган бўлса, 2019 йилда 45,3 фоизға етган.

Хотин-қизларнинг улуши соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар соҳасида 82 фоиздан зиёдни, илм-фан, таълим-тарбия, маданият ва санъат соҳаларида 72 фоизни, қишлоқ хўжалиғида 45 фоиздан ортиқни, саноатда 38 фоизни ташкил этмоқда. Юртимиздаги жами тадбирқорлик субъектлари тарқибида тадбирқор аёлларнинг улуши 29 фоиздан иборатдир.

Шу ўринда БМТ Бош қотиби Антониу Гутерришнинг жорий йил 11-17 март кунлари бўлиб ўтган, мамлакатимиз делегацияси ҳам қатнашган БМТ Хотин-қизлар аҳволи бўйича комиссиясининг 63-сессияси-

да айтган бир фикрини келтирмоқчиман. «**К^аердаки сиёсий ва ижтимоий ҳдѣтда хотин-кизлар фаол иштирок этаѣтган бўлса, ўш жойда иктисодиѣт ўсмоқда, баркарорлик мустаҳкамланмоқда ва фукароларнинг фаровонлиги юксалмоқда**», деб таъкидлади А.Гутерриш.

Бугунги кунда Ўзбекистонда хотин-кизларнинг *укук ва манфаатларини ^имоя қилиш, аѣлларнинг мамлакат ижтимоий-сиёсий ҳаѣтида тўлақонли иштирок этишига эришиш, гендер тенглик ва репродуктив саломатликни таъминлаш бўйича олиб борилаѣтган давлат сиёсатиға жаҳон хдмжамияти, жумладан, БМТ, Халқаро меҳнат ташкилоти, ЮНИСЕФ, Жаҳон соғликни сақлаш ташкилоти каби нуфузли халқаро ихтисослашган муассасалар томонидан юқори баҳо берилмоқда.

Барчамизни руҳдантириб, янги қуч-қувват бағишлайдиган бундай ижобий ўзгаришларға, авваламбор, юртимизда хотин-кизларнинг жамият ҳдѣтида муносиб ўрин эгаллаши, уларнинг ижтимоий нуфузини янада юксалтиришға қаратилган салмоқди ишларимиз мустаҳкам пойдевор бўлаѣтганини таъкидлаш лозим.

Ўтган қиска даврда бу борада Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2 та фармони, 2 та қарори, Хукуматнинг 6 та қарори ва 4 та фармойиши қабул қилинди ва улар изчил амалға оширилмоқда. Албатта, сизлар буларнинг барчасидан яхши хабардорсиз. Шунинг учун мен бу масалаға батафсил тўхталиб ўтирмоқчи эмасман.

’)нг муҳими, бу устувор йўналиш бизнинг доимий чѣтибор марказимизда бўлиб келмоқда. Жумладан, хотин-кизларни ижтимоий хдмоя қилиш, ишға жойлаштириш, тадбиркорлик фаолияти билан шугулланишлари учун зарур шароит яратиш, уларни уй-жой билан таъминлаш бўйича катта ишлар олиб борилмоқда.

Мисол учун, «**Х,ар бир оила - тадбиркор**» дастуриини амалға ошириш доирасида оилавий тадбиркорликин ривожлантириш учун тижорат банклари томонидан ўз бизнесини ташкил этмоқчи бўлган 12 минг 651 пафар аѣлга 1 триллион 235 миллиард сўмдан ортиқ кредитлар берилди. Шу билан бирға, Хотин-кизлар ва оилани қўллаб-қувватлаш жамоат фонди хдсобидан кам таъминланган оилэларға мансуб 1 минг 949 нафар опа-сингилларимизға 42 миллиард сўм миқдорида кредитлар ажратилди.

Кейинги пайтда юртимизда ижтимоий хдмояға муҳтож аѣлларни замонавий уй-жойлар билан таъминлаш бўйича янги тизим яратилди. Ана шу тизим асосида 1 минг 564 нафар хотин-кизлар нафакат уй-жойға, балки иш ўринларига хдм эға бўлиб, уларнинг эртанги кунға ишончи мустаҳкамланиб бораѣтгани гоят муҳимдир.

Хабарингиз бор, бугунги кунда «**Беш ижобий ташаббус**» доирасида бошланган ишларимиз тобора кенг тарқалмоқда, халқимиз бу ҳдракатни х,ар томонлама қўллаб-қувватламоқда. Хусусан, хотин-кизлар бандлигини оширишға дойр бешинчи ташаббус бўйича 2019-2020 йилларда ҳар бир туманда тикув-трикотаж корхоналарини қуриш ва аѣллар учун қарийб 57 минг-

та янги иш ўринлари яратиш кўзда тутилмоқда. Бу лойиҳалар ўзининг дастлабки натижаларини бермоқда. Лекин зшарнинг самарасини ошириш учун хал и кўп иш килишимиз керак.

Хурматли мажлис катнашчилари!

Эътиборингизни яна бир муҳим масалага қаратмоқчиман. Аёлларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллиги бўйича ўтказилган охириги ижтимоий сўровлар иштирокчиларининг 70,2 фоизи мамлакатимизда хотин-кизларнинг ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий-ўзуқий фаоллигини ошириш учун зарур шарт-шароитлар яратилганини қайд этган. Ушбу сўровда катнашган 81,5 фоиз респондентларнинг фикрича, аёлларнинг жамоат ёки сиёсий ташкилотларда ўз фаолиятини амалга оширишда ҳеч бир шаҳе ва бирор-бир ҳдпат уларга ҳалакит бермайди.

Шу ўринда мени онгимизда чуқур илдиз отган бир ақида кўп ўйлантиради. Биз доимо аёл — бу она, оиламиз бекаси, деб уларни улуғлаймиз. Бу тўгри, албатта. Аммо **ҳозирги кунда ҳар бир хотин-киз демократик жараёнларнинг кузатувчиси эмас, балки фаол ва ташаббускор иштирокчиси бўлмоғи шарт.**

Афсуски, биз узок; вақт бу масалага етарлича эътибор бермасдан, хурматли опа-сингилларимизнинг дарду ташвишларига бепарво қараб келганимиз туфайли йиллар давомида тўпланиб қолган ижтимоий муаммоларни ҳал қилиш бугун, очигини айтиш керак, осон бўлмаяпти. Лекин қанчалик қийин ва мураккаб бўлмасин, муҳтарам опа-сингилларимиз учун муносиб иш ва турмуш шароитларини яратиб бериш бўйича биз

бор қуч ва имкониятларимизни тўла сафарбар этамиз. Чунки, тақрор айтаман, **агар аёл, она бахтли бўлса, оила бахтли бўлади, оила бахтли бўлса, бутун жамият, давлат мустаҳкам ва барқарор бўлади.**

Сиёсий-ижтимоий ҳдётимизда хурматли аёлларимизнинг ўрни ва нуфузини янада мустаҳкамлаш мақсадида қуйидаги муҳим вазифаларни амалга оширишимиз зарур.

Биринчидан, бундан ўн йил олдин Сенат аъзолари ва Қонунчилик палатаси депутатлари таркибида хотин-кизлар миқдори 20 фоиздан ортиқ эди. Эндиликда бу кўрсаткич юқори палатада — 17 фоизга, қуйи палатада эса - 16 фоизга тушиб қолди. Бу нимадан далолат беради?

Жавоб аниқ: сиёсий партияларимиз ўз сафларига билимли, ташаббускор ва ташкилотчи аёлларни жалб этиш, уларнинг сиёсий ва ижтимоий фаоллигини оширишга етарлича эътибор бермаяпти. Ваҳдланки, БМТ маълумотларига кўра, парламентларда аёлларнинг вакиллиги бутун дунёда ўсиб бормоқда ва 2018 йилда бу кўрсаткич 24,3 фоизни ташкил этган.

Сизларга яхши маълумки, жаҳондаги демократик тажрибадан келиб чиққан ҳолда, мамлакатимиз сайлов қонунчилигида парламент ва маҳаллий қенгашларга бўладиган сайловларда хотин-кизлар орасидан кўрсатиладиган номзодлар бўйича 30 фоизлик квота белгиланган.

Юртимизда ўзининг ақд-заковати, чуқур билими, қатта ҳаётий тажрибаси, фидокорона меҳдати, инсоний фазилатлари билан ҳдмага урнақ ва намуна

бўлиб келаётган опа-сингилларимиз кўплаб топилади. Бу йил Олий Мажлис ва маҳаллий Кенгашларга бўлиб ўтадиган сайловларда ана шундай сиёсий савияси етук, меҳнаткаш ва оқила аёлларимиз ўз салоҳиятини намоён этиб, депутат ва сенатор бўлиб сайлансалар, мен ишонаман, бундан давлатимиз хдм, жамиятимиз ҳам факат катта наф куради.

Парламентга ва маҳаллий Кенгашларга сайландиган аёллар сонининг ўсиши конун ижодкорлиги жараёнида хотин-кизларнинг манфаатлари ва фикрларини ҳисобга олиш имкониятини беради. Шунингдек, давлат бюджета шаклланишида гендер тенглиги масалаларини инобатга олиш мумкин бўлади.

Иккинчидан, Олий Мажлис тизимида хотин-кизлар масалалари билан бевосита шугулланадиган бирон-бир кўмита мавжуд эмас.

Тўғри, 2017 йили Конунчилик палатасининг Оила ва аёллар масалалари бўйича комиссияси тузилган эди. Бу тузилма негадир ишламади, унинг Низомида белгиланган вазифалар коғозда қолиб кетди. Оқибатда бугунги кунда оилани мустаҳкамлаш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, аёлларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва конуний манфаатларини таъминлашга, уларнинг жамиятдаги мавқеини оширишга қаратилган муайян бир тузилма конунчилик палатасида ҳам, Сенатда ҳам йўқ.

Учинчидан, ўтган икки йилда халқаро андозалар талаблари доирасида аёллар аҳолини тубдан яхшилашга дойр 15 та норматив-ҳуқуқий ҳужжат имзоланган ва ижрога қаратилган. Аммо конун ижодкор-

лари ўзларининг бу борадаги асосий вазифаси билан шугулланиш ўрнига, ҳали ҳам «ухлаб» ўтирибди.

Фаоллик ва ташаббускорликни ошириш зарур. Яқин пакт ичида иккита янги конун, яъни, **«Эркаклар ва аёлларнинг тенг ҳуқуқлари ва имкониятлари қаролатлари тўғрисида»** ҳамда **«Аёлларни тазйик на зўравонликлардан ҳимоя қилиш тўғрисида»**ги конунларни қабул қилишимиз керак.

Тўртинчидан, мамлакатимизда фуқаролик жамияти институтлари жадал ривожланмокда. Лекин 9 мингдан шёд нодавлат нотижорат ташкилотдан қаратгина 376 ҳаси аёллар муаммолари билан шугулланади. Бу етарли эмас, албатта.

Ижтимоий шароити оғир аёлларни қўллаб-қувватлаш, хотин-кизлар ўртасида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, уларни иш билан таъминлаш масалаларида бу ташкилотларнинг иштироки етарли даражада сезилмаяпти. Улар қарат номига йигилиш ва тадбирлар ўтқизиш билан машғул бўлиб қолмокда.

Бу борадаги ахволни тубдан яхшилаш учун Сенат қаролияти ни нг асосий йуналишлари қуйидаги масалаларга қаратилиши мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Аввало, оилани мустаҳкамлаш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, аёлларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, конуний манфаатларини таъминлаш, ижтимоий, иқтисодий, сиёсий, ҳуқуқий ва маданий ҳаётда аёлларнинг иштирокини қенгайтириш бўйича конун ижодкорлиги ва парламент назоратини қучайтириш лощм. Бунинг учун қандай янги конунлар қабул қилиш, қайси конунларни ўзгартириш қераклиги ҳақида

фукароларимиз, сайловчилар сиз, хурматли сенаторларимиздан аник таклиф ва тавсия кутмокдалар.

Яна бир мухим масала - аёлларни иш билан таъминлаш, хотин-кизларнинг замонавий касб-хунарларни пухта эгаллаши учун шароит яратиш, уларнинг ишбилармонлик кўникмаларини ривожлантириш, хотин-кизларни тадбиркорликка кенг жалб этишдан иборат.

Навбатдаги долзарб вазифа - аёллар соглигини мустахкамлаш, оилаларнинг тиббий маданиятини оширишда кўмаклашиш, жойларда, хусусан, махаллаларда, хотин-кизлар ўртасида олиб борилаётган маърифий-тарбиявий ишлар самарадорлигини кучайтириш билан боғлиқ. Бу борада, айниқса, киз болаларни ҳаётга тайёрлаш, уларни замонавий билим ва касб-хунарларга ўргатиш, илм-фан, маданият ва санъат, спорт соҳаларига кенг жалб этиш орқали уларнинг қобилияти ва салоҳиятини рўёбга чиқариш мухим аҳамиятга эга эканини, ўйлайманки, барчамиз яхтти тушунамиз.

Шулар каторида бизнинг меҳр-оқибатли, оккўнгил аёлларимизга мутлақо ярашмайдиган салбий иллатлар, яъни, хотин-кизлар ўртасида ҳуқуқбузарликлар, жумладан, жиноятчилик, одам савдоси, оилавий ажримлар, эрта никоҳдарнинг, ўз жонига қасд қилиш ҳолатларининг олдини олиш доимий эътиборимиз марказида бўлиши зарур. Бу борада хотин-кизларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш бўйича мамлакатимиз ўз зиммасига олган халқаро мажбуриятларни бажариш ҳам устувор вазифа ҳисобланади.

Кейинги пайтда тўғри йўлдан адашганларни кечирish ва соғлом ҳаётга қайтариш, оила, маҳалла ва жамиятда тинчлик ва тотувлик муҳитини мустахкамлаш борасида бошлаган ишларимизни изчил давом эттиришимиз лозим.

Мана шундай ўта муҳим ва долзарб вазифаларни амалга ошириш учун Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатида янги тузилма - Хотин-кизлар ва гендер тенглик масалалари бўйича кўмита тузишни таклиф этаман.

Мухтарам Сенат аъзолари!

Хдммангизга маълумки, Нигматилла Тўлкинович Йўлдошев 2015 йилдан буён Сенат Раиси лавозимида ишлаб келди. Шу ўтган давр мобайнида Сенат томонидан эришилган барча ютуқ ва натижаларда унинг ҳам муносиб ҳиссаси бор, албатта.

Мен кеча Н.Йўлдошевни Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори этиб тайинлаш ҳақидаги фармонга имзо чекдим. Шу муносабат билан у Сенат Раиси лавозимидан муддатидан олдин озод этилди.

Хурматли Нигматилла Тўлкинович, сизга ушбу масъулиятли вазифада муваффақият тилаймиз.

Хурматли сенаторлар!

Энди Сенатнинг янги Раисини сайлаб олишимиз керак. Бу лавозим эгасига қандай юксак талаблар қўйилишини барчамиз албатта яхши тушунамиз.

Сенат Раиси, аввало, мамлакатимизда олиб борилаётган демократик ислохотларнинг мазмун-моҳиятини чуқур тушунадиган, ижтимоий ҳаётимизда қонун ва адолат устуворлигини таъминлаш, оила, жамият ва

давлат институтларини ўзаро уйғун ривожлантиришга билим ва салоҳияти, ҳукукий тафаккури етадиган, катта ташкилотчилик қобилиятига эга, Сенат фаолиятини бугунги янги талаблар даражасида ташкил этишга қодир шахс бўлиши керак.

Биз бу борада кўп фикрлашдик, жаҳон парламентаризми амалиёти ва ривожланган демократик давлатлар тажрибасини ҳдм ўргандик.

Билдирилган барча фикр ва таклифлардан келиб чиқиб ҳамда Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 86-моддасига асосан, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сената Раиси лавозимига Танзила Камоловна Норбоева номзодини таклиф этаман.

У 1956 йили Андижон вилоятида тугилган, маълумоти олий, Тошкент давлат университетини тугатган. Ўз меҳнат фаолиятини мактаб ўқиғувчилигидан бошлаган, Халқ; демократик партиясида туман кенгаши котиби, ушбу партиянинг Марказий кенгаши шўъба мудир, 1995 йилдан 2010 йилга қдқар Ўзбекистон Республикаси Хукуматида масъул лавозимларда ишлаган.

2010-2016 йилларда Ўзбекистон Қасаба уюшмалари федерацияси кенгаши раиси вазифасида фаолият юритган. 2016 йилдан буён Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари - Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси раиси лавозимида ишлаб келмокда.

Т.Норбоева қаерда ишламасин, ўзининг меҳнат-севарлиги, билим ва тажрибаси, талабчанлик ва ташкилотчилик қазилатлари, ўзига ишониб топширилган вазифани масъулият билан адо этиши, қамтарлиги би-

паи мамлакатимиз жамоатчилиги ўртасида муносиб обрў-эътибор қозонган.

Танзила Камоловна Норбоева номзодини Сенат Раиси лавозимига тасдиқлаш учун овозга қўйишни илтимос қиламан.

Хурматли сенаторлар!

Ишончим қомил, барчангиз Сенатимизнинг янги Раиси раҳбарлигида Ватанимиз равақи, халқимиз фаровонлиги, қонақон Ўзбекистонимизнинг ёруғ қелажагини таъминлаш учун ўзингизни аямасдан, катта қуч-ғайрат билан меҳнат қиласизлар.

Шу эзгу мақсад йўлида барчангизга сиз, ах, саломатлик, масъулиятли фаолиятингизда ютуқ ва омадлар тилайман.

Эътиборингиз учун раҳмат.

2019 йил 21 июнь

**ДЎСТОНА АМАЛИЙ
ХАМКОРЛИК БАРКАРОР
РИВОЖЛАНИШ КАФОЛАТИДИР**

ХДМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ СУРЪАТИ

Мухтарам Эмомали Шарипович!

Х,урматли оммавий ахборот воситалари вакиллари!

Хонимлар ва жаноблар!

Тожикистон Республикаси Президенти, мухтарам Эмомали Шарипович Раҳмоннинг биринчи давлат ташрифидан бағоят мамнунман.

У мумий тарих, маданият, анъана ва урф-одатлар муштараклиги асрлар давомида халқларимизни боғлаб келган.

Тожикистон Республикаси Президенти, йирик давлат ва сиёсат арбоби мухтарам Эмомали Шарипович Раҳдгон раҳбарлиги остида қардош Тожикистон халқи эришадиган муваффақиятлар бизни нихоятда хурсанд қилади.

Шуни алоҳдда таъкидлашни истардимки, 2018 йил Ўзбекистон-Тожикистон муносабатларининг кўп асрлик тарихида ҳеч муболагасиз улкан ижобий ўзгаришлар даври бўлди. Жуда қисқа вақт ичида биргаликдаги савб-ҳаракатларимиз туфайли барча йўналишлардаги ҳдмкорликка қучли суръат бағишлашга эришдик.

Мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларни кенгайтиришга қўшаётган катта шахсий ҳдссангиз учун сизга, ҳурматли Эмомали Шарипович, алоҳдда миннатдорлик билдирмоқчиман.

Оммавий ахборот воситалари вакиллари олдида яна бир бор шуни тасдиқламоқчиман: қўшнимиз Тожикистон билан ду стона муносабатларни мустаҳкамлаш Ўзбекистон ташқи сиёсатининг асосий устувор йўналишларидан биридир.

Тожикистон Республикаси Президентининг мамлакатимизга биринчи бор давлат мақомида ўтаётган ушбу ташрифи бундан далолат беради.

Бу ташрифга биз яқин сиёсий мулоқотимизнинг давоми сифатида қараймиз ҳамда икки томонлама муносабатларни янада юксак даражага олиб чиқишга, уларни янги амалий мазмун билан бойитишга тайёرمىз.

Бугун бўлиб ўтган самарали музокараларнинг натижалари менга катта мамнуниёт бағишлашини алоҳдда қайд этмоқчиман. Биз сиёсий, савдо-иктисодий, транспорт, сув-энергетика ва бошқа муҳим соҳалардаги ҳамкорликни мустаҳкамлашнинг долзарб масалаларини муҳофаза қилдик.

Бу борада қилинган кенг қўламли ва машаққатли ишларнинг натижаси сифатида бугун муносабатларимизда янги босқич бошланганидан далолат берувчи Стратегик шериклик тўғрисидаги шартнома имзоланди.

Музокаралар якунида жами 26 та икки томонлама ҳужжатлар имзоланди.

Қўрилган аниқ чора-тадбирлар туфайли ўзаро товар айирбошлаш изчил ортмоқда. Жорий йилнинг биринчи ярим йиллигида икки томонлама савдо қарийб ўттиз фоиздан зиёдга ошди. Шу йили умумий қиймати 300 миллион доллардан зиёд савдо шартномала-

ри ва битимлар имзоланди, шундан 100 миллион доллардан зиёд келишувлар ушбу ташриф доирасида эришилди.

Шу билан бирга ҳдл ишга солинмаган улкан имкониятлар мавжуд. Салоҳиятимиз йилига камида 1 миллиард долларни ташкил этади. Ҳукуматлараро комиссияга ўзаро савдо ҳажмини ошириш ва таркибни диверсификация қилишни изчил давом эттиришга топширик бердик.

Бизнес тузилмалар ва чегараолди ҳудудлар ўртасида кооперацияни кенгайтиришга қаратилган кўшимча чора-гадбирлар қўриш зарурлигини қайд этдик.

Қурилиш материаллари, тайёр тўқимачилик, озик-овкат, электротехника маҳсулотлари ва бошқа товарлар ишлаб чиқариш лойиҳаларини, шу жумладан, ушбу лойиҳаларни молиялаштириш механизмларидан фойдаланган ҳолда тезлаштиришга қелишиб олдик.

Энергетика соҳасидаги самарали ҳамкорлик мустаҳкамланиб бормокда. Тожикистонга табиий газ етказиб бериш тикланди. Тожикистондан электр энергияси сотиб олиш ҳджди ортмоқда.

Бундан буён ҳдм транспорт ва халқаро транзит йўлақларини ривожлантириш соҳасида янада самарали ҳамкорлик қилиш учун амалий саъй-ҳдракатларни бажаришга тайёرمىз.

Музокаралар давомида терроризм, экстремизм, наркотрафик, трансмиллий жиноятчилик, халқаро ҳавфсизликка таҳдид соладиган бошқа ҳавф-хатарларга қарши қурашишни чуқурлаштириш масалалари ҳам муҳокама қилинди.

Шу муносабат билан икки мамлакат ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари, махсус хизматлари ва мудофаа идоралари ўртасида ҳамкорликнинг самарали механизмларини ишлаб чиқиш муҳимлигини қайд этдик.

Музокараларда Марказий Осиё сув ресурсларидан оқилона ва адолатли фойдаланиш масалаларига батафсил тўхталдик.

Бу борада очик мулоқотни давом эттиришга, мингаканинг барча давлатлари манфаатларини ҳисобга олган ҳолда йирик лойиҳаларни амалга оширишда ўзаро англашув ва конструктив ҳамкорликни мустаҳкамлашга тайёр эканимизни тасдиқладик.

Ҳурматли дўстлар!

Бугун мухтарам Эмомали Шарипович билан халқларимизни яқинлаштиришда энг муҳим аҳамият касб этаётган маданий-гуманитар соҳадаги ўзаро алоқалар фаоллашганини мамнуният билан қайд этдик.

Охириги вақтларда бу борада кўп ишлар қилинаётгани, ўйлайманки, барчангизга яхши маълум. Ўзаро Маданият кунлари, кўшма концертлар, театр ва кино фестиваллари, бадиий кўргазмалар, турли ижодий учрашувлар ўтказилмоқда. Мамлакатларимиз фанлар академиялари, олий таълим муассасалари, ижодий уюшмалари ва жамоат ташкилотлари ўртасидаги алоқалар мустаҳкамланмоқда.

Сизнинг, мухтарам Эмомали Шарипович, маъмур ташрифингиз арафасида Ўзбекистон ва Тожикистон зиёлилари учрашиб, мамлакатларимиз маданий-

гуманитар хдмкорлигини янада мустахкамлаш истикболларини мухокама этгани эътиборлидир.

Бугун Ўзбекистонда 1,5 миллионга якин тожик миллатига мансуб юртдошларимиз истикомат килмокда, мамлакат ривожига катта хисса қўшмокда. Улар орасида Ўзбекистон Республикасининг юксак мукофотлари билан тақдирланганлар кўп ва биз бу билан хдкли равишда фахрланамиз.

Республика тожик миллий маданият маркази ва унинг 10 та худудий филиали муваффақиятли фаолият юритмокда.

Самарканд, Термиз ва Фаргона давлат университетларида, 245 умумтаълим мактабида ўқитиш тожик тилида олиб борилмокда, тожик тилида чоп этилаётган 4 даврий босма нашр мавжуд, ўнтаб телекўрсатув ва радиоэшиттиришлар эфирга узатилмокда.

Хар бир ўзбек оиласида тожик адабиётининг классиклари - Фирдавсий, Абу Абдулло Рудакий, Абдурахмон Жомий, Садриддин Айнийни яхши билишади ва севиб мутолаа қилишади. Мамлакатимиздаги кўчалар ва майдонларга уларнинг номи берилган.

Халкларимизнинг буюк шоир ва мутафаккирлари Мавлоно Жомий ва Ҳазрат Навоий ўртасидаги дўстлик хақикий кардошлик муносабатларимизга ёркин мисолдир.

Шуни алоҳида таъкидламоқчиманки, буюк аждодларимизнинг бебаҳо ижодий меросини кўз қорачигидек авайлаш ва ўрганиш ҳар биримиз-

нинг муқаддас бурчимиз, келгуси авлодлар олдидаги мажбуриятимиздир.

Қадрли дўстлар!

Ўзбекистон-Тожикистон муносабатларида рўй бераётган улкан ижобий ўзгаришлар ҳусусида ҳали кўп гап-шир мумкин.

Эътиборингизни қаратмоқчи бўлган энг муҳим югумимиз ҳам борки, у ҳам бўлса икки давлат раҳбарларининг сиёсий иродаси ва амалий ишлари ҳам Ўзбекистон, ҳам Тожикистондаги миллионлаб одамларнинг юрагидан чуқур жой олмокда.

Муносабатларимиздаги муҳитнинг ўзи ўзгарди.

Чегаранинг икки томонида яшаётган, йиллар давомида маълум вазият тақозоси билан ўз қариндошлари, дўсту яқинларини кўра олмаган одамларнинг қайфияти ўзгарди.

Ушбу муаммонинг нақадар аҳамиятли эканини, ундан азият чеққан инсонлар тақдирини тасаввур қилиш учун чегараларимиздаги ўтиш нунктлари очилганда, мамлакатларимиз ўртасидаги транспорт қатнови қайта тикланганда уларнинг юзу кўзидаги самимий шодликни кўришнинг ўзи қифоя.

Барчангизни ишонтириб айтаман: давлатлараро муносабатларимизни тубдан яхшилаш йўлида муҳтарам Эмомали Шарипович билан шу кунгача қилган барча ишларимиз - бу ҳали бошланиши! Бу биринчи қадамлар, ҳолос!

Биз бундан буён ҳам халкларимиз ўртасидаги бузилмас дўстлик қўпригини ҳар томонлама мустахкамлаш борасида барча қуч ва имкониятларимизни ишга соламиз.

Мухтарам Эмомали Шарипович!

Хурматли оммавий ахборот воситалари вакиллари!

Сўзим якунида Тожикистон Республикаси Президенти, дўстим ва кардошим, мухтарам Эмомали Шариповичнинг мамлакатимизга биринчи давлат ташрифи икки томонлама хдмкорликнинг янги уфклар очганини алохида таъкидламоқчиман.

Ушбу ташриф якунлари жуда натижадор ва самарати бўлди. Улар Ўзбекистон-Тожикистон муносабатларини стратегик шериклик, ўзаро хурмат, дўстлик ва яхши кўшничилик асосида мустахкамлашга иккала томоннинг ҳам интилиши катъий эканини яна бир бор тасдиқлади.

Эътиборингиз учун раҳмат.

*Тожикистон Республикаси Президенти
Эмомали Раҳмоннинг Ўзбекистонга давлат
ташрифи доирасида оммавий ахборот
воситалари вакиллари
учун баёнот*

2018 йил 17-18 август

ХАЛҚЛАРИМИЗНИНГ БУГУНИ ВА КЕЛАЖАК ТАҚДИРИ МУШТАРАК

Ассалому алайкум, қадрли дўстлар!

Мухтарам Эмомали Шарипович!

Дўстони азиз, бародарони Тожикистон!

Меҳмонони олийкадр!

Ижозат диҳед, ба шумо ва дар сиймои шумоён ба халки бародари Тожикистон аз номи худам ва халки Ўзбекистон хурмату эҳтироми изҳор намоям.

Хуш омадед ба замини Ўзбекистон!

Азиз дўстлар!

Сизларни Тожикистон Республикаси Президенти, мухтарам Эмомали Шарипович Раҳмоннинг мамлакатимизга илк давлат ташрифи муносабати билан ташкил этилган Ўзбекистон ва Тожикистон санъат усталари иштирокидаги тантанали концертда кутлаш бизга катта мамнуният бағишлайди.

Ўзбекистон ушбу ташрифга олий даражадаги мулоқотимизнинг мантикий давоми, ўзаро муносабатларимизни изчил ривожлантиришга кучли суръат бағишлайдиган, уларни янги, янада чуқур ва амалий мазмун билан бойитадиган ходиса, сиёсий иродамиз ва интилишимизнинг намойиши сифатида қарайди.

Ўзбек ва тожик халклари бир дарахтнинг икки шохи, бир дарёнинг икки irmogига ўхшайди. Бизнинг

мукддас динимиз, еримиз ва сувимиз бир. Кувончу ташвишларимиз, тавдиримиз муштарак.

Шу муносабат билан буюк тожик шоири ва мутафаккири Абдурахмон Жомийнинг сўзларини келтириш ўринли, деб ўйлайман.

«Бу хаётда энг асосийси, энг мухи ми - барча шодлик ва кулфатларни бахам кўриш мумкин бўлган ишончли ва самимий дўстинг бўлишидир», деган эди бу улуг зот.

Азиз дўстлар, эътибор беринг, ана шу сўзларга Мавлоно Жомийни ўзининг маънавий ва ижодий устози деб хисоблаган буюк Мир Алишер Навоийнинг **«Дўст бўлмаса, бу дунё зулматда колур»**, деган сўзлари нақадар ҳамоҳангдир!

Бугун қўхка ва ҳамиша навкирон Самарканд заминини ўзларидан ўлмас мер *ос қолдирган икки* буюк шоир шарафига ўрнатилган ёдгорлик мажмуаси беэаб тургани чуқур рамзий маънога эга.

Ана шундай улуг аждодларнинг авлоди эканимиздан барчамиз ҳақли равишда фахрланишимиз мумкин. Уларнинг эзгу ўғитлари бекиёс бойлигимиз бўлмиш тинчликни, ўзбек ва тожик халқларининг дўстлиги ва биродарлигини асраб-авайлаш ва мустахкамлашга руҳлантиради.

Биз яшаётган гўзал заминни фарзанд ва набираларимиз учун, бугунги ва келгуси авлодларнинг бахтсаодати ва фаровонлиги йўлида янада обод қилиш - бизнинг уму ми й маънавий бурчимиз.

Азиз дўстлар!

Ўзбекистон ва Тожикистон ўртасидаги ҳамкорликнинг барча йўналишлари бўйича янги муваф-

(|>ақиятларга эришилганини чуқур мамнуният билан қайд этмокчиман.

Кейинги вақтда бўлиб ўтган самарали ва конструктив учрашув ва музокаралар, биз эришган амалий келишувлар муносабатларимиз солномасида янги ёрқин саҳифа очди.

Бундай сиёсат, бундай ёндашув мамлакатларимиз миллионлаб аҳолисининг ҳаётий манфаатларига, орзу-умидларига тўлиқ жавоб беради. Шу сабабли Ўзбекистон ва Тожикистоннинг кўпмиллатли халқлари бу борадаги саъй-ҳаракатларимизни кизгин қўллаб-қувватлаётгани табиийдир.

Бугун биз муҳтарам Эмомали Шарипович билан тарихий ҳужжат - Ўзбекистон Республикаси ва Тожикистон Республикаси ўртасида стратегик шериклик тўғрисидаги шартномани имзоладик. Бу узок муддатли мақсадларимиз муштараклиги, олдимизда турган муҳим вазифаларни биргаликда ҳал этишга бўлган интилишимиз умумий эканининг яққол тасдиғи бўлди.

Ишончим қомил, Тожикистон Республикаси Президенти, дўстим ва биродарим, ҳурматли Эмомали Шарипович Раҳмоннинг давлат ташрифи Ўзбекистон-Тожикистон муносабатлари ривожига қучли туртки беради, уни сифат жиҳатидан янги босқичга олиб чиқади.

Бугун Ўзбекистон ва Тожикистон томонидан Марказий Осиёнинг бошқа давлатлари билан бир қаторда олиб борилаётган дўстлик ва яхши қўшни-

чилик сиёсати туфайли *бутун* минтакада сиёсий, савдо-иқтисодий, хдм маданий-маънавий ҳамкорлик муҳити тубдан ўзгарди.

Хрзирги мураккаб, масъулиятли паллада барчамиз бир тану бир жон, бир-биримизга меҳрибон бўлишимиз зарур эканини ҳдтнинг ўзи тасдиқлаётганини биз, улкан минтакамизда яшаётган барча одамлар яхши англаймиз. Ҳеч шубҳасиз, кейинги вақтларда анча кенгайган, таъбир жоиз бўлса, янги кувватга эга бўлган маданий-гуманитар хдмкорлик бу борада муҳим ўрин тутди.

Азиз дўстлар, ўзингиз айтинг, ўзбек ва тожик халқларининг бой маданияти, урф-одат ва анъаналарини бир-биридан алоҳда тасаввур қилиш мумкинми ўзи?

Биздек икки якин халқ; бу дунёда яна қаерда бор?

Минг йиллар давомида ёнма-ён яшаган, кўплаб синовларни биргаликда бошидан кечирган ўзбек ва тожикнинг дўсту биродарлиги кўплаб маданият ва санъат арбобларимиз асарларида асосий мавзу бўлган. Бунга ёркин мисол - хдм Тожикистон, хдм Ўзбекистон замонавий адабиётининг асосчиси буюк Садриддин Айнийнинг ижоди.

Шу билан бирга, самимий дўстлигимизни тараннум этган, ўз оташин сатрларини халқларимиз биродарлигига бағишлаган Гафур Гулом ва Мирзо Турсунзода, Зулфия ва Мирсаид Миршакар, Боки Раҳимзода ва Миртемир, Эркин Воҳидов ва Мўмин Каноат, Абдулла Орипов ва Лойик Шерали каби ва бошқа кўплаб барчамизга яхши маълум бўлган шоир ва адибларнинг номларини келтириш мумкин.

Фурсатдан фойдаланиб, Ўзбекистон ва Тожикистон зиёлиларига яна бир бор мурожаат қилмоқчиман: бизга сув билан ҳдводек зарур ушбу эзгу анъанани ҳдр томонлама мустахкамлашимиз ва кенгайтиришимиз лозим. Бир-биримиздан кўпроқ ўрганишимиз, тажриба алмашишимиз лозим. Биргаликда илмий тадқиқотлар, маданият ва санъат кунлари, фестиваллар, кўргазмалар, ижодий сафарлар ўтказиш, ҳамкорликда спектакль ва фильмлар яратишимиз зарур.

Бир сўз билан айтганда, халқларимиз, айниқса, ёш авлод янада якин бўлиши, уларни дўстлик, биродарлик ва яхши кўшничилик руҳида тарбиялаш учун зарур бўлган барча имкониятларни ишга солишимиз керак.

Шу муносабат билан Тожикистон Президенти, муҳтарам Эмомали Шариповичга ушбу эзгу ишга кўшаётган улкан шахсий хиссаси учун, давлатларимиз ўртасидаги кўпқиррали ҳамкорликни янада мустахкамлашга қаратаётган эътибори ва саяхатлари учун самимий миннатдорлигимни билдирмоқчиман.

Ҳурматли дўстлар!

Мусиканинг мафтункор оҳанглари, шоир ва rassomлар томонидан яратилган нафис образлар - сеҳрли санъатнинг чегара билмас бу олами ҳдтимизга юксак маъно-мазмун, уйғунлик ва гўзаллик бахш этади.

Шу муносабат билан, айниқса, бугунги таҳдикали замонда мамлакатлар ва халқлар ўртасидаги маданий-гуманитар ҳамкорликни мустахкамлаш муҳим аҳамият касб этмоқда.

Шу маънода, ўзбек ва тожик халклари мадания-
тининг бойлиги, хилма-хиллиги ва шу билан бир-
га, хайратланарли даражада ўхшашлигини яккол на-
моён этадиган бугунги дўстлик окшоми маънавий
якинлигимиз ва кардошлигимизни мустахкамлашга
хизмат кил ад и.

Кадрли меҳмонлар!

Барчамиз Мавлоно Жомий Ҳазрат Навоийга
багишлаб ёзган сатрларни яхши биламиз:

*Заковатинг нури баҳи этди сафо,
Навоий, лутфингдан топди у наво.*

Асрлар оша унга атокли ўзбек шоири куйидаги
сатрларни битган:

*Икки дарё ирмотдек шеърлар жаранги ила,
Бизга бир кўшиқ куйлар Жомий ва Навоийлар.*

Дархдиқат, бугун барчамиз чин юракдан буюк ва
ғўзал наво - дўстлик кўшигини куйламоқдамиз.

Азиз дўстлар!

Мухтарам меҳмонлар!

Биз Ўзбекистон ва Тожикистон дўстлигида янги
саҳифа очдик.

Халкларимизнинг янги тарихи бошланди, бу
иктисодий, маданий ва маънавий тараққиёт, тинчлик,
барқарорлик ва фаровонлик даври бўлишига ишонаман.

Хурматли дўстлар!

Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармони-
га мувофиқ Тожикистон Республикаси Президенти,
хурматли Эмомали Шарипович Раҳмон кардош узбек

на тожик халқларининг кўп асрлик ўзаро дўстлик
ришталарини мустахкамлаш, Ўзбекистон ва Тожикис-
тон Республикалари ўртасидаги яхши кўншилиқ
ва ҳамжихатлик муносабатларини янада чуқурлаш-
тириш, ижтимоий-иқтисодий, маданий-маърифий
соҳалардаги алоқаларни янги босқичга кўтариш
ишларига кўшган алоҳида ҳиссаси учун «Эл-юрт
хурмати» ордени билан мукофотланди.

Ана шу юксак ордени мухтарам Эмомали
Шариповичга тонширишга рухсат бергайсиз.

Қадрли Эмомали Шарипович!

Ушбу юксак мукофот билан сизни чин юракдан
муқорабод этаман, сизга мустахкам соғлиқ, давлат
раҳбари лавозимидаги кўпқиррали фаолиятингизга
янги ютуқлар, кардош Тожикистон халқига эса бахт-
саодат ва фаровонлик тилайман.

Дўстлигимиз куёши йўлимизни ҳамиша ёритсин!

Дўстии халқҳои ўзбеку тожик абадий бод!

Ўзбек ва тожик халқларининг дўстлиги абадий
бўлсин!

Эътиборингиз учун раҳмат.

Тожикистон Республикаси Президенти

*Эмомали Раҳмоннинг Ўзбекистонга амалга оширган
давлат таърифи доирасида Тожикистон ва Ўзбекистон
санъат усталари иштирокида таъкил этилган концерт
дастурининг тантанали очилиш маросимидаги нути*

2018 йил 17 август

КЎП АСРЛИК ДЎСТЛИК ВА ЦАРДОШЛИК РИШТАЛАРИ БИЛАН БОГЛАНГАН ХАЛКЛАР

Мухтарам Эмомали Шарипович!
Азиз тожик биродарлар!
Дўстони азиз!

Сизни, хурматли Эмомали Шарипович хамда Тожикистон делегацияси аъзоларини саховатли ва меҳмондўст Ўзбекистон заминида кутлашдан бағоят мамнунман.

Сизнинг мамлакатларимиз ўртасидаги кўпқиррали муносабатлар ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик тарихида янги саҳифа очган Ўзбекистон Республикасига биринчи давлат ташрифингиз тимсолида Душанбедаги мулоқотимизнинг мантикий давомини қўрамиз.

Биз Ўзбекистон-Тожикистон муносабатлари давлатларимиз таракқиёти ва фаровонлиги йўлида янада кенгайиб, мустаҳкамланиб боришига катъий ишонамиз. Бунинг учун барча асослар мавжуд. Кўп асрлик дўстлик ва қардошлик ришталари, муқаддас динимиз, маданиятимиз, урф-одат ва анъаналаримиз муштараклиги бизни боғлаб туради.

Хозиргина бўлиб ўтган Ўзбекистон ва Тожикистон санъат усталари иштирокидаги ажойиб концерт тарихий ва маданий муштараклигимизни яна бир бор тасдиқлади.

Сизларни, азиз тожик дўстларимизни Ўзбекистонда очик кўнгил ва самимият билан, ўзимизга энг яқин одамлар, қардошларимиз сифатида қўтиб олганда бизни қўлгаб оладиган ҳиссиётлар ҳақида гап кетар экан, сиз, мухтарам, Эмомали Шарипович, бу фикр ва тўйгуларимизни буюк Абу Абдулло Рудакийнинг қўйидаги ўлмас сатрлари орқали ифодаладингиз:

**Дунёнинг шодлиги йигилса бутун,
Дўстлар дийдоридан бўлолмас устун.**

Дарҳақиқат, бундан яхшироқ айтиб бўлмайди.

Азиз дўстлар!

Ўзбекистон қардош Тожикистон барча соҳаларда эришадиган салмоқли ютуқлардан самимий қувонади.

«Яхши раҳбар - эл-юрт бахти» деган тожик маколининг нақадар тўғри эканини ҳаётнинг ўзи тасдиқламакда. Такдир Президент Эмомали Раҳмон киёфасида тожик халқига энг намунали фазилатлар - сиёсий донишмандлик, мардлик, одамларни бирлаштириш истеъдодига эга бўлган бетақрор тарихий шахсни ато этди.

Йирик давлат ва сиёсат арбоби Эмомали Шарипович Раҳмон раҳбар тигида Тожикистон Республикаси бугун тинч ва осойишта ҳаёт ҳукм сураётган, жадал ижтимоий-иқтисодий таракқиёт таъминланаётган, халқаро ҳамжамиятдаги нуфузи ортиб бораётган мамлакатга айланди.

Мустиқл Тожикистоннинг энг муҳим муваффақиятлари дўстим ва қардошим, мухтарам Эмомали

Шариповичнинг бевосита узокни кўзлаб олиб бораётган сиёсати ва фидокорона меҳдатининг натижаси эканига катъий ишонаман.

Сизнинг давлатларимиз ўртасидаги биродарлик алоқалари, якин кўшиичилик ва самарали ҳамкорликни мустахкамлашга кўшаётган улкан шахсий хиссангизни алоҳида таъкидлашни истардим.

Бугун биз ушбу муносабатларни сифат жихатидан янги даражага олиб чиқдик - Ўзбекистон Республикаси ва Тожикистон Республикаси ўртасидаги стратегик шериклик тўғрисидаги шартномани имзоладик.

Устувор йўналишлардаги шериклик, жумладан, иктисодиёт, кооперация, хавфсизлик, маданият ва санъат соҳаларида, ҳудудлар ўртасидаги икки томонлама ҳамкорликни мустахкамлашга қаратилган муҳим шартномалар ҳам имзоланди.

Бугун эришилган келишувлар, ҳеч шубҳасиз, мамлакатларимиз ривожига улкан аҳамият қасб этади.

Яна бир марта шуни таъкидламоқчиманки, Тожикистон биз учун ишончли ва садоқатли дўстдир. Ўзбекистон очик, ишончга асосланган мулоқотни янада кенгайтиришга катъий интилади ҳамда кенг кўламли ҳамкорлик учун барча имкониятларни ишга солишга тайёр.

Халқларимиз дўстлиги минг йиллар давомида шаклланиб, мустахкамланиб борган, шунинг учун бугунги ҳақиқий дўстона муносабатларимиз келгуси авлодларга намуна бўлиши учун кўлимиздан келган барча чораларни кўриш - бизнинг бурчимиз.

Мухтарам Эмомали Шарипович!

Дўстони азиз!

Биргаликдаги саъй-ҳаракатлар билан стратегик шериклик учун мавжуд улкан салоҳиятни қардош мамлакатларимиз ва халқларимиз фаровонлиги йўлида самарали рўёбга чиқаришимизга ишончим қомил.

Эътиборингиз учун раҳмат.

*Тожикистон Республикаси Президенти
Эмомали Раҳмоннинг Ўзбекистонга давлат
таширифи доирасида уюштирилган қабул
маросимидаги нутиқ*

2018 йил 17 август

ТУРКИЙ КЕНГАШ ДОИРАСИДА ЎЗАРО САМАРАЛИ ХАМКОРЛИКНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ДАН МАНФААТДОРМИЗ

Мух, тарам Сооронбай Шарипович!
Хурматли делегациялар раҳбарлари!
Хонимлар ва жаноблар!

Аввало, Киргизистон Республикаси Президенти, хурматли Сооронбай Шарипович Жээнбековга самимий меҳмондўстлик ва ушбу учрашув юқори даражада ташкил этилгани учун миннатдорлик билдиришга руҳсат бергайсиз.

Бугун, биз қардош Қирғизистон заминида, асрлар давомида халқларимизни бир-бирига боғлаб келаётган дўстлик, муштарак маънавий қадриятлар ва ҳамкорлик ришталари мустаҳкам эканига яна бир бор ишонч ҳосил қилмоқдамиз.

Келгуси йили ўн йиллиги нишонланадиган Туркий тилли давлатлар ҳамкорлик кенгаши қўп томонлама муносабатларимизни янада ривожлантиришда муҳим ўрин тутаяди.

Ҳозирги вақтда Кенгашнинг сиёсий қун тартибида бирор-бир муаммо ёки қелишмовчилик мавжуд эмаслигини алоҳида қайд этиш лозим.

Бизнинг мамлакатларимиз долзарб халқаро ва минтақавий масалаларда ўзаро мос ёки яқин қараш ва ёндашувларга амал қилиб келмоқда.

Айни вақтда халқларимизнинг ҳаётий манфаатларига тўла жавоб берадиган иқтисодиёт, инвестиция, инновация, транспорт ва коммуникация, туризм, илм-фан, таълим ва маданият каби устувор соҳаларда ўзаро ҳамкорлик фаол ривожланмоқда.

Хурматли делегациялар аъзолари!

Барчамиз қўриб турибмиз, бугунги кунда халқаро майдондаги беқарор вазият глобал тараккиёт жараёнларига сезиларли даражада салбий таъсир қўрсатмоқда.

Дунёдаги асосий марказлар ўртасидаги муносабатларда ўзаро стратегик ишонч йўқолиб, оқибатини олдиндан айтиб бўлмайдиган вазиятлар вужудга келмоқда.

Афғонистон муаммо си нинг ханузгача ҳал этилмаётгани, шунингдек, Яқин Шарқда ҳарбий-сиёсий кескинлик сакданиб қолаётгани минтақамиздаги вазиятга бевоқиф таъсир ўтказмоқда.

Минтақада тинчлик ва барқарор тараккиётни таъминлашда глобал ва минтақавий таҳдидлар, айниқса, терроризм ва экстремизмга қарши фаол қўрашиш зарурати тобора ортиб бормоқда.

Айни вақтда биргаликдаги саъй-ҳаракатларимиз натижасида кейинги вақтда Марказий Осиёда муҳим ижобий ўзгаришлар юз бермоқда.

Шу йил июнь ойида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси томонидан Марказий Осиё бўйича қабул қилинган резолюция, ҳеч шубҳасиз, минтақа халқлари ҳаётида тарихий воқеа бўлди.

Ўзбекистоннинг Туркий кенгашга аъзо мамлакатлар билан ўзаро савдо ҳажми охириги бир йилда 40 фоиз-

дан зиёдга ошганини бугунги учрашувимизда алоҳида қайд этишни истардим.

Таъкидлаш керакки, бу кўрсаткич ва натижалар хали бизнинг салоҳиятимиз даражасида эмас, албатта.

Биз бундан кўра анча юкори марраларга эришишни мўлжал қилганмиз ва бунинг учун барчамизда кенг имкониятлар мавжуд.

Хурматли ҳамкасблар!

Биз Туркий тилли давлатлар ҳамкорлик кенгаши доирасида, ўзаро манфаатли шериклик учун кенг имкониятлар мавжудлигини кўриб турибмиз. Шу маънода, бизнинг нуктаи назаримизга кўра, ҳамкорлигимизнинг гоят муҳим бўлган қуйидаги йўналишларига тўхталиб ўтмоқчиман.

Биринчидан, савдо-иқтисодий ва инвестициявий ҳамкорликни янада кенгайтириш зарур.

Энг аввало, мамлакатларимиздаги етакчи саноат корхоналари, инвестиция компаниялари, банк-молия институтлари ва тадбиркорлик тузилмалари ўртасида кооперация алоқаларини кучайтириш лозим.

Кўшма бизнес-лойиҳаларни муҳокама қилиш ва амалга ошириш мақсадида, Туркий давлатлар ишбилармонлар кенгашининг навбатдаги йиғилишини Тошкентда ўтказишни таклиф этамиз. Ушбу тадбирга мамлакатларимиз минтақаларининг вакиллари хам кенг жалб қилишни муҳим, деб ҳисоблаймиз.

Шу билан бирга, давлатларимиз ўртасида экспорт-импорт ҳажмини кескин ошириш учун энг қулай шароитлар яратиш ва тўсикларни бартараф этиш мақсадида Кенгаш доирасида Савдони ривожланти-

риш тўғрисида кўп томонлама битим қабул қилишни таклиф этамиз.

Иккинчидан, бизнинг биргаликдаги саъй-ҳаракатларимиз транспорт йўналишларининг ўзаро интеграциялашган тармогини яратишга қаратилса, мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Бу, ўз навбатида, мамлакатларимизнинг асосий дунё ва минтақа бозорларига чиқишини таъминлайди. Бу ўринда сўз аввало халқаро транспорт коридорлари, жумладан, минтақамизни Хитой, Жануби-Шарқий ва Жанубий Осиё, Яқин Шарқ ва Европа давлатлари билан боғлайдиган автомобиль, темир ва ҳаво йўллари ҳақида бормоқда.

Кейинги вақтда минтақамизда транспорт инфратузилмасини ривожлантириш бўйича бир қатор муҳим стратегик лойиҳалар амалга оширилганини алоҳида таъкидлаш лозим. Жумладан, Озарбайжонда янги Алят денгиз савдо порти очилди, Қозғистонда «Дўстлик» ва «Хоргос» транспорт-логистика комплекслари қуриб битказилди. Шунингдек, яқинда Октов шаҳрида Қўрик порти ишга туширилди. Ўзбекистонни ушбу порт билан қисқа йўл орқали боғлаш имконини берадиган Акжигит-Бейнов йўли кенгайтирилмоқда. Туркменистонда минтақадаги йирик халқаро аэропорт, Амударё орқали ўтадиган автомобиль ва темир йўл кўприклари, Туркманбоши шаҳрида замонавий денгиз порти ишга туширилди.

Туркиянинг Истанбул шаҳрида йилига 150 миллион пассажирга хизмат кўрсатиш имконига эга бўлган дунёдаги энг катта аэропортлардан бири қурилмоқда,

Босфор бўғози остидан ўтган «Мармарай» Еа «Евро-осиё» автомобиль ва темир йўл туннеллари барпо этилди.

Туркиянинг «Мерсин» портигача энг якин маршрут очиб берган Боку --Тбилиси - -Карс темир йўлининг фойдаланишга топширилиши, шунингдек, жорий йилда ишга туширилган Андижон - Ўш - Эргаштом - Каш кар автомобиль коридорининг ривожлантирилиши албатта катга имкониятлар яратади.

Айни вақтда биз Хитой - Киргизистон - Ўзбекистон темир йўлининг курилиши ҳам бошланади, деб умид қиламиз.

Фурсатдан фойдаланиб, Ўзбекистон учун ҳам муҳим бўлган мана шундай стратегик транспорт-коммуникация лойиҳаларини муваффақиятли амалга оширганлари учун барча шерикларимизга миннатдорлик билдираман.

Учинчидан, бизнинг назаримизда, мамлакатларимизни инновацион асосда ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратиш лозим.

Бугунги кунда биз ахборот-коммуникация ютуқлари, ил җор технологиялар ҳаётга шиддат билан кириб келаётгани ва барча соҳаларда кенг қўлланаётганини кўриб турибмиз.

Ҳар қандай давлатнинг узок истикболда ҳам рақобатбардош бўлиши ва барқарор тараққиёти айнан ана шу омилларга боғлиқ экани сир эмас.

Шу муносабат билан биз ушбу йўналишдаги дастур ва лойиҳаларни амалга ошириш мақсадида инновацион тараққиёт учун масъул бўлган идоралар, илмий-

мдқикот марказлари ва венчур компанияларимиз ўртасида якин ҳамкорликни йўлга қўйиш ва кенгайтиришни таклиф этамиз.

Тўртинчидан, туризмни ривожлантириш бўйича улкан имкониятлар мавжуд.

Биз Туркий тилли давлатлар ҳамкорлик кенгаши-нинг «Туркий кенгаш - замонавий И пак йўли» деб номланган қўшма сайёҳлик лойиҳасини қўллаб-қувватлаймиз.

Шу билан бирга, Ўзбекистоннинг қадимий Хива! маҳрини 2020 йилда Туркий дунёнинг маданий пойтахти, деб эълон қилиш масаласини қўриб чиқишни таклиф этамиз.

Маълумки, минтақамиз халқлари ислом цивилизациясининг ноёб маданий-тарихий меросига ҳамда муқаддас зиёратгоҳларга эга. Ушбу дурдоналарнинг катта қисми ЮНЕСКО томонидан жаҳон маданий мероси рўйхатига киритилган. Ана шу бебаҳо бойликни инобатга олган ҳолда, мамлакатларимиз ўртасида зиёрат туризмини кенг ривожлантиришни таклиф этамиз.

Бешинчидан, маданий-гуманитар соҳадаги алоқаларни ҳар томонлама мустаҳкамлаш катта аҳамиятга эга. Шу муносабат билан кейинги пайтда Марказий Осиё мамлакатларида бу соҳада тўпланган ижобий тажриба ҳақида тўхталмоқчиман.

Биз ўзаро ҳамкорликни ривожлантиришда минтақамиз халқларининг қадимий тарихи ва бой маданиятига, маънавий-ахлоқий қадриятларига, дўстлик ва ҳамжихатлик анъаналарига таяниб иш олиб

бормокдамиз. Бу борадаги ёркин мисоллар сифатида 2018 йилнинг Козогистонда Ўзбекистон йили, деб эълон килиниши, шунингдек, Ўзбекистон, Туркменистон, Киргизистон ва Тожикистонда биргаликда ўтказилган маданият кунлари ва кўшма концертлар, фестиваллар, кўргазмалар ва бошқа кўплаб тадбирларни келтириш мумкин. Улар мамлакатларимиз жамоатчилиги ўртасида катта кизиқиш уйғотмокда.

Бундай ижобий тажрибани Туркий кенгаш доирасида, унинг барча аъзолари иштирокида ўтказиш мақсадга мувофиқ бўларди, деб ўйлайман. Шунингдек, биз туркий давлатларнинг буюк адиблари, олим ва мутафаккирлари асарларининг ягона электрон каталогини яратишни таклиф этамиз.

Олтинчидан, бизнинг бунёдкорлик руҳидаги дастур ва режаларимиз факат тинчлик ва барқарорлик шароитида амалга оширилиши мумкинлигини барчамиз яхши англаймиз. Шунинг учун, кўп томонлама ҳамкорлигимизнинг пойдеворини ташкил этадиган муҳим масалалардан бири мамлакатларимиз ҳукуктартибот идораларининг терроризм, экстремизм, уюшган жиноятчилик, гиёҳвандлик ва одам савдосига қарши курашиш бўйича ўзаро саъй-ҳдракатларини мувофиқлаштиришдан иборат бўлмоғи лозим.

Хурматли давлат раҳбарлари!

Бугунги нотинч замонда ёшларни илм-маърифат асосида тарбиялаш, уларни бегона ва зарарли гоёлар таъсиридан химоя қилишда ислом цивилизациясининг ноёб маънавий мероси ва қадриятлари гоёт муҳим аҳдмийат қасб этади.

Шу нуқтаи назардан, Ўзбекистон Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг «Маърифат ва диний бағрикенглик» бўйича махсус резолюциясини қабул қилиш ташаббусини илғари сурди. Туркий кенгашга аъзо мамлакатлар, бизнинг ушбу ташаббусимизни қўллаб-қувватлайдилар, деб ишонаман.

Аждодларимиз қолдирган бой меросни ҳар томонлама чуқур ўрганиш, муқаддас динимизнинг асл инсонпарварлик моҳиятини ҳалқимиз ва жаҳон жамоатчилигига етказиш мақсадида биз Ўзбекистонда Ислом цивилизацияси марказини, ислом динининг эзгулик, адолат ва инсонпарварлик гоёлари неғизида турли миллат ва ҳалқларни бирлаштиришга интилан буюк мутафаккир бобомиз Имом Бухорий номидаги ҳалқаро илмий-тадқиқот марказини, «Жаҳолатга қарши - маърифат» деб аталадиган муҳим тамойилимизни амалга оширишда асосий ўрин тутадиган Ҳалқаро ислом академияси қаби илмий-маърифий тузилмаларни ташкил этдик.

Биз Туркий кенгашга аъзо мамлакатларнинг етакчи олимлари ва мутахассисларини ушбу тузилмалар билан фаол ҳамкорлик ўрнатишга чақирамиз ва ўз томонимиздан барча амалий ёрдамни қўрсатишимизни таъкидлаб ўтмоқчиман.

Хурматли ҳамкасблар!

Қадрли дўстлар!

Ўзбекистон бугун кейинги ўн йил давомида биринчи марта Туркий тилли давлатлар ҳамкорлик кенгашининг анжуманида иштирок этмокда. Таъкидлаш лозимки, биз кейинги пайтда Туркий кенгашга аъзо мамла-

катлар билан, аввало, минтакадаги якин кўшнилари билан сиёсий, савдо-иқтисодий, илмий-техник, маданий-гуманитар ва бошқа соҳалар бўйича икки томонлама ҳамкорлигимизни янада кучайтирмоқдамиз. Бу, ўз навбатида, Ўзбекистоннинг Туркий тилли давлатлар ҳамкорлик кенгаши доирасида ҳамкорлик муносабатларини ривожлантириши учун янги имкониятлар яратилади.

Биз ушбу халқаро тузилманинг келажак истикболига ва унда Ўзбекистоннинг фаол иштирок этишига катта умид ва ишонч билан қараймиз.

Туркий кенгаш доирасида давлатларимиз ўртасида ўзаро самарали ҳамкорликни янада ривожлантиришдан манфаатдормиз. Ҳозирги босқичда унинг фаолиятида мамлакатимиз учун амалий жихатдан кизиқиш уйғотадиган йўналишлар бўйича иштирок этишга тайёр эканлигимизни билдираман.

Биз Кенгаш доирасида илгари қабул қилинган кўп томонлама битимларга Ўзбекистоннинг қўшилишига дойр масалаларни албатта атрофлича қўриб чиқамиз. Ўйлайманки, шундан сўнг бизнинг Туркий кенгаш билан ҳамкорлик соҳаларимиз ва йўналишларимиз мантикий ва амалий мазмун касб этади. Аминманки, бугунги саммитимиз натижалари давлатларимизнинг самарали ҳамкорлиги учун янги имкониятлар очади, мамлакатларимиз ва халқларимиз тараққиётига хизмат қилади.

Фурсатдан фойдаланиб, қардош Қирғизистон дидарида қуни кеча бошлаган Қўчманчи халқларнинг умумжаҳон ўйинларининг сермазмун ва юксак савияда ўтиши тилайман.

Туркий тилли давлатлар ҳамкорлик кенгаши га раисликни қабул қилгани муносабати билан Қирғизистон Республикаси Президенти, ҳурматли Сооронбай Шарипович Жээнбеков шаънига айтилган табриқларга мен ҳам қўшиламан. Бу муҳим ва масъулиятли вазифани адо этишда Сизга, ҳурматли Сооронбай Шарипович, куч-гайрат ва муваффақиятлар тилайман.

Эътиборларингиз учун раҳмат.

*Қирғизистон Республикасининг Чўппонота ишларида
бўлиб ўтган Туркий тилли давлатлар
ҳамкорлик кенгаши саммитидаги маъруза*

2018 йил 3 сентябрь

ИККИ ХАЛК; МАНФААТЛАРИГА МОС ХАМКОРЛИК

Мух, тарам Президент Жаноби Олийлари!

Хурматли оммавий ахборот воситалари вакиллари!
Хонимлар ва жаноблар!

Биз хозиргина Миср Араб Республикаси Президенти, мухтарам Абдулфаттох ас-Сиси Жаноби Олийлари билан самарали учрашув ва мулоқотимизни яқунладик.

Президент Жаноби Олийларининг Ўзбекистонга биринчи расмий ташрифи икки мамлакат муносабатларида чиндан ҳам тарихий аҳамиятга эга бўлди, деб тўла ишонч билан айтмоқчиман.

Ош, дўстона ва амалий руҳда ўтган музокаралар кун тартибидоги барча масалалар юзасидан ёндашув ва қарашларимиз ўхшашлигини кўрсатди.

Биринчидан, сиёсий соҳага оид музокараларимизда минтакавий ҳавфсизликни таъминлаш, халқаро терроризм ва диний экстремизм, уюшган жиноятчилик ва гиёҳвандликка қарши кураш масалаларини кўриб чиқдик.

Биз бу борада амалий идоралараро алоқаларни ўрнатиш ва Ўшма ишчи гуруҳини ташкил этишга қарор қилдик.

Иккинчидан, биз Миср давлати билан Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Ислом ҳамкорлик ташкилоти ва бошқа халқаро тузилмалар доирасида-

ги ҳамкорлигимизни янада фаоллаштириш бўйича ҳамфикр эканимизни таъкидлаб айтмоқчиман.

Учинчидан, Афғонистон заминидо мустаҳкам тинчлик ва барқарорлик ўрнатиш йўли да саъй-ҳаракатларимизни бирлаштиришга алоҳида ургу берилди.

Юқоридо зикр этилган масалалар бўйича Ташкилоти вазирликлари ўртасидоги сиёсий маслаҳатлашувларни мунтазам равишда ўтказишга қилишиб олдик.

Тўртинчидан, савдо-сотиқ ва инвестиция соҳаларидоги ҳамкорликни ривожлантириш, шу мақсадда мамлакатларимиз имкониятларидан қенг ва самарали фойдаланиш масалалари музокараларимиз марказидо бўлди.

Биз бугунги ҳолат мавжуд салоҳиятимизга мос эмаслигини таъкидлаб, икки томонлама савдо айланмасини яқин йилларда янада ошириш, экспорт қилишда транспорт ҳаражатларини қамайтириш учун зарур чоралар кўришни мақсад қилиб қўйдик.

Сув ва қишлоқ ҳўжалиги, энергетика, нефть-қимё, машинасозлик, электротехника, текстиль, қарм-қалантерея, фармацевтика қаб соҳаларда аниқ лойиҳалар амалга ошириш имкониятлари таъкидланди.

Бу борада бугунги бизнес форум ўтказилиши, савдо-иқтисодий ҳамкорлик бўйича ХўқУматлараро қўшма комиссия ишини фаоллаштириш ва Ўзбекистон-Миср Ишбилармонлар қенгаши ташкил этиш бўйича қелишувларимиз муҳим омил бўлади.

Бешинчидан, маълумки, Миср туризм соҳасида катта тажриба ва салоҳиятга эга мамлакат.

Бугунги кунда Ўзбекистонда ҳам ушбу тармок жадал ривожланмовда.

Шу сабабдан биз «зиёрат туризми» доирасида:

- Тошкент, Самарканд, Бухоро ва Хива каби кадимий шаҳрларимизни кўриш, Имом Бухорий, Имом Мотуридий, Баҳоуддин Накшбанд, Шохизинда, Чор Бакр, Мир Араб мажмуаларини зиёрат қилиш учун Мисрдан келадиган сайёҳлар оқимини кўпайтириш;

- Тошкент, Коҳира ва Хургада ўртасида авиакатновларни йўлга қўйиш бўйича масалаларни муҳокама қилдик.

Маданий-гуманитар соҳадаги ҳамкорлик бўйича ҳам музокараларда ижобий натижаларга эришилди.

Гарчи бизнинг орамиздаги масофа нисбатан узок; бўлса-да, кўнгилларимиз яқин эканини алоҳида таъкидлаш жоиз.

Бу Хакда гапирганда, Мовароуннахр ва Миср диёрида яшаб ижод қилган Имом Бухорий ва Ибн Можа, Имом Термизий ва Ибн Халдун сингари кўплаб улуг бобокалонларимиз қолдирган ноёб илмий-маърифий мерос бутун мусулмон умматининг бебаҳо бойлиги экани барчамизга ифтихор бағишлайди.

Хусусан, бу борада бизнинг буюк ватандошимиз Аҳмад Фаргоний бекиёс маънавий жасорат кўрсатган, деб айтишга ҳақлимиз.

Бу беназир инсон Миср заминида яшаб, ўзининг ўлмас асарлари ва кашфиётларини, жумладан, «Микёси

11ил» номи билан машҳур бўлган сув ўлчаш иншооти-и и яратган.

Биз бу улуг алломанинг жаҳон микёсида обрў-этибор қозониши учун ўз вақтида муносиб шароит ва шайқоният яратиб берган, унинг хотирасини ҳамиша ҳазозлаб келадиган Миср халқидан доимо миннатдормиз.

Ўзал Коҳира шаҳрида Аҳмад Фаргоний бобомизга ўрнатилган мухташам хайкални биз халқларимиз ўртасидаги азалий дўстликнинг ёркин рамзи сифатида қабул қиламиз.

Мана шундай ноёб, муштарак илмий меросимизга таяниб, Миср ва Ўзбекистонда Аҳмад Фаргонийнинг янги-янги ворислари ва издошларини тарбиялаб вояга етказишни биз ўзимиз учун устувор вазифа сифатида белгилаб олдик.

Шу мақсадда Мисрдаги машҳур Ал-Азхар мажмуаси ва бошқа илмий-тадқиқот муассасалари билан Ўзбекистон халқаро Ислом академияси, Самарканддаги Имом Бухорий халқаро илмий-тадқиқотлар ва Тошкентдаги Ислом цивилизацияси марказлари ўртасида фаол ҳамкорлик ўрнатиш борасида ҳам келишиб олдик.

Олий таълим соҳасидаги алоқаларни кучайтириш мақсадида икки мамлакат олий таълим муассасалари ўртасида ўзаро ҳамкорлик шартларида Битим имзолашганини қайд этиш лозим.

Мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро савдо-иқтисодий ва маданий-гуманитар муносабатларни кенгайтиришда ҳудудлараро ҳамкорликни ривожлантириш муҳим аҳамиятга эга.

Шу нуктаи назардан биз Наманган ва Искандария вилоятлари ўртасида хамкорлик тўғрисида битим имзоланганини юкори баҳолаймиз.

Бугун бўлиб ўтган музокаралар якунига кўра, сиёсий, савдо-иктисодий, инвестициявий, маданий-гуманитар ва бошка сохалардаги хамкорликка оид 12 та ҳукуматлараро ва идоралараро ҳужжатлар имзоланди.

Ҳурматли анжуман катнашчилари!

Ўзбекистонда Мисрнинг мумтоз ва замонавий маданияти ва санъатига кизиқиш жуда катта.

Хусусан:

— Жўржи Зайдон, Нажиб Махфуз, Тоха Дусайн, Жамол ал-Гитоний, Абдурахмон ал-Хамисий каби шоир ва ёзувчилар;

- Абдулҳалим Хофиз сингари атокли санъаткорлар;

- Маги да Махлуф, Обайд Муҳаммад Абдулҳалим Абдулжавод каби олимларнинг илмий-иждоий изланишлари бизга яхши маълум.

Айникса, машҳур адиб Жўржи Зайдоннинг Миср ва Мовароуннахрнинг муштарак тарихига оид «Аруси Фаргана», яъни, «Фаргона келини» тарихий романини ўзбек китобхонлари севиб ўқийдилар.

Таъкидлаш жоизки, ушбу асар бизнинг миллий романчилигимизга асос солган улуг ўзбек ёзувчиси Абдулла Кодирий ижодига, хусусан, унинг тарихий мавзудаги «Ўткан кунлар» романининг яратилишига катта ижобий таъсир кўрсатган.

Муҳтарам дўстлар!

Бизнинг халкимизда «Меҳр кўзда» деган доно нақл бор.

Ўйлайманки, биз канчалик кўп учрашсак, мулоқот қилсак, ўзаро борди-келдиларни йўлга қўйиб, турли сохаларда самарали хамкорликни кучайтирсак, бу албатта халқларимизнинг эзгу интилишлари ва манфаатларига гўла мос келади.

Чунки, Миср халкининг хикматли мақолида айтилганидек, «Дўстлик - Аллохнинг неъматидир ва унинг бизга кўрсатган марҳаматидир».

Ишончим комилки, ушбу келишувлар Ўзбекистон ва Миср ўртасидаги муносабатларни сифат ва моҳият жиҳатидан бойитиб, ўзаро манфаатли хамкорлигимизни янги, юкори босқичга кўтаришга хизмат қилади.

Фурсатдан фойдаланиб, Миср халқига ва унинг раҳбари, муҳтарам Абдулфаттоҳ ас-Сиси Жаноби Олийларига яна бир бор чуқур ҳурмат ва эҳтиромимни билдириб, дўст Миср Араб Республикаси халқига тинчлик, доимий раванг ва фаровонлик тилаб қоламан.

Эътиборингиз учун раҳмат.

*Миср Араб Республикаси расмий делегацияси
билан кенгайтирилган таркибдаги учрашувдан
ёнунг матбуот анжуманидаги нутқ*

*Тошкент шайри,
2018 йил 5 сентябрь*

ИЛМИЙ-МАЪРИФИЙ ХАМКОРЛИКНИ КУЧАЙТИРИШ - ДАВР ТАЛАБИ

Бисмиллохир Рахмонир Рахийм. Ассалому алайкум ва рахмагуллохи ва баракотуху.

К[^]Q30FNST0H Республикаси Президенти мухтарам Нурсултан Назарбоев Жаноби Олийлари!

Ислом ҳамкорлик ташкилоти Бош котиби, мухтарам доктор Ахмад ал-Усаймин Жаноби Олийлари!

Хурматли давлат ва ҳукумат раҳбарлари!

Хонимлар ва жаноблар!

Ислом ҳамкорлик ташкилотининг ушбу нуфузли саммитининг мавзуси, яъни, **«Фан, технологиялар, инновациялар ва ислом оламини модернизация қилиш»** деган гоя бугун хар қачонгидан [^]ам долзарбдир.

Таъкидлаш керакки, Ислом олами жаҳон фани ва цивилизациясига кўшган бекиёс хиссаси билан фахрланишга тўла ҳақлидир.

Хусусан, Марказий Осиё худуди Шар қ Ренессансининг йирик марказларидан бири сифатида бутун дунёда маълум ва машхур бўлган.

Бу ҳақда гапирганда, аввало, улуг ватандошларимиз - алгоритм асосчиси Муҳаммад Хоразмий, комусий олим Ахмад Фаргоний, геодезия ва минералогия фанлари ривожига улкан хисса қўшган Абу Райхон Беруний, Тарбда Авиценна номи билан

танилган Ибн Сино, давлат арбоби ва буюк астроном Мирзо Учугбек сингари мутафаккир зотларнинг номларини ҳурмат билан тилга оламиз.

Бугунги нотинч ва таҳликали замонда тараккиёт ва ижтимоий барқарорликни таъминлашда буюк аجدодларимиз қолдирган, бутун инсониятнинг маънавий бойлиги бўлган бебаҳо мероснинг ўрни ва аҳамияти бекиёсдир.

Ана шундай эзгу мақсад билан ўтган йили Тошкентда ўтказилган ташкилотимизнинг Ташки ишлар вазирлари кенгашининг 43-сессиясида Самарқандда Имом Бухорий номидаги Халқаро илмий-тадқиқот марказини ташкил этиш гоясини илгари сурган эдик ва ҳозир бу борада мамлакатимизда кенг қўламли ишлар олиб борилмоқда.

Фурсатдан фойдаланиб, ташкилотимизга аъзо давлатлар раҳбарларига, хусусан, Ислом тараккиёт банкининг президенти Бандар Дажар Жаноби Олийларига ташаббусимизни қўллаб-қувватлаганлари учун миннатдорчилик билдираман.

Бугунги кунда Ўзбекистон китоб фондларида 100 мингдан зиёд қўлёзмалар сақланмоқда, уларнинг асосий қисми ЮНЕСКОнинг Бутунжаҳон маданий мероси рўйхатига қиритилган.

Айни вақтда биз Ўзбекистон пойтахти Тошкентда Ислом цивилизацияси марказини ташкил этиш ишларини бошладик. Ва Ташкилотга аъзо мамлакатларни фаол ҳамкорликка чақирамиз.

Бу марказни «**Жаҳолатга карши - маърифат**» шиори остида барпо этишни даврнинг ўзи такозо этмокда.

Ўрматли саммит иштирокчилари!

Ўзбекистон Ислон ҳамкорлик ташкилоти Ташки ишлар вазирлари кенгашига раислиги даврида «**Таълим ва маърифат - тинчлик ва бунёдкорлик сари йўл**» гоясини илгари сургани албатта бежиз эмас.

Бугунги кунда Ўзбекистонда 300 дан ортик илмий-тадкикот муассасаси, илмий-ишлаб чиқариш корхоналари ва инновация марказлари фаолият олиб бормокда.

Кейинги пайтда мамлакатимизда янги илмий-инновацион тузилмалар - Геномика ва биоинформатика маркази, Куёш энергияси халқаро институти, Юкори технологиялар маркази, Ўзбек-япон ёшлар инновация маркази ташкил этилди.

Биз Ислон хдмкорлик ташкилотининг Фан ва технологиялар соҳасида ҳамкорлик бўйича Доимий кўмитаси фаолиятини юксак баҳ,олаймиз ва унинг ишида янада фаол иштирок этишни режалаштирганмиз.

Ташкилотимизнинг мазкур йўналишда 2005-2015 йилларга мўлжалланган Ўн йиллик хдракатлар дастури натижалари белгиланган мақсадларга эришилганидан далолат беради.

Айни вақтда кўплаб мусулмон мамлакатлари илм-фан ва технологиялар соҳдсида ривожланган давлатлардан сезиларли даражада орқада қолаётганини тан олиш лозим. Масалан, аъзо давлатларнинг факатгина

11 та олий таълим муассасаси жаҳ,оннинг 500 та энг яхши университета рейтингидан урйн олган, холос.

Ёки 2015 йилда дунё бўйича патент олиш борасидаги мурожаатларда бу мамлакатларнинг х,иссаси атиги биру ундан тўққиз фоизни ташкил этган. Ташкилотга аъзо давлатларда 2016 йилда эълон қилинган илмий мақолаларнинг қарий б 80 фоизи 7 та давлат хиссасига тўғри келган.

Ақсарият мусулмон мамлакатлари бой табиий захираларга, катта молиявий салоҳиятга эга бўлса-да, иқтисодиётга инновацион гоя ва технологияларни жорий этишда фаоллик қурсата олмаётганини афсус билан қайд этиш лозим.

Ўйлайманки, фундаментал фан соҳаларини ривожлантириш, даврнинг долзарб муаммоларига илмий ечимлар топишга қаратилган хдмкорликни йўлга қуйиш ислон оламининг илмий-технологик салоҳ,иятини ошириш учун мус гаҳкам замин яратади.

Мирзо Улугбекнинг астрономия фани ривождаги бебаҳ,о х,иссасини эътиборга олиб, Самарқанд шаҳрида замонавий телескоп ўрнатиш тўғрисидаги таклифни биз миннатдорлик билан қабул қиламиз.

Биз Ислон хдмкорлик ташкилотининг 2016—2025 йилларга мўлжалланган Ўн йиллик хдракатлар дастури ва унинг устувор йўналишларини тўла қўллаб-қувватлаймиз ҳамда қуйидаги вазифаларга алоҳ,ида эътибор қаратиш керак, деб ҳисоблаймиз.

Биринчидан, глобал иқдим ўзгаришлари муаммоси. Ақсарият минтакаларда тупрок емирилиб, унумдор ерлар қисқариб бормокда, қўлланиш, сув

етишмаслиги, кургокчилик, ахдлини ичимлик суви билан таъминлаш жиддий муаммога айланмокда.

Оролбўйидаги экологик фалокат туфайли бу тах,- дидлар бизнинг минтакамиз учун янада катта хавф тугдирмокда. Биз **«персоналлаштирилган кишлок хўжалиги»** концепциясини ишлаб чиқишда хдмкорлик килишни таклиф этамиз.

Бу концепция кишлок; хўжалиги экинларининг муайян мух,ит, тупрок, ўғит, сув ва биостимуляторларга нисбаттан реакциясини инобатга олиб, уларнинг аник генотипларига эътибор қаратишни назарда тутди.

Иккинчидан, илм-фан, таълим ва ишлаб чиқариш ўртасидаги интеграциялашган хдмкорликни йулга қўйиш зарур, деб хдсоблаймиз. Шу муносабат билан Козогистон Президенти мухтарам Нурсултан Абишевич Назарбоевнинг барқарор ва инклюзив иктисодий тараккиётга эришиш, Ўзро манфаатли хдмкорликни кучайтиришга қаратилган мусулмон давлатлари ўртасида и нфрагузил малар бўйича интеграцияни ташкил этиш хдқидаги ташаббусини қўллаб-қувватлаймиз.

Учинчидан, юкорида зикр этилган Доимий кўмитанинг аъзо давлатлар худудида олтига Юкори самарали компьютер марказини ташкил этиш тугрисидаги тавсиясига мувофик, шундай марказлардан бирини Ўзбекистонда жойлаштиришга тайёр эканимизни билдирамиз.

Биз ёш олимларга билим ва тажриба алмашиш, биргаликда тадқиқотлар ўтказиш имконини берадиган

Мусулмон олами ёш олимлари халқаро марказини

тузишни таклиф этамиз.

Туртинчидан, Доимий кўмита х,омийлигида Ўзбекистонда Мух,аммад Хоразмий хотирасига бг- гишлаб, ёш математиклар ўртасида халқаро олимпиадани ташкил этишни таклиф қиламиз.

Бешинчидан, мусулмон дунёсида эришилаётган илм-фан ютуқларини муносиб тақдирлаш хдмда уларни халқаро микёсда оммалаштириш учун Ислом хдмкорлик ташкилотининг махсус мукофотини таъсис этиш мақсадга мувофик, деб ўйлаймиз.

Олтинчидан, муқобил энергия манбаларини кенг микёсда ўзлаштириш барчамиз учун гоят долзарб ах,амиятга эга. Шу боисдан бу йўналишдаги илмий-тадқиқот ишлари ва тажриба-инновацион лойиҳаларни биргаликда, хусусан, инвестициялар киритиш хисобидан амалга оширишга тайёр эканимизни билдирамиз.

Еттинчидан, аъзо давлатларнинг барқарор иктисодий ривожланиши, ах,олининг муносиб хдёт даражасини таъминлаш мақсадида Фан ва технологиялар бўйича саммитни хдр уч йилда бир марта ўтказиш ни ва ушбу таклиф қўллаб-қувватланган тақдирда, кейинги саммитни 2020 йилда Ўзбекистонда ўтказишга тайёр эканимизни билдирмокчиман.

Мух,тарам анжуман иштирокчилари!

Бугунги саммит мусулмон умматининг бирдамлигини мустахдсамлаш, халқларимизнинг равнаки ва фаровонлиги йўлидаги тарихий кадам, десак, айна ҳақиқат бўлади.

Ишончим комил, ушбу анжуман буюк аллома Мирзо Улугбек Бухоро шахрида бунёд этган **Мадраса** пештокига битилган **«Илм эгаллаш хар бир муслим ва муслима учун фарздир»**, деган хдиси шарифни хаётимиз кои д ас ига айлантиришга хизмат килади.

Фурсатдан фойдаланиб, Ислом хдмкорлик ташкилоти Бош котиби, доктор Юсуф бин Ахмад ал-Усаймин Жаноби Олийларига, Т аш килоти м изнинг Фан ва технологиялар со хасида хамкорлик буйича Доимий кўмитаси раиси, Покистон Ислом Республикаси Президенти Мамнун Х,усайн Жаноби Олийларига мусулмон оламидаги илмий хамкорликни кучайтириш борасидаги амалий саъй-хдракатлари учун ташаккур билдираман.

Крзогистон Республикаси Президенти мухтарам Нурсултан Абишевич Назарбоевни гўзал Остона шахрида «ЭКСПО-2017» халкаро кўргазмасининг муваффакиятли ўтгани билан самимий табриклайман хамда бугунги саммит юксак савияда ташкил этилгани учун чукур миннатдорчилик изхор этаман.

Эътиборингиз учун ташаккур.

*К,озогистон Республикаси пойтахти
Остона шахрида Ислом хамкорлик ташкилотининг
Фан ва технологиялар бўйича
биринчи саммитида сўзланган нутк,*

2018 йил 10 сентябрь

УЗОК; МУДДАТЛИ ВА ЎЗАРО МАНФААТЛИ МУНОСАБАТЛАРНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЙЎЛИДА

Мухтарам Александр Григорьевич!

Х,урматли оммавий ахборот воситалари вакиллари!

Хонимлар ва жаноблар!

Аввало азиз меҳмонларимиз - Беларусь Республикаси Президенти, мухтарам Александр Григорьевич Лукашенко ва барча беларусь дўстларимизни бағрикенг ўзбек диёрида самимий кутлашдан мамнунман.

Александр Григорьевич, Сиз ва сизнинг тимсолингизда дуст беларусь халкига юксак хурматимиз ва энг эзгу тилакларимизни изхор этишга ижозат бергайсиз.

Биз Беларусь давлатининг жадал тараккиёти, Беларусь Республикаси Президенти, хурматли Александр Григорьевич Лукашенконинг чукур ўйланган ва узокни кузлаб амалга оширилаётган сиёсати махсули булган ижтимоий-иктисодий соҳадаги миллий дастур ва лойихалар муваффакиятли ижро этилаётганидан чиндилдан хурсандмиз.

Бугунги кунда Беларусда олиб борилаётган изчил ва туб ислохотлар сиёсати, мамлакатнинг баркарор тараккиётини таъминлаш борасидаги натижалар дунё хамжамиятида эътироф этилаётганини кайд этиш бизга гоят улкан мамнуният бағишлайди.

Бугун хурматли Александр Григорьевич га мамлакатларимиз ва халкларимиз у^{Ртаси}Даги дўстона алокаларни мустахкамлаш йўлидаги саъй-харакатлари учун чуқур миннатдорлик изҳор этамиз.

Бизнинг мамлакатамизга 24 йил давомида илк бор амалга оширилган ушбу расмий тангриф Ўзбекистон ва Беларусь муносабатлари тарихида алоҳида урин эгаллайди, икки томон учун ҳам долзарб бўлган масалаларни муҳокама қилиш имконини берди.

Энг асосийси —бу учрашув давлатларимизнинг ўзаро ҳамкорликка бўлган самимий интилишини кўрсатади, узок муддатли ва ўзаро манфаатли муносабатларни ривожлантириш ҳамда мустахкамлашдан манфаатдор эканидан далолат беради.

Хурматли дўстлар!

Бизнинг халкларимизни умумий тарих, Иккинчи жаҳон уруши йилларида фашист босқинчиларига қарши олиб борилган умумий кураш боғлаб туради.

Сиз билан бизнинг ота-боболаримиз Беларусь заминини озод қилиш учун бўлган жангларда чинакам мардлик ва жасорат кўрсатгани ҳақида кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Биринчи Беларусь frontiда хизмат қилган 14 нафар ўзбекистонлик жангчиларга Совет Иттифоқи Қ.аҳрамони унвони берилган, 4411 нафар аскар ва офицерларимиз жанговар орден ва медаллар билан тақдирланган.

Минск шаҳрида бизнинг ҳамюртимиз - афсонавий партизан, Совет Иттифоқи Қ.аҳрамони Мамадали Тоғшволдиев номига қўйилган кўча борлигини била-

миз. Бу жасур инсоннинг қахрамонлиги ҳақида икки мамлакат кинематографлари «Унутилмас қўшиқ» деб номланган фильмни суратга олишган.

Уруш йилларида Ўзбекистон фронт олдида ва оккупация қилинган ҳудудлардан, жумладан, Беларусдан эвакуация қилинган юз минглаб инсонларни ўз бағрига олди.

Тошкентда бошпана топган атоқли илм-фан, маданият ва санъат арбоблари орасида буюк беларусь шоири Якуб Колас ва унинг оиласи ҳам бўлган. Бизнинг пойтахтимизда у ўзбек замини, халкларимиз ўртасидаги дўстликни тараннум этадиган ажойиб асарлар яратган.

Бугун биз мухтарам Александр Григорьевич билан Якуб Колас хотирасига ҳурмат бажо келтириб, Тошкент шаҳрида Беларусь халқ шоири шарафига ўрнатилган бюст пойига гуллар қўямиз.

Яқинда Якуб Коласнинг «Кадрдон қўшиқлар» деб номланган машҳур асарлар тўплами ўзбек тилида нашрдан чиқарилди.

Мухтарам Александр Григорьевич, Сизга ушбу китобнинг илк нусхасини тақдим этишдан беҳад мамнунман.

Азиз дўстлар!

Кўпмиллатли Ўзбекистон халқи Тошкент зилзиласи рўй берган 1966 йилнинг оғир давларида беларусь дўстларимиз ёрдамга биринчилардан бўлиб ошиққанини доимо миннатдорлик туйғулари билан эслайди. Улар пойтахтимизни тиклашда иштирок этди, янги уйлар, боғча ва мактаблар қурди.

Хеч шубхдсиз, вақт ва ҳаёт синовидан ўтган дўстлигимиз ўзбек-беларусь муносабатларини янада ривожлантириш учун муҳим натижага эришди.

Бугунги учрашув икки томонлама ҳамкорликнинг ҳозирги ҳолати ва истиқболлари, минтакавий ва халқаро сиёсатнинг долзарб масалаларига оид фикр ва қарашларимиз яқин ва муштарак эканини яна бир қарра намоён этди.

Биз сиёсий, савдо-иқтисодий, транспорт-коммуникация ва маданий-гуманитар соҳалардаги ўзаро алоқаларни янада чуқурлаштириш истиқболлари ҳақида фикр алмашдик. Икки томонлама ҳамкорлик бўйича Ҳукуматлараро комиссиянинг муҳим роли қайд этилди.

Кенг қўламли йўналишлар бўйича, жумладан, минтакавий даражада ҳам муносабатларни ривожлантиришга қўлқўш олидик.

Бу борада, хусусан, қуйидаги йўналишлар ҳақида суз бормокда:

- юксак ўсиш суръатларини таъминлаш ва йил бошидан буён қарийб тўрт марта ошган товар айланмаси ҳажмини янада қўпайтириш. Мақсадимиз - гдин йилларда бу кўрсаткични бир миллиард долларгача етказишдан иборат;

- кишлок ҳўжалиги, қорвачилик ва сабзавотчилик, машинасозлик, тўқимачилик ва озик-овқат саноати, фармацевтика, қурилиш материаллари ишлаб чиқариш ва иқтисодиётнинг бошқа тармақларида кооперацияни ривожлантириш.

Шунингдек, беларусь ҳамкорларимиз эришган юксак қажрибани ҳдсобга олган ҳолда, Ўзбекистонда атом

электростанциясини қуриш лойиҳасини амалга оширишда фаол ҳамкорлик қилиш ниятидамыз.

Музоқаралар чоғида маданий-гуманитар соҳадаги алоқаларни кенгайтириш зарурлиги қайд этилди.

Ишончим қомил, бугун илм-фан ва технологиялар, соғлиқни сақлаш, олий таълим ва маданият соҳалари, шунингдек, фанлар академиялари ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш бўйича қабул қилинган ҳужжатлар ушбу йўналишлардаги ҳамкорлик учун муҳим ҳуқуқий асос қаратади.

Анъанавий ишонч, дўстона ва амалий руҳда ўтган музоқаралар нағижаларидан қанча эканини қайд этишни истардим.

Бугун қабул қилинган Ўзбекистон Республикаси ва Беларусь Республикаси Президентларининг Қўшма баёноти, 2019-2023 йилларга мўлжалланган ижтимоий-иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома ва унинг ижроси бўйича дастурни ҳамкорликда олиб қилинган ишларнинг қамқоқли натижаси сифатида эътироф этамыз. Умуман олганда, ташриф давомида ҳамкорликнинг устувор йўналишлари бўйича 19 та ҳужжат имзоланди.

Бундан ташқари, қинда бўлиб ўтган ҳамкорликда ташқил этилган бизнес форум доирасида қиймати 230 миллион доллардан ортиқ бўлган янги шартнома ва битимлар имзоланди.

Мухтарам Александр Григорьевич!

Қурматли оммавий ахборот воситалари вақиллари!

Сўзимнинг ниҳоясида ташриф қилунали бўйича ўзбек ва беларусь халқларининг бир-бирига қин бўлиш, қина-

кам шериклик муносабатларини йўлга қўйишга бўлган интилишларини тасдиқлаганини яна бир бор қайд этишни истардим.

Беларусь Президенти, дўстим, мухтарам Александр Григорьевич Лукашенконинг Ўзбекистонга расмий ташрифи ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада ривожлантиришга туртки бўлади ҳамда Ўзбекистон ва Беларусь ўртасидаги муносабатларни янги, янада юксак даражага олиб чиқади.

Эътиборингиз учун рахмат.

*Беларусь Республикаси Президенти
Александр Лукашенконинг Ўзбекистонга расмий
ташрифи доирасида оммавий ахборот воситалари
вакиллари билан учрашувдаги нути*

2018 йил 12-14 сентябрь

ЎЗБЕКИСТОН ВА БЕЛАРУСЬ МУНОСАБАТЛАРИ ТАРИХИДА ЯНГИ САХИФА

Мухтарам Александр Григорьевич!

Кадрли дўстлар!

Сизни, хурматли Александр Григорьевич, барча азиз меҳмонларимиз — Беларусь Республикаси делегацияси аъзоларини гўзал ва меҳмондўст Ўзбекистон заминида қўриб турганимдан бағоят мамнунман.

Сизга ва дўст Беларусь халкига юксак хурмат-эҳтиромим ҳамда энг эзгу тилақларимни билдиришга ижозат бергайсиз.

Сизнинг Ўзбекистон Республикасига охирги 24 йилда биринчи бор ўтаётган расмий ташрифингиз мамлакатларимиз ўртасидаги қўп қиррали муносабатлар тарихида янги саҳифа очди.

Ўзбекистон ва Беларусь географик жихатдан бири-биридан узок бўлса-да, халқларимизни бирлаштириб турадиган муштарак жихатлар қўп.

Беларусь халқи ўзбек халқи каби меҳнатсевар, эзгу фазилатларга бой, очикқўнгил ва самимий халқ.

Биз Иккинчи жаҳон уруши йилларида улкан йўқотишларга қарамасдан, душманга бош эгмаган беларусь халқининг мардлиги ва матонатидан фахрланамиз.

Барчамиз учун гоёат мураккаб бўлган ўша даврда Ўзбекистон фронтнинг олдинги марраларидан ва душ-

ман томонидан эгалланган худудлардан, жумладан, Беларусдан минглаб одамларни ўз багрига олди. Ишчи ва хизматчилар билан бирга катор завод ва фабрикалар хдм юртимизга кўчириб келтирилди.

Шунингдек, Тошкентда Беларусь фанлар академияси жойлаштирилди. Ўша даврда пойтахтимизда беларусь зиёлиларининг энг ёркин намояндалари - шоир ва ёзувчилар Якуб Колас, Эли Огнецвет, Мендель Модель, Лев Пеньковский, академиклар Веселовский, Горев, Липатов, Жебрак ва кўплаб машхур инсонлар яшаган.

Беларусь дўстларимизнинг 1966 йилги зилзиладан кейин Тошкентни тез фурсатда тиклашдаги бегараз ёрдами доимо миннатдорлик билан эслаймиз ва юксак кадрлаймиз.

Бугунги кунда Ўзбекистонда беларусь миллатига мансуб 19 минг нафарга якин фукароларимиз истикомат килмокда. Улар орасида мамлакатимиз тараккиётига кўшган катта хиссаси учун Ўзбекистон Республикасининг давлат мукофотлари - фахрий унвонлар, орден ва медалларга сазовор бўлганлар куй.

Республикаимизда иккита беларусь маданият маркази фаолият юритмокда, беларусь юртдошларимизга ўз маданияти, тили ва анъаналарини асраши ва ривожлантириш учун барча шароитлар яратилган.

Бугун мухтарам Александр Григорьевич билан пойтахтимизда беларусь халкининг атокли фарзандларидан бири Якуб Колас шарафига ўрнатилган бюстга гул кўйиб, унинг хотирасига хурмат бажо келтирдик. Мамлакатимизда бу шоирнинг ижоди, айникса ўзбек

замини ва халкларимиз дўстлиги тараннум этилган «Ўзбекистон», «Солор», «Чимён» ва бошка шеърлари яхши маълум. Уларда, жумладан, куйидаги сатрларни ўқиш мумкин:

**Шум урушнинг огир йили
Панох гопдим сенда мен хам.
Куй га монанд ўзбек дили,
Кўшик; ай гдик бирга, хамдам.**

Азиз меҳмонлар!

Дўст Беларусь Республикаси барча сохаларда эришаётган салмокли ютуқлар Ўзбекистон халкига катта мамнуният багишлайди.

Хеч шубхасиз, бугунги Беларуснинг барча ёркин муваффакиятлари унинг Президенти, бутун халк томонидан кўллаб-куватланаётган, ўз Ватанига мамлакатининг миллий манфаатларини таъминлаш борасидаги бош мезонга амал килган холда, фидокорона хизмат килаётган хурматли Александр Григорьевичнинг номи билан боглик.

Шуни алохида кайд этмокчиманки, Александр Григорьевич сиёсий донишмандлик, мардлик каби ноёб фазилатлар, одамларни олижаноб максадлар йўлида бирлаштириш истеъдодига эга. Унинг рахбарлигида Беларусь Республикаси тинчлик ва осойишталик, баркарор ижтимоий-иктисодий тараккиёт таъминланаётган мамлакатга айланди.

Мухтарам Александр Григорьевич, давлатларимиз ўртасидаги дўстона муносабатлар ва самара-

ли хдмкорликни мустахкамлашга кўшаётган улкан шахейи хдссангизни алохдда таъкидлашни истардим.

Бугун ишонч ва очикдик рухида, амалий мухдтда жуда самарали музокаралар бўлиб ўтди. Уларнинг якунига кўра, барча устувор йўналишлар бўйича икки томонлама хдмкорликни мустахкамлашга қаратилган мухдм шартнома ва битимлар имзоланди.

Яна бир бор шуни таъкидламоқчиманки, Президент Александр Григорьевич Лукашенконинг расмий таширифи Беларусь биз учун ишончли ва содик шерик эканини кўрсатди.

Хурматли Александр Григорьевич!

Азиз дўстлар!

Ўзбекистон ва Беларусь халқларини минглаб ришталар билан боглаб турган ҳамда шерикликни янада мустахкамлашга хизмат қилаётган дўстона алоқаларимиз, ҳақиқатдан хдм, бизнинг бебаҳо бойлигимиздир.

Биргаликдаги савий-хдракаглар билан хдмкорлик учун мавжуд улкан салодиятни мамлакатларимиз ва халқларимиз фаровонлиги йўлида самарали рўёбга чиқаришимизга ишонаман.

Беларусь Республикаси Президенти

Александр Лукашенконинг

*Ўзбекистонга расмий таширифи доирасида
ўтказилган шабул маросимидаги нутқ*

2018 йил 12-14 сентябрь

ШАРҚ ВА ГАРБ АДАБИЁТИ ЎРТАСИДАГИ ОЛТИН КУЙРИК

Ўзбекистон ва Хиндистон мамлакатлари ўртасидаги дўстлик алоқалари қадим уғм ишга бори б та қал ад и. Маънавий ва ахлокий қадриятлар, ҳдёт тарзининг, аждодларга хурмат ва эҳтром, ваганпарварлик, меҳдатсеварлик сингари инсонийлик гуйгуларниш узаро уйғунлиги, бир суз билан айтганда, тарихий тараккиётининг ўзи бу икки мамлакатнинг кўн жихдтдан яқин ва мушгарақ бўлиб яшашига имконият яратган.

Бу ҳдқда гапирганда, Буюқ ипак йул и ва савдо алоқаларининг тадрижий тараккиёт и, ўтмишдаги улуг аллома ва адибларимизнинг Хдндиетонга бағишланган асарлари, бу юртда фаолият юритган Бобурийлар салтанати, Бах,оуддин Накшбанд томонидан асос солинган накшбандия тарикатининг ҳднд диёрида кенг тарқалиши сингари қуплаб мисолларни келтириш мумкин.

Маълумки, дар бир миллатнинг қалбини, унинг эзгу мақсадлари ва орзу-интилишларини тушуниш, англаб етишда унинг адабиёти ва санъати бекиёс ўрин тутди.

Шу маънода, Ўзбекистонда дўст ва қардош ҳднд халқи адабиётини ўрганиш, уни она тилимизга таржима қилиш ва тарғиб этиш борасида қатта тажриба

тўпланган, аникроги, ўзига хос ижодий мактаб яратилган, десак, айти хдкикат бўлади.

Хусусан, хинд халкининг миллий маънавияти ва ноёб кддриятларини ўзида мужассам этган «Рамаяна» ва «Махобхорат» сингари эпослар, ўнлаб машхур хинд адиб ва шоирларининг асарлари мохир таржимонларимиз томонидан ўзбек тилига ўгирилиб, мунтазам равишда нашр этиб келинмоқда. Хиндистонлик киносанъаткорлар томонидан яратилган гўзал бадий фильмлар ўзбек томошабинлари кдлбидан чуқур жой олган.

Халқларимиз ўртасида шаклланган мустахкам адабий ҳамкорлик хакида сўз борар экан, бу ўринда, ҳеч шубҳасиз, буюк адиб ва мутафаккир, Шарк мамлакатлари вакиллари орасида адабиёт соҳасида биринчи бўлиб Нобель халқаро мукофотига сазовор бўлган Робиндранат Тагор ижоди хакида алоҳида тўхталиш жоиз.

Ўзбек китобхонлари бир асрдан ортиқ вақт давомида хинд халкининг улуг фарзанди Робиндранат Тагорнинг бетакрор ижодий меросидан бахраманд бўлиб келмоқда. Бу улуг зот нафакат хинд халкига, айти пайтда барча Шарк халқлари, жумладан, ўзбек халкига ҳам бир дек азиз ва суюкли сиймодир.

Тарихга назар солсак, бу оламшумул ёзувчининг ўлмас асарларини халқимизга етказишдек эзгу вазифани илк бор атокли ўзбек шоири Абдулхамид Чўлпон ўз зиммасига олганини кураимиз.

Чўлпон 1920 йилда Робиндранат Тагорнинг «Богбон» номли тўпламига киритилган шеърларидан намуна-

лар таржима қилиб, адабий журналда нашр этилади. «Менинг Шарк ва Гарб адабиёти ўртасида олтин кўприк бўлиб хизмат қилган ёзувчи билан ўз халқимни таништириш истагим бор», деб таъкидлайди Чўлпон ўша пайтда ёзган «Улуг хинди» номли мақоласида.

Орадан кўп ўтмай, Чўлпон «Тагор ва тагоршунослик», «Тагор ким?» номли туркум мақолалар эълон қилади, улуг адибнинг ноёб истеъдодига юксак баҳо бериб, «Бизга янги даврнинг Тагорлари керак», деган муҳим фикрни илгари суради.

1956 йилда Робиндранат Тагорнинг «Нур ва соялар» номли ҳикоялар тўпламини ўзбек китобхонлари қатта қизиқиш билан қутиб олдилар. 1958-1965 йилларда ёзувчининг саккиз жилдлик «Танланган асарлар»ининг Тошкентда нашр этилиши эса маданий ҳаётимизда муҳим воқеа бўлди.

Таъкидлаш жоизки, юртимиздаги етакчи театр - Ўзбек миллий академик драма театрида адибнинг «Шакунтала» асари ҳамда «Халокат» романи асосида бадий етук сгтектакллар яратилган. «Ўзбекфильм» киностудияси томонидан 1961 йилда «Халокат» романи, 1970 йилда «Нур ва соялар» ҳикояси асосида суратга олинган бадий фильмларни халқимиз бугун ҳам севиб томоша қилади.

Биз Робиндранат Тагорнинг ўлмас ижодий мероси билан ўзбек китобхонларини таништиришга муносиб ҳисса қўшган захматқаш таржимонлар - Абдулхамид Чўлпон, Миртемир, Максуд Шайхзода, Тўхтасин Жалолов, Асқад Мухтор, Шухрат, Эркин Воҳидов,

Жуманиёз Жабборов, Кодир Мирмухаммедов, Маъруф Хдким, Амир Файзулла сингари ўнлаб ижодкорларимизнинг номларини хурмат билан тилга оламиз.

Ўзбек хиндшунос олимларининг таъбири билан айтганда, «Тагор Хдмолай чўккиларипинг ортида тугилиб ўсди ва ана шу чўккилардан ҳам юксак баландликка кўтарила олди». Тагор шахсияти ва асарлари билан якиндан танишган ҳар бир инсон унинг гуманистик дунёкараши нақадар кенг эканидан хайратга тушади ва бу улкан адиб тимсолида юксак салоҳиятли, доғнишманд бир суҳбатдош, беназир устоз билан мулоқот қилгандек бўлади.

Бугунги кунда Ўзбекистонда хинд адабиёти ва санъатига, хусусан, Тагор ижодига кизиқиш ва эътибор ҳар доимгидан ҳам юқори, десак, адашмаган бўламиз.

Хозирги вақтда Тагор асарларини таржима қилиш, унинг серкирра ижодини таҳлил ва тадқиқ қилиш ишлар и изчил давом этмокда. Турли нашриётларимиз томонидан Тагор асарлари йирик тиражларда нашр этилмокда. Унинг ижодидан намуналар мактаб дарсликларидан ўрин олган. Тошкент давлат шарқшунослик институтида адиб ижодий мероси талабаларга махсус фан сифатида ўқитилаётганини қайд этиш лозим. Гуманитар йўналишдаги илмий-тадқиқот институтларимизда Тагор ижоди бўйича янги изланишлар олиб борилмокда. Юртимиздаги таълим муассасалари, маданий масканларда адиб ижодига бағишланган тадбирлар, илмий анжуманлар мунтазам ўтказиб келинмокда.

Албатта, турли халқлар ва миллатлар ўртасидаги дўстлик ва ҳамжихатлик туйғуларини мустаҳкамлаш да адабий алоқаларнинг ўрни ва аҳамияти бекиёс.

Ўйлайманки, дунё халқларининг қалбида, юрагида безавол яшаб келаётган Робиндранат Тагор асарларининг ўзбек ўқувчиларига тақдим этилаётган, саккиз жилддан иборат ўшбу мухташам янги нашри бу йул да яна бир муҳим қадам бўлади.

Мазкур бадиий мажмуа халқимизнинг нафакат забардаст сўз санъаткорига, айна пайтда унинг сиймосида дўст ва қардош Хиндисгон халқига, унинг қўхна тарихи ва бой маданиятига, ёруғ келажагига бўлган ҳурмати ва ишончининг яна бир ёркин намунасиндир.

Буюк адиб ва мутафаккир Робиндранат Тагор узининг ибратли фаолияти, ўлмас асарлари билан инсониятни ҳамиша эзгулик сари қорлайверади.

*Робиндранат Тагорнинг ўзбек тилида нашр этилган
8 жилдли асарлар тўпламига ёзилган сўзбоши*

2018 йил 17 сентябрь

БУЮК К;АЛБ СОХИБИ

Х,урматли ўқувчи, Сиз хинд халкининг буюк фарзанди, миллий-озодлик учун толмас курашчи, улуг ва беназир инсон Махатма Ганди хакида кўп эшитгансиз, унинг ўз Ватани ва башарият олдидаги тарихий хизматлари билан кинофильмлар, китоблар, телекўрсатувлар оркали яқиндан танишгансиз. Бутун дунёда Махатма, яъни, буюк к;алб сохиби деган ном билан маълуму машхур бўлган бу бетакрор шахснинг серкирра ҳаёти ва фаолияти, юксак фазилатлари Ўзбекистон ахли учун ҳам гоят кадрлидир.

Махатма Гандининг ўзбек китобхонлари га такдим этилаётган «Менинг ҳаётим» асарининг ушбу янги нашри, ҳеч шубҳасиз, маънавий ҳаётимиздаги қапа воқеадир.

Махатма Ганди аввало буюк мутафаккир ва гуманист, хинд халкининг улуг йўлбошчиси эди. Ана шундай беназир фазилатлари, ўз халкига бўлган улкан муҳаббати ва садокати туфайли у Х,индистоннинг кон тўкмасдан миллий мустақилликни кўлга киритиши йўлида чексиз фидойилик кўрсатди. Унинг «ахимса», яъни, зулмга қарши куч ишлатмаслик хакидаги таълимоти маърифий дунё ахли орасида айникса машхурдир.

Ганди нафакат ўз юртида, балки бутун ер юзида зулм ва зўравонликка барҳам беришга муносиб хисса қўйди.

2007 йил 15 июнда Бирлашган Миллатлар Ташкилати Бош Ассамблеяси томонидан 2 октябрь «Халқаро зулмга қарши кураш куни» деб эълон қилиниб, Ганди таълимоти жаҳон микёсида эътироф этилди.

Махатма Ганди адолат ва ҳақиқатни зулм ва истибодга қарши қўйиб, инсон ўзининг собит иродаси билан нақадар бекиёс куч ва имкониятларга эга эканини исботлади.

«Ўзимнинг «махатма» деган номимга шу маънода баҳо берар эканман, мен бу суз замирида факат одамларга бўлган меҳр-муҳаббат туйғусини қураман», деб таъкидлайди муаллиф «Менинг ҳаётим» китобида.

Маълумки, Хиндистон кўпмиллатли, кўпконфессияли ва кўптилли давлат. Бундай ранг-баранглик ҳар қандай мамлакатнинг улкан бойлиги бўлиши билан бирга, ўз навбатида қанчадан-қанча мураккаб муаммо ва зиддиятларни тугдириши тарихдан яхши маълум.

Махатма Ганди ана шундай нозик ва ўта қийин масалани оқилона ҳал қилиш максатида, Хиндистонни бирлаштириш йўлида ўзини аямасдан буюк хизмат қилди.

Ганди дунёдаги барча динлар одамзодни маънавий поклик, тўғрилиқ ва биродарликка чақиришини алоҳида уқтиради. Хусусан, ислом динининг инсонпарварлик моҳиятига юксак баҳо беради. «Мухаммаднинг қандай улуг ва олижаноб шаҳе эканини билиб, чуқур ҳдйратга тушдим», - деб ёзади у ўз китобида.

Махатма Ганди том маънода халқ йўлбошчиси эди. У ёшлигидан бошлаб то умрининг охиригача халқ хизматида бўлишни бутун ҳаётининг маъно-мазмунини, ўзи

учун юксак шараф деб билди. Ўзи куйи табакага мансуб бўлгани учун эл-улуснинг орзу-армонлари, дарду ташвишлари унга нихоятда якин эди.

«Менинг хаётим» кишбини ўқир эканмиз, муаллиф ўз умри ва сиёсий фаолияти давомида не-не синов ва машаққатларга дуч келганини юрак-юракдан ҳис этамиз. Ана шундай кийинчиликларга қарамасдан, у эъйикоди ва таила! ан йўлидан ортга қайгмади. Ўз халқига, унинг олижаноб фазилатлари га, Хиндистоннинг ёруғ келажигига бўш ан катъий ишонч унга энг огир ва мушкул вазиятларда қуч-қувват бахш қилди. Унинг мустаҳкам иродаси ва матонати ҳар қандай одамни ҳам қол қолдиради.

«Менинг кейинги хаётим ҳамманинг кўз ўнгида, оч и к ва ошқор кечдики, унда халққа маълум бўлмаган биронта воқеа ёки ҳодиса топилмади», деб эътироф эгади муаллиф.

Дарҳақиқат, беноён Хиндистонни бошдан-оёқ поёнида кезиб чиққан Махатма Ганди миллионлаб одамлар, аввало, мискин ва йўқсиллар, бева-бечора ва ногиронларнинг дардига малҳам бўлишга интилади. Нафакат ўз юрти, балки жаҳон миқёсида улкан обрў-эътибор ва ҳурматга сазовор бўлган и га қарамасдан, ҳамиша қамтар ва қам су қум умр кечирди.

«Хиндистоннинг ижтимоий ҳаётида менга ўхшаган мавқени эгаллаган одам ҳар жихатдан бошқалар ар га ўрнатилган бўлиб иб х измат қилиш и керак», деб таъкидлар экан, бундай деб айтишга у маънавий жихатдан тўла ҳақли эди.

Улуг мутафаккир, буюқ қалб эгасининг ҳаёт йўлини, ҳаёт фалсафасини ўзида мужассам этган ушбу қитоб-

пи мутолаа қилар эканмиз, Махатма Ганди ўзи илғари сурган юксак ахлокий мезонларга умр бўйи амал қилиб яшаганига ишонч ҳосил қиламиз.

Энг муҳими, Хиндистондек буюқ давлатни мустақил тараққиёт йўлига олиб чиқиб, унинг ривожланиш йўлларини белгилаб берганига қарамасдан, бу улуг инсон доимо ўз фаолиятидан қониқмасдан яшагани айниқса эътиборга лойиқ. У қитобнинг сўнгги баҳишларида буни очиқ эътироф эгади.

Махатма Ганди замонавий илм-фан, маданият, соғлиқни сақлаш, тарих на маънавиятни тиклаш, ёшлар тарбиясига қандай қадар аҳамият бергани бизга яхши маълум. Ўзбекистонда ҳам бугунги кунда олиб борилаётган кенг қўламли ислохотларнинг маъно-мазмуни аввало олий қадрият бўлган инсон манфаатларини таъминлашдек устувор вазифаларни амалга оширишга қаратилганини алоҳида таъкидлашни истардим.

«Болаларнинг маънавий-руҳий тарбияси уларнинг жисмоний ва ақлий тарбиясига қараганда анча қийиниш... Маънавий тарбиясиз ҳеч қандай таълим фойда қелтира олмаслиги ва ҳатто зарар қелтириши мумкинлигига аминман».

Гандининг чуқур маъноли бу сўзлари бугунги мураккаб замонда янада муҳим ва долзарб аҳамият касб этмоқда.

Албатта, жаҳон тарихидан муносиб ўрин олган бу улуг зотнинг теран мазмунли ушбу асари ҳақида яна узок фикр юритиш мумкин. У ўзининг ҳаққоний руҳи, кенг қамрови, ибратли воқеалар, тарихий далеллар ар ва

инсоний хиссиётларга нихоятда бойлиги билан ўқувчи калбида ўчмас таассурот колдиради.

Энг мухими, Махатма Гандининг мамлакатимиздаги етакчи «Ўзбекистон» нашриёти томонидан кайта нашр этилган «Менинг хаётим» китоби кўпни кўрган, меҳнаткаш, багрикенг, самимий ва олижаноб хинд халкини, унинг кадимий тарихи ва бой маданиятини бизга янада якинлаштиришга хизмат килади.

Мсцатма Гандининг «Менинг хаётим»

китобига ёзилган сўзбоши

2018 йил 17 сентябрь

СИЁСИЙ МУЛОКОТ ВА ХДР ТОМОНЛАМА ХДМКОРЛИК ЯНАДА МУСТА^КАМЛАНМОҚДА

Мухтарам Нарендра Модии Жаноби Олийлари!

Х,урматли оммавий ахборот воситалари вакиллари!

Хонимлар ва жаноблар!

Аввало Х,индистонии Бош вазири, жаноб Нарендра Модии ва барча хинд дўстларимизга самимий кабул ва меҳмондўстлик учун чин дилдан миннатдорлик изхор килмокчиман.

К^адимий тарих, бой маданият, юксак сиёсий, иктисодий ва интеллектуал салохиятга эга бўлган мамлакат - Х,индистон халкига чуқур хурматимни ифода этишга ижозат бергайсиз.

Биз кўп асрлик тарихий ва маданий ришталар билан боғланган мамлакатларимиз ва халкларимиз уртасидаги муносабатларнинг хозирги даражасини юксак кадрлаймиз.

Яна бир бор кайд этмокчиман: Х,^{ин}Дистон билан стратегик ҳамкорликни мустахкамлаш - Ўзбекистон гашки сиёсагининг устувор йўналишларидан биридир.

Бугун Кўшма баёнот кабул килиигани, ҳукуматлараро ва идоралараро муҳим ҳужжатлар имзолангани анъанавий дўстона ва амалий руҳда ўтган музокараларимиз махсули бўлди.

Биз сиёсий мулоқотни янада мустаҳкамлаш, савдо-иктисодий, сармоявий ва гуманитар ҳамкорликни тубдан кенгайтириш, шунингдек, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Шанхай Ҳамкорлик Ташкилоти сингари нуфузли халқаро тузилмалар доирасидаги ўзаро алоқаларни давом эттиришдан манфаатдор эканимизни тасдиқладик.

Кўриб чиқилган барча масалалар бўйича карашларимиз ва фикрларимиз муштарак ёки ўзаро якин эканини таъкидламоқчиман.

Бугун Хин диет он дунёдаги йирик мамлакатлардан бири сифатида глобал муаммоларни ҳал этишда фаол иштирок этмоқда. Шунинг хисобга олган ҳолда, Ўзбекистон Хиндистон доимий аъзо сифатида БМТ Ҳавфсизлик кенгаши таркибига кириши учун уни Е<ўллаб-қувватлашга тайёр эканини билдиради.

Музокаралар чоғида терроризм ва экстремизм, наркотик моддаларнинг ноқонуний айланишига қарши кураш йўлидаги ҳамкорликдаги саъй-ҳаракатларни мувофиқлаштириш масалалари бўйича фикр алмашилди.

Бизлар учун умумий бўлган муаммо - Афғонистонда давом этаётган қарама-қаршилиқка жиддий эътибор қаратилди. Биз бу муаммони ҳарбий йўл билан ҳал этиб бўлмаслиги ҳақидаги фикрда яқдилмиз. Тинчлик ўрнатишнинг ягона йўли бу Афғонистон ҳукумати ва муҳолифат ўртасида сиёсий мулоқот ўрнатишдир.

Қадрли дўстлар!

Биз савдо-иктисодий ва сармоявий ҳамкорликнинг амалдаги ҳолатини танқидий таҳлил қилдик.

Сўнгги йилларда мамлакатларимиз ўртасида товар айланмаси қарийб уч юз миллион долларни ташкил қилмоқда. Унинг ҳозирги даражаси икки мамлакат салоҳиятига мос келмаслигини тан олиш керак. Шу муносабат билан биз яқин йилларда ўзаро савдо ҳажмини қамида икки марта ошириш учун имкониятимиз етарли эканини қайд этдик.

Ташриф асносида мамлакатларимизнинг етакчи компаниялари ўртасида уч миллиард доллар ҳажмидаги битим ва шартномалар имзоланди.

Хинд ҳамкорларимиз илғор тажриба ва технологияларга эга соҳалар ва тармоқларда қўшма лойиҳа ва дастурларни амалга оширишда қўмақ беришлари ҳақида келишиб олдик. Жумладан:

- **замонавий хизматлар секторини ривожлантириш.**
Бу борада ХУҚУМаглараро комиссиялар доирасида қўшма ишчи гуруҳ шакллантирилади;

- Хиндистон дастурий технологиялари парклари жамиятини жалб этган ҳолда, қўшма технопарк ташкил этиш, Тошкентда етакчи хинд университетлари филиалини очиш;

- Ўзбекистонда замонавий қўн тармоқли тиббиёт марказлари ва фармацевтика қорхоналарини ташкил этиш;

- Тошкент, Самарқанд ва Бухоро шаҳарларида замонавий меҳмонхоналар қуриш;

- Ўзбекистонда истикболли углеводород ва вольфрам қонларини ўзлаштириш;

- тайёр тўқимачилик, қарм маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва бошқа қўллаб лойиҳалар.

Бундан ташкари, етакчи банкларимиз ўртасида қўшма лойиҳдаларни молиялаштириш бўйича келишувларга эришилди.

Икки мамлакатда янги транспорт коридорлари ва логистика марказлари салоҳиятини ривожлантириш соҳдсида якин ҳамкорлик килишга келишиб олдик.

Худудлараро алокалар бўйича ҳам улкан салоҳият мавжуд. Ташриф чогида Гужарат штати ва Андижон вилояти, Агра ва Самарканд сингари тарихий шаҳарлар ўртасида шериклик муносабатлари ўрнатилди.

Таълим, илм-фан, туризм, маданият, санъат, жумладан, кинематография соҳаларида ўзаро ҳамкорлик учун улкан имкониятлар бор.

Хиндистонлик ҳамкорларимиз билан музокара-ларда ёшлар сиёсати соҳасида ҳамкорлик тўғрисида келишиб олдик. Ўзбек-хинд ёшлар фестивалини ўтказиш бу борадаги илк кадамлардан бири бўлиши мумкин.

Бош вазир Жаноби Олийлари, фурсатдан фойдаланиб, Сизга якинда юртимизда ўзбек тилида нашр этилган буюк хинд ёзувчиси ва мутафаккири Робиндранат Тагорнинг саккиз жилдлик асарлар тўпламини такдим этмокчиман. Ушбу нашр учун сўзбоши ёзиш мен учун юксак шараф. Бу халкларимиз ўртасида мустақамланиб бораётган маънавий алокаларнинг яна бир рамзи бўлиб колсин.

Сўзимнинг якунида Сизга, Бош вазир жаноблари, меҳмондўстлик ва юксак даражада ташкил этилган давлат ташрифи учун миннатдорлик билдираман.

Ташриф натижалари Ўзбекистон ва Хиндистон ўртасидаги стратегик шериклик муносабатларида янги саҳифани очишига ишончим комил.

Жаноби Олийлари, сизни ўзингиз учун кулай вақтда давлат ташрифи билан Ўзбекистонга келишга яна бир бор таклиф киламан.

Эътиборингиз учун раҳмат.

*Хиндистонга давлат ташрифи давомида
оммавий ахборот воситалари вакиллари
билан учрашувдаги нутқ*

*Деъли исири,
2018 йил 30 сентябрь -1 октябрь*

ЌУП АСРЛИК ДЎСТЛИК АНЪАНАЛАРИГА АСОСЛАНГАН ХАМКОРЛИК

Мухтарам Президент Жаноби Олийлари!
Хурматли Бош вазир Жаноби Олийлари!
Хонимлар ва жаноблар!

Сизларга багрикенг хинд диёридаги самимий кабул ва МСХМОИ «дустлик учуй чексиз хурматим ва чукур миннатдорлигимни изхор этишга ижозат бергайсиз.

Маълумки, Хиндистон дунёга бетакрор цивилизация ва маданиятни ато этган кўхна диёрдир. Бу кадимий ва айни дамда навкирон мамлакатда жадал суръатларда кечаётган янгиланиш жараёнлари кўз корачигидек асраб-авайланаётган тарихий ва маданий-маънавий мерос билан уйгукликда руй бермокда.

Мамлакатимизда Тошкент шаҳридаги кўчаларга Махатма Ганди, Жавоҳарлаъл Неру ва Лал Баходир Шастри каби буюк сиймоларнинг номлари берилгани хинд халкига юксак хурмаг-эҳтиром ифодасидир. Пойтахтимизда атокли давлат арбоби Шастри бюсти хам ўрнатилган.

Хинд тили ва ни чукурлаштириб ўрғагишга ихтисослаштирилган мактаб ва Тошкент давлат шаркшунослик институтида хиндшунослик бўлими фаолият юритмокда. Ўзбек тилида «Махобхорат» ва «Рамаяна»

достонлари, Махатма Ганди, Робиндранат Тагор хамда бошқа кўплаб хинд мутафаккирлари, ёзувчи ва шоирларининг асарлари бир неча бор нашр этилган. Хинд мусикаси, кўшиклари, ракси ва киноси ўзбек халкига жуда якин ва тушунарли, юртимизда катта шухрат козонган. Айникса, хинд фильмлари ўзбек экранларидан тушмайди.

Дехлининг «Жамияи миллияи Исломия» университетида ўзбек тили ва адабиёти ўқитилиши бизга маълум ва биз буни кадрлаймиз.

Хиндистонниш иктисодиёт, илм-фан ва техника, маданият ва санъат, *тиббуйёт* ва таълим ни ривожлантириш борасидаги катта ютуқлар и юксак хурмат ва эътирофга муносибдир.

Хурматли дўстлар!

Президент жаноблари билан амалий ва ишонч руҳида ўтган бугунги учрашув, Бош вазир жаноблари, Хиндистон ҳукумати ва парламент аъзолари билан музокаралар натижаларидан беҳад мамнунлигимни изхор килмокчиман. Улар кўп асрлик дўстлик, маънавий ва маданий якинлик, муштарак урф-одат ва анъаналарга асосланган хамкорлигимиз узок истикболга каратилганини яна бир бор тасдиқлади.

Очик мулокотни давом эттириш ва парламентлараро алоқаларни ривожлантириш зарур эканига ишончимиз комил.

Савдо-иктисодий, инновацион, сармоявий, молиявий, транспорт-коммуникация, гуманитар ва бошқа соҳалардаги самарали хамкорликни кенгайтириш ниятидамиз.

Хинд халкининг буюк ўғли Махатма Ганди таъбири билан айтганда: «Калбан якин инсонлар ўртасидагина муносиб ва мустахкам дўстлик ришталари куртак отиши мумкин».

Кўп асрлик мустахкам дўстликка асосланган стратегик шериклик ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик муносабатлари бундан буён ҳам мамлакатларимиз ва халкларимиз манфаатлари йўлида янада ривожланиб, мустахкамланиб боришига ишончим комил.

Эътиборингиз учун рахмат.

Хиндистонга амалга оширилган давлат таширфи доирасидаги қабул маросимидаги нути

*Деули шири,
2018 йил 30 сентябрь -1 октябрь*

БИЗ ЮНЕСКО БИЛАН ХДМКОРЛИКНИ БУНДАН БУЁН ХДМ РИВОЖЛАНТИРИШ ТАРАФДОРИМИЗ

Хурматли Одри Азуле хоним!

Сиз билан учрашиб турганимдан бағоят хурсандман. Учрашувимиз менинг Европага илк ташрифим дастурини очиб бераётганида рамзий маъно бор.

Сизни катта амалий тажриба ва дунё маданияти, илм-фани, таълими ривожига оид стратегик кдрашга эга бўлган халқаро микёсдаги атокли арбоб сифатида биламиз ва ЮНЕСКО директори сифатидаги кизгин фаолиятингизни кўллаб-куватлаймиз.

Сизнинг БМТ ташкил топган вақтдан тубдан фарк киладиган янги дунёда яшамокдамиз, деган фикрингизга кўшиламан.

Биз ЮНЕСКОнинг таълим, маданият, илм-фан, коммуникациялар, инсон ҳуқуқлари ва гендер тенглигини глобал даражада ривожлантириш борасидаги ролини юксак кддрлаймиз. Шу ўринда Жавоҳарлаъл Нерунинг куйидаги сўзларини келтириб ўтмоқчиман: «ЮНЕСКО - инсоният виждони».

26 октябрь куни Ўзбекистон ЮНЕСКОга аъзо бўлганига 25 йил тўлади. Бу вақт мобайнида халқаро микёсда кўплаб буюк аждодларимиз, шунингдек, дунё тамаддуни уюқлари хисобланган Самарканд,

Бухоро, Хива каби шаҳарларимизнинг тарихий саналари нишоиланди.

Тўртта шахримиз Бутунжаҳон мероси рўйхатида, бизнинг миллий санъатимиз, анъана ва урф-одатларимиз дурдонаси бўлган «Шашмаком», «Катта ашула», аския, Наврўз, палов, атлас ва адас технологиялари эса Инсониятнинг номоддий маданий мероси рўйхатида киритилди.

2018 йил сентябрь ойида Шахрисабзда биринчи Халқаро маком санъати форуми муваффақиятли ўтказилди.

Мен замонавий хавф-хатарларга қарши курашда «юмшок куч» сифатида таълимнинг ролини оширишдаги саъй-ҳаракатларингизни қўллаб-қувватлайман.

Бизнинг бу борадаги ташаббусларимиз БМТ Бош Ассамблеясининг «Маърифат ва диний бағрикенглик» резолюцияси ва Ёшлар ҳуқуқлари бўйича конвенциясини қабул қилишдан иборатдир.

Биз ЮНЕСКО шафелигида қуйидаги лойиҳаларни амалга оширмоқчимиз:

- Самарқандда - тинчлик, бағрикенглик маданияти, экстремизмга қарши курашни шакллантириш бўйича Мирзо Улугбек номидаги халқаро институт очиш;

- Тошкент ахборот технологиялари университети негизида таълим да ахборот-коммуникация технологиялари бўйича минтакавий марказ ташкил қилиш. Чунки бу соҳадаги тажриба биз учун ўта муҳим;

- Ўзбекистонда Марказий Осиё ёш олимлари минтакавий форуми мин и ўтказиш.

Мен Сизнинг «Бизни маданият боғлаб туради ва у инсониятнинг асоси ҳисобланади», деган фикрингизга ўзлик қўшиламан.

ЮНЕСКОнинг қуролли тўқнашувлар ва маданий қадриятларнинг ноқонуний айланиши га қарши курашда маданиятни ҳимоя қилиш бўйича стратегиясини қўллаб-қувватлайман. Мазкур масалаларда катта тажриба ва баға эга эканингиздан хабарим бор.

Биз ЮНЕСКО билан Ўзбекистондаги мавжуд меъморий ёдгорликларни асраш йўлидаги ҳамкорлигимизни кенгайтиришда давом этамиз.

ЮНЕСКОнинг «Марказий Осиё тамаддуни тарихи» номли олти жилддан иборат китоб-альбомларини ўзбек тилига таржима қилиш ниятидамиз.

Самарқанддаги Халқаро туризм университети да ЮНЕСКОнинг «Маданий туризм» кафедрасини очишни, ўзаро ҳамкорликда 2019 йил Тошкент шаҳрида «Ахборот технологиялари маданий меросни сақлаш йўлида» мавзусида Осиё форуми мин и ўтказиш ни таклиф қиламан.

Сиз бу масалаларга улкан эътибор қаратишингизни биламан.

Маданият, таълим, инновациялар, кутубхона ва музей иши соҳаларидаги қонунларни ишлаб чиқишда биз ЮНЕСКОнинг ёрдамига муҳтожмиз.

Ўзбекистон бугунги кунда жаҳон ҳамжамияти билан яқин ҳамкорлик қилиш га жуда катга аҳамият бермоқда. Биз дунё аҳли мамлакатимизни яқиндан билишини, халқимизнинг бой тарихи ва маданиятини ўз қўли билан қўришни истаймиз. Бу борада

туризм имкониятлари мудим роль ~ уйнайди. Биз юртимизда туризмни ривожлантириш учун юксак эътибор қаратмоқдамиз. Франция биз сайёдлари учун визасиз тартиб жорий қилган Европа Иттифоқидаги илк мамлакатдир.

Биз бундан буён дам ЮНЕСКО билан ҳамкорликни мустахкамлаш тарафдоримиз. Илк бор қабул қилинган мамлакат дастури ва ЮНЕСКО ҳузурида Ўзбекистоннинг тўлақонли ваколатхонаси очилиши айнан шундан далолат беради.

Сизни Ўзбекистонга таклиф қиламан.

*Францияга амалга оширилган
расмий ташиф доирасида
ЮНЕСКО Бош директори Одри Азуле
билан учрашувдаги нутқи*

*Париж шаури,
2018 йил 8 октябрь*

АҚЛ-ИДРОК ОВОЗИ

Хурматли китобхонлар!

Сизнинг эътиборингизга тақдим этиш шарафига муяссар бўлганим ушбу нашр - Франция Республикаси Президенти Эммануэл Макроннинг «Революция» номли китоби 2016 йилда чоп этилди ва қисқа муддатда миллий бестселлерга айланди.

Қўлаб мустақил, нуфузли экспертлар таъкидлаганидек, маъмур китобни Франциядаги сиёсий жараёнлар билан қизиқадиган дар бир киши албатта ўқиб чиқиши керак.

Бу фикрга қўшимча қилиб мен, бу китоб ўз Ватанининг истикболи ва раънақи учун қайғурадиган, унинг таракқиётига муносиб дисса қўшишга интиладиган барча инсонлар учун гоёт фойдали асардир, деб айтган бўлардим.

Ушбу китоб Эммануэл Макроннинг даътий ва сиёсий қарашларини, унинг «буюк ўзгаришлар» даврида Франциянинг бугунги ва эртанги қунини қандай тасаввур қилишини ўзида ифода этади.

Муаллифнинг сўзларига **Қарағанда**, у давлат раъбари сифатида ўзининг биринчи навбатдаги вазифасини Франциянинг буюқлигини қамда француз халқининг ўз қелажақига бўлган ишончини тиклашдан иборат, деб аңғлайди.

Франция - улкан сиёсий, иқтисодий ва интеллектуал салодиятга эга бўлган, дунёдаги етакчи ва қудратли

давлатлардан бири. У ўзининг кадимий тарихи ва бой маданияти, улуг давлат ва сиёсат арбоблари, машхур ислохотчилар, мутафаккир ва олимлар, шоир ва композиторлари билан бутун жаҳонда шухрат қозонган.

Ўзбек халқи бу гўзал ва бетакрор мамлакатга доимо катта ҳурмат ва эътибор билан қараб келади. Бизнинг мамлакатларимиз ўртасидаги алоқаларга бундан кўп асрлар муқаддам асос солинган. Ўзбек ва француз халқларининг икки буюк аждоди - Амир Темури ва Карл VI ўртасидаги дипломатик ёзишмалар бу фикрни илғиди.

1402 йил и Франция киролига йўллаган мактубларидан бирида ўша пайтда Осиё китъасидаги энг қудратли салтанат ҳукмдори бўлган Соҳибқирон Амир Темури, жумладан, шундай деб ёзади: **«Сиз, Аъло ҳазратлари, ўз савдогарларингизни бизнинг юртимизга юборсангиз. Ўз навбатида, биз уларнинг ҳурмат-иззатини сақлаш, уларга ҳеч қим зўрлик қўрсатмаслигини таъминлаймиз. Чунки дунё савдо аҳли билан ободдир»**. Бу доно сўзлар бугун, бизнинг замонамизда ҳам ўзининг долзарб аҳамиятини йўқотган эмас.

Ишончим қомил, мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги эзгу ҳамкорлик аъёналарини нафакат тиклаш, ҳар икки давлат тараққиётига хизмат қиладиган ўзаро манфаатли ҳамкорлик алоқаларини мустаҳкамлаш, айни пайтда, уларни бугунги глобализация шароитига мос қиладиган янги, юксак даражага қўтариш вақти келди.

Мамлакатларимиз олдида турган вазифалар ва амалга ошириладиган кенг қўламли демократик

ислохотларнинг муштарак хусусиятларга эга экани ва бу ўзгаришлардан қўтиладиган натижалар ҳам кўп жиҳатдан ўхшаш эканини инобатга оладиган бўлсак, бундай ҳамкорлик янада муҳим аҳамият касб қилиши.

Шу сабабли Президент Эммануэл Макрон томонидан Францияда амалга ошириладиган комплекс ўзгаришлар Ўзбекистонда катта қизиқиш ва эътибор билан кузатилмоқда. Бу ўзгаришлар аввало конституциявий ислохотларни амалга ошириш, жамиятни янада бирлаштириш, давлат бошқаруви тизими ва солиқ қонунчилигини такомиллаштириш, тадбиркорларни, ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, инновацион технологияларни қенг жорий этиш, социал соҳани ривожлантириш каби устувор йўналишларни қамраб олгани билан аҳамиятлидир.

Франция Президентининг сиёсий ва иқтисодий дастури тўла ифода этилган ушбу қитоб мамлакатимиз академик ва ишбилармон доиралари, олимлар ва амалиётчилар томонидан қўллаб-қувватлаш ўрганилмоқда.

Шуниси эътиборлики, ўз қитобига «Революция» деб ном берганига қарамадан, муаллиф «Шок терапия»си ҳақини илғари сурмайди. Унинг фикрича: «Янги муносабатларни ўрнатиш учун аввал яратилган барча нарсаларни бузиб ташлашнинг ҳолати йўқ». Бу ҳақда бизнинг юртимизда босқичма-босқич амалга ошириладиган, қўлланган, ижтимоий йўналтирилган ислохотлар фалсафаси билан уйғун ва ҳаммага аҳамият келди.

Президент Эммануэл Макроннинг ушбу китобда баён этилган ташки сиёсат соҳдсидаги карашлари хдм мухдм ахдмиятга эга. Унинг нуктаи назарига кўра, Франция ташки сиёсатининг замирида дунёдаги барча мамлакатлар, биринчи навбатда, Европа Иттифоки давлатлари билан ўзаро манфаатли хдмкорликни мустахкамлаш гоёси мужассам бўлиши керак.

Бугун Ўзбекистон ҳам ташки сиёсат борасида айти шундай ёндашувга риоя қилмоқда. Жумладан, Марказий Осиё минтақдсидаги кўшни давлатлар билан дўстлик ва хдмкорлик алоқаларини мустахкамлашни биз устувор вазифа, деб белгилаганмиз ва бу йўлда муҳим амалий қадамлар қўймоқдамиз.

Эммануэл Макрон олиб бораётган прагматик сиёсат алоҳида эътиборни тортади. «Революция» китоби Франция раҳбарининг ислохотлар дастури ҳақида маълумот бериш билан бирга, муаллифнинг шахсияти ҳақида, унинг бекиёс ақл-заковати ва интеллектуал салоҳияти, турли соҳаларда улкан билимга эга экани, сиёсатчи ва фуқаро сифатидаги донишмандлиги ва узоқни кўра билишидан далолат беради.

Дунёдаги кўпгина хорижий тиллар қаторида бугун ўзбек тилида хдм нашр этилган бу асар турли бўғиндаги раҳбарлар, эксперт ва мутахассислар, кенг жамоатчилик учун зарур амалий қўлланма бўлиб қолади, деб ишонаман.

Франция Республикаси Президентининг дастурий аҳамиятга эга бўлган ушбу асарига ёзган сўзбошимни мен Эммануэл Макроннинг қуйидаги фикри билан

яқунлашни истардим: «Франция дунёда ўз сўзига эга, жана, он аҳли унинг овозига қулоқ солади, чунки бу - ақл-идрок овозидир».

*Франция Республикаси Президенти
Эммануэл Макроннинг ўзбек тилида нашр этилган
«Революция» китобига ёзилган сўзбоими*

2018 йил 8 октябрь

«ТЕМУР ТУЗУКЛАРИ»

Ёки давлат бошқару вининг цомуси

Ўзбекистон ва Франция ўртасидаги ўзаро дўстлик ва дамжидатлик ҳақида сўз борар экан, мен бу ҳамкорлик ришталари нинг кадимий таридга эга эканини таъкидлаш ни истардим.

Ушбу тарих силсилаеида Содибикирон Амир Темур алодида ўрин эгаллайди. Бу улуг шахе дақди равишда дунё тарихидаги энг буюк давлат арбобларидан бири, енгилмас саркарда дея эътироф этилади. Айни пайтда, у илм-фан, маданият ва санъат домийси сифатида ҳам машхур. Унинг бунёдкорлик содасидаги тарихий хизматлари бекиёс.

Айнан Амир Темур ва унинг авлодларининг саъй-даракатлари билан Самарканд ўз даврининг энг гўзал ва обод шадрига, том маънода ер юзининг сайкалига айланган. Дунёнинг энг катта ва бой кутубхоналари, машдур дорилфунунлар - расадхона ва мадрасалар, улуг алломалар мана шу заминда фаолият кўрсатган.

Амир Темур икки нафар содик навқари ва вафодор ёри билан бирга душман асирлигидан кутулганидан сўнг тез орада йирик кўшин тўплаб, Ҳиндистондан Мисргача, Афғонистондан Россияга қадар бўлган кенг маконни забт этган. Бундай бекиёс зафарнинг замирида, деч шубдасиз, Содибикиронга хос бўлган ўз кўшини

на тарафдорларини ишонтира-инонтира билиш салоҳияти мужассам. Янада муҳими, Амир Темур ҳарбий юришлар вақтида дамиша ўзининг нечоғлик даҳ, о стратег эканини амалда яққол намоён этган.

«Темур тузуклари» асарида Амир Темурнинг гаржимаи ҳолига дойр маълумотлар ҳам, Сохибикироннинг факат ўзигагина аён бўлган хос фикрлари ҳамда шахсий мушодадалари дам, улуг аждодимизнинг Мовароуннадрни мўғуллар зулмидан озод қилиб, ўз салтанатининг гуллаб-яшнаши учун зарур шароитлар яратиш, она шахри Кешни обод қилиш, дунё пойтахти - муаззам Самаркандда дозиргача кўзларни қувнатиб турган мудташам обидалар бунёд этиш борасидаги билим ва тажрибалари дам баён этилган.

Амир Темурнинг даёт сирларини англаб етишда бебадо қўлланма бўлмиш ушбу китобда ифода этилган гоё ва қарашлари нафакат ўз даври, балки бугунги ва келгуси авлодлар учун дам мудим адамиёт қасб этади. Бинобарин, бу буюк ва бетакрор сиймога дар бир масалада узокни кўзлаб, юрт манфаати, халқ фаровонлигини ўйлаб иш тутиш билан боғлиқ ибратли фазилатлар хос бўлган.

Сохибикирон тафаккурининг мадсули бўлган «Темур тузуклари» асарида дам: **«Ҳажрибамда қўрилган-ким, азми қатъий, тадбиркор, ҳушёр, мард ва шижоатли бир киши мингта тадбирсиз, лоқайд кишидан яхшироқдир»** ёки **«Билаги зўр бирни, билими зўр мингни йиқар»**, деган - тинчлик, маърифат, эзгу ташаббус гоёлари дар томонлама аниқ, ишонарли ва таъсирчан тарзда ёритилган ҳикматли

маслахдт ва йўриқлар, шавкатли аждодимиз таъбири билан айтганда, тўра ва тузуклар қуй.

Атоқли француз адиби Виктор Гюгонинг **«Бутун дунёда тинчлик гоёси - барча миллатлар мулкидир. У энг юксак бахт-саодат сифатида тинчликни талаб қилади»**, деган сўзлари ана шу тузукларга ҳдмоҳднглиги билан бизни ҳдм ҳдйратга солади, ҳдм хурсанд қилади.

Амир Темурнинг шону шуҳрати, ҳдёти ва фаолиятига бўлган кизикиш жаҳоннинг турли мамлакатлари да тобора ортиб бормокда. Бу мавзуда нафакат Шарқда, балки Тарбда ҳам неча юз йиллардан буён мунтазам илмий ва бадий асарлар яратиб келинмокда. Шу ўринда Франциянинг бизнинг маданиятимиз, тилимиз, буюк аждодларимиз меросини ўрганиш борасида ҳдм пешкадам эканини мамнуният билан таъкидлайман.

Чиндан ҳдм, француз шарқшунослари ушбу соҳдда кашшофлик қилганлар ва ажойиб натижаларга эришганлар. Бу фикримнинг тасдиғи учун биргина мисол келтираман. Франциялик таникли олим, Ўзбекистон Республикасининг Давлат мукофоти - «Шуҳрат» медали совриндори Люсьен Кереннинг «Самарқандга, Амир Темур даврига саёҳдт» номли салмоқли илмий асари 2006 йили халқаро микёсда кенг нишонланган Соҳибқироннинг 670 йиллик таваллуд тўйи арафасида Парижда француз тилида нашр этилганди.

Франция - инсоният руҳ,и улугворлиғи ва ақл зиёси рамзи, жаҳ,онга кўплаб атоқди арбоблар етказиб берган буюк мамлакатдир. Сизлар «Тамерлан» деб

атайдиган буюк бобомиз Амир Темур Франция К,ироли Шарл VI билан XIV ва XV асрлардаёк ўзаро макгублар алмашиб, мамлакатларимиз ўртасида мустах,кам сиёсий, иқтисодий, маданий алоқаларни ўрнатиш ҳдқида қизгин музокаралар олиб борганлари тарих дан яхши маълум.

Фонелнинг «Сид» номли трагедиясида **«Нимадир етилиши учун вақт керак»** деган доно фикр айтилган. Демокриманки, халқларимизнинг азалий дўстона муносабатларини, давлатларимиз ўртасидаги тенг ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик алоқаларини тубдан янги, юксак босқичга кўтариш вақти келганига ишончим қомил.

Франция Президенти Эммануэл Макрон Жаноби Олийларига, тарих ва адабиётнинг билимдони бўлган олижаноб инсонга «Темур тузуклари» китоби форсий аслиятининг факсимиле нусхасини ва бу асарнинг машхур француз шарқшуноси, профессор Луи-Матё Лангле томонидан 1787 йили юксак савияда бажарилган французча таржимасини тақдим этиш менга бекиёс мамнуният бағишлайди.

Француз тилида нашр этилган «Темур тузуклари» китобига ёзилган сўзбоши

2018 йил 8 октябрь

ХУД УДЛАРАРО АЛОЦАЛАРНИ ЖАДАЛ РИВОЖЛАНТИРИШ СТРАТЕГИК ШЕРИКЛИК ВА ИТТИФОКЧИЛИК МАКСАДЛАРИГА ТЎЛА МОСДИР

Мухтарам Владимир Владимирович!

Хурматли худудлар раҳбарлари ва вакиллари!

Қадрли форум иштирокчилари!

Россия Федерацияси Президенти, мухтарам Владимир Владимирович Путин ва Россия делегацияси аъзолари ни «Ўзбекистон Россия» биринчи худудлараро хдмкорлик форумидаги иштироки муносабати билан самимий кутлайман.

Ушбу форумнинг юқори нуфузи ва юксак даражада ташкил этилгани икки томон хдм хдмкорликдан манфаатдор экани, бу борада улкан салоҳият мавжудлигининг яна бир ёрқин тасдиғидир.

Стратегик шеригимиз ва иттифокчимиз - Россия Федерацияси билан барқарор ва ишончга асосланган муносабатларимизни юксак кадрлаймиз ва самимий хурмат қиламиз.

Бугун тўлиқ ўзаро англашув, ишонч ва очиклик муҳдғида ўтган музокараларимиз кўпқиррали хдмкорликни халқларимиз манфаати йўлида кенгайтириш ва мустаҳкамлаш борасидаги интилишимиз катъий эканини кўрсатди. Бунда биз худудлараро алоқаларга муҳим аҳамият қаратмоқдамиз.

Хурматли форум иштирокчилари!

Ушбу тадбирда сиз ишбилармонлик соҳдсидаги ҳамкорликнинг хдқиқатан ҳам амалий масалаларини, шерикликнинг аниқ лойиҳд ва дастурларини муҳ,оқама қилмоқдасиз.

Мен бундай ёндашувни чин дилдан кутлайман ва қўллаб-қувватлайман.

Худудларимиз ўртасидаги алоқалар юқори суръат ва с а мара д орли қ касб этган. Йил давомида ўзаро 40 дан ортиқ ташриф уюштирилди.

Охири ойларнинг ўзида мамлакатимизнинг барча 14 та худуди раҳ,барлари Россия Федерациясининг 26 та субъектида бўлди.

Бугунги қўшма форумда Россиянинг 18 та субъекта раҳ,бар.лари ва вакиллари иштирок этмоқда. Илгари бундай натижа бўлмаган.

Алоҳдда таъқидлашни истардимки, ўзаро ҳамкорликнинг аниқ йуналишларини айнан сизлар белгилайсиз.

Юқори технологик қўшма қорхоналар ташкил этиш, харидоргир маҳсулотлар ишлаб чиқариш ва учинчи мамлакатлар бозорларини ўзлаштириш учун кооперацияни кенгайтириш борасидаги саъй-хдракларимизни қучайтиришимиз зарур.

Самарали хдмкорлигимизга бир мечта мисол қелтираман. Булар:

- Иваново вилояти компаниялари иштирокида мамлакатимиз худудларида қўшма тўқимачилик кластери яратилгани;

- Татаристондаги шерикларимиз билан биргаликда Тошкент вилоятида кимёвий ўғитлар ҳамда Коракалпоғистонда фармацевтика препаратлари ишлаб чиқарилаётгани;

- қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етказиб беришни ташкил этишдаги кооперация ҳдмда Москва, Бошқирдистон, Оренбург ва Россиянинг бошқа субъектларидаги улгуржи-таксимот марказлари инфратузилмасидан фойдаланиш;

- мева-сабзавот етиштириш ва Москва бозорларига етказиб бериш учун Сурхондарё вилоятида замонавий агромажмуа яратилгани;

- Свердловск вилояти билан биргаликда Қдшқадарё вилоятида енгил ва оғир металл конструкциялари ишлаб чиқариш бўйича завод қурилиши.

Бундай лойиҳалар кам эмас. Энг муҳим натижа - мамлакатларимиз ҳудудлари ўртасида мустаҳдам ва узок муддатли шериклик муносабатлари ташкил топди.

Ишонтириб айтаман: бу ерда ўтирган Ўзбекистонлик ҳамкасбларингиз - ҳукумат аъзолари, вазирликлар, идоралар, ҳудудлар раҳбарлари - ушбу лойиҳаларни амалга оширишда ҳдр томонлама қўмақлашади.

Мудтарам Владимир Владимирович!

Хурматли форум иштирокчилари!

Бугун биз Россия Федерацияси билан ҳамкорликда янги, яъни, атом энергетикасини ривожлантиришдек стратегик йўналишни очмоқдамиз.

Бу ерда ҳудудлар раҳбарлари иштирокида Ўзбекистонда биринчи атом электр станциясини қуриш лойиҳасини бошлаш бўйича тантанали маросим

булиб ўтиши менга мамнуният бағишлайди. Ушбу лойиҳа янги кластерни шакллантиради, уни амалга ошириш мамлакатимизнинг саноат соҳасидаги салоҳиятини янада ривожлантириш ҳамда иқтисодиётимизнинг турли тармоқларида янги иш ўринларини яратишга хизмат қилади.

Сўзимнинг якунида шуни қайд этишни истардимки, ҳудудлараро форум мамлакатларимиз ҳудудлари ўртасидаги ишбилармонлик алоқалари ва ўзаро амалий ҳамкорлик учун самарали майдон бўлишга мўлжалланган.

Ушбу форумни ҳар йили ўтказишни таклиф қиламан.

Барча иштирокчиларга муваффақиятлар ва янги истикболли лойиҳаларни тилайман.

Эътиборингиз учун раҳмат.

*«Ўзбекистон - Россия» биринчи ҳудудлараро
Ҳамкорлик форумидаги нутқ*

*Тошкент шаҳри,
2018 йил 19 октябрь*

ЎЗБЕКИСТОН - РОССИЯ МУНОСАБАТЛАРИНИНГ ЯНГИ БОСКИЧИ

Мудтарам Владимир Владимирович!

Хурматли оммавий ахборот воситалари вакиллари!
Хонимлар ва жаноблар!

Сизни, хурматли Владимир Владимирович ва россиялик дўстларимизни Ўзбекистон заминида чин дилдан кутлайман.

Россия Федерациясида аввало жаҳон микросидаги йирик давлат арбоби Владимир Владимирович Путин томонидан донишмандларча, узокни кўзлаб амалга оширилаётган катъий сиёсат туфайли эришилаётган улкан муваффақиятлар Ўзбекистон халкига мамнуният багишлайди.

Давлатларимиз ўртасидаги дўстона алоқалар ва ҳар томонлама ҳамкорликни мустахкамлаш йўлидаги изчил шахсий саъй-ҳаракатлари учун Россия Федерацияси Президентига алоҳида миинатдорлик билдираман.

Бу ҳақда гапирганда, мамлакатимизнинг кўпмиллатли халки номидан сизга, хурматли Владимир Владимирович, Москва шаҳрида Ўзбекистоннинг Биринчи Президенти Ислом Абдуганиевич Каримовга ҳайкал ўрнатилгани ва тантанали равишда очилгани учун ташаккуримизни билдиришга ижозат бергайсиз.

Сиз билан мунтазамлик касб этган учрашув ва суҳбатларимиз Ўзбекистон - Россия ўртасидаги стратегик шериклик ва иттифокчилик муносабатлари ривожига кучли суръат бағишлади.

Мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар сифат жиҳатидан янги босқичга кўтарилди. Бугун анъанавий ишонч, очиклик ва амалий руҳда ўтган музокаралар ҳам буни яна бир бор тасдиқлади.

Биз икки томонлама ҳамкорликнинг ҳолати ва уни мустахкамлаш истикболларини мулоҳаза қилдик.

Россия Ўзбекистоннинг муҳим савдо шеригидир. Йил бошидан буён ўзаро товар айирбошлаш ҳажми 30 фоизга ошди. Жорий йилда ўзаро савдо ҳажми олти миллиард долларгача бўлиши, яқин йилларда эса ўн миллиард долларга етиши кутилмоқда.

Ўзбекистоннинг мева-сабзавот маҳсулотларини Россияга етказиш бўйича «яшил йўлак» ташкил этилгани учун Россия томонидан миннатдормиз. Бу амалиётни мамлакатимизнинг бошқа маҳсулотлари, жумладан, тўқимачилик маҳсулотларига нисбатан ҳам татбиқ этиш тўғрисида келишиб олдик.

Мамлакатимиз иктисодиётига киритилган Россия инвестициялари 8,5 миллиард доллардан ошди.

Россиянинг етакчи компаниялари ва банклари билан умумий қиймати қарийб 25 миллиард долларга тенг янги инвестиция келишувлари ва савдо шартномалари гайёрланди.

Биз мамлакатларимиз ҳудудлари ўртасидаги тугридан-тугри алоқаларни ривожлантиришдан манфаатдормиз. Ушбу ташриф доирасида биринчи

«Ўзбекистон - Россия» хуудлараро ҳамкорлик форуми - 1 ми ўтказилгани, унинг якунида кий маги 2 миллиард доллардан ортиқ; лойиҳдлар шакллантирилгани бу борада катта аҳдмиятга эга.

Бугун ҳурматли Владимир Владимирович билан биргаликда стратегик шериклигимизнинг янги лойиҳдсига - Ўзбекистонда биринчи атом электр станцияси қурилишига старт берамиз. Унинг барпо этилиши мамлакатимизнинг саноат соҳасидаги салоҳиятини ривожлантириш ҳамда иқтисодиётимизнинг турли тармоқларида янги иш ўринларини яратишга хизмат қилади.

Музокаралар мамлакатларимизнинг долзарб минтақавий ва халқаро масалаларга дойр ёндашувлари ўзаро мос ва яқин эканини тасдиқлади.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, МДХ, ШХТ ва бошқа нуфузли халқаро ва минтақавий тузилмалар доирасида ўзаро ҳамкорлик давом эттирилади.

Хавфсизлик масалалари доимо эътиборимиз марказида бўлади. Терроризм, экстремизм, айниқса, ёшлар орасида радикаллашувга қарши қурашиш бўйича саъй-ҳаракатларни мувофиқлаштириш юзасидан батафсил фикр алмашилди.

Биз ҳарбий ва ҳарбий-техник соҳалардаги ўзаро ҳамкорликни ҳам ҳар томонлама муҳофаза қилдик.

Маданий-гуманитар, аввало, илм-фан, таълим, соғлиқни сақлаш ва туризм соҳаларидаги алоқаларни ривожлантиришга устувор аҳамият қаратмоқдамиз.

Қуни кеча Тошкентда Россиянинг етакчи олий таълим муассасаларининг 80 нафар раҳбари иштироки - !

да бўлиб ўтган «Янги иқтисодиёт учун янги кадрлар» биринчи таълим форуми бу алоқаларнинг кенгайиб бораётганидан далолат беради. Ушбу форум доирасида 100 дан ортиқ келишув имзоланди.

Россия олий таълим даргоҳларида тахсил олаётган хорижлик талабалар сони бўйича Ўзбекистон МДХ, мамлакатлари орасида юқори ўринлардан бирини эгаллаётганини таъкидламоқчиман.

Ўзбекистонда сифатли таълим олиш учун жорий ўқув йилидан бошлаб Олмалик шаҳрида Москва пулат ва қўғишмалар институти филиали иш бошлади. Шунингдек, мамлакатимизда Москва давлат халқаро муносабатлар институти, ММФИ миллий тадқиқот ядро университети, Бутунроссия кинематография давлат институти, Москва энергетика институти, Россия қимё-технология университети филиалларини очишни режалаштирмоқдамиз. Бу борадаги ҳамкорлик давом эттирилади.

Илм-фан соҳасидаги ҳамкорликни ҳам фаоллаштиришга қўлишиб олдик. Жумладан, Суффа платосида юқори қувватли радиотелескоп барпо этиш лойиҳаси бунга ёрқин мисолдир. Ушбу лойиҳани амалга оширишни биз Владимир Владимирович билан бир неча ой аввал муҳофаза қилган эдик. Бугун эса тегишли «йўл харитаси» қабул қилинмоқда. Яқин келажакда Россиянинг фазо кемасида Ўзбекистон фуқароси ўқиши мумкинлигини инкор этмайман.

Халқларимизни янада яқинлаштириш мақсадида мамлакатимизда Ўзбекистон - Россия ёшларининг туртинчи форумини ўтказишга қўлишиб олдик.

Эътиборингизни барчамиз учун муҳим бўлган яна бир мавзуга кдратмокчиман. 2020 йилда Иккинчи жаҳон урушида эришилган галабанинг 75 йштлигини муносиб нийюнлаш учун мамлакатимизда махсус дастур ишлаб чиқилмокда. Унинг доирасида Тошкентда «Ғалаба» боғи мажмуасини барпо этиш режалаштирилган. Ушбу маскан фашизмга қарши курашимиз рамзи бўлади, ёш авлодни тарнхга ҳурмат, ватанпарварлик ва халқлар дўстлиги руҳида тарбиялашга хизмат қилади.

Буюк рус маданияти Ўзбекистон жамияти маънавий ҳаётининг ажралмас қисми бўлган ва шундай бўлиб қолади. Адоли, аввало, ёшларни рус адабиётининг энг сара намуналаридан кенг баҳраманд қилиш мақсадида ўзбек тилида 100 жилдлик «Рус мумтоз адабисти дурдоналари» тўпламини нашр этишни режалапггирганмиз.

Азиз дўстлар!

Россия Федерацияси Президенти, мухтарам Владимир Владимирович Путиннинг Ўзбекистонга давлат таширифи икки томонлама кенг қўламли ҳамкорликни янада ривожлантиришга қучли суръат бағишлашига ишонаман.

Эътиборингиз учун раҳмат.

*Россия Федерацияси Президенти Владимир Путиннинг
Ўзбекистонга амалга оширган давлат таширифи
доирасида ОАВ вакиллари билан учрашувдаги нутқи*

2018 йил 19-21 октябрь

РОССИЯ - ВАҚ! ВА ХАЁТ СИНОВИДАН ЎТГАН УЗОҚ МУДДАТЛИ СТРАТЕГИК ШЕРИК ВА ИТТИФОҚЧИ

Ҳурматли Владимир Владимирович!

Азиз дўстлар!

Россия Федерацияси Президенти – ҳурматли Владимир Владимирович Путин ва Россиянинг нуфузли делегациясини меҳмондўст ўзбек диёрида қутлаш менга юксак мамнуният бағишлайди.

Россия бизнинг ишончли, вақ ва ҳдёт синовида ўтган узоқ муддатли стратегик шершимиз ва иттифоқчимиз.

Биз мамлакатларимиз ўртасидаги мустаҳкам ва ишончли муносабатларни юксак кадрлаймиз.

Бугунги музоқараларимиз кугциррали ҳамкорликни кенгайтиришга бўлган ўзаро интилишимизни яна бир қарра намоён этиб, минтақавий ва халқаро кун тартибидаги масалаларда қараш ва ёндашувларимиз ўзаро яқин эканини тасдиқлади.

Ҳурматли Владимир Владимирович, сизнинг Ўзбекистон ва Россия ўртасидаги анъанавий дўстона алоқаларни мустаҳкамлашга қўшаётган бебаҳо ҳиссангизни алоҳида қайд этишни истардим. Сизнинг қар томонлама қўмагингиз икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорликни си қат жихатдан янги босқичга қўтариш им қонини берди.

Москвада Биринчи Президентимиз Ислом Абдуганиевич Каримов дай кал и тантанали равишда очилгани учун сизга алоҳида миннатдорлик изхор этаман.

Шуни алоҳида кайд этмокчиман: биз дунёдаги йирик мамлакат сифатида Россиянинг юксак нуфузи ва роли, шунингдек, сиз, хурматли Владимир Владимирович томонингиздан амалга оширилаётган чуқур ўйланган ислохдгларни юксак кадрлаймиз.

«Бугунги кунда бутун дунё ўтиш даврини бошидан кечирмокда, бундай шароитда ўзгаришларга тайёр ва кодир, ҳаракатдан тўхтамаётган ва олга интилаётган раҳбаргина пешкадам бўла олади», деб хдк гапни айтдингиз.

Сиз, хурматли Владимир Владимирович дунё микёсидаги етук сиёсатчисиз.

Хурматли дўстлар!

Ўзбекистон ва Россия ўртасидаги муносабатлар чуқур тарихий илдизга эга.

XV асрдаёк буюк ўзбек шоири ва мутафаккири Алишер Навоий «Искандар девори» деб номланган достонида ёвуз кучларга карши курашда рус жангчилари кўрсатган жасурлик ва қахрамонликни фахр билан тилга олади.

Ўзбек халки 1941 йил киш фаслида камалда колган Ленинградда, ҳдводан бомбалар ёгилиб турганига карамасдан, рус олимлари, шоир ва ёзувчилари Давлат Эрмитажида Алишер Навоий таваллудининг 500 йиллигини тантанали равишда нишонлаганини доимо миннатдорлик туйғуси билан ёдга олади.

Хозирги кунда бизнинг кинематографларимиз гуманизмнинг юксак идеалларига садокатнинг ёркин намунаси бўлган ушбу воқеага бағишланган бадий фильмни сураатга олиш устида ишламокда.

Ўзбек халки кўпмиллатли, бағри кенг ва самимий Россия халкига ҳдмиша чексиз хурмат билан қарайди, огир дамларда уни қўллаб-қувватлайди, ютуқларидан Қувонади.

Шу дамларда буюк рус ёзувчиси Лев Толстойнинг ушбу ҳикмати сўзлари ёдга тушади: **«Чинакам дўст бўлиш учун ўзаро ишонч ҳукмрон бўлиши керак».**

Россия тимсолида биз айнан шундай садокатли дўст ва ҳамкорни кўрамыз. Бугунги ташриф эса бунга яна бир ёркин далилдир.

Эътиборингиз учун раҳмат.

*Россия Федерацияси Президенти
Владимир Путиннинг Ўзбекистонга
дават таширфи доирасида
уюштирилган қабул маросимидаги нути*

2018 йил 19-21 октябрь

КЎҒЦИРРАЛИ ХАМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ УФЦЛАРИ

Бош вазир Жаноби Олийлари, мухтарам Нарендра Моди!

Гужарат штати губернатори, дурматли Пракаш Коли жаноблари!

Гужарат ипати қапа вазири, хурматли Виджай Рупани жаноблари!

Хурматли делегациялар раҳбарлари!

Хонимлар ва жаноблар!

Аввало, «Жўшқин Гужарат» саммитига таклиф этганингиз хдмда делегациямизга кўрсатилаётган катта эътибор ва меҳмондўстлик учун Бош вазир Жаноби Олийларига ҳамда Гужарат дукуматига самимий миннатдорлик билдираман.

Бетакрор Гужарат ўзининг қадимий тарихи ва ноёб маданияти билан нафакат Хиндистонда, балки бутун жаҳонда машҳур эканини яхши биламиз. У асрлар давомида савдо ва тадбиркорликда етакчи ҳудуд бўлиб келган. Бугун эса замонавий Хиндистоннинг бизнес руҳни намоён этмоқда.

Бу юртда Махдтма Ганди, Сардор Пател каби Хиндистон давлатининг асосчилари бўлмиш буюк зотлар таваллуд тоиган. Бу замин менинг дўстим - Бош вазир Нарендра Модининг ватани ҳамдир.

Жаноб Бош вазир, Сизнинг Гужарат мисолида бутун Хиндистонни модернизация, инновация ва барқарор тараққиётнинг глобал марказига айлантиришга қаратилган ҳаракатларингиз ўз натижаларини бермоқда. Мен Гужаратга келиб, бунга яна бир бор амин бўлдим.

Хурматли саммит иштирокчилари!

Хиндистон билан узок муддатли стратегик шерикликни мустаҳкамлаш - Ўзбекистон ташкисиёсатининг устувор йўли шарикидан биридир.

Ўтган йили Моди Жаноби Олийлари билан бўлган самарали учрашувларимиз кўпқиррали муносабатларимиз ривожига улкан туртки берди.

Ўзаро ҳамкорлигимизни кенгайтириш учун қуйидаги масалаларга алоҳида тўхталиб ўтмоқчиман.

Биринчидан, эрам издан аввалги ШИ мингйилликда хинд заминини Марказий Осиё билан Буюк Хиндистон йўл қорлагани яхши маълум.

Бугун ҳам Марказий ва Жанубий Осиё бозорлари ўртасидаги ишончли савдо ва транспорт коммуникацияларини яратиш ҳд қачонгидан долзарб аҳамиятга эгадир.

Биз Транс-афгон темир йўли лойиҳасини муҳ,оқама қилмоқдамиз. Истикболда бу йўл Жанубий Осиёга, жумладан, Чоҳбаҳор порти орқали Хиндистонга чиқиш имконини беради.

Иккинчидан, биз етакчи хинд компанияларининг илғор технологиялари ва инновацияларини кенг жалб этишдан манфаатдормиз.

Телекоммуникация, информацион технологиялар, дастурий таъминот, кишлок, хўжалиги, кайта тикланадиган энергия хдмда ушбу сохалар учун юкори малакали мутахассислар тайёрлаш бўйича кўшма лойихдларни амалга оширишни таклиф этамиз. Шу мақсадда Тошкент шаҳрида кўшма технопарк ташкил этиш бўйича амалий ишларни бошладик.

Учинчидан, биз мамлакатимизга Хиндистондан сармояларни жалб этиш учун хднд компанияларига энг кулай шароит ва кенг имтиёзларни яратиб берамиз.

Биз аввало, кимё саноати, энергетика, фармацевтика, тўкимачилик, чарм-пойабзал, туризм сохдларидаги истикболли лойихаларни амалга оширишдан манфаатдормиз. Андижон вилоятида биринчи ўзбек-хднд эркин фармацевтика зонаси яратилиши бу борадаги шерикликнинг ёркин мисолидир.

Тўртинчидан, Гужарат икки томонлама дамкорликни кучайтиришда мухдм роль ўйнашига ишончим комил.

Гужаратнинг улкан иктисодий салохдяти ва Андижон вилояги билан шериклик алокаларидан келиб чикиб, шод Бобур Мирзо тугилган ва улуг Акбаршод аждодларининг ватани бўлмиш Андижонда Ўзбекистон - Хиндистон минтакалари бизнес-форумини шу йили ўтказишни таклиф киламиз.

Бешинчидан, маданият, илм-фан, таълим, тиббиёт сохдларида алокаларни янада ривожлантиришга алохдда эътибор берамиз.

2020 йилда Хдндистонда Ўзбекистон маданияти йилини ҳамда Ўзбекистонда Хиндистон маданияти йилини ўтказишни таклиф этамиз.

Хар икки давлатда ахдпининг катта кисми ёшлар эканини инобатга олган ҳолда, жорий йилда юртимизда Ўзбек ва хднд ёшлари фестивалини ўтказишни режалаштирмакдамиз. Хеч шубҳасиз, бу келажақдаги муносабатларимиз учун энг катта инвестиция бўлади.

Мухтарам саммит иштирокчилари!

Хурматли дўстим, Моди Жаноби Олийлари, Сизни ва буюк хинд хал кин и якинлашиб келаётган миллий байрам - Республика куни билан самимий табриклайман.

Ушбу фурсатдан фойдаланиб, барчангизни саммит доирасида ташкил этилган Ўзбекистон кўрғазмасига таклиф киламан. Сизлар бу ерда мамлакатимизнинг саноат, инвестиция ва сайёхдик салохияти, бой тарихимиз ва маданиятимиз билан якиндан танишиш имконига эга бўласиз.

Сузимнинг якунида саммитнинг барча иштирокчиларига катта муваффакият тилайман.

Эътиборингиз учун раҳмат.

*^(индистон Республикасида бўлиб ўтган
«Жушцин Гужарат -2019»*

*IX халқаро инвестиция саммитида
сўзланган нутқ*

2019 йил 18 январь

ГЁТЕ ДА ХОС И ГА ЮКСАК ЭХТИРОМ

Бугунги кунда Ўзбекистонда буюк немис шоири ва мутафаккири, машхур давлат ва жамоат арбоби Йоханн Вольфганг Гёте номини билмайдиган, унинг гўзал асарларини севиб мутолаа килмайдиган китобхонни топиш кийин.

Янги давр немис адабиётининг асосчиси Й.В.Гёте-нинг ноёб мероси умумбашарий маданият ривожига бекиёс хисеа кўшган Гомер ва Данте, Сервантес ва Бальзак, Шекспир ва Толстой, Хофиз Шерозий ва Алишер Навоий каби дах.о санъаткорларнинг ўлмас асарлари каторида халкимиз маънавий хазинасидан муносиб ва мустахкам ўрин эгаллаган.

Тарихга назар ташласак, юртимизда немис адабиёти билан илк бор ганишув айнан Гёте шеърларининг таржимаси билан бошланганига, яъни, 1913 йилда «Ой и на» журнал и да немис халк эртаклари билан бирга шоир ижодидан намуналар эълон килинганига гувоҳ, бўламиз.

Бир аердан зиёд вақт давомида Гёте асарлари атокли сўз санъаткорларимиз томонидан она тилимизга катта меҳр ва хурмат билан таржима килиниб, китобхонларимиз из бу улкан ва бебаҳо меросдан баҳраманд бўлиб келмоқдалар.

Улуг адибнинг «Фауст» трагедияси, «Ёш Вертернинг изтироблари» романи, «Гарбу Шарк девон и», кўплаб шеърлари, мактуб ва сухбатлари, унинг ҳдети ва ижоди дақидаги китоблар етакчи нашриётларимиз

томонидан ўзбек тилида мунтазам равишда йирик ададларда чоп :тиб келинмоқда.

Шоир серкирра ижодий фаолиятининг гултожи бўлган «Фауст» трагедияси ҳақли равишда нафакат немис, балки жаҳон адабиётининг ҳам шох асарларидан бири саналади.

Гёте ижодига хос теран фалсафий рух, билан йўғрилган, барча замонларнинг ижтимоий муаммолари, умумбашарий гоҳлар, олам ва одамдаги комиллик орзуси акс этган бу нодир ас ар ҳар бир фикрлайдиган инсон ни мушоҳада қилшша, эй улик ва ёвузлик МОХ.ИЯТИИИ геран англаин а даъват эгади. Бу дунёда ҳаёт бор экан, адолат, меҳр~муҳаббат, мардлик ва олижаноблик одамзодга ёр экан, эзгулик ёвузлик устидан албатта галаба қозонишига ишонч бағишлайди.

Бизга маълумки, 1-арб адабиётида ўрта аерлардан бўён доктор Фауст тимсоли га бағишлаб ўнлаб бадиий ва фалсафий асарлар яратилган бўлса-да, уларнинг ҳеч бирида бу образ Гёте тал кин и дек оламшумул моҳдят қасб эта олмаган ва бу даражада шухрат қозонмаган.

А за л дан фалсафий тафаккурга мойил, маънавий фазилатларни юксак бадолайдиган ўзбек халқи учун «Фауст» трагедияси бениҳоя қадрлидир. Бу дурдона асар ўтган аернинг 70-йиллари бошида Ўзбекистон халқ шоири Эркин Воҳидов таржимасида ўзбекона оҳангда жаранглаб, адабиёт муҳлислари қалбидан чуқур жой олган эди. «Фауст» кейинчалик олмоншунос олим Пошали Усмон томонидан аслиятдан она тилимизга қайта таржима килингани ҳам ўзбек зиё-

лилари ва китобхонларининг Гёте дадосига бўлган улкан кизиқиш ва эътиборидан далолат беради.

Ўз навбатида, Гёте Шарк мамлакатлари тарихи, маданияти ва адабиётини юксак хурмат ва ихлос билан ўргангани, «Гарбу Шарк девони»да «булбул», «дур», «муганний», «муфти», «фатво», «тилсим», «мирзо», «дарвеш» каби сўзларни аслиятда қўллагани алодида эътиборга лойикдир.

Бугунги кунда кўплаб буюк аллома ва адибларни вояга етказиб, жадон адабиёти ва маданияти ривожига унутилмас дисса қўшган ўзбек ва немис халклари ўртасидаги ўзаро дўстлик ва дамкорлик ришталари турли сода ва йўналишларда тобора мустадамланиб бораётгани бизни мамнун этади.

Ўзбекистонда ах ил ва дамжидат яшаб келаётган 130 дан зиёд миллат ва элат вакиллари қаторида 4 мингдан ортиқ немис миллатига мансуб юртдошларимиз дам Ватанимиз тараккиётига мудим дисса қўшиб келаётгани, уларнинг муносиб вакиллари давлатимизнинг юксак мукофотларига сазовор бўлгани билан барчамиз фахрланамиз.

Мен ўрта мактабда ўқиган кезларимни хотирлар эканман, тақдир тақозоси билан Жиззах вилоятининг олис Зомин туманига келиб қолган, мен билан бирга таълим олган немис синфдошларимни, уларнинг тиришқоклиги, билимга чанқоклиги, тартиб-интизоми ва жамоат ишларида фаоллишга доимо давас ва дурмат билан қараганимни яхши эслайман. Ана шу дўстларим билан самимий муносабатларимиз дозир дам давом этмокда. Уларнинг қалбидаги олижаноб дусусият ва фазилатларнинг қамол топишида немис

миллий адабиёти, хусусан, Гёте асарлари хал қилувчи роль ўйнаганига ишонаман.

Юртимизда яшовчи немисларнинг этник ўзи га ҳослиги, анъана ва урф-одатларини ривожлантириш ва сақлаб қолиш мақсадида 1992 йилдан буён Республика немис миллий маданий маркази фаолият олиб бормокда.

Таъкидлаш жоизки, айна пайтда Ўзбекистондаги 1600 дан зиёд мактабда немис тили хорижий тил сифатида ўқитилмокда. Уларга 3 мингдан ортиқ юкори малакали педагоглар сабо к бермокда.

Бизнинг халкимизда «Адабий дўстлик» абадий дўстлик» деган қимматли нақл бор. Халқларимиз ўртасида қадимдан мавжуд бўлган дўстлик анъаналарини янада мустадамлашда маданий-гуманитар, хусусан, адабий алоқаларнинг ўрни ва адабияти бекиёс эканини барчамиз яхши англаймиз ва бу йўналишдаги амалий ишларимизни бундан буён дам изчил давом эттирамиз.

Немис халқининг буюқ фарзанди Йоханн Вольфганг Гётега, дўст Германия халқига юксак дурмат-этиромимиз рамзи сифатида чоп этилаётган «Фауст» асарининг ўзбек тилидаги ушбу янги нашри мамлакатимиз адабиёт ихлосмандларининг нафакат китоб жавонидан, балки қалби ва юрагидан муносиб жой эгаллайди, деб ишонаман.

Буюқ немис шоири И.В.Гётенинг «Фауст» китоби таржимасининг янги нашри га сўзбоши

2019 йил 20 январь

ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЯТИНИНГ ЯНГИ КИРРАЛАРИ ДУНЁ ЭЪТИБОРИДА

Ўзбекистон халкининг бснихоя бой ва ранг-баранг маданияти исча минг йиллар давомида ёркин тарихий воқеалар силсиласида, ўлкамизнинг бетакрор табиати ва турли маданиятларнинг бир-бирига илхомбахш таъсири натижасида шаклланиб, равнак топиб келмокда.

Буюк и па кўли чоррахдеида жойлашган бугунги Ўзбекистон :ч> лудила турли даврларда ўзи га хос цивилизациялар вужудга келган. Ушбу ўлка фан ва маданият маркази сифатида бутун дунёга донг таратган, бу ерда хдйратомуз гўзалликка эга шахдрлар барпо этилган, буюк шоирлар ва алломалар яшаб ижод килган. Буюк илмий кашфиётлар, адабиёт ва санъат, халк огзаки ижодининг ўлмас обидалари шу масканда яратилган. Бу ноёб миллий, гарихий-маданий мерос, хакли равишда бугун инсоният хазинаси бўлиб, айна пайтда халкимизнинг жахон цивилизациясига кўшган улкан х,иссасидан далолат беради.

Ана шу масканга мансуб археологик топилмалар, ноёб кўлёмалар, нафис миниатюралар халк хунармандчилигининг ижод намуналари нафакат Ўзбекистон, балки бошка мамлакатларнинг хдм музей фондларида сакланмокда.

Мен мамнуният билан эътиборингизга хавола этаётган «Германия Федерат ив Республикаси туўламлари»

китоб-альбоми Германия музейлари ва шахей коллекцияларда сакланаётган мана шундай дурдоналар хакида хикоя килади.

Ўзбекистонда нашр килинган, икки мамлакатнинг санъатшунос олимлари ва тарихчилари, фоторассомлари ва жур нал и стл ар ин и н г машаккатли меҳ,нати эвазига дунёга келган бу ажойиб китоб халкларимизнинг ўзаро хурмат-эҳтироми, мустахкам дўстлиги, бир-бирининг тарихи ва маданияти га бўлган самимий кизиқишининг амалий ифодасидир.

Нафис безаклар билан сайкалланган мазкур нашр Германия давлат кутубхонасида, Берлиндаги Ислон санъати ва этнология музейларда, Штутгарт, Гамбург, Лейпциг, Дрезден, Хернхут ва Любек музейларида, Манфред Бумиллер шахей коллекциясида авайлаб сакланаётган серкирра маданий меросимизнинг бир кисми хакида, шунингдек, ўзбек халки ниш меъморчилиги ва санъати, адабиёти, бадий хунармандчилик анъаналарининг ривожланигн тарихи хакида хар томонлама маълумот беради.

Ушбу фундамен'гал асар халкимизнинг маданияти ва менталитета, дунёкараши ва маънавиятининг мустахкам асоси бўлган унинг миллий маданий мероси туғрисидаги тасаввурларни шакллантиришга ёрдам беради.

Мен Ўзбекистоннинг шарафли ўтмиши ва бетакрор маданиятининг янги кирраларини жахонга намоён этувчи бу бебахо экспонатларни кўзкорачигидай асраб, уларни илмий жихатдан ўрганиб келаётган германиялик олимларга самимий миннатдорлигимни изхор этаман.

Ўйлайманки, китоб-альбом нафакат тарихчи ва шаркшунослар, аввало ёшлар, кадим Шарк; цивилизациясининг бешиклари, ўзбек давлатчилиги тарихи билан кизикадиган барча кишилар учун фойдадан холи бўлмайди.

Ушбу китоб-альбом ўз кўламига кўра бекиёс бўлган халқ;аро лойих,а доирасида тайёрланаётган «Ўзбекистоннинг маданий мероси жаҳон тўттамларида» туркумининг бир қисми ҳисобланади.

Шуни мамнуният билан қайд этишни истардимки, бундай илмий-маърифий лойиҳаларни амалга ошириш Ўзбекистон ва Германия хдмкорлигининг муҳим йўналишларидан бирига айланмоқда.

Ўзбекистонда икки мамлакат ўртасидаги муносабатларни мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга катта эътибор қаратилмоқда. Бугунги кунда давлатларимиз ўртасида конструктив сиёсий мулоқот йўл га қўйилган, иқтисодий ҳамкорлик тобора кенгайиб бормоқда.

Ўзаро муносабатларда маданий-гуманитар алоқалар алоҳида ўр^{ин} тутди. Бундан 25 йил муқаддам Германия ва Ўзбекистон ўртасида маданий ҳамкорлик тўғрисидаги ҳукуматлараро битим имзоланган эди. Немис ва ўзбек диёрида ўтказилаётган гадбирларда икки мамлакатнинг ижодий жамоалари, маданият ва санъат арбоблари фаол иштирок этмоқда. Жумладан, германиялик санъаткорлар қадимий ва навқирон Самарқанд шаҳрида ўткази^а келинаётган «Шарк тароналари» халқаро мусика фестивалида мунтазам катнашиб келмоқдалар. Жорий йилда улар

Ўзбекистонда илк бор ўтказилган Халқаро мақом санъати анжуманида ҳам муносиб иштирок этишди.

Мамлакатимизда немис шоир ва ёзувчиларининг асарларига ҳар доим кизикиш катта бўлиб келган. 1913 йилдаёқ машҳур «Ойина» журналида ўзбек тилида немис халқ эртаклари, Йоханн Вольфганг Гёте, Генрих Гейне сингари буюк немис шоирларининг асарлари чоп этилган эди. Бугун Республикамизда Фридрих Шиллер, Эрих Мария Ремарк, Герман Гессе, Стефан Цвейг, Эрих Кестнер, Генрих Манн, ака-ука Грим мл ар сингари буюк сўз усталарининг асарлари ўзбек тилига ўгирилиб, қайта-қайта нашр этилмоқда.

Маданият соҳасидаги ҳамкорлик серқирра, унинг салоҳияти чексиз. Ишончим қомилки, эътиборингизга ҳавола этилаётган ушбу китоб-альбом давлатларимиз ўртасидаги муносабатларни, маданиятлараро мулоқотни мустаҳкамлашга, мамлакатларимиз ва халқларимизни янада яқинлаштириш га хизмат қилади.

*«Ўзбекистоннинг маданий мероси
жиҳон тўттамларида» туркумининг
«Германия Федератив Республикаси тўттамлари»
китоб-альбомига сўзбоши*

2019 йил 20 январь

ЎЗБЕКИСТОН ВА ГЕРМАНИЯ ЎРТАСИДА ХАМКОРЛИКНИ МУСТАХКАМЛАШ УЧУН БАРЧА ИМКОНИЯТЛАР МАВЖУД

Мухтарам Федерал канцлер хоним!

Хурматли оммавий ахборот воситалари вакиллари!
Хонимлар ва жаноблар!

Германия Хукумати ва шахсан сшга, Федерал канцлер хоним, мамлакатингизг"а ташриф билан келиш таклифи ҳамда курсатилган самимий меҳмондўстлик учун чуқур миннатдорлик билдиришга ижозат бергайсиз.

Сўзимнинг а в вал и да барчангизни жорий йил май ойида нишонланадиган Германия Федератив Республикаси ташкил тонганини 70 йиллиги билан самимий муборакбод этмоқчиман.

Германия Ўзбекистоннинг узок муддатли ва ишончли шериги эканини алоҳида кайд этиш жоиз.

Муносабатларимизни сифат жихатидан янги боскичга олиб чиқиш, уларга хакикий шериклик руҳи багишлаш борасидаги бизнинг ингилишимиз катъийдир.

Бугун делегациямиз германиялик шериклар билан сиёсат ва хавфсизлик, савдо, технология ва инновациялар, инвестициялар, таълим ва маданият соҳдларидаги ҳамкорликнинг ҳолати ва истикболларини атрофлича муҳокама қилишни режалаштирган.

Шу муносабат билан қуйидагиларни алоҳида а ёқидлашни истардим.

Биринчидан, мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар очи клик, ўзаро ишонч ва юксак даражадаги ҳурматга асослангани билан ажралиб туради. Биз буни юксак кадрлаймиз.

Алоҳида кайд этаман: Ўзбекистондаги катъий ислохотлар ҳамкорлигимизни мустахкамлаш учун янги имкониятлар очмоқда ва қулай шароитлар яратмоқда.

Иккинчидан, биз Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти на бошқа халқаро тузилмалар доирасида янада якин ҳамкорлик қилиш тарафдоримиз.

Муносабатларимизни Германия ташаббуси билан ишлаб чиқилаётган Европа Иттифокининг Марказий Осиё бўйича янги стратегияси доирасида хдм м у стаҳдамл а ш н и яти дам и з.

Учинчидан, биз замонавий хавф-хатар ва таҳдидларга қарши қурашда ўзаро ҳамкорликни қучайтиришни режалаштирганмиз.

Афғонистонда тинчлик жараёни тез фурсатда бошлаш бу борада! и муҳим масаладир.

Афғонистон иқтисодиётини қайта тиклашда, ушбу мамлакатда йирик инфрагузилмавий ва ижтимоий лойиҳаларни амалга оширишда фаол ҳамкорлик қилишимизга умид қиламиз.

Туртинчидан, биз инсон ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш соҳасида амалий руҳдаги мулоқотни ривожлантиришга тайёрмиз.

Асосий мақсадимиз Ўзбекистонда давлат бошқаруви тизими шаффофлигига эришиш ва коррупцияга бутунлай бардам беришдан иборат.

Бешинчидан, биз Германия билан инвестициявий ва технологик ҳамкорликни губдан кенгайтиришга интиламиз.

Ўтган йили ўзаро товар айирбошлаш ҳамми 700 миллион еври, Германия компаниялари томонидан мамлакатимиз иқтисодиётига киритилган инвестициялар ҳамми эса қарийб 1 миллиард еври ташкил этди. Ушбу қўрсаткичларни янада ошириш учун барча имкониятлар мавжуд.

Ташриф арафасида Берлинда ташкил этилган бизнес-форум муваффақиятли ўтди. Умумий қиймати 8 миллиард евродан зиёд янги лойидаларни амалга ошириш юзасидан қилишувларга эришилди.

Бундан ташқари, Германиянинг етакчи компания ва банкларининг мамлакатларимиздаги лойидаларини шахсан қўллаб-қувватлаш учун эртага Мюнхенда уларнинг раҳбарлари билан учрашув ўтказаман.

Ишбилармонлик ва маданий алоқаларни, сайёҳлик соҳасидаги ҳамкорликни фаоллаштириш мақсадида жорий йилдан бошлаб биз Германия фуқаролари учун визасиз тартибни жорий этдик.

Мамлакатларимиз ўзаро янада яқин бўлишини чин дилдан истаيمان.

Бугунги кунда Ўзбекистонда 400 мингдан ортиқ мактаб ўқувчилари ва талабалар немис тилини ўрганмоқда.

Германиянинг илғор таълим усуллари жорий этган ҳолда, немис тилини чуқурлаштириб ўқитиш

бўйича ихтисослаштирилган мактаблар тармогини кенгайтиришда биз Германиянинг қўмағига таянамиз. Шунингдек, Германиянинг олий ва касбий таълим соҳасидаги етакчи олий таълим муассасалари билан яқин ҳамкорликни йўлга қўйиш ниятидамиз.

Мудтарам Федерал канцлер хоним!

Хонимлар ва жаноблар!

Музокараларимиз муваффақиятли ўтиб, икки томонлама муносабатларни тубдан янги даражага олиб чиқишга хизмат қилиши, уларни аниқ амалий мазмун билан бойитишига ишонаман.

Мамлакатларимиз ўртасидаги шерикликни ривожлантиришга қаратаётган катта эътибори ва шахсий диссаси учун Федерал канцлер хонимга чуқур миннатдорлик билдирмоқчиман.

Ўзал мамлакатингиз ва бутун Германиянинг дўст халқига энг эзгу тилакларимни қабул этгайсиз.

Эътиборингиз учун раҳмат.

*Германия Федератив Республикасига
расмий ташиф доирасидаги
брифингда сўзланган нути*

*Берлин шаҳт,
2019 йил 21-23 январь*

КОЗОГИСТОН - ЯКИН КУШНИМИЗ, ИШОНЧЛИ ХДМКОРИМИЗ ВА КАЛИН ШЕРИГИМИЗ

Хурматли Косим-Жўмарт Кемелевич!

Хонимлар ва жаноблар!

Ассалому алайкум, азиз медмоштар!

Сиз, азизларни мсдмондўст Ўзбекистон заминида яна бир бор кутлаймиз.

Бугун Ўзбекистон халки номидан биродар Козогистон Республикаси Президенти Косим-Жўмарт Кемелевич Токаевни мамлакатимизга илк бор давлат ташрифи муносабати билан чуқур мамнуният издор этишга рухсат бергайсиз.

Хурматли Косим-Жўмарт Кемелевич!

Азиз дўстлар!

Хонимлар ва жаноблар!

Бугун сизларни Ўзбекистонда Козогистон йилининг тантанали очилиш маросимида кутлашдан мамнунман.

Козогистон Республикасининг Биринчи Президенти, Элбоши, огам, мудтарам Нурсултон Абишевич Назарбоевнинг 2017 йил сентябрь ойида мамлакатимизга давлат ташрифи чоғида биз ўтган йили Козогистонда Ўзбекистон йилини, бу йил эса юртимизда Козогистон йилики ўтказишга келишиб олган эдик.

Фурсатдан фойдаланиб, кўпмиллатли Ўзбекистон халки номидан Нурсултон Абишевичга мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик, яхши кўшничилик ва шерик-

лик муносабатларини мустадамлашга кўшган бекиёс диссаси, шунингдек, мамлакатингизда ўтказилган ажойиб, ёркин ва унутилмас Ўзбекистон йили тадбирлари учун самимий миннатдорлик издор килмоқчиман.

Бугун мудтарам Крсим-Жўмарт Кемелевич билан биргаликда Ўзбекистонда Козогистон йилининг очилиши мамлакатларимиз ўртасида стратегик шериклик муносабаглари жадал ривожланиб, ўзаро ишонч ва кўллаб-куватлаш, биродарлик ришталари узвий мустадамланиб бораётгаидан далолатдир.

Бу мудим вокелик, шунингдек, халкларимиз ўртасидаги азалий ва самимий дўстлик, маданий ва маънавий якдиллик рамзидир.

Козогистоннинг Абай Кўнонбоев, Мухтор Авезов, Ахмет Байтурсунов, Илёс Есенберлин, Ўлжас Сулаймонов ва бошқа кўплаб атокли маданият намояндалари тинчлик ва эзгуликни асраш, халкларимизга хос юксак инсоний фазилатларни тараннум этган.

Ўзининг жўшкин асарлари билан улар ушбу эзгу кадриятларни дозирги авлодга етказиш, мамлакатларимиз, халкларимиз ўртасидаги анъанавий дўстлик ва яхши кўшничилик муносабатларини кенгайтиришга улкан дисса кўшган.

Шу муносабат билан мен дамкорлигимиз келажагига катта неқбинлик билан карамоқдаман ва Ўзбекистондаги Козогистон йили тадбирлари ушбу кўп асрлик алоқаларни янада мустадамлашига ишончим комил.

Бугунги кунда Козогистон бутун дунёга давлат ва жамият курилишининг барча содаларида, жумладан,

замонавий ракобатбардош иктисодиётни ривожлантириш, ах, оли турмуш даражаси ва сифатини изчил ошириш бўйича эришилган салмоқди муваффакиятларини намоён қилаётганини катта мамнуният билан таъкидламоқчиман.

Ишончим комилки, мамлакатимизда Козогистон йили тадбирлари нафакат ушбу йўналишдаги ишлар натижаларини намоёни қилиш имконини беради, балки мамлакатларимиз санъати, илм-фани, таълими, бизнеси вакиллари ўртасида ўзаро манфаатли алоқаларни кенгайтириш, билим ва ютуқларни алмашиш учун янги уфқлар очиқ беради.

Буларнинг барчаси маданиятларни бойитиш, халқларимизни янада яқинлаштиришга хизмат қилиши шубҳасиз.

Юртимизда яқинда ўтказилган Халқаро бахшичилик санъати фестивалида козогистонлик Улжан Байбусинова Гран-прига сазовор бўлгани хдм қувонарли х, ол.

Барча козогистонлик дўстларимизни самимий кутлайман!

Азиз дўстлар!

Ўйлайманки, Ўзбекистонда Қозогистон йили қардош мамлакат санъат усталарининг катта концерт дастури - кўпмиллатли Қозогистоннинг ёрқин ва серкирра намоёни билан бошланишида рамзий маъно мужассам.

Дархдиқат, шеърят, мусика ва кўшиқ халқларнинг энг пок ва гўзал орзу-умидлари, эзгу интилишларини ифода этади.

Шу муносабат билан козогистонлик дўстларимиз, барча иштирокчиларга ушбу байрам концертини таш-

қил қилганликлари учун самимий миннатдорлик изх, ор қилмоқчиман.

Хурматли дўстлар!

Қозоқ халқ мақолида айтилганидек: **«Туысы жакын - жакын емес, қунысы жакын - жакын».**

Биз қардош козогистон билан йул га қўйилган
I дўстлик ва яхши қўшнчилик ришталарини қадрлаймиз ва энг яқин қўшнимиз билан мулоқот амда қўқ қиррали хдмқорликни мустах, қамлашга интиламиз.

Биз бир-биримизга хдмиша елкадош бўлиб қелганмиз, хавф-хатарларга қарши биргалиқда қурашганмиз, бугун эса умумий ёрқин қелажагимизни ам бирга қурмоқдамиз.

Ўйлайманки, улуг бобоқалонларимиз Алишер Навоий ва Абай Қўнонбоевларнинг муқаддас руҳи бизни бу йўлда қўллаб-қувватлайди.

Биз халқларимиз, қарзандларимиз ва нақираларимиз тинчлиги ва қаровонлиги йўлида қўлимиздан қелган барча ишларни қиламиз!

Хурматли Қрсим-Жўмарт Қемелевич!

Мухтарам козогистонлик дўстлар!

Бугунги қун ўзбек-қозоқ муносабатларида янги, тарихий сана сифатида халқларимиз ўртасидаги қардошлиқ алоқаларини ривожлантириш учун мустахдам қамин яратади, деб ишонаман.

Яна бир бор Ўзбекистонга хуш қелибсиз!

Эътиборингиз учун рахмат!

*Ўзбекистонда козогистон йилининг
тантанали очилиш маросимидаги нути
Тошқент шаҳри,
2019 йил 15 апрель*

СТРАТЕГИК ШЕРИКЛИК ВА УЗОК МУДДАТЛИ МАКСАДЛАР МУШТАРАКЛИГИ

Мухтарам Косим-Жўмарт Кемелевич!

Хурматли оммавий ахборот воситалари вакиллари!
Хонимлар ва жаноблар!

Сизлар ва барча козогистонлик дуетларимизни
меҳмондўст ва саховатли ўзбек диёрида кутлайман.

Сизни, мухтарам Косим-Жўмарт Кемелевич, Козогистон Республикаси Президент лавозимига киришганингиз билан яна бир бор самимий табриклашга ижозат бергайсиз.

Козогистон халки фаровонлиги ва гуллаб-яшнаши йўлидаги фаолиятингизда Сизга улкан зафарлар тилайман.

Фурсатдан фойдаланиб, кўпмиллатли Ўзбекистон халки номидан козок халқини илқ атокли ўқлони, Козогистон Республикаси Биринчи Президенти, Элбоши, оғам, мухтарам Нурсултон Абишевич Назарбоевга ўзбек-козок муносабатларини мустахкамлаш ва кўпқиррали ҳамкорликни кенгайтиришга қўшган улкан, бебаҳр хиссаси учун чуқур миннатдорлик изҳор этишга руҳеат этгайсиз.

Козогистоннинг барча салмоқли ютуқлар и бевосита шу инсоннинг ном и билан боғлиқ: давлатчиликни мустахдамлаш, қучли фуқаролик жамияти барпо этиш, замонавий ва рақобатдош иқтисодиётни шаклланти-

риш, мамлакатнинг халқаро микёсда ортиб бораётган обрў-эътибори шулар жумласидандир.

Козогистон Республикаси Президенти, мухтарам Косим-Жўмарт Тоқае внинг илқ давлат ташрифи Ўзбекистонга амалга оширилаётганини биз юксак баҳдпаймиз.

Бунда биз Козогистоннинг мамлакатимиз билан стратегик шерикликни янада чуқурлаштиришга қаратилган йўлининг давомийлигининг яққол ифодасини кўрамыз.

Бу икки томон ниш хдм бутун минтакада тинчлик, барқарорлик ва изчил тараккиётни мустахкамлашга бўлган интилишининг тасдиғидир.

Оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирокида яна бир бор Козогистон билан ҳар томонлама дўстона алоқаларни ривожлантириш Ўзбекистон ташки сиёсатининг устувор йўналишларидан бири эканини таъкидлаб ўтмоқчиман.

Мухтарам Косим-Жўмарт Тоқаев билан бугунги учрашувимиз очиклик ва тўлиқ ўзаро англашув руҳда утганини чуқур мамнуният билан қайд этишни истардим.

Биз стратегик муносабатларимизни ривожлантириш йўлидаги узоқ муддатли мақсадларимиз муштарак эканини тасдиқладик. Икки томонлама ҳамкорлик кун тартибига дойр, шунингдек, минтакавий ва халқаро масалаларни атрофлича муҳофафа килдик.

Хавфсизлик борасидаги янги таҳдид ва хатарларнинг олдини олиш ва уларга қарши қураш бўйича биргаликдаги савий-ҳаракатларни қучайтириш муҳимлиги таъкидланди.

Афғонистонда тинчлик ўрнатиш бўйича музокара-ларни тезлик билан бошлашга кўмаклашиш, шунинг-дек, ушбу мамлакатда муҳим инфратузилма ва ижти-мой лойиҳаларни амалга оширишга қаратилган сав-харакатларни янада бирлаштириш зарурати қайд этил-ди.

Оролни куткариш халқаро жамғармаси доирасидаги хдмкорликни фаоллаштиришдан икки томон ҳам ман-фаатдор эканини тасдиқладик.

Шунингдек, козогистонлик дўстларимизга Орол-бўйи минтақаси учун Инсон ҳавфсизлиги бўйича куптомонлама траст фонди фаолият бошлашини кўллаб-куватлагани учун миннатдорлик изҳор қилмоқчиман.

Хурматли дўстлар!

Бўлиб ўтган музокаралар давомида савдо-иқтисодий ҳамкорликни кенгайтиришга ҳам алоҳида эътибор қаратилди.

Ўтган йили мазкур йўналишдаги фаолиятимиз са-марали бўлганини таъкидлаб ўтмоқчиман. Ўзаро то-вар айланмаси 50 фоизга ортиб, 3 миллиард доллардан ошди. Биз яқин йилларда бу кўрсаткични 5 миллиардга етказишга бўлган ўзаро интилишимизни тасдиқладик.

Транспорт, логистика ва саноат кооперация-си соҳаларида кўшма лойиҳаларни амалга ошириш бўйича келишувларга эришилди. Туризм, маданият, илм-фан ва таълим йўналишларидаги алмашинувлар-ни амалга оширишдан манфаатдорлигимиз билдирил-ди. Биз Ҳукуматлараро комиссияда раислик қилиш макomini мамлакатларимиз Бош вазирлари даражаси-га кўтаришга қилишиб олдик. Шунингдек, 2018 йилда

Қрзогистонда Ўзбекистон йили муваффақиятли ўтгани мамнуният билан қайд этилди.

Бугун Ўзбекистонда Қрзогистон йилининг очи-лиш маросими бўлиб ўтиши Қозогистон Президенти-нинг мазкур давлат ташрифининг аҳамиятини янада оширмоқда. Ушбу ёрқин воқеа икки қардош мамла-кат ва халқ ўртасидаги дўстлик ва яхши қўшничилик ришталарини янада мустаҳкамлашга хизмат қилиши шубҳасиз. Хурматли журналистлар, барчангизни ушбу тантанали маросимда иштирок этишга таклиф қиламан.

Сўзимнинг ниясида Қрзогистон Республикаси Президенти, мухтарам Қосим-Жўмарт Қемелевичнинг Ўзбекистонга давлат ташрифи икки томонлама стра-тегик шериклик муносабатларини чуқурлаштиришга янги суръат бағишлашига ишонч билдирмоқчиман.

Эътиборингиз учун ташаккур.

*қозогистон Республикаси Президенти
Қосим-Жумарт Тоқаевнинг Ўзбекистонга
давлат ташрифи чоғида оммавий ахборот
воситалари вакиллари билан учрашувдаги нути*

2019 йил 15 апрель

ХАЛ КЛАР И МИЗ ДЎСТЛИГИ ВА БИРОДАРЛИГИНИНГ ЁРЦИН ТИМСОЛИ

Хурматли Мун Чжэ Ин Жаноби Олийлари!

Хурматли Ким Чжон Сук хоним Жаноби Олиялари!

Қдрли дўстлар! Хонимлар ва жаноблар!

Бугун биз кўпмиллатли Ўзбекистон халки учун мухим бўлган воқеа - Тошкентда Корейс маданияти ва санъати уйининг очилиши маросимида иштирок этмокдамиз.

2016 йилнинг май ойида бизнинг биргаликдаги ташаббусимиз асосида бунёд этилаётган ушбу бинонинг пойдеворига тамал тоши қўйиш маросимида иштирок этган эдим.

Сўнгги йиллар давомида ушбу ноёб бинонинг қурилиши хурматли Президент Мун Чжэ Ин билан биргаликда бизнинг эътиборимиз марказида бўлди.

Бугун, мана, ўзбек ва корейс меъморлари, муҳандислари, курувчилари, дизайнерларининг биргаликдаги саъй-ҳаракатлари билан ушбу ажойиб санъат қононаси бунёд этилди.

Пойтахтимизни безаб турган ушбу муҳдашам бино киёфасида замонавий меъморий ечимлар анъанавий корейс маданиятига хос безаклар билан уйғунлашиб кетганини кўрмокдамиз.

Бугунги маросимда кадрдон дўстим ва биродарим, Корея Республикаси Президенти жаноб Мун Чжэ Ин

ва унинг рафикаси Ким Чжон Сук хоним иштирок этаётгани биз учун катта шарафдир. Бу мамлакатларимиз ўртасида қарор топган мустаҳкам дўстлик, очикдик ва ўзаро ишончга асосланган муносабатларнинг яқинлашган тасдиғидир.

Кеча биз жаноб Мун Чжэ Ин билан ниятда самарали мулоқот ўтказдик, мухим қарорлар ва ҳужжатлар қабул қилдик, Ўзбекистон - Корея ҳамкорлигини сифат жиҳатидан янги босқичга кўтарадиган Алоҳида стратегик шериклик тўғрисидаги декларацияни қабул қилдик. Биз муваффақиятли ўтган бизнес форумда иштирок этдик, ёрқин ва барчамиз учун унўғилмас бўлган икки халқ саноаткорлари орасидаги қўшма концертини томоша қилдик.

Тош қеш да Корейс маданияти ва санъати уйини бунёд этиш да кўрсатган ёрдам и учу!! Корея Республикаси ҳукумати ва барча корейс дўстларимизга самимий миннатдорлик билдиришдан гоёт мамнунман. Ўшу муносабат билан қадимий корейс мактабини келтиришни и стар эдим: «Биргаликда бунёд этилган минора мустаҳкам бўлади».

Хурматли хонимлар ва жаноблар!

80 йилдан кўпроқ вақт аввал Ўзбек Шарқдан минглаб корейслар тақдир тақозоси билан ўзбек заминига келиб қолган. Ўзбекистон халқи қўчириб келтирилган корейсларга ўзига хос бағрикенглик билан ёрдам қўлини узатди. Ўша даврдаги қийинчиликларга қарамасдан, уларни илиқ қарши олиб, бошпаналар берди ва охириги бурда нонини улар билан бирга баҳам қўрди.

Узининг ме[^]натсеварлиги, хд[^]ёт машаккатларига чидамлилиги ва мустахдам иродаси билан, шунингдек, дунёкарашимиз ва кадрийатларимиз ухшаш бўлгани туфайли корейслар бу заминда ўзларининг иккинчи Ватанига эга булди. Улар Ўзбекистоннинг тент ҳукукди ва ҳурматли фудароларига, кўпмиллатли халдимизнинг ажралмас қисмига айланди. Биз уларнинг мамлакатимиз ижтимоий-иқтисодий ривожланишига қушган [^]иссасини юксак баҳрлаймиз. Масалан, собиқ Иттифод даврида 137 нафар ўзбекистонлик корейслар уша пайтдаги олий мукофотга - Меҳдат қахрамони унвонига сазовор бўлди. Бугунги кунда Ўзбекистондаги корейслар МДХ, даги энг кўп сонли диаспоралардан бири бўлиб, 180 минг кишини ташкил этади. Уларнинг 300 нафари мустақиллик йилларида давлатимизнинг юксак мукофотларига сазовор бўлган. Уларнинг орасида сенатор Валерий Тян, сенатор, мактабгача таълим вазири Агрепина Шин, мамлакатимизнинг Корея Республикасидаги элчиси Виталий Фен, Корейс маданий марказлари уюшмасининг раиси, депутат Виктор Пак, генерал-майор Дмитрий Пан, академик Владимир Ким, маданият арбоблари Галина Шин, Владимир Ан, Искра Шин ва бошқа таникли шахслар бор.

Бизнинг мамлакатимизда корейс маданияти, тили ва урф-одатларини сақлаш ва ривожлантириш учун барча шарт-шароитлар яратилган. Биз бундан буён ҳам бунинг учун барча имкониятларни ишга соламиз.

Утган йилнинг июнь ойида корейс диаспораси томонидан уларнинг Ўзбекистонда истикомат қилаёт-

ганларининг саксон йиллиги муносабати билан пойтахтимизнинг «Дўстлик боғи»да бағрикенглик, қалб ҳарорати ва ғамхўрлик, ўзбек заминидаги тинч ва осойишта ҳаёт учун миннатдорлик рамзи сифатида монумент ўрнатилганида чуқур рамзий маъно бор. Ўзбек халқ мақолида таъкидланганидек, «Халқ дўстлиги - юрт бойлиги».

Ҳурматли дўстлар!

Шуни таъкидлашни истардимки, мамлакатимизда Кореянинг қадимий ва кўпқиррали маданиятига қизиқиш доимий равишда ортиб бормокда. Республикаимизнинг 12 та олий ўқув юрти, 48 мактаби ва лицейларида корейс тили ўқитилади. Ўнлаб корейс тили ва маданияти марказлари фаолият кўрсатмокда.

Пойтахтимизда барпо этилган Корейс маданияти ва санъати уйи, ҳеч шубҳасиз, кенг жамоатчилик ва аввало, ўсиб келаётган ёш авлодни ўзига жалб этадиган масканга, маданиятларни ўзаро бойитиш марказига айланади. Буларнинг барчаси жамиятимизда ўзаро тушуниш, миллатлараро тинчлик ва ҳдмжихдтликнинг янада мустахкамланишига хизмат қилади. Ишончим қомилки, Корейс маданияти ва санъати уйи корейс халқининг кўп асрлик маданиятини асраб-авайлаш ва бойитишга муносиб х,исса қўшади.

Қадрли дўстлар!

Сизларни Ўзбекистон ва Корея дўстлигининг янги тимсолларидан бири бўлган ушбу ажойиб саройнинг очилиши билан яна бир бор муборакбод этаман.

Аминманки, бугунги кун алохдда стратегик хдм-корлик даражасига кутайилган узбек-корейс муносабатларида янги, ёркин сахдфа булиб колади.

Эътиборингиз учун рахмат.

*Корея Республикаси Президенти
Мун Чжэ Иннинг Ўзбекистонга давлат таширифи
доирасида Корейс маданияти ва санъати уйиинг
очирилишига бағишланган маросимдаги нути*

2019 йил 1Н апрель

ЎЗАРО МАНФААТЛИ ВА УЗОК МУДДАТЛИ ХАМКОРЛИК

Мухтарам Мун Чжэ Им Жаноби Олийлари!

Корея Республикасининг етакчи компаниялари, банклари ва ташкилотлари рахбарлари!

Хурматли меҳмонлар!

Хонимлар ва жаноблар!

Корея Республикаси Президенти мухтарам Мун Чжэ Ин жанобларининг Ўзбекистон Республикасига биринчи давлат таширифи доирасида булиб утаётган

^{к*}Ўзбекистон - Корея бизнес форумининг барча иштирокчиларини самимий кутлашдаи беҳдд мамнунмаи.

Бугунги учрашувимиз менинг 2017 йил ноябрь ойида Корея Республикасига амалга оширган таширифи м давомида Сеул да булиб ўтган сермахсул мулоқотнинг мантикий давомидир.

Мен бугун ушбу залда Ўзбекистон бозорида фаол иш олиб бораётган корейлик барча шерикларимизни, шунингдек, бизнинг мамлакагимизга ўзаро манфаатли ва узок муддатли ҳамкорлик ўрнатиш бўйича катъий мақсад билан келган янги дўстларимизни кўриб турганимдан хурсандман.

Ўзбекистонга хуш келибсиз, азиз дўстлар!

Хурматли форум иштирокчилари!

Хозирги вақтда Ўзбекистон ва Корея ўртасидаги муносабатлар мисли кўрилмаган юксак боскичга - алохдда стратегик шериклик даражасига кутайилди.

Мухтарам Президент Мун Чжэ Ин жаноблари билан бугун ўтказган музокараларимиз амалий дамкорликни кенгайтириш борасидаги интилишимиз ва катъий қароримизни яна бир бор намоён этди.

рий этдик. Бундай саъй-харакатларимиз турли халқаро рейтингларда ўз ифодасини тошмоқда.

да устувор йўналишдаги инвестиция лойидаларини амалга оширишда фаол иштирок этмокда. Биз уларнинг илгор тажрибаси, замонавий технологиялари ва менежмент содасидаги ютуқларини жалб этишдан манфаатдормиз.

Чукур мамнуният билан кайд этмокчиман: ушбу ташриф доирасида умумий киймати 12 миллиард доллардан зиёд мудим келишувларга эришилди ва битимлар имзоланди. Улар энергетика, нефть-газ, химия ва тоғ-кон, машинасозлик ва электротехника, транспорт ва логистика, тўқимачилик ва озик-овкат саноати, инфратузилмалар, ахборот-коммуникация технологиялари, рақамли тиббиёт каби устувор йўналишларни камраб олади.

Биз фармацевтика соҳдсида стратегик дамкорликни йўл га қуйиш дакида келишиб олдик. «Бўстонлик-фарм» эркин иктисодий дудуди негизида энг зарур дори воситаларини биргаликда ишлаб чиқарамиз. Шунингдек, мен Ўзбекистондаги энг йирик «Ангрен» иктисодий дудудини - «Инчон» эркин иктисодий зонаси бошқарувига бериш бўйича келишувга эришганимизни эълон қилишдан мамнунман. Ушбу кадам бизнес учун қулай шароитлар яратиш, инвесторларга хизмат кўрсатиш ва уларни қўллаб-қувватлаш бўйича Кореянинг энг илгор стандартларини жорий этишга қаратилган.

Фурсатдан фойдаланиб, Корея бизнесини ушбу эркин иктисодий дудудларни ривожлантириш дастурлари доирасидаги янги и мқонияглардан фаол фойдаланишга чақираман.

Умид қиламизки, шу каби янги лойидаларнинг амалга оширилиши анжуманимизда иштирок этаётган, Ўзбекистон иктисодиётига сармоя киритиш истагида бўлган, салодиятли инвесторлар учун яхши амалий мисол бўлиб хизмат қилади.

Хурматли хонимлар ва жаноблар!

Ишончим қомил, бугунги форум икки мамлакат тадбиркорлари ўртасида самарали алоқалар ва ишонч мухитини мустадамлаш, дамкорликнинг истикболли йўналишларини аниқлаш, ўзаро манфаатли битимлар тузиш имқониятларини яратади.

Биз Ўзбекистонда Корея бизнеси вакилларини қутмокдамиз. Янги ташаббус ва лойидаларни дар томонлама қўллаб-қувватлашга тайёرمىз. Бу йўлда Сизларга катта муваффақиятлар тилайман.

*Ўзбекистон - Жанубий Корея бизнес форумининг
очиши маросимида сўзланган нутқ*

2019 йил 19 апрель

ЎЗБЕК-КОРЕЙС МУНОСАБАТЛАРИ

ТАРИХИДАГИ МУАММО ВОҚЕА

Мудтарам Мун Чжэ Ин Жаноби Олийлари!

Хурматли оммавий ахборот воситалари ходимлари!

Хонимлар ва жаноблар!

Корея Республикаси Президенти мудтарам Мун Чжэ Ин жанобларини ва барча корейлик дўстларимизни ўзбек заминида чин юракдан кутлаш мента катта мамнуният багишлайди.

Биз Президент Мун Чжэ Ин жанобларининг мамлакатимизга давлат ташрифини ўзбек-корейс муносабатлари тарихидаги мудим воқеа сифатида қабул қиламиз.

Мен бугун анъанавий дўстлик, очи клик ва ўзаро англашув рудида кечган музокараларнинг самарали натижаларидан тўла қониқиш досил қилганимни алодида таъкидлашни истардим.

Ушбу музокаралар бизнинг сиёсий, савдо-иқтисодий, инвестициявий, маданий-гуманитар ва бошқа содалардаги узок муддатли манфаатларимизга тўла мослигини, халқаро ва минтақавий муаммолар, хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш масалалари бўйича позицияларимиз яқин эканини намойиш этди.

Бугун имзоланган Алодида стратегик шериклик тўғрисидаги декларация давлатларимиз ўртасидаги муносабатларнинг мутлақо янги босқичга қўтарилганини яққол кўрсатмоқда.

Биз халқаро ташкилотлар доирасида бир-биримизни доимо қўллаб-қувватлаб келмоқдамиз.

Ўзбекистон Корея Республикасининг глобал хавфсизликни таъминлаш борасида катта адамиятга эга бўлган, Корея ярим оролидаги ўзаро дамжидатликни мустақамлашга йўналтирилган тинчликсевар сиёсатини маъқуллайди. Биз бу гоёт мудим жараёнда мудтарам Президент Мун Чжэ Ин жанобларининг катъий саъй-даракатларини тўла қўллаб-қувватлашимизни яна бир бор билдирамиз.

Хонимлар ва жаноблар!

Хурматли Мун Чжэ Ин жаноблари билан биргаликда биз икки томонлама савдо-иқтисодий, инвестициявий ва технологик дамқорликнинг бугунги долатини атрофлича тадлил қилдик. Уни янада ривожлантириш учун кенг имқониятлар мавжудлиги дақида ягона ҳулосага келдик.

Биз ўтган йили мамлакатларимиз ўртасида ўзаро товар айирбошлаш дажми 2 миллиард долларга ўсганини ижобий бадоладик. Айни вақтда бу кўрсаткичларни янада ошириш учун барча саъй-даракатларимизни сафарбар этишга қелишиб олдик.

Инвестиция ва инновациялар содасида яқин дамқорлик қилиш масалалари дам эътиборимиз марказида бўлди.

Бугунги кунда мамлакатимизда Корея капитални иштирокида 600 дан ортиқ қорхона фаолият қўрсатмоқда.

Корея Республикасининг Ўзбекистон иқтисодиётига қиритган сармояларининг умумий дажми 7 миллиард доллардан ошди.

Корсянинг етакчи компания ва банкларининг инвестицияларини жалб килиш дисобидан умумий киймати 12 миллиард доллардан зиёд кўшма лойиҳаларни амалга ошириш бўйича имзоланган битимлар катта аҳдмийат касб этади.

Мен мудтарам Президент жаиобларига Корея компаниялари мамлакатимизда ўзларини эркин ва кулай дис килишлари учун хар томонлама кўллаб-куватлашимизни алодида айтиб ўтдим.

Умуман олганда, иктисодиётининг турли тармоклари ва ижтимоий соҳа ни ривожлантириш бўйича Корея тажрибаси биз учуй них,оятда зарур эканини таъкидламокчи ман.

Бугунги кунда Кореянинг бир катор малакали мутахассислари Ўзбекистоннинг турли вазирлик ва идораларида юкори лавозимларда фаолият кўрсатмокда. Мисол учун, Корея фу кароси Ли Донг Вук Ўзбекистон Бош вазири ўринбосарига масладатчи, согликни саклаш вазири ўринбосари лавозимида ишламокда.

Гуманитар соҳа -- алокаларимизнинг яна бир мудим йўналиши дисобланади.

Биз таълим, илм-фан, ракам л и тиббиёт, инфор-мацион технологиялар содасидаги дамкорлигимизни янада кенгайгиришдан манфаатдормиз. Масалан, Ўзбекистоннинг мактабгача таълим тизимида Корея тажрибаси кенг жорий этилмокда. Ва шу асосда шадар ва туманларимизда болалар богчалари ташкил килинмокда.

Давлатларимиз ва халкларимизни янада якинлаштиришда юртимиздаги корейс диаспораси катта роль ўйнамовда.

Эртага Тошкентда тантанали равишда очиладиган, корейс халкининг маънавий ва маданий меросини саклашга хизмат киладиган - Корейс маданияти ва санъати уйи абадий дўстлигимизнинг яна бир ёркин тимсолидир.

Хурматли дўстлар!

Сўзимнинг якунида мудтарам Президент Мун Чжэ Ин жанобларига ўзбек-корейс дамкорлигини кенгай-тириш борасидаги чукур ўйланган ёндашуви учун, мамлакатимиз ва халкимизга юксак эдтироми, самимий муносабати учун яна бир бор миннатдорлик билдираман.

Эришилган келишувлар ва имзоланган с ал мокли дужжатлар икки халк манфаатларига тўла жавоб беради, деб ишонаман.

Эътиборингиз учун радмат.

Корея Республикаси Президенти

Мун Чжэ Иннинг Ўзбекистонга расмий таширфи доирасида оммавий ахборот воситалари вакиллари билан бўлган учрашувдаги нути

2019 йил 19 апрель

«БИР МАКОН - БИР ЙЎЛ» - ИҚТИСОДИЙ ТАРАВДИЁТНИНГ ЯНГИ ИМКОНИАТ ВА МАНБАЛАРИ

Хурматли Си Цзиньпин Жаноби Олийлари!

Хурматли делегация раҳбарлари!

Хонимлар ва жаноблар!

Хитой Халқ; Республикаси Раиси Жаноб Си Цзиньпинга «Бир макон - бир йўл» иккинчи форумида иштирок этиш учун таклиф қилгани ва анъанавий или қ меҳмондўстлик учун билдириляётган миннатдорлик сўзларига қўшилишга ижозат бергайсиз.

Халқаро минтакавий ҳамкорликка дойр масалалар Марказий Осиё, жумладан, денгиз портларига тўғридан-тўғри чиқиш имконига эга бўлмаган бизнинг мамлакатимиз учун доимо долзарб бўлиб келган ва шундай бўлиб қолади.

Ўзбекистон аввал-бошданок «Бир макон - бир йўл» ташаббусини қўллаб-қувватлаган, унинг амалга оширилиши мамлакатларимизнинг барқарор тараққиёти учун муҳим омил ҳисобланади. Биз «давра суҳбати»нинг Қўшма коммуникеси қабул қилинишини маъқуллаймиз. Хитой Халқ Республикаси Раиси Жаноб Си Цзиньпин нуткида баён этилган «Бир макон - бир йўл» доирасидаги ҳамкорликнинг устувор йўналишларини қўллаб-қувватлаймиз.

Минтакавий ҳамкорликни ривожлантириш муштарак мақсадларимизга эришишга фаол хизмат қилиши, иқтисодий ўсишнинг янги манбаларини очиш имконини бериши ва пировардида мамлакатларимиз халқлари ҳаёт даражасининг ошишини таъминлашига ишончимиз қомил.

Шу муносабат билан, бизнинг назаримизда, қуйидаги муҳим вазифаларни амалий жихатдан ҳал этиш зарур.

Биринчи. Марказий Осиё минтақасининг транзит салоҳиятини рўёбга чиқариш ва Хитой - Марказий Осиё - Ғарбий Осиё иқтисодий коридорини шакллантириш. Бу борада Жанубий транспорт йўлагини шакллантирадиган Қашқар - Эргаштом - Ўш - Андижон - Тошкент автомобиль йўлаги ишга туширилиши билан улкан истикболлар очилади. Шу муносабат билан Ўзбекистон - Қирғизистон - Хитой ҳамда Мозори Шариф - Қобул - Пешовар темир йўллари қурилиши лойиҳалари алоҳида аҳамият қасб этади.

«Бир макон - бир йўл» ташаббуси доирасидаги бундай лойиҳаларнинг қафолатли молиялаштирилишини таъминлаш мақсадида халқаро тараққиёт институтлари ва ҳамкор давлатлар иштирокида «Марказий Осиё мамлакатлари ва Афғонистон учун молиявий мулоқот» ташкил этишни таклиф қиламиз. Аминман, мазкур механизм Осиё инфратузилма инвестициялари банки ва «Ипак йўли» фонди билан бирга минтақада ўзаро манфаатли инфратузилма лойиҳаларини илгари суришнинг муҳим воситаси бўлиб хизмат қилади. Шунингдек, Сарик денгиз портлари - Марказий Осиё - Европа йўналиши бўйлаб темир йўлда юк ташишга бир

хил тариф ўрнатиш ҳам иктисодий жихатдан мақсадга мувофиқдир.

Иккинчи. «Яшил иктисодиёт» ва «аклли» кишлоқ хўжалигини ривожлантириш. Озик-овқат хавфсизлигига эришишга қаратилган энг замонавий технологиялар ва илгор ечимларни жорий этиш мақсадида агроинновациялар қўшма марказини ташкил этишнинг истикболи катта, деб уйлаймиз.

Учинчи. Орол денгизининг қуриши оқибатида юзага келган экологик вазиятни бартараф этиш энг муҳим умумий вазифамиздир. Шерикларимизни БМТнинг Оролбўйи минтақаси учун Траст фонди ҳамда Оролбўйи ҳудудида экологик инновациялар ва технологиялар зонасини ташкил этиш бўйича лойиҳани амалга оширишда иштирок этишга чақирамиз.

Тўртинчи. Инсон капиталини ривожлантириш учун мамлакатларимиз илмий ва гуманитар салоҳиятидан кенг фойдаланиш лозим. Шу муносабат билан илмий ва инновацион фаолиятнинг устувор йўналишлари бўйича шерикликнинг яхлит тизимини шакллантириш керак, деб ҳисоблаймиз. Замонавий таълим ва янги билимлардан айниқса ёшлар тенг фойдаланишини таъминлаш асосий вазифаларимиздир. Ишончим комилки, қарийб 130 та университетни ўз ичига олган янги Ипак йўли Университетлар альянси уни муваффақиятли амалга ошириш учун самарали майдонча бўлиб хизмат қилиши мумкин.

Бешинчи. Туризм соҳасида алмашинувларни ривожлантириш, бунинг учун «Ипак йўли» бренди остида қўшма дастур ва маҳсулотларни илгари суриш

мақсадида дунё тамаддунлари ва маданиятларининг тарихий чоррахасида жойлашган Самарқандда Ипак йўли Халқаро туризм ассоциациясини ташкил этиш тарафдоримиз. Ушбу ташаббус доирасида мамлакатларимизда ҳар йили «Бир макон - бир йўл» туристик форумларини ўтказишни таклиф қиламиз.

Ҳурматли форум иштирокчилари!

Евроосиё маконида хавфсизлик ва тараққиётни таъминлаш, ҳеч шубҳасиз, «Бир макон - бир йўл» ташаббусидан қўзланган мақсад ва вазифаларга эришишнинг ҳал қилувчи омилдир. Афғонистондаги вазиятни тезлик билан барқарорлаштириш алоҳида аҳамият касб этади. Ушбу мамлакатда тинчлик ўрнатиш нафакат унинг иктисодий тикланишига хизмат қилади, балки Марказий ва Жанубий Осиё минтақаларида янги тараққиёт манбаларини яратади. Бу ва бошқа долзарб масалаларни биз жорий йилнинг кузида Тошкентда бўлиб ўтадиган Афғонистон бўйича навбатдаги Минтақавий иктисодий ҳамкорлик конференциясида (RECCA) муҳокама қилиш ниятидамиз.

Шунингдек, «ШХТ - Афғонистон» мулоқот гуруҳи доирасидаги ўзаро ҳамкорликни Афғонистонда тинчлик ўрнатиш бўйича бошқа шаклдаги мулоқот воситалари билан фаоллаштиришни таклиф қиламиз. Бу, шунингдек, ўзаро боглик алоқаларни ривожлантириш, жумладан, Афғонистонни минтақавий иктисодий муносабатларга интеграция қилишга дойр лойиҳаларни амалга ошириш учун ишончли таянч майдон бўлиб хизмат қилишига аминман.

Хитойлик шерикларимиз томонидан илгари сурилган «Бир макон - бир йўл» форуми иштирокчи мамлакатларининг халқаро терроризмга қарши курашиш масалаларига бағишланган йигилиш ўтказилишини қўллаб-қувватлаймиз. Бизнинг бепоеъ минтақамизда барқарор тараққиётга қаратилган таҳдид ва хатарларга қарши кураш йўлидаги саъй-ҳудратларни бирлаштириш мақсадида навбатдаги учрашувни белгиланган форматда Тошкентда ўтказишни таклиф қиламиз.

Азиз дўстлар!

Ишончим қомил, бизнинг тарихий ва маданий меросимиз, олдимизда гурган мақсад ва вазифаларнинг ўхшашлиги, шунингдек, интилишларимизнинг муштараклиги келажакка катта ишонч билан қарашга имкон беради. Халқларимиз «Бир макон - бир йўл» ташаббуси доирасидаги биргаликдаги с аъ й - х а р а к а т л а р и м и з н и н г и жобий натижаларини охири-оқибатда албатта сезиши керак.

Фурсатдан фойдаланиб, дўст хитой халқини яқинлашиб келаятган Хитой Халқ Республикаси ташкил этилганининг 70 йиллиги билан самимий қутлаш, унга янги зафарлар ва раванг тилашга ижозат бергайсиз.

Эътиборингиз учун раҳмат.

*«Бир макон - бир йўл»
иккинчи халқаро форумидаги нути*

*ХХР, Пекин ғишри,
2019 йил 27 апрель*

ЎЗБЕКИСТОН ВА ГЕРМАНИЯ: ЎЗАРО ИШОНЧГА АСОСЛАНГАН, ЮКСАК ДАРАЖАДАГИ МУЛОКОТ

Хурматли Федерал Президент Жаноби Олийлари!

Хурматли Германия делегацияси аъзолари!

Сизларни меҳмондўст ўзбек диёрида самимий қутлашга руҳсат бергайсиз.

Аввало, Сизларни ва бутун немис халқини давлатингиз Конституцияси қабул қилингани ва Германия Федератив Республикаси ташкил этилганининг 70 йиллиги билан чин қалбимдан муборакбод этаман. Ушбу қутлуг саналар немис ҳамкорларимиз - Конрад Аденауэр ва Фридрих Эберт номидаги жамғармалар билан биргаликда бизнинг мамлакатимизда ҳам кенг нишонланмоқда.

Биз Германияга чуқур ҳурмат ва катта хайрихоҳдик туйғулари билан қараймиз. Немис халқининг меҳнатқашлиги ва истеъдодидан чин қилдан хайратга тушамиз. Шаклланган барқарор ҳамкорлик алоқаларимизни юксак баҳолаймиз ва қадрлаймиз.

Хурматли жаноб Федерал Президент, шу йилнинг январь ойида Сиз билан бўлган учрашувни катта илиқ таассуротлар билан эслайман. Сизнинг бугунги ташрифингизга биз Берлиндаги мулоқотимизнинг манتيкий давоми ҳамда Ўзбекистон - Германия ҳамкорлигини янада ривожлантириш бўйича ноёб имконият деб қараймиз.

Хурматли делегация аъзолари!

Бизнинг тор доирадаги музокараларимиз анъанавий тарзда ошкора ва дўстона мухитда ўтди, ишончлилик ва мазмунлилик хусусиятига эга бўлди. Ўйлайманки, жаноб Федерал Президент, буларнинг барчаси кўп жихатдан Сизнинг Ўзбекистон ва Марказий Осиё хақидаги чуқур билимингиз, бизнинг минтақамизда содир бўлаётган жараёнлар мохиятини чуқур тушунишингиз билан богликдир.

Бизнинг ташки сиёсат соҳасидаги устувор йўналишимиз - умумий савий-харакатлар билан Марказий Осиёни барқарор ва гуллаб-яшнаган ҳудудга айлантиришдан иборат. Хурматли жаноб Федерал Президент, Сиз 2007 йилдаёқ асос солган Европа Иттифоқининг янги минтакавий Стратегияси доирасида биз амалий мулоқот ва ҳамкорликни ривожлантиришга тайёرمىз. Умид қиламизки, Европа парламентида бўлиб ўтган сайлов натижалари янги стратегиянинг самарали амалга оширилишига қўмаклашади.

Сизнинг ёрдамингизда 2008 йилда ишга туширилган, минтака мамлакатларига сув ресурсларидан самарали фойдаланишга қўмаклашишга йўналтирилган «Сув соҳасидаги ташаббус» алоҳида эътиборга сазовордир.

Хурматли жаноб Федерал Президент!

Хонимлар ва жаноблар!

Бугун бўлиб ўтган музокаралар давомида биз савдо-иқтисодий ҳамкорлик борасидаги устувор масалаларни кўриб чиқдик. Барча келишув ва лойиҳалар бўйича амалий ишлар бошланди.

Бизнинг мамлакатимизга кўрсатилаётган молиявий-техник ёрдам учун Германия ҳукуматида алоҳида миннатдорлик билдираман. Ташриф арафасида бўлиб ўтган музокаралар якунлари бўйича молиявий-техник ёрдам хажмини жиддий равишда ошириш юзасидан муҳим келишувларга эришилди. Бугун тегишли Баённома имзоланади.

Мамлакатимиздаги устувор дастур ва лойиҳаларни амалга оширишда немис ҳамкорларимиз томонидан, жумладан, Германия халқаро ҳамкорлик жамияти йўналиши бўйича ёрдам кўрсатилиши давом эттирилишига умид қиламиз.

Ўзбекистон ва Германия ўртасида илм-фан, маданият, таълим, соғлиқни сақлаш соҳаларида ўзаро ҳамкорлик алоқалари жадал ривожланмоқда. Мамлакатимизда немис тили ва маданиятига кизиқиш ортиб бормоқда. Сизнинг «Мактаблар: истиқболдаги шериклар» ташаббусингиз муваффақиятли амалга оширилмоқда. Ҳозирги пайтда Ўзбекистонда Кант, Гегель ва Шиллер тили бўлган немис тилини 400 мингдан зиёд ўқувчи ва талабалар ўрганмоқда. Мамлакатимизда немис тили ўқитиладиган мактабларнинг умумий сони қарийб 1700 тани ташкил этади. Сўнгги бир йил давомида немис тили бўйича 400 дан зиёд янги синфлар очилди.

Биз Ўзбекистонда истиқомат қилаётган немислар масалалари бўйича ҳукуматлараро комиссия ва Маданий ҳамкорлик бўйича қўшма комиссия фаолиятини қўлл аб-ку вватлаймиз.

Ишончим комилки, Тошкентда буюк немис шоири ва мутафаккири Гёте хайкалининг очилиши халқларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликнинг янги тимсолига айланади.

Жаноб Федерал Президент!

Кадрли дўстлар!

Биз Германия билан узок муддатли ва кўпқиррали алоқаларни ривожлантиришга, ўзаро ишончга асосланган, юксак даражадаги мулоқотни саклашга муҳим аҳамият берамиз. Аминманки, бугунги музокаралар натижалари Ўзбекистон - Германия муносабатларида янги уфқларни очиб беради.

Сизнинг мамлакатимизга ташрифингиз, ҳеч шубҳасиз, Ўзбекистон ва Германия шериклигини сифат жиҳатидан янги босқичга кўтарди.

*Германия Федератив Республикаси Федерал Президенти
Франк-Вальтер Штайнмайернинг Ўзбекистонга расмий
ташрифи доирасидаги учрашувда қўзланган нуқта*

2019 йил 27 май

ЎЗБЕКИСТОН ВА ГЕРМАНИЯ - ИШОНЧЛИ, МУХИМ ВА УЗОК; МУДДАТЛИ ХАМКОРЛАРДИР

Мухтарам Федерал Президент Жаноби Олийлари!

Хурматли оммавий ахборот воситалари вакиллари!

Хонимлар ва жаноблар!

Германия Федератив Республикаси Федерал Президенти Франк-Вальтер Штайнмайер Жаноби Олийлари ва барча германиялик дўстларимизни Ўзбекистон заминидан самимий кутлашдан гоё тямнунман.

Ўзбекистон халқи ва жамоатчилиги Германияга, унинг меҳнаткаш ва истеъдодли халқига катта ҳурмат ва ҳайрихоҳлик билан қарайди.

Биз мамлакатларимиз ўрташда қарор топган муштакам дўстлик ва ҳамкорлик алоқаларини юксак баҳолаймиз.

Мухтарам Штайнмайер Жаноби Олийлари, биз Сизни дунё миқёсида катта обрў-эътиборга эга бўлган давлат ва сиёсат арбоби, ўзбек халқининг яқин дўсти деб биламиз.

Икки томонлама муносабатлар ривожига қўшаётган улкан ҳиссангиз учун чуқур миннатдорлик билдиришга руҳсат этгайсиз.

Бу Сизнинг юртимизга самимий дўстлигимизнинг яқ қол тасдиғи бўлган учинчи ташрифингиздир.

Фурсатдан фойдаланиб, азиз меҳмонларимизни Германия Федератив Республикаси ташкил топгани ва

унинг Конституцияси қабул қилинганнинг 70 йиллиги билан чин қалбимдан табриклашга ижозат бергайсиз.

Ўтган даврда юксак тараккий топган, замонавий демократик давлатга айланган Германия ҳдетидаги бу муҳим тарихий саналар Ўзбекистонда ҳам кенг нишонланди.

Бизнинг мамлакатимизда ушбу юбилейга бағишлаб ўтказилган Ўзбекистон — Германия юридик форуми жамоатчилигимизда катта кизиқиш уйғотди.

Хурматли хонимлар ва жаноблар!

Бугунги музокараларимиз шу йил январь ойида Берлин шаҳрида бўлиб ўтган тарихий учрашувларимизнинг мантикий давоми сифатида очик ва самарали руҳда кечди.

Жаноб Федерал Президент, ўйлайманки, бу қўп жихатдан Сизнинг Ўзбекистон ва Марказий Осиё минтақаси ҳақидаги чуқур билимингиз ва бу ерда кечаётган жараёнлар моҳиятини тушунишингиз билан боғлиқ.

Учрашувлар чоғида биз муҳокама қилинган барча масалалар ҳамда долзарб халқаро ва минтақавий муаммолар бўйича қарашларимиз яқин ва муштарак эканини яна бир бор тасдиқладик.

Ўзбекистон ва Германия алоқаларининг бугунги ҳолатини ҳолисона баҳолаб, уларни янада ривожлантириш учун устувор йўналиш ва вазифаларни белгилаб олдик. Таъкидлаш жоизки, ҳозирги кунда мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларнинг жадал ривожига тўсқинлик қиладиган ҳеч қандай муаммо мавжуд эмас.

Энг асосийси - биз ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада фаоллаштиришга қаратилган саъй-ҳаракатларни қўриш бўйича қатъий сиёсий иродани намойиш этдик.

Авваламбор, биз Бирлашган Миллатлар Ташкилоти доирасида бир-биримизни ўзаро қўллаб-қувватлашни давом эттиришга тайёرمىз. Биз Германиянинг ушбу нуфузли ташкилот Хавфсизлик Кенгашига доимий аъзо бўлиш борасидаги интилишини қўллаб-қувватлаймиз.

Шу билан бирга, Германия Ҳукуматининг Оролбўйи минтақаси аҳолиси хавфсизлиги учун Траст фондида қўмагини алоҳида миннатдорлик билан таъкидлашни истардим.

Биз Германия давлати ва шахсан Штайнмайер Жаноби Олийлари ташаббуси билан 2007 йилда қабул қилинган ва ҳозирги вақтда қайта қўриб чиқиляётган Европа Иттифоқининг Марказий Осиё бўйича стратегиям доирасидаги кенг қамровли ҳамкорликдан манфаатдормиз.

Музокараларимиз чоғида халқаро терроризм, экстремизм ва наркотрафикка қарши кураш, Марказий Осиёда хавфсизликни таъминлаш юзасидан батафсил фикр алмашдик. Биз Афғонистонда тинчликка эришиш, барқарор иқтисодий ривожланишни таъминлаш, инфратузилмаларни тиклаш ва аҳолининг турмуш шароитларини яхшилашга дойр лойиҳаларни биргаликда амалга оширишга қелишиб олдик.

Германиянинг улкан иқтисодий-индустриал, илмий-технологик салоҳияти ва тажрибаси асосида инновацион, савдо-сотик алоқаларини кенгайтириш - биз учун устувор йўналишдир.

Январь ойида Берлинда имзоланган шартнома ва битимларимиз бугун ҳаётга изчил жорий этилмокда. Жумладан, «Siemens», «The Linde Group», «Thyssen», «Volkswagen», «Man», «CLAAS», «LEMKEN», «Knauf», «Deutsche Kabel», «Oberhofer» каби йирик немис компаниялари билан биргаликда Ўзбекистонда юкори технологиялар, саноат ва кишлок ҳўжалиги, энергетика, транспорт-логистика, инфратузилмалар соҳасидаги лойиҳалар жадал амалга оширилмокда.

Инвестиция ва технологиялар бўйича Кўшма кўмитанинг фаолиятига алоҳида аҳамият берилмокда.

Биз Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва Германиянинг «Интегра» ва «VAMED» компаниялари ўртасида Тошкент шаҳрида Ядро медицинаси марказини ташкил этиш, шунингдек, соғлиқни сақлаш соҳасида бошқа бир катор қўшма лойиҳаларни амалга оширишга алоҳида эътибор қаратамиз.

Мухтарам дўстлар!

Ўзбекистонда Германия маданияти, немис тили ва адабиётига доимо самимий ҳурмат ҳамда юксак кизиқиш билан қараб келинган.

Ўтган асрнинг 20-йилларида 100 нафардан зиёд ўзбек йигит ва кизлари Германиянинг етакчи олий ўқув юртларига ўқишга юборилгани бунга яққол мисол бўлиши мумкин.

Ҳозирги кунда эса ушбу давлатда мамлакатимизнинг 700 дан ортиқ иқтидорли ёшлари таълим олмокда. Бугунги кунда Ўзбекистонда 400 мингдан ортиқ талаба ва ўқувчилар немис тили ва адабиётини ўрганмокда.

Музокаралар чоғида биз келгусида Германия билан илм-фан ва таълим, маданият ва санъат соҳаларида ҳамкорлигимизни янада қучайтириш тўғрисида ҳам фикр алмашдик.

Бугун Тошкентда буюк шоир ва мутафаккир Гёте бюстининг очилиши халқларимиз ўртасидаги мустаҳкам дўстликнинг яна бир ёркин тимсоли бўлиб қолади.

Ҳурматли хонимлар ва жаноблар!

Сўзимнинг нихоясида меҳнатсевар ва олижаноб немис халқига самимий эҳтиромимни билдириб, Германия давлатига раванқ ва фаровонлик тилаб қоламан.

Эътиборингиз учун ташаккур.

Германия Федератив Республикаси Федерал Президенти

Франк-Вальтер Штайнмайернинг Ўзбекистонга расмий таширфи доирасида оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашувдаги нути

2019 йил 28 май

КЕНГ МИНТАКАВИЙ ХДМКОРЛИК УЧУН НОЁБ ИМКОНИАТЛАР

Мухтарам Сооронбай Шарипович!

Хурматли делегациялар рахбарлари!

Киргизистон Республикаси Президенти Сооронбай Шарипович Жээнбековга яна бир бор самимий қабул учун миннатдорлик изҳор қилмоқчиман.

Замонавий халқаро муносабатлар туб ўзгаришлар даврини бошдан кечирмоқда.

Бир томондан, дунёда янги ахборот-технология тартиблари шаклланимоқда.

Илмий-техникавий тараққиёт инновацион ривожланиш учун ноёб имкониятлар яратиб бермоқда.

Бошқа томондан, йирик давлатлар ўртасидаги манфаатлар кураши кучайиб, жаҳон бозорида рақобат кескинлашмоқда. Демографик ва экологик мувозанатсизлик кучайиб, озиқ-овқат ва сув хавфсизлиги билан боғлиқ муаммолар жиддий туе олмоқда.

Буларнинг барчаси терроризм, экстремизм, наркотрафик, траншегаравий уюшган жиноятчилик ва қуроли низолар шароитида содир бўлмоқда.

Бугунги кунда биз учун хавфсизликни таъминлашда қилинган сиёсатни юритиш, давлатларимиз барқарор тараққиёти ва раўнақи учун қулай шароитлар шакллантириш муҳим.

ШХТ роли ва мавқеини янада мустаҳкамлаш бизнесинг «Шанхай руҳи» ҳамда ташкилот тамойил ва

қадр и ятл ар и га нечоғли амал қилишимизга боғлиқ бўлади.

Яқинда Пекинда «Бир макон - бир йўл» форуми муваффақиятли ўтказилди. Эртага Душанбеда Осиёда ҳамкорлик ва ишонч қоралари бўйича қенгашнинг саммита бўлиб ўтади.

I II ХТ билан бир қаторда бу мулоқот майдонлари барчамиз учун умумий шериклик маконини шакллантиради.

Бу минтақамизда замонавий тараққиётнинг энг муҳим масалалари бўйича ёндашувларни мослаштиришга хизмат қилади.

Хурматли йигилиш иштирокчилари!

Бизнинг фикримизча, Марказий Осиё бундан кейин ҳам ШХТнинг устувор йўналишларидан бири бўлиб қолиши зарур.

Бугунги кунда минтақамиз нисбатан барқарор, ишончли ва иқтисодий жihatдан мустаҳкам бўлиб бормоқда.

Бу қенг микёсли ҳамкорлик, муҳим минтақавий лойиҳаларни илғари суриш учун қулай шароит ва ноёб имкониятлар яратади.

Хитой - Киргизистон - Ўзбекистон темир йўли қурилиши шулар жумласидан. Бу ўзаро савдони ривожлантириш ва мамлакатларимизга инвестициялар оқимини оширишга қучли туртки бериши шубҳасиз.

Шу билан бирга, минтақа барқарорлиги қўп жihatдан Афғонистондаги вазият билан белгиланади. Ўзбекистон афғон муаммосини тинч йўл билан ҳал этиш жараёнини тулиқ қўллаб-қувватлайди.

Бугун дабул килнаётган «ШХ,Т - Афғонистон» Мулокот гуруҳининг ҳаракатларига дойр «Йўл харитаси», шунингдек, ушбу мамлакатни устувор инфратузилма лойиҳаларини илгари суриш орқали минтакавий ҳамкорликка жалб қилиш муҳим аҳамият касб этади.

Шунингдек, биз глобал тўе олган ва миллионлаб инсонлар ҳаёти, Марказий Осиё мамлакатларининг экологик фаровонлиги ва иқтисодий тараққиётига салбий таъсир кўрсатаётган Орол инкирози оқибатларини бартараф этиш учун саъй-ҳаракатларни бирлаштириш тарафдоримиз.

Мазкур муаммони ҳал этиш учун Бирлашган Миллатлар Ташкилоти шафелигидаги Оролбўйи минтақаси учун кўп шериклик Траст фонди ташкил этилди.

Бу ерда Экологик инновациялар ва технологиялар ҳудуди яратиш бўйича яқин ҳамкорлик қилиш ниятидамиз.

Ҳурматли делегациялар раҳбарлари!

ШХТ доирасидаги амалий ҳамкорликни кенгайтиришга оид таклифларим билан у ёто қл аш м оқч и ман.

Биринчи. Ҳамкорликнинг устувор йўналишлари бўйича қуйидаги муҳим ҳужжатларни ишлаб чиқишни таклиф қиламиз:

- ўзаро алоқалар, самарали иқтисодий ва транспорт йўлақларини ривожлантириш бўйича ШХТ Ҳамкорлик стратегияси;

- «Ақлли» қишлоқ хўжалиги ва агроинновацияларни жорий этиш соҳасида ўзаро ҳамкорлик концепцияси.

Иккинчи. Мамлакатларимизда замонавий ресурс тежовчи ва экологик тоза технологияларни кенг жорий этиш мақсадида ШХ,Тнинг «Яшил белбоғ» дастурини қабул қилиш долзарб аҳамиятга эга, деб ҳисоблаймиз.

Учинчи. Ахборот технологиялари ривожланишига масъул идоралар раҳбарларининг мунтазам учрашувлари механизмини жорий этиш, шунингдек, кибер-хавфсизлик масалалари бўйича ўзаро ҳамкорлик дастурини ишлаб чиқишни таклиф қиламиз,

Тўртинчи. Мамлакатларимиз ишбилармон доиралари ўртасидаги алоқаларни фаоллаштириш мақсадида ШХТнинг Иқтисодий форумини мунтазам ўтказиш тарафдоримиз. Илк форумни Самарқанд шаҳрида ўтказишга тайёрмиз.

Бешинчи. ШХТ доирасида парламентлараро мулоқотни тиклашга дойр ташаббусларни қўллаб-қувватлаймиз. Ушбу янги механизм Ташкил от имкониятларини кенгайтириб, фаолиятимизга парламентарийлар, сиёсий партиялар ва фуқаролик жамияти институтларини жалб қилиш имконини беради.

Олтинчи. ШХТ шаҳар ва минтақаларининг тарихий-маданий меросини оммалаштириш ва туристик салоҳиятини янада тўлиқ намоён этиш муҳим, деб ҳисоблаймиз.

Яна бир яхши анъанага асос солишни таклиф қиламиз: ҳар йили Ташкилотда раислик қилувчи мамлакатдаги шаҳарлардан бирини ШХТ сайёҳдик ва маданий пойтахти, деб эълон қилиш.

Хурматли делегациялар раҳбарлари!

Яна бир бор мухтарам Сооронбай Шариповичга меҳмондӯстлик ва Саммитни юксак даражада ташкил этгани учун миннатдорлик билдираман.

Мухтарам Владимир Владимировичга Шанхай ҳамкорлик ташкил отита раислик килишда чин кўнгилдан муваффақиятлар тилайман.

Эътиборингиз учун раҳмат!

*Шанхай ҳамкорлик ташкилоти давлат раҳбарлари
кенгаши мажлисида сузланган нутиц*

*К^иргизистон Республикаси, Бишкек ширри,
2019 йил 14 июнь*

МАМЛАКАТЛАР ВА ХАЛКЛАР УЎТАСИДАГИ ИШОНЧ - ХАВФСИЗЛИК ВА БАРКАРОР ТАРАККИЁТНИНГ МУХИМ ШАРТИДИР

Мухтарам Эмомали Шарипович!

Хурматли делегациялар раҳбарлари!

Хонимлар ва жаноблар!

Тожикистон Республикаси Президенти мухтарам Эмомали Раҳмонга Саммитни юксак даражада ташкил этгани учун алоҳида миннатдорлик изҳор қилмоқчиман.

Бугунги кунда Кенгаш Осиёда умумий ва бўлинмас хавфсизлик ҳудуди яратиш учун нуфузли халқаро платформа ҳисобланади.

Хурматли Саммит иштирокчилари!

Замонавий халқаро муносабатлар тизими тобора ортиб бораётган бекарорлик ва қутилмаган ҳодисалар билан изоҳланади.

Улкан иқтисодий ва интеллектуал салоҳиятга эга Осиё китъаси мамлакатлари жиддий ҳатарларга дуч келмоқда.

Бу, аввало, экология, демография, миграция, ҳаёт ва таълим даражаси пастлиги муаммоларидир. Улар ижтимоий низоларнинг асосий манбаи, экстремизм ва терроризм мафкураси тарқалиши учун шароит яратадиган муҳитдир. Айниқса, ёшлар ўртасидаги радикаллашув жараёни ташвиш уйғотади.

Бирок; энг мухими, бугунги кунда жахон ишонч инкирозига юз тутмокда. Зеро, мамлакатлар ва халклар ўртасидаги ишонч хавфсизлик ва барқдорликнинг энг мухим шартидир.

Барчамиз жахон куч марказлари ўртасида ракобат кучайиб бораётганининг гувоҳи бўлмокдамиз. Боз устига, айрим экспертлар, у хатто ошкора курулли тўқдашувга айланиб кетиш эҳтимолини ҳам инкор этмайди.

Энг дахшатлиси, жамоат онгида ушбу глобал хатарнинг улкан хавфини хис килиш сусайиб бормокда.

Назаримизда, ишонч инкирозини бартараф этиш ва хавфсизликни мустахкамлаш йўлида, биринчи навбатда, инсон капиталини ривожлантириш учун кулай шароитлар яратиш зарур.

Шу муносабат билан ўзаро ҳурмат ва жамоавий масъулиятга асосланган кенгашимиз фаолияти ҳар қачонгидан ҳам долзарб аҳамият касб этмокда.

Ҳурматли делегациялар раҳбарлари!

Осиёда ишонч муҳити ва хавфсизликни янада мустахкамлаш учун қуйидаги чора-тадбирларни амалга ошириш муҳим.

Биринчидан, Афғонистондаги вазиятни тартибга солиш Осиё минтақасидаги барқдорликнинг муҳим омили ҳисобланади.

Биз тинчликка эришишга қаратилган ҳар қандай форматдаги музокараларни қўллаб-қувватлаймиз.

Бу борада Россия, Хитой ва Қўшма Штатлар иштирокида Афғонистон бўйича уч томонлама учрашувлар натижаларини мамнуният билан қайд этамиз.

Афғонистонда тинчлик ўрнатиш ва ушбу мамлакатда йирик инфратузилма лойиҳаларини амалга ошириш бутун минтақа учун янги стратегик имкониятлар яратишини алоҳида қайд этмокчиман.

Иккинчидан, ёшлар салоҳиятини рўёбга чиқариш учун кулай шароит яратиш, уларнинг радикаллашувига қарши курашиш ва сифатли таълим олиш имкониятларини кенгайтириш ҳам алоҳида аҳамият касб этади.

Бизнинг ташаббусимиз билан БМТ Бош Ассамблеясининг «Маърифат ва диний бағрикенглик» резолюцияси қабул қилинган, шунингдек, Ёшлар ҳуқуқлари тўғрисидаги халқаро конвенция ишлаб чиқилмокда.

Биз фан, таълим соҳалари ва маданий-гуманитар йўналишдаги ҳамкорликнинг мувофиқлаш ти ру вч и си бўлишга тайёрмиз. Халқ дипломатияси доирасидаги алоқаларни, жумладан, туризм бўйича форумларни ташкил этиш орқали фаоллаштиришни муҳим деб ҳисоблаймиз. Шубҳасиз, бу халқларимиз ўртасидаги ишонч ва ўзаро англашувнинг мустахкамланишига хизмат қилади.

Учинчидан, динлараро ҳамжихатликни мустахкамлаш, маърифат ва маданиятларни ўзаро бойитиш масалалари бўйича тизимли мулоқотни йўлга қўйишни таклиф қиламиз.

Ҳусусан, Тошкентдаги Ўзбекистон ислом цивилизацияси маркази ва Самарқанддаги Имом Бухорий халқаро илмий-тадқиқот маркази бунинг учун самарали платформа бўлиб хизмат қилиши мумкин.

Тўртинчидан, ўзаро иқтисодий алоқалар ва минтақавий савдони ривожлантириш борасидаги саъй-ҳаракатларни қучайтириш лозим.

Бунда, аввало, бутун минтаканинг транзит ва иктисодий салохиятини тўлик рўёбга чиқариш имконини берадиган устувор инфратузилма лойиҳалари ҳақида сўз бормокда.

Бешинчидан, шерикликни бизнес даражасида ривожлантириш барқарор иктисодий тараккиёт драйвери ҳисобланади.

Ҳамкорлик концепциясига мувофиқ, ушбу соҳада Кичик бизнес бўйича минтакавий форум таъсис этишни тақлиф қиламиз.

Ва ният қилганимиз, бугунги кунда тобора кескин тўе олаётган экологик ҳатарлар ҳам ҳавфсизлик ва барқарор тараккиётга жиддий таҳдиддир. Орол муаммо с и глобал миқёсдаги экологик ва гуманитар ҳалокатдир. У аллақачон Оролбўйи аҳолиси генофонди, ҳаёти ва соғлиғи билан боғлиқ аянчли оқибатларга олиб келди.

Орол инкирози оқибатларини бартараф этиш учун саъй-ҳаракатларни бирлаштириш лозим, деб ҳисоблаймиз.

Айни шу мақсадда Ўзбекистон ташаббуси билан БМТ шафелигида донорлик маблағларини жалб қилиш ва Оролбўйи минтақаеида аниқ лойиҳаларни амалга ошириш учун қўн шериклик асосидаги Траст фонди ташкил этилди.

Мухтарам делегациялар раҳбарлари!

Ҳурматли Кенгаш иштирокчилари!

Барчамиз ҳавфсизлик - яхлит тушунча ва ишонч эсанинг фундаментал асоси эканини яхши англаймиз.

Бу борада Осиё минтақасидаги ҳамкорликнинг мавжуд динамикасини саклаб қолиш муҳим.

Ҳамкорликда изланиш ва ўзаро манфаатли қарорлар қабул қилиш тинчлик, барқарорлик ва тараккиётни таъминлаш сингари эзгу мақсадларимизга эришиш имкони ни беради.

Эътиборингиз учун раҳмат.

*Осиёда ҳамкорлик ва ишонч қоралари бўйича
Кенгашнинг бешинчи саммитида сузланган нуқта*

*Тожикистон Республикаси, Душанбе шаҳри,
2019 йил 15 июнь*

ТАБРИК ВА ҚУТЛОВЛАР

«ЎЗБЕКИСТОН ТЕМИР ЙЎЛЛАРИ» АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ ЖАМОАСИГА

Кадр л и дўстлар!

Хурматли темирйўлчилар!

«Ўзбекистон темир йўллари» акциядорлик жамияти тизимида меҳнат қилаётган ишчи ва хизматчилар, курувчи ва муҳандислар, машинист ва вагон кузатувчилари, соҳд фахрийларини, самарали меҳнати билан мамлакатимиз раванкига муносиб ҳисса қўшиб қелаётган барча юртдошларимизни Ўзбекистон Республикаси темир йўл транспорта ходимлари куни байрами билан самимий табриклаб, сизларга ўзимнинг эзгу тилакларимни ва чуқур ҳурматимни изҳор этаман.

Ўз касбига садоқатли ва фидойи сизлар каби минглаб юртдошларимизнинг сидқидилдан қилаётган меҳнати, билим ва тажрибаси туфайли темир йўл тармоғи ходимлари эл-юртимиз ўртасида ҳақли равишда обрў-эътибор ва эҳ'гиромга сазовор бўлиб келмоқда.

Таъкидлаш жоизки, мамлакатимиз темир йўл тизими мустақил давлатимиз билан биргаликда катта таракқиёт йўлини босиб ўтди. Ўтган чорак аср давомида пухта ўйланган, узок муддатга мўлжалланган стратегия асосида тармокни ҳар томонлама ривожлантириш бўйича улкан бунёдкорлик ишлари амалга оширилди.

«Ўзбекистон темир йўллари» акциядорлик жамияти ташкил этилган кундан буён юк ташиш ҳдҗми 2,1 мар-

та, йўловчи ташиш ҳажми 2 баробар қўпайгани, темир йўллар орқали 1,5 миллиард тонна юк ташилиб, 370 миллион нафар йўловчи ўз манзилига етказилгани сизларнинг фидокорона меҳнатингиз туфайли амалга оширилган ишлар салмоғи нақадар катта эканининг яққол тасдиғидир.

Бугунги кунда Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича қабул қилинган Ҳаракатлар стратегияси доирасида барча соҳа ва тармоқлар сингари темир йўл тизимида ҳдм туб ислохотлар олиб борилмоқда.

Ҳозирги вақтда мамлакатимиз бўйича юкларнинг 60 фоиздан зиёди, йўловчиларнинг эса 75 фоиздан ортиғи темир йўл транспорта орқали манзилларига етказилаётганини инобатга оладиган бўлсак, ушбу соҳа иқтисодиётимиз ривожига қандай муҳим ва катта мавқени эгаллаб турганини янада чуқурроқ ҳис қиламиз.

Тизимдаги саноат қорхоналари давр талабига мос технологиялар билан жиҳозланиб, уларда замонавий йўловчи ва юк вагонлари ишлаб чиқарилмоқда. Бу эса мамлакатимизда тобора ривожланиб бораётган транспорт машинасозлиғи соҳасида ҳам темирйўлчиларимиз ўзининг муносиб ўрнини топганидан далолат беради.

Жумладан, биргина «Қуюв-механика заводи» қорхонасида ҳаракатланадиган таркибни таъмирлаш базасини ривожлантириш, вагонсозликни ташкил этиш ва Қуюв қорхонасини реконструкция қилишга қаратилган катта қўламдаги лойиҳанинг амалга оширилиши нати-

жасида янги юк вагонлари, кўп тоннали контейнерлар ишлаб чиқарилишини кенгайтириш ва юк вагонларини капитал таъмирлаш ва қайта тиклаш ишларини янада жадаллаштириш имконияти яратилмокда.

Бугунги кунда Ўзбекистон темир йўллари трансминтакавий транспорт коридорларининг энг муҳим бўғини сифатида халқаро темир йўллар ташуви тизимида муносиб ўрин эгаллади. Бу борада амалга оширилган катта кўламдаги ишларнинг барчаси иктисодиётимизда юксак натижаларни кўлга кириштишга асос бўлмокда. Темирйўлчиларимиз томонидан истиклол йилларида 1500 километрдан ортиқ янги темир йўлларнинг барпо этилгани, 1800 километрлик темир йўл линияларининг электрлаштирилгани мамлакатимизни модернизация қилишда улкан қадам бўлди.

Энг асосийси, бу ўзгаришлар халқимиз ҳдетида ўзининг ижобий самарасини кўрсатмокда.

Эътиборли жихдти шундаки, бундай ишларимиз бугунги кунда ҳам изчиллик билан давом эттирилмокда. Жумладан, ҳозирги вақтда Тошкент метрополитенининг «Сергели — Олмазор», «Дустилик — Рохат - Қўйлик бозори» йўналишларида Марказий Осиёда ягона бўлган ер усти халқа метро линияларини қуриш ишлари жадал суръатлар билан олиб борилаётганидан жамоатчилигимиз яхши хабардор.

«Ўзбекистон темир йўллари» акциядорлик жамиятининг кўпмиллатли жамоаси темир йўл транспорти коммуникацияларини ривожлантириш, такомиллаштириш ва реконструкция қилиш, темир йўл орқали юк ва

йўловчи ташиш хавфсизлигини таъминлаш борасида ҳам салмоқли ишларни амалга оширмокда.

Бу борада янги темир йўлларнинг фойдаланишга топширилиши мамлакатимиз ҳудудларининг иктисодий салоҳиятини янада ривожлантириш, минерал ресурслар, нефть ва газ, рангли металллар, қурилиш материаллари ва бошқа хомашёга бой қонларни комплекс ўзлаштириш, энг муҳими, минг-минглаб юртдошларимизни иш билан таъминлаш имконини бераётганини алоҳида таъкидлаш лозим.

Испаниянинг «Talго» компанияси томонидан ишлаб чиқарилган юкори тезликда ҳаракатланадиган «Afrosiyob» электропоездлари пойтахтимиздан Самарканд, Бухоро, Қарши каби тарихий шаҳарларимизга катнамовда. Бу электропоездлар қиска муддатда халқимиз ва хорижий меҳмонларнинг эътибори ва ишончини қозонди.

«Ўзбекистон темир йўллари» акциядорлик жамияти томонидан транспорт соҳасидаги хизмат кўрсатиш даражаси ва сифатини ошириш мақсадида ҳаракатланадиган таркибни замонавий, юкори самарали локомотив ва қулай вагонлар билан таъминлаш ва модернизация қилиш ишларига алоҳида эътибор берилмокда.

Бугунги кунда мамлакатимизда жаҳон стандартлари талабларига жавоб берадиган 16 та янги темир йўл вокзали қурилди, 10 та вокзал қайта қурилди ва деярли барча станциялар халқаро сифат стандартлари талаблари даражасидаги юкори технологиялар билан жиҳозланди.

Темир йўл транспорта коммуникациялари ва инфраструктурани ривожлантириш учун 8 миллиард доллардан ортиқ; маблаг йўналтирилди, шундан 2,6 миллиард доллари хорижий инвестициялардир.

Темирйўлчиларимиз яна бир йўналиш - кўмир саноати ни техник жihatдан қайта жихозлаш, модернизация қилиш, қон ишларининг самарадорлигини ошириш, ресурсларни тежайдиган янги, прогрессив технологияларни жорий этиш, аҳолига кўмир махсулотларини етказиб бериш ишларидан хдм ўзларининг юқори салохиятини намоён этмокдалар.

Сизларнинг фидокорона меҳнат қилиб, узогимизни яқин қиладиган равон йўллар, Тошкент шаҳрида ва юртимизнинг бошқа ҳудудларидан ўнлаб замонавий кўприқлар қуриб, Ватанимиз ободлигига муносиб ҳисса қўшаётганингиз алоҳида таҳсинга сазовор.

Шунингдек, темир йўл соҳаси ишчи-ҳодимларининг «Обод қишлоқ», «Обод маҳалла» дастурлари доирасида ижтимоий соҳада, ҳусусан, табиий шароити, иқлими оғир ҳудудларга тоза ичимлик суви етказиб бериш, қишлоқ ва маҳаллаларни обод қилиш, халқимиз фаровонлигини ошириш, арзон уй-жойлар, таълим-тарбия, соғлиқни сақлаш муассасалари, маданият ва спорт масканларини барпо этиш йўлида олиб бораётган эзгу ишларини мамнуният билан таъқидлашни истардим.

Ўзбекистон темир йўл тармогининг келажаги, аввало, соҳага замонавий билимга эга, илғор технологияларни пухта ўзлаштирган, ўз қабига содиқ, Ватанимизга фарзандлик меҳри билан яшайдиган ёш мутахассис ва ишчиларни қенг жалб этиш билан бевосита боғлиқдир.

Юртимиздаги 3 га темир йўл қасб-ҳунар коллежи, академик лицей ва Лошкент темир йўл муҳандислари институтини ҳар йили 3 мингдан зиёд ёш мутахассислар тамомлаб, ҳаётга йўлланма олаётгани мамлакатимиз темир йўл грансиргининг келтирилган тараккиёти учун ишончли пойдевор бўлиб хизмат қилмокда.

Айни вақтда сизларнинг олдингизда юқ ва йўловчи ташиш ҳажми ни ошириш билан бир қаторда, ҳудудлари (ин! иқ! исо, қий ишоҳиятини янада юқсалтириш, бой МтиНв/қсйй-қоМаїус ресурсларини комплекс ўйлаш, яшларни ўқитиш, тармок қорхоналарни учун мутахассислар тайёрлаш, иқтисодиёт тармоклари ва алддиниш кўмир махсулотларига тобора ўсиб бораётган қалабини қондиришга йўналтирилган инвестициявий лойиҳаларни амалиётга тадбиқ этиш қабимухим ва устувор вазифалар қурибди.

Ишонаманки, 87 минг нафардан ортиқ юқори малақали, ўз қабига садокатли, фидойи ва илғор темирйўлчилар қамоаси бу вазифаларни қуқур ҳис этган қолда, ўзларининг бор билим, малақа ва қуқгайратларини сафарбар этиб, зиммаларидаги бурқларини шараф билан адо этадилар.

Ҳурматли темир йўл транспорта ҳодимлари!

Сизларни қасб байрамингиз билан яна бир бор қин қалбимдан табриқлаб, барқангизга сихат-саломатлик, олижаноб фаолиятингизда ва шаҳей ҳаётингизда юқуқ ва омадлар, оилаларингизга бахғу саодат, файзу барақатилайман.

Шавқат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти

2018 йил 3 август

**«УЗБЕК МУМТОЗ ВА ЗАМОНАВИЙ
АДАБИЁТИНИ ХАЛКАРО МИКЁСДА
ЎРГАНИШ ВА ТАРГИБ КИЛИШНИНГ
ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАРИ» МАВЗУСИДАГИ
ХАЛКАРО КОНФЕРЕНЦИЯ
ИШТИРОКЧИЛАРИГА**

Хурматли конференция кдтнашчилари!

Кддрли дўстлар!

Хонимлар ва жаноблар!

Авваламбор, сиз азизларни - дунёнинг олис ва якин турли китъа ва минтакаларидан юртимизга ташриф буюртан мух,тарам меҳмонларимизни бугунги адабий анжуманнинг очилиши билан чин калбимдан муборақбод этаман.

Сизларнинг ушбу нуфузли халқаро конференциядаги иштирокингизни биз биринчи навбатда ўзбек халкига, унинг қадимий ва бой маънавий меросига, замонавий адабиётига бўлган чуқур ҳурмат ва эътиборнинг амалий ифодаси сифатида қабул қиламиз.

Биз сизларнинг ҳдр бирингизни ўзбек адабиёти ва маданиятининг моҳдр билимдони ва жонқуяр тарғиботчиси, Ўзбекистоннинг чинакам дўсти, маънавият содасидаги ишончли хдмкоримиз деб биламиз ва сизларнинг олижаноб фаолиятингизни юксак баҳдтаймиз.

Фурсатдан фойдаланиб, миллий адабиётимизни

ўз юртингизда ва халқаро майдонда бегараз тарғиб ва

ташвиқ этиб келаётганингиз учун барчангизга самимий миннатдорлик издор этишни ўзимнинг шарафли бурчим, деб биламан.

Мухтарам анжуман иштирокчилари!

Гоят муҳим ва долзарб мавзуга бағишланган ушбу конференция Ўзбекистон Республикасининг мустақиллик байрами арафасида бўлиб ўтаётгани ўзига хос рамзий маънога эга.

Бундан йигирма етти йил олдин халқимизнинг хоши-иродаси ва азму қарори билан қўлга киритилган миллий мустақиллик биз учун жаҳон халқларининг эркин ва озод оиласига тенг ҳуқуқдш аъзо бўлиб кириш, дунё ҳамжамияти билан барча соҳаларда, жумладан, маданий-гуманитар соҳада самарали ҳамкорлик ўрнатиш имконини яратиб берди.

Бугунги кунда Ўзбекистон ўз тараққиётининг янги, юксак босқичига қадам қўймоқда. Биз миллий тикланишдан - миллий юксалишга эришишни ўз олдимизга энг муҳим ва устувор вазифа қилиб қўйдик. Бу улуг мақсадга эса жадон аҳли билан ҳамжиҳат ва ҳамкор бўлиб яшаш, очик демократик жамият қуриш, ҳдётимизда миллий ва умумбашарий қадриятларга ҳурмат туйғусини янада кенг қарор топтириш орқалигина эришиш мумкинлигини биз яхши англаймиз.

Айни шу нуқтаи назардан Қарағанда, ўзбек мумтоз ва замонавий адабиётини халқаро микёсда ўрганиш ва тарғиб қилиш, қўпқиррали бу мавзунинг бугунги кунда дунё адабий маконида юз бераётган энг муҳдм жараёнлар билан узвий боглик ҳолда таҳлил этиб, зарур илмий-амалий ҳулосалар чиқариш, келгуси вазифаларимизни белгилаб олиш, ўйлайманки, катта аҳдмиятга эга.

Айникса, хдзирги нотинч ва тахдикали замонда бугун башарият олдида пайдо бўлаётган, биз илгари дуч келмаган гоят мураккаб муаммолар, глобал хавф-хатарларни биргаликда бартараф этиш, шу йўлда барча эзгу ниятли инсонларни бирлаштиришда, дунё ахолисининг карий б учдан бир кисмини ташкил этадиган ёшларни гуманиста к гоьлар рухида тарбиялашда бадий сўз санъатининг ўрни ва масъулиятини хдр качон г и дан хдм юксалгириш зарурлигини бугун хдётнинг ўзи такозо этмокда.

Бу борада S⁷ збекистонда амалга оширилаётган эътиборга моли к ишлар, хусусан, илм-фан, таълим-тарбия, маданият, санъат ва адабиёт сохдларини изчил ривожлантириш, бозор иктисодиёти шароитида илм ва ижод ахлини хар томонлама кўллаб-куватлаш, китобхонлик маданиятини ошириш каби вазифалар давлат сиёсатининг устувор йўналишига айлангани хакида сизлар конференция иши давомида етарлича маълумотга эга бўласиз, деб уйлайман.

Бу хакда гапирганда, бир фикрга алохида ургу беришни ўринли, деб биламан.

Биз Ўзбекистонда «Адабий дўстлик - абадий дўстлик» деган чукур маъноли тамойилга амал килган холда, жахон адабиётининг дурдона асарларини ўзбек тилига таржима килиш ва нашр этиш масаласига гоят жиддий эътибор қаратмокдамыз.

Юртимизда дунё адабиётининг бебахо мулки бўлган минг-минглаб асарлар таржима килиниб, китобхонлар калбидан жой олгани, бадий таржима ва таржимашунослик бўйича ўзига хос ижодий мактаб шаклланигани алохида таъкидлаш лозим.

Шу билан бир каторда, асрлар давомида комил инсон тарбияси, адолатли жамият, шахе эркинлиги, Ватан озодлиги, бунёдкорлик, багрикенглик ва байналмилалчилик, одамийлик каби ўлмас фазилатларни тараннум этиб келаётган мумтоз ва замонавий адабиётимизнинг энг сара намуналарини хорижий тилларга ўгириш ва чет элларда тарғиб этиш бўйича хам мамлакатимизда катта ишлар амалга оширилмокда.

Бу борада республикамы? таълим муассасаларида ўзбек тили билан бирга қоракалпок, рус, тожик, козок, киргиз, туркман тилларида таълим бериш йўлга қўйилгани, олий ўқув юртларимизда англиз, француз, немис, испан, япон, хитой, корейс, араб филологияси махсус фан сифатида ўкитилаётгани мух,им ахамият касб этмокда.

Айни вақтда бу сохада хам олдимизда кўпгина долзарб ва мухим вазифалар турганини \ам кайд этиш зарур. Хусусан, хозирга кадар жах,он адабиётидан она тилимизга таржима килинган аксарият асарлар восита тиллар оркали амалга оширилган ва бу хол бугунги кунда хам давом этмокда. Ёш таржимонларимиз аслият тилини яхши билсалар-да, кўп холларда улар да бадий махорат етишмаяпти. Худди шундай холатни ўзбек адабиёти намуналарини бошка тилларга таржима килиш сохасида хам кузатиш мумкин.

Бугун мамлакатимизда сизларнинг фаол саъй-харакатингиз билан биринчи бор ўтказилаётган ушбу халқаро конференция мана шундай мухим ижодий муаммоларни атрофлича мухокама килиш, бу борада халқаро тажриба, замонавий ахборот-коммуникация

технологиялари, Интернет имкониятларидан янада кенгрок фойдаланиш, дўстлик алоқаларини тиклаш ва мустахкамлаш, ижодий уюшмалар, адабий нашрлар ўртасида хдмкорликни кучайтириш, ўзаро бордикелдиларни йўлга қўйишга дойр амалий таклифлар ишлаб чиқишга хизмат килади, деб ишонаман.

Бу муҳим йўналишда биз сизлар билан ҳар томонлама самарали ҳамкорлик қилишга доимо тайёرمىз. Жумладан, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси қошида сизларнинг иштирокингизда Ўзбек адабиётининг хорижий дўстлари кенгашини тузиш ва унинг фаолиятини тизимли асосда ташкил этиш бу йўл да! и дастлабки амалий кадам бўлиши мумкин.

Мухтарам дўстлар!

Бундан юз йил муқаддам буюк ўзбек шоири Абдулхамид Сулаймон ўғли — Чўлпон «Адабиёт яшаса, миллат яшар!» деган оташин даъват билан майдонга чиққан эди.

Хдёт ва тарих синовларидан ўтган теран маъноли бу сўзлар бугун ҳам ўз аҳамияти ва қимматини йўқотган эмас. Дарҳақиқат, адабиёт, санъат ва маданият яшаса, миллат ва халқ, бутун инсоният безавол яшайди.

Мана шундай эзгу ва шарафли ишга ўз ҳаётини бағишлаган сиз, азизларга сихат-саломатлик, ижодий ютуқлар, бахт ва омад, конференция ишига муваффақият тилайман.

Шавкат МИРЗИЁЕВ,

Ўзбекистон Республикаси Президентини

2018 йил 7 август

МАМЛАКАТИМИЗ КУРИЛИШ СОХДСИ ХОДИМЛАРИГА

Мухтарам дўстлар!

Хурматли курувчилар!

Сиз, азизларни — мамлакатимизнинг қурилиш соҳасини раванк топтиришга муносиб ҳисса қўшиб келаётган барча юртдошларимизни бугунги касб байрамингиз - Қурилиш соҳаси ходимлари кун и билан чин қалбимдан самимий муборакбод этаман.

Мана шу қутлуг айёмда сизларга ўз номидан, халқимиз номидан эзгу тилақлар ва чуқур миннатдорлик билдираман.

Биз сизларнинг тимсолингизда ўз меҳнати билан шаҳар ва қишлоқларимизда, бутун юртимизда янги ишлаб чиқариш қорхоналари, муҳим ижтимоий объектлар, мухташам уй-жойлар, йўл ва қўприқлар барпо этиб, ҳаётимизни янада обод, гўзал ва тароватли этиш йўлида фидокорона меҳнат қилиб келаётган олижаноб касб эгаларини қўрамыз.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, ҳозирги кунда, бутун мамлакатимиз қаби, қурилиш соҳаси ҳам ўз таракқиётининг янги босқичига қўтарилмокда.

Иқтисодиётимизда амалга оширилаётган туб ислохотлар, ижтимоий ҳаётимиздаги улкан ўзгаришлар, жумладан, «Обод қишлоқ», «Обод маҳалла» дастурлари доирасида белгилаб олган вазифаларимиз соҳа ривожидан

ни мутлако янгича тарзда, за монархий илм-фан ва инновация ютуклари асосида ташкил этишни талаб этмоқда.

Бунёдкорлик йўналишидаги ишларимизнинг микси ва қўламини биргина «Обод қишлоқ» давлат дастури доирасида мамлакатимиздаги 159 та туманда 416 та қишлоқни ободонлаштириш бўйича ишлаб чиқилган бош режалар асосида қисқа муддатда 320 та мактаб, 231 та мактабгача таълим, 148 та соғлиқни сақлаш муассасаси ва 77 та маҳдлла фуқаролар йиғини бинолари, кўлаб кўча ва майдонлар, жамоат масканлари да катта қурилиш ишлари олиб борилаётганида қўрини мумкин.

Бу борада давлат хусусий шериклик муносабатлари, қурилиш ташкилотлари ва аҳоли хўжалиқидики каби янгича фаолият шакллари самарали қўлланаётганини алоҳида таъкидлаш лозим.

«Обод маҳдлла» дастури бўйича 2018 йилда мамлакатимизнинг 148 та маҳалласида таъмирлаш, ичимлик суви, электр, табиий газ тармоқлари, ички йўллар, ижтимоий соҳа ва бозор инфратузилмаси объектларида қурил иш-таъмирлаш ишлари бошланиб, ўзининг дастлабки натижаларини бераётгани барчамизни албатта қувонтиради.

Бутун юртимизни камраб олган ана шундай салмоқли ишларда, шунингдек, бу йил иамунавий лойиҳалар асосида қуриладиган 3,5 миллион квадрат метрдан иборат 28 435 та арзон уй-жойларни барпо этишда биз, аввало, сизларнинг профессионал малакангиз, билим ва тажрибангиз, юксак маҳоратингизга таянамиз.

Халқимизнинг ҳаёти сифати ва даражасини оширишга бевосита хизмат қиладиган бундай эзгу ишлар ҳақида

Испирганда, аҳдгш ишқиларини қуриш да комплекс ёндашув асосида уй-жой, турли бино ва иншоотлар билан бирга ҳудудларда ижтимоий инфратузилма объектлари, савдо ва хизмат қўрсатиш шохобчалари, таълим, тиббиёт ва маданият муассасалари, янги истироҳат боғлари ва хиёбонлар, фавворалар, болалар майдончалари ва спорт масканлари бунёд этилаётганини мамнуният билан таъкидлаш лозим.

2018 йилги Инвестиция дастури бўйича 1 114 та ижтимоий соҳа объектларида кеш-қўламли қурилиш, реконструкция ва капитал таъмирлаш ишлари олиб боришмоқда.

Бугунги кунда «саҳродаги мўъжиза» деб эътироф этилаётган Қўдим газни қайта ишлаш комплекси, юртимиздаги янги-янги эркин иқтисодий зоналар, саноат ҳудудларидаги йирик объектлар қурилиши, турли коммуникация тармоқлари - буларнинг барчаси сизларнинг машаққатли ва шарафли меҳнатингиз натижаси эканини халқимиз яхши билади ва юксак қадрлайди.

Ҳозирги вақтда мамлакатимизда қурилиш материаллари саноати жадал ривожланиб бораётган и ҳама соҳа таракқиётида муҳим ролі ўйнамоқда. Биргина уй-жой биноқорлигида қўдаланилаётган сифатли қурилиш материалларининг 95 фоизи маҳаллий қорхоналарда ишлаб қикарилаётгани буни яққол тасдиқлайди. Энг муҳими, бундай ўзгаришлар қад қўтараётган иморатларнинг муқтаҳамлигини ва нарҳи нисбатан арзонлиқини таъминлашга, янги иш ўринлари яратишга хизмат қилмоқда.

Айни пайтда за мои, и с л о хот л а р и м и з н и и г узи барча жаҳдлар қатори ушбу соҳада ҳама янги, янада долзарб ва з и ф а л а р н и о қ ш и м и з ј д қ у й м о қ д а.

Хусусан, ахдпини тоза ичимлик суви билан таъминлаш, кишлокларни туман марказлари билан боглайдиган замонавий йўллар куриш, намунавий лойихдлар асосида янги богчалар, мактаблар, оилавий поликлиникалар барпо этиш, бозор инфратузилмаси объектлари ва сервис шохобчаларини кўпайтириш, ахоли ва пудрат ташкилотлар, тадбиркорлик субъектларини курилиш материаллари билан марказлатилган ҳолда таъминлаш тизимини йўлга қўйиш, курилиш бозорини янги инновацион хизматлар билан тўлдириб бориш, сода учун юкори малакали кадрлар тайёрлаш каби масалалар биз учун гоят долзарбдир.

Ишонаман, кўли гул, азму шижоатли Ўзбекистон курувчилари бор билим ва тажрибаси, куч ва имкониятларини сафарбар этиб, бундай улугвор вазифаларни албатта шараф билан адо этадилар.

Азиз ва мухтарам курилиш соҳаси ходимлари!

Сизларни касб байрамингиз билан я на бир бор чин калбимдан табриклаб, барчангизга сидат-саломатлик, оилавий бахт ва хонадонларингизга файзу барака тилайман.

Юртимиз ободлиги, халкимиз фаровонлиги йўлида олиб бораётган хайрли ишларингизда доимо ютук ва муваффакиятлар ёр бўлсин!

Шавкат МИРЗИЁЕВ,

Ўзбекистон Республикаси Президенти

2018 йил 10 август

**«МАРКАЗИЙ ОСИЁ ХАЛКАРО
ТРАНСПОРТ ЙЎЛАКЛАРИ ТИЗИМИДА:
СТРАТЕГИК ИСТИКБОЛЛАР ВА
ФЙДАЛАНИЛМАГАН ИМКОНИАТЛАР»
ХАЛКАРО КОНФЕРЕНЦИЯСИ
ИШТИРОКЧИЛАРИГА**

Хурматли конференция иштирокчилари ва меҳмонлари!

Хонимлар ва жаноблар!

Марказий Осиё минтакасининг транспорт масалаларига багишланган халқаро форумда иштирок этаётган сиз, азизларнинг барчангизни Ўзбекистон заминидан дилдан кутлашга ижозат бергайсиз.

Бугунги конференцияда иштирок эгаётгани учун меҳмонларимиз - халқаро ташкилотлар, молиявий тузилмалар, дигшоматик миссиялар раҳбарларига самимий миннатдорлик билдираман.

Аввало, Марказий Осиё мамлакатлари раҳбарларининг умумий саъй-ҳаракатлари билан қисқа муддатда минтакамизда ўзаро ишонч ва яхши қўшничиликка асосланган янги сиёсий муҳит шаклланганини қайд этишни истардим. Барча даражадаги мулоқотлар фаролашди, амалий, ўзаро манфаатли ва қўп қиррали ҳамкорликни йўлга қўйиш борасида муҳим тарихий қадамлар ташланди. Шу йил 15 март куни Остона шадрида бўлиб ўтган Марказий Осиё давлатлари

рахбарларининг биринчи маслахат учрашуви бунинг ёркин далилидир.

2018 йил 22 июнь куни БМТ Бош Ассамблеяси томонидан Марказий Осиё бўйича махсус резолюция қабул қилингани минтакавий хдмкорликнинг янги босқичини бошлаб берадиган тарихий воқеа бўлди.

Марказий Осиёдаги барча мамлакатларнинг ҳамкорликка самимий интилиши ва умумий келажак учун масъулиятни ҳис этиши минтакамизнинг барқарор тараққиёти ва фаровонлигининг мустаҳкам қафолатидир.

Савдо-иктисодий, энергетика ва маданий-гуманитар соҳалардаги ҳамкорлик янги суръатлар билан ривожланмоқда. Сув-энергетика ресурсларидан оқилона фойдаланиш, давлат чегараларини делимитация ва демаркация қилиш масалаларида ўзаро мақбул қарорлар қабул қилишга эришилди. Транспорт соҳасидаги турли чеклов ва тўсиқларни бартараф этишга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Минтака мамлакатлари ўртасида виза ва божхона тартиб-таомиллари соддалаштирилди, қўшимча ўтказиш пунктлари очилди, автомобиль, темир йўл ва ҳаво транспорта катновлари тикланди ва бу борада ўнлаб янги йўналишлар йўлга қуйилди.

Аммо, ҳдтнинг ўзи бундай чора-тадбирлар етарли эмаслигини кўрсатмоқда.

Энг йирик халқаро бозорларни ўзаро боғлаб турган Марказий Осиёнинг муҳим геостратегик жойлашувини ҳисобга олган ҳолда, минтакамизнинг халқаро транспорт йўлаклари тизимига интеграциялашувини

жадаллаштириш мақсадида мамлакатларимиз саъй-ҳаракатларини бирлаштириш алоҳида аҳдмийат касб этмоқда.

Бугунги кунда денгиз портларига тўғридан-тўғри чиқиш имконига эга бўлмаган минтака давлатларининг транспорт-транзит харажатлари сезиларли даражада катта бўлиб, улар экспорт қилинаётган маҳсулот қийматининг 70 -80 фоизигача етмоқда.

Божхона тартиб-таомилларининг мукаммал эмаслиги оқибатида юк ташувчилар товарларни етказиб беришга кетадиган вақтнинг 40 фоизгача бўлган Қисмини беҳуда йўқотмоқда. Жаҳон банкининг логистика соҳасидаги самарадорлик индексида кўра, Марказий Осиё мамлакатлари 167 давлат орасида қуйи ўринларни эгаллаб келмоқда. Буларнинг барчаси бутун минтака транспорт сектори рақобатбардошлигининг пасайишига олиб келмоқда.

Шу муносабат билан Тошкентда ўтаётган конференция Марказий Осиёда янги интеграция жараёиларини бошлаш нуқтаи назаридан муҳим роль ўйнаши мумкин.

Мамлакатларимиз олдида транзит салоҳиятини янада ривожлантириш ва миллий иктисодиётлар таркибида транспорт соҳаси улушини ошириш вазифаси турибди. Транспорт инфратузилмасига замонавий технологиялар ва хорижий инвестицияларни жалб этиш, янги истикболли транспорт йўлакларини шакллантириш мазкур вазифани амалий жиҳатдан ҳал этишга ёрдам беради.

БМТ экспертларининг ҳисоб-китобларига кўра, Марказий Осиё мамлакатларининг кооперация алоқаларини

самарали йўлга қўйиш натижасида минтака ялпи ички мадсулоти ўн йилда камида икки баробар кўпайиши мумкин.

Шуни дисобга олиб, биз Ашхобод битими доирасида Россия - Козогистон - Ўзбекистон - Туркменистон - Эрон - Ўмон - Х^мДистон субминтакавий транспорт йўлагини шакллантиришни бошладик.

Биз Ўзбекистон - Киргизистон - Хитой темир йули I курилиши тез фурсатда бошланишига катта умид билдирамиз. Истикболда бу йўл «Шарк-Ғарб» лойидаси доирасида Хитойдан бошланадиган, Киргизистон ва Ўзбекистон оркали ўтадиган, кейинчалик янги барпо этилган Боку -Тбилиси - Карс темир йўл магистралли оркали Жанубий ва Шаркий Европа, Якин Шарк мамлакатлари ва Ўрта ер денгизи портларига олиб чикадиган янги транспорт йўлагининг мудим бўғини бўлиб қолади.

Минтакавий йўлакларни ривожлантириш дакида сўз борганда, ушбу жараёнга Афғонистонни жалб этиш мудим эканини кайд этмасдан угўл май миз. Куриб битказилган Хайратон — Мозори Шариф темир йўли ва лойидалаштирилаётган Мозори Шариф - Х^мРот магистралли «Шимол-Жануб» лойидаси доирасида Эрон, Покистон ва Хиндистон темир йўлларида дамда Чохбадор ва Гвадар портларига олиб чикадиган янги транспорт йўлагини шакллантириш имконини беради.

Хурматли форум иштирокчилари!

Минтакамиз мамлакатларини халқаро, жумладан, денгиз оркали юк ташиш тизимига интеграция қилиш хусусида суз юритар эканмиз, аини вақтда ушбу ижо-

бий жараёнга қатор омиллар тўсик бўлаётганини кайд этиш лозим.

Бу, аввало, Марказий Осиёда транспорт катновини ривожлантириш, тўсикларни бартараф этиш, минтака давлатларининг виза, транзит ва божхона тартиб-таомилларини соддалаштириш, тариф сиёсатини уйғунлаштириш, транспорт инфратузилмасини такомиллаштириш, истикболли транспорт йўлакларини шакллантириш бўйича ягона қарар ва ёндашувлар мавжуд эмаслиги билан боғлиқ

Шу муносабат билан қуйидагиларни таклиф этамиз:

Биринчидан, Жадон банки, Осиё ва Ислон тараккиёт банклари, бошқа халқаро институтлар экспертлари ёрдамида Марказий Осиёнинг минтакавий транспорт йўлакларини ривожлантириш стратегиясини ишлаб чиқиш ва шу асосда Марказий Осиё транспорт тизимини барқарор ривожлантириш бўйича минтакавий дастур қабул қилиш зарур, деб уйлаймиз.

Иккинчидан, минтака мамлакатлари Шанхай дамқорлик ташкилоти фаолиятида мудим роль ўйнашини дисобга олиб, ушбу ташкилот доирасида транспортда юк ташиш жараёнларини интеграция л аштирган долда бошқариш тизимини яратиш лозим.

Учинчидан, транспорт-логистика содасида мавжуд муаммоларни дал этишда мувофиқлаштирувчи тузилма бўладиган Марказий Осиё мамлакатлари транспорт коммуникациялари бўйича минтакавий кенгашни шакллантириш мақсадга мувофиқ.

Тўртинчидан, минтаканинг туризм жозибадорлигини ошириш мақсадида транспорт коммуникацияла-

ри ва инфратузилмаеини биргаликда ривожлантириш зарур. Жахон туризм ташкилоти билан биргаликда Марказий Осиёда туризм хабларини ривожлантириш концепциясини ишлаб чиқиш айна шу мақсадга хизмат қилган бўлар эди,

Умид қил а манки, анжуманда маъқулланадиган ана шу ва бошқа ташаббусларни амалга ошириш Марказий Осиёда барқарорлик!! таъминлаш да, уни иқтисодий ривожланган минтақа га айлантиришда, энг муҳим халқаро транспорт-транзит марказларидан бири сифатида минтақамизнинг >ш\он сранепорг хизмаглари оозирада» и рақобатбард<> ш л и г и н и оширишда дал қилувчи роль ўйнайди.

Бугунги конференция натижалари минтақамизни халқаро транспорт йўлаклари тизимига интеграция қил ишга дойр янги ёндашув ва устувор йўналишларни ишлаб чиқиш, Марказий Осиёнинг ишга солинмаган улкан салоҳиятини мамлакатларимиз ва халқларимизнинг умумий мақсадлари йўлида сафарбар этиш да фойдали бўлишига ишонаман,

Шавкат МИРЗИЁЕВ.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

2,018 йил 20 сентябрь

ЎЗБЕКИСТОН ЎҚИТУВЧИ ВА МУРАББИЙЛАРИГА

Мухтарам устозлар!

Қадрли дўстлар!

Сиз, азизларни, сизларнинг тимеолингизда ўз даётини ёш авлод тарбиясидек шарафли ишга бағишлаган барча юртдошларимизни 1 октябрь Ўқитувчи ва мураббийлар кун и билан самимий муҳаббат билан таъмин.

Буюк маърифатпарвар бобомиз Абдулла Авлонийнинг: «Инсон тафаккуриниш қуввати ва кешлиги аввало муаллим тарбиясига боғлиқ» деган сўзлари сизларнинг машаққатли, айна вақтда олижаноб фаолиятингизга берилган юксак баҳодир, десак, ўйламанки, адашмаган бўламиз.

Хақиқатан ҳам, биз ўзимиздаги жамики яхши фазилатлар, даётда эришаётган барча ютуқларимиз учун сиз, азизлардан умрбод қарздоримиз.

Ушбу қутлуг айёмда сизларнинг шаънингизга энг гўзал сўзлар, эзгу тилақларимизни издор этар эканмиз, барчамизнинг қамол топишимиз, жамиятда муносиб ўрин эгаллашимизда бор қилм иш ва тажрибасини, қалб қароратини бахш этиб қелаётган меҳрибон устозларимизга қин қуракдан миннатдорлик қилдирамиз.

Қурматли дўстлар!

Барчамиз яхши қушунамиз, таълим-тарбия - қар қайси қавлат ва жамиятнинг қарқат қуғунги, қалқи

эртанги кунини дам дал киладиган энг мудим ва устувор масаладир.

Шунинг учун мамлакатимизда бу масалага давлат миёсида улкан эътибор қаратилмокда.

Бу дакда гаирганда, охирги вақтда мамлакатимизда таълим-тарбия тизимини мутлако янги босқичга кўтаришга хизмат киладиган бир неча мудим қарорлар дакида алодида тўхталишни уйинли, деб биламан.

Аввало, 2017 йил 30 сентябрда қабул қилинган Президент қарорига мувофик юртимизда биринчи марта Мактабгача таълим вазирлиги ташкил этилди. Шу асосда ўтган қисқа даврда ушбу тизим тубдан янги негизда ташкил этилгани, 980 дан ортиқ богча қурилиб, ишга туширилгани, бу масканларда таълим-тарбия ишлари мазмун ва сифат жидаидан энг илгор усул ва воситалар ёрдамида олиб борилаётганини қайд этиш лозим.

Яна бир мудим дужжат - 2018 йил 14 августда қабул қилинган Президент қарорига биноан бошлангич ва юкори синф ўқитувчиларининг маошлари тенглаштирилди, янги йилдан бошлаб мутахассис ўқитувчиларнинг оширилган ойлик иш даки микдори 54 фоизга, олий тоифали педагогларники эса 64 фоизга етиши кўзда тутилмокда.

Шу билан бирга, педагог додимларни намунавий арзон уй-жойлар, автотранспорт воситалари билан таъминлаш максидида узок муддатли имтиёзли кредитлар бериш, уларнинг оила аъзоларига тадбиркорлик фаолияти учун имтиёзли кредитлар ажратиш тизими йўлга қўйилди.

Ана шу ишларнинг давом и сифатида шу йил 5 сентябрда қабул қилинган «Халқ таълимини бошқариш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Президент фармони сода тараккиётида янги уфқлар очиб беради, деб ўйлайман.

Фармонда, жумладан, халқ таълими муассасаларини бошқариш тизимини такомиллаштириш, моддий-техник ва ўқув-методик базасини муstadкамлаш, нодавлат умумтаълим масканлари тармогини янада ривожлантириш, «Замонавий мактаб» давлат дастурини тайёрлаш, ишлаб турган пенсионер ўқитувчиларга пенсияларини тўлиқ микдорда тўлаш каби масалалар аниқ белгилаб қўйилганидан сизлар албатта хабардорсиз.

Таъкидлаш жоизки, мамлакатимизда олий таълим тизимини ривожлантиришга дам устувор адамият берилмокда. Янги олий ўқув юртлари билан бирга чет элдаги нуфузли университетларнинг филиаллари очилмокда, олий таълим муассасаларига қабул квоталари оширилмокда, қўпгина йўналишлар бўйича сиртки бўлимлар фаолият кўрсатмокда.

Буларнинг барчаси таълим-тарбия жараёнларининг сифати ва даражасини замон талаблари асосида тубдан яхшилаш, задматкаш устозларимиз, мазкур содада фаолият кўрсатаётган барча фидойи инсонлар учун муносиб меднат шароитлари яратиш, уларнинг кадр-қимматини юксалтиришга қаратилгани билан айникса адамиятлидир.

Юртимизда жорий йил Инвестиция дастури доирасида 356 та таълим муассасасида 684 миллиард 700 миллион сўмлик, «Обод кишлок» ва «Обод мадалла»

дастурлари бўйича эса 371 та умумтаълим мактабида 424 миллиард сумдан зиёд куриш-реконструкция ва таъмирлаш ишлари амалга оширилмоқда.

Бу дақда сўз юритганда, шу йил август ойига Қадар давлат бюджетидан 12 триллион 366 миллиард сўм ёки ялпи харажатларнинг 26 фоиздан зиёди айнан таълим-тарбия содасига йўналтирилганини дисобга оладиган бўлсак, ушбу тизимдаги ислодотларимизнинг кўлами ва миқёси янада яққол аён бўлади.

Албатта, мамлакатимизда амалга оширилаётган ана шундай улкан ишларнинг амалий таъсири ва натижадорлигини таъминлашда ушбу ва мураббийларнинг ўрни ва роли бекиёс эканини даммамиз ядши тушунамиз.

Шунинг учун дам ёшларни миллий ва умумбашарий кадриятлар рудиди, замонавий билим ва касб-дунарлар, хорижий тилларни пудта эгаллаган, Ватанимиз ва халкимизга садокатли инсонлар этиб вояга етказишда аввало сизларга таянамиз.

Айниқса, бутун дунёда мураккаб ва тадликали вазият дукм сураётган дозирги вақтда ёшлар даётига таддид солаётган хавф-хатарларнинг олдини олиш, жадолатга қарши маърифат билан қурашишда сизларнинг ибратли фаолиятингиз улкан адамиятга эга.

Шу борадаги ўта масъулиятли вазифалар сизлардан ўз устингизда тинимсиз ишлаш, фарзандларимизни янгича тафаккур, юксак инсоний туйғулар билан ошно этиш, уларда мустақил ва ижодий фикрлаш қобилиятини узлуксиз ривожлантириб боришни талаб этмоқда.

Ишончим қомил, миллати, тили ва динидан қатъи назар, Ватанимизнинг дар бир фарзандини ўз боласидек севиб, ардоқдаб, уларни барқамол инсонлар этиб тарбиялаш учун сидқидилдан меҳнат қилаётган сиз, ҳурматли Ўзбекистон ўқитувчи ва мураббийлари бу шифофаларни албатта шараф билан адо этасиз.

Бу йўлда сизларни доимо қўллаб-қувватлаш, барча зарур шароитларни яратиб бериш учун давлатимиз ва жамиятимиз ўзининг бор қуч ва имқонияшрини бундан бўён дам аямайди.

Азиз ва мудтарам устозлар!

Барчангизни бугунги умумхалқ байрами билан яна бир бор самимий табриклайман.

Олижаноб ва масъулиятли фаолиятингизда қуч-қайрат, югуқ ва омадлар, хонадонларингизга бахту саодат, файзу барақа тилайман.

Хеч қачон қам бўлманг, медрибон устозлар!

*Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти*

2018 йил 28 сентябрь

ИНСОН ХУҚУЦЛАШ БЎЙИЧА ОСИЁ ФОРУМ И ИШТИРОКЧИЛАРИГА

Хурматли форум иштирокчилари!

Хонимлар ва жаноблар!

Инсон ҳуқуқлари бўйича Осиё форумининг барча иштирокчилари ва медмонларини кадимий Самарканд шаҳрида қутлаш ҳамда Бутунжадон инсон ҳуқуқлари декларацияси қабул қилинганининг 70 йиллиги билан табриклаш менга катта мамнуният бағишлайди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош қотиби жаноб Антониу Гутерришга бизнинг минтақамизда биринчи марта бўлиб ўтаётган ушбу форумни ўтказиш ҳақидаги ташаббусни қўллаб-қувватлагани учун самимий ташаккур билдираман.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, БМТнинг Инсон ҳуқуқлари бўйича Олий комиссари бопщармаси, Халқаро миграция ташкилоти, Ислом ҳамкорлик ташкилоти, Европада ҳавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти, Мустанкил Давлатлар Ҳамдўстлиги, бошқа дамқор ташкилотлар, Осиё мамлакагларининг инсон ҳуқуқлари бўйича миллий институтларининг юқори маргабили вакиллари, шунингдек, кўзга кўринган хорижий давлат ва жамоат арбоблари, инсон ҳуқуқлари соҳасидаги етакчи экспертлар, Ўзбекистонда аккредитациядан ўтган дипломатик миссия раҳбарлари ушбу форумда иштирок этаётганидан миннатдорман.

«Бутунжадон инсон ҳуқуқлари декларацияси қабул қилинганининг 70 йиллиги якунлари: замонавий таддидлар ва реал воқелик» мавзусида ўтказилаётган мазкур анжуманнинг долзарблиги ана шу асосий ҳужжатнинг ўрни ва аҳамиятини мустанкамлаш борасидаги саъй-дарақатларни бирлаштириш зарурати билан белгиланади.

БМТнинг Инсон ҳуқуқлари бўйича Олий комиссари Мишель Бачелет хоним таъкидлаганидек, «биз юксак адолат ва тенглик сари ҳдрақат қилган тақдирдагина янада барқарор тинчлик, ҳавфсизлик ва тараккиётга эришмоғимиз мумкин». Мен бу муҳим принципни тўлиқ қўллаб-қувватлайман.

Тарих шундан далолат берадики, дунёдаги барча цивилизациялар, маданият ва динлар инсон ҳуқуқлари тўғрисидаги таянч тушунчаларнинг шаклланишига асос бўлган инсонпарварлик гоёлари таъсирида вужудга келган.

Масалан, бундан 2700 йил муқаддам Осиё ҳудудида яратилган энг қўхна ёзма ёдқорлик - «Авесто» китобида инсон ҳуқуқ ва эркинликлари, миллатлараро муносабатларни ўзаро ҳурмат ва ишонч тамойиллари негизида барпо этиш гоёлари мудим ўрин тутати, зўравонлик ва адолатсизлик рад этилади.

Шунингдек, Шарқнинг буюк ҳуқуқшуносларидан бири Бурдониддин Маргиноний XII асрдаёқ ўзининг «Хидоя» асарида дар бир инсоннинг ҳақ-ҳуқуқини сақлаш зарурлиги тўғрисида мудим гоёни илгари сурган эди.

Ана шу мукаддас кадри ятлар бугун хдм ўз долзарблигини йўқотмаган ва мазкур Форум кун тартибига дамодангдир.

Таъкидлаш жоизки, 70 йил аввал қабул килинган Бутунжадон инсон ҳуқуқлари декларацияси бутун дунё да демократия ва инсонпарварлик тамойилларини қарор тантириш борасида янги имкониятлар очди.

Афсуски, бугунги кунда биз барчамиз ана шу ижобий жараёнга тўскинлик қилаётган мураккаб ва зиддиятли тенденциялар қучайиб бораётганига гувоҳ, бўлиб турибмиз.

Бу ўрин да жадонда, жумладан, Жануби-Шарқий Осиёдан тортиб Яқин Шарккача бўлган макон да қуролли тўқнашувлар қучайиб, ўзаро ишончсизлик ва низолар, миллатлар ва конфессиялараро ихтилофлар чуқурлашиб бораётгани, барқарор тараққиётга қарши бошқа глобал таҳдид ва хатарлар ҳдқида сўз бормокда.

Иложсиз долда ўз юртини ташлаб кетаётган кишилар ва қочкинлар сони тобора ортиб бораётгани, таълим ва тиббий ёрдамдан фойдаланиш имконияти йўқлиги, одам савдоси ва мажбурий меҳнат, аёллар ва эркеклар учун тенг ҳуқуқ ва имкониятларни таъминлаш, қашшоқлик ва очликка бардам бериш зарурати билан боғлиқ муаммолар мураккаблашиб бораётганига биз четдан томошабин бўлиб қараб туролмаймиз.

Шу маънода, бизнинг қатъий ишончимизга қўра, жами 4,5 миллиарддан зиёд адоли истикомат қилаётган Осиё минтақасининг келажаги қўп жидатдан Бирлашган Миллатлар Ташкилоти томонидан 2030 йилга

қадар барқарор тараққиёт соҳдсида белгиланган вазифаларни амалга оширишга тайёр бўлишга, шунингдек, инсон ҳуқуқларини димоя қилиш бўйича самарали минтақавий механизмни шакллантиришга боғлиқ.

Хурматли форум иштирокчилари!

Бугун биз Ўзбекистон миллий тараққиётнинг янги босқичига қадам қўйган бир даврда «Халқ, давлат органларига эмас, балки давлат органлари халқимизга хизмат қилиши керак» деган бонд тамойилга амал қилмоқдамиз. Айнан ана шу тамойил 2021 йилгача Ўзбекистон Республикаси ни ривожлантириш стратегиясини амалга оширишнинг асоси бўлиб хизмат қилмокда.

Биз парламент ваколатларини сезиларли даражада кенгайтирдик, жамоатчилик назорати институтларини мустақамладик, фуқаролик жамиятини фаол ривожлантирмоқдамиз. Суд тизими ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари тубдан ислох, қилинмокда. (Зила институти ва жамиятнинг маънавий-ахлоқий негизини мустақамлаш бўйича қатта ишлар амалга оширилмокда, барқамол авлодни миллий ва умуминсоний қадриятларга дурмат рудиди тарбиялаш учун барча шароитлар яратилмокда.

Инсон ҳуқуқлари соҳдсидаги халқаро тузилмалар билан яқин шериклик кенгаймोकда, ҳуқуқни димоя қилиш борасида ҳуқуматга қарашли бўлмаган ташкилотлар билан амалий мулоқот йўлга қўйилган.

Биз ана шу мудим ишларни қатъий давом эттирамиз. Бизнинг устувор вазифамиз инсон салодиятини рўёбга чиқаришга дар томонлама қўмақлашиш, унинг асосий

дукуклари ва конуний манфаатларини химоя қилишни таъминлашдан иборат.

Бу жамиятда тинчлик ва барқарорлик, фаровон даёт ни таъминлашнинг асосий шартидир.

Ишончим комил, Форум якунида қабул қилинадиган Самарканд декларацияси инсон дукуклари содасидаги халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлашга, бу эзгу ишни янги, янада юксак поғонага олиб чиқишга хизмат Қилади.

Анжуман доирасида иштирокчилар томонидан илғари суриладиган таклиф ва ташаббуслар ҳамда уларнинг ҳулосалари инсон ҳукуклари соҳасида миллий дастур ва стратегияларни ишлаб чиқишда инобатга олинади.

Форумнинг барча иштирокчилари ва меҳмонларига самарали фаолият олиб боришни, уларнинг мамлакатимизга ташрифи мазмунли ўтишини тилайман.

*Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти*

2018 йил 22 ноябрь

«НАВОИЙ КОН-МЕТАЛЛУРГИЯ КОМБИНАТИ» ДАВЛАТ КОРХОНАСИ ЖАМОАСИ ВА НАВОИЙ Ш АДР И АХ.ЛИГА

Азиз дўстлар!

Сизларни Навоий кон-металлургия комбинати ва Навоий шахри ташкил этилганининг 60 йиллиги билан *чин* қалбимдан муборакбод этаман.

Ўтган тарихан қиска даврда минг-минглаб ишчи ва мутахассисларнинг фидокорона меҳнати туфайли Қизилқум саҳросида ривожланган ишлаб чиқариш, транспорт ва ижтимоий инфратузилмасини ўзида мўжассам этган, нафакат юртимиз, балки чет элларда ҳам машҳур бўлган замонавий ишлаб чиқариш мажмуаси қад ростлади.

Комбинатнинг қурилиши ҳудуддаги мамлакатимиз иқтисодиёти учун стратегик аҳамиятга эга улкан минерал бойликларнинг кенг миқёсда ўзлаштирилишини бошлаб берди.

Таъқидлаш жоизки, 60 йил муқаддам бу заминда мазкур саноат мажмуаси негизида бунёд этилган, буюқ шоир ва мутафаккир бобомиз Алишер Навоий номи билан аталган мамлакатимизнинг энг қўрқам ва замонавий шаҳарларидан бири - Навоий шахри ҳам бугун ўз юбилейини нишонламоқда.

Кон бошқармалари ва йирик саноат объектлари негизида Ўчқудук, Зарафшон, Нуробод, Заркент ва Маржонбулок шадарлари барпо этилди.

Замонавий шахдрсозликнинг ёркин намуналари булган ушбу масканлар йил сайин обод булиб, хдр то™ монлама равнак топмокда.

Худудда янги корхоналар курилмокда, жажон андозалари даражасидаги технологияларга асосланган ишлаб чикариш кувватлари кенгаймокда.

Етакчи хорижий компаниялар билан ҳамкорлик алокалари мустахкамланаётгани харидоргир махсулотлар ишлаб чикариш имконини бериб, бугун тармокнинг баркарор фаолиятини таъминламокда.

Бугунги кунда ўзбек олтинининг юкори сифаги бутун дунёда эътироф этилгани, мамлакатимиз олтин-валюта захиралари орғиб, иктисодий салохияти юксалиб бораётган и да ҳам и ктисодиётимиз локомотив и бўлмиш Навоий кон-металлургия комбинатининг куп миллатли меҳнат жамоасининг хизмаглари бекиёс.

Олгин, уран, нодир металл ар, фосфорит хомашёси конларини ўзлаштириш билан бирга комбинат Курилиш ва дастгохсозлик саноати учун кенг турдаги махеулотлар, шунингдек, халк; истеъмоли товарларини ишлаб чикараётгани кувонарлидир.

Гигант корхонанинг кўпминг киши лик жамоаси кейинги йилларда юртимизда амалга оширилаётган кенг куламли янгиланишлар, иктисодиёт тармоклари ва бутун мамлакатимизни тубдан ислох этиш ва модернизация килишда фаол иштирок этаётгани тахсинга сазовор.

Давлатимиз томонидан Навоий кон-мегаллургия комбинатини хар томонлама ривожлантиришга биринчи даражали вазифа сифатида эътибор каратилмокда.

Хусусан, НКМКни 2026 йилгача ривожлантириш дастури доирасида умумий киймати 3 миллиард доллардан зиёд карийб 30 га якин йирик инвестиция лойихаси босқичма-босқич амалга оширилиб, 30 мингдан ортик иш ўринлари яратилади.

Бу йўналишда хозирнинг ўзида кўп ишлар килинмокда. Жумладан, «Ауминзо-Амантой» олтин руда конини ўзлаштириш ва унинг асосида гидрометаллургия заводини барпо этиш, техноген чикиндиларни кайта ишлаш мажмуаси ни куриш, «Мурунгов» карьерини ўзлаштириш ишлари жадал суръат билан давом эттирилмокда.

Комбинат негизида ташкил этилган Ўзбекистон Фанлар академиясининг Навоий филиали худуднинг инновацион ва технологик тараккиётига салмокли хисса кўшмокда.

Хурматли дўстлар!

Мамлакатимизда стратегик и с л охотларни янги босқичи бошланган бугунги кунда бутун халкимиз, жумладан, комбинат жамоаси ва Навоий шахри ахолиси олдида гоят мухим вазифалар турибди.

Хусусан, бу ерда катор янги юкори технологик ишлаб чикаришларни яратишимиз, ракобатбардош саноат махсулотлари ишлаб чикаришни кенгайтиришимиз, худуднинг улкан табиий, ишлаб чикариш, меҳнат ва интеллектуал салохиятини янада тулик рўёбга чикаришимиз лозим.

Навоий кон-металлургия комбинатининг юксак профессионал малакали аҳил ва истеъдодли жамоаси хдмда бой тажриба ва махоратга эга, юртимиз ва халкимизга

сод и к Навоий шаҳри аҳли ана шундай кенг микесли ва-
зифаларни муваффақиятли адо этишига ишонаман.

Сиз, азизларга мустаҳкам соғлик, бахт-саодат,
Ватанимиз фаровонлиги йўлидаги бунёдкорона
меҳнатингизда янги зафарлар тилайман.

*Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти*

2018 йил 23 ноябрь

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛКИГА ЯНГИ ЙИЛ ТАБРИГИ

Қадрли ватандошлар!

Мухтарам дўстлар!

Мана шу хаяжонли, файзли дамларда жонажон
Ўзбекистонимизга 2019 йил кириб келмокда.

Сиз, азизларни, қўпмиллатли халкимизни Янги йил
байрами билан чин қалбимдан муборакбод этаман.

Барчангизга улуг бойлик бўлган оилавий бахт ва са-
ломатлик тилайман.

Азиз юртдошлар!

2018 йилда барча соҳаларда халкимизнинг фидоко-
рона меҳнати эвазига катта ўзгаришларни амалга ошир-
дик.

Замонавий қорхоналар, уй-жойлар, йўллар, қўприк-
лар қурилди. Таълим, тиббиёт, маданият ва спорт мас-
канлари барпо этилди.

Хорижий давлатлар, аввало, яқин қўшниларимиз би-
лан дўстлик ва ҳамкорлик янада қучаймокда.

Ўзбекистоннинг халқаро нуфузини ошириш учун
салмоқли ишлар қилинди.

Бунинг натижасини бугун ҳар бир инсон ва оила, ҳар
бир жамоа ўз мисолида қўрмокда. Энг муҳими, одамла-
римизнинг эртанги кунга ишончи ортмокда.

Бир сўз билан айтганда, ўтаётган йил мамлакатимиз
тарихида ёрқин из қолдирган йил бўлди.

Шу бокс зеки йшшмизни шукроналик ва розилик билан кузатмоқдам из.

Х,у р м атл й ду стл ар!

Биз 2019 йил га Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили, деб ном бердик.

Фаол инвестициялар тараққиёт учун чексиз имкониятлар зшигшти очади.

Ижтимоий ривожланиш эса халкимиз турмуш даражаси ва сифатини кескин оширишга хизмат қилади.

Биз юртимизда тинчлик ва осойишталикни, миллатлар ва фукаролар ўртасида тотувликни таъминлашга устувор аҳдмийат қаратамиз. Халқ билан мулоқотни юкори босқичга олиб чиқамиз.

Тадбиркорлик ва хусусий мулкни қўллаб-қувватлаш ишлари ни давом эттирамиз.

Диёримизни янада обод ва қўркам қилиш асосий вазифамиз бўлиб қолади.

Эх,тиёжмаид оилалар ва ёрдам га мухтож инсонларни химоя қилишга, аҳоли даромадларини оширишга эътиборни янада қучайтирамиз.

Мухтарам фахрийлар, опа-сингилларимиз ва ёшларимизга гамхўрлик қўрсатиш доимо диққатимиз маркази да бўлади.

Ушбу файзли окшомда барча давлат ва халқдарга, хорижий дўстларимиз, ҳамкорларимизга эзгу тилақларимизни йўллаймиз.

Азизларим, кадрдонларим!

Халкимизнинг барча орзу-ниятлари ушалсин!

Фарзандларимиз, набираларимизнинг бахту қамолини қўрайлик!

Гузал ва бетакрор юртимиз тинч-осойишта, олижаноб, бағрикенг халкимиз ҳамиша омон бўлсин!

2019 йилнинг қадами қутлуг келсин!

Янги йил барчамизга муборақ бўлсин!

Шавкат МИРЗИЁЕВ,

Ўзбекистон Республикаси Президенти

2018 йил 29 декабрь

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚУРОЛЛИ
КУЧЛАРИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАНИНИНГ
27 ЙИЛЛИГИ ВА ВАТАН ХИМОЯЧИЛАРИ КУНИ
МУНОСАБАТИ БИЛАН БАЙРАМ ТАБРИГИ**

Хурматли аскар ва сержантлар, офицер ва генераллар, Қуrolли Кучларимизнинг мухтарам фахрийлари!
Цадрли юртдошлар!

Сизларни, сизларнинг тимсолингизда бутун халкимизни Ўзбекистон Республикаси Қуrolли Кучлари ташкил этилганининг 27 йиллиги ва Ватан х,имоячилари куни билан чин калбимдан самимий му-боракбод этаман.

Ушбу кутлуг айёмда ўз хдётини Ватан х,имоясидек улуг ишга багишлаган сиз, азму шижоатли хдрбийларимизни шарафлаб, халкимиз, мамлакатимиз тинчлиги ва хавфсизлиги йўлидаги хизматларингиз учун барчангизга чуқур миннатдорлик билди-раман.

Мутафаккир шоир Алишер Навоий бобомиз айтганларидек, бу дунёда эр йигитнинг энг буюк, эзгу ва мукаддас вазифаси, аввало, ўз оиласи, Ватани ва халкини муносиб хдмоя қилишдан иборатдир.

Биз сизлар билан - ана шундай гоят масъулиятли ва олижаноб вазифани шараф билан адо этиб келаётган мард ва жасур, эл-юртга садокатли ўғлонларимиз билан хдкли равишда фахрланамиз.

Айнан сизларнинг ерда ва кўкда, сувда ва қуруқликда олиб бораётган мардона хизматларингиз туфайли осмонимиз мусаффо, болаларимиз, мўътабар оналаримиз, кексаларимиз хотиржам яшамокда, юртимиз обод, халкимиз даёти фаровон бўлмокда.

Фурсатдан фойдаланиб, ўз фарзандларини - Қуrolли Кучларимизнинг аскар ва офицерларини Алпомишдек ботир, чинакам ватанпарвар инсонлар этиб тарбиялаган барча ота-оналарга, хдрбийларимиз билан даёт қувончи ва ташвишларини доимо бахдм кўриб келаётган уларнинг рафикалари ва оила аъюларига катта рах,мат айтишни ўзимнинг бурчим деб биламан.

Мухтарам ватандошлар!

Мана шу байрам кунларида барчамиз Ватан, халк ва армия бири-бирига нақадар яқин ва муштарақ эканини х.ар қачонгидан х,ам теран х,ис этмокдамиз.

Бу борада армия ва халк бирлигини таъминлашга қаратилган мутлақо янги тузилма - хдрбий-маъмурий секторлар барча ҳудудларда самарали фаолият юритаётгани гоят муҳим аҳамиятга эга бўлмокда.

Ана шундай ислох,отлар туфайли «Армия ва халк - бир тану бир жон!» деган олижаноб гоя ва амалий хдракат барча бўгиндаги х,окимият ва бошқарув идоралари, мах,алла, ёшлар, хотин-қизлар, нурунийлар ташкилотлари, таълим-тарбия муассасалари фаолиятини, кенг жамоатчилик даётини қамраб олмокда. Бу эса Ватан х,имояси чиндан х,ам барчамизнинг нафакат вазифамиз, балки шарафли бурчимизга айланиб бораётган

нидан яққол далолат беради.

Кадр л и дўстлар!

Дунё микёсида халқаро терроризм, экстремизм каби хавф-хатарлар, миллий ва глобал хавфсизликка қарши таҳдидлар тобора ортиб бораётган ҳозирги мураккаб даврда Куролли Кучларимизнинг жанговар салоҳиятини юксалтириш, унинг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, замонавий курол-яроғ ва аслаҳалар билан таъминлаш, ҳарбий хизматчиларнинг жисмоний, маънавий-интеллектуал тайёргарлигини ошириш, ижтимоий ҳимоясини кучайтириш энг устувор вазифамиз бўлиб қолмоқда.

Давлатимизнинг ҳарбий-сиёсий масалалар бўйича катъий позициясини ифода этадиган янги Мудофаа доктринаси ишлаб чиқилди. Амалга оширилаётган туб ислохотлар натижасида миллий армиямиз тезкор ва ихчам, ҳар қандай таҳдидларга муносиб зарба беришга қодир бўлган жанговар кучга айланиб бормоқда.

Барчамиз яхши англаймиз: бу борада ҳар бир ҳарбий хизматчининг профессионал билим ва малакаси, ақлий салоҳияти, руҳий тайёргарлигини ошириш, уларда ватанпарварлик ғазилатларини қамол топтириш ўта муҳим аҳамиятга эгадир.

Биз давлатимиз мудофаа қудратини ҳар томонлама ошириш, етук ва малакали ҳарбий кадрларни тайёрлашга, Ватан ҳимоячилари, уларнинг оилалари учун муносиб ҳаёт шароитларини яратишга бундан кейин ҳам алоҳида эътибор қаратамиз. Масалан, 2019 йилнинг ўзида ҳарбий хизматчилар учун имтиёзли кредитлар асосида 116 та қўп қаватли уй фойдаланишга топширилади. Ҳарбий хизматчиларнинг 700 дан зиёд фарзандлари олий таълим муассасаларига давлат

ранги асосида ўқишга қабул қилинади. Шунингдек, ҳарбий шаҳарчаларни обод қилиш, уларнинг ҳудудида замонавий инфратузилмалар барпо этиш бўйича олиб борилаётган кенг қўламли ишлар изчил давом эттирилади.

Халқимизнинг «Билаги зўр бирни енгади, билими зўр - мингғни» деган мақолида чуқур маъно бор. Шу нуқтаи назардан, Куролли Кучларимизни модернизация қилиш, хусусан, ҳарбий таълим соҳасига замонавий билим, илғор хорижий тажрибалар, ахборот-коммуникация технологияларини кенг жорий этиш бўйича бошлаган ишларимизни янги босқичга қўтаришимиз зарур.

Айни вақтда шахсий таркиб ўртасида миллий ўзликни англаш ва жанговар руҳни, ватанпарварлик тарбиясини кучайтириш, ҳарбий хизматчиларнинг интеллектуал салоҳиятини юксалтириш ҳам доимо эътиборимиз марказида бўлиши лозим. Шу мақсадда ёш аскар ва курсантлар учун ҳарбий қасамёд қабул қилишдан аввал «Ўзбекистон тарихи» фани ва «Темур тузуклари» китоби бўйича синов ўтказиш тартибини йўлга қўйиш мақсадга мувофиқдир.

Халқимиз, айниқса, ёшлар ўртасида ҳарбий-ватанпарварлик тарбиясини кучайтириш, ушбу соҳадаги кадрият ва анъаналаримизни тарғиб этиш, аскар ва офицерларимизнинг зам он қахрамонлари сифатидаги қиёфасини бадиий асарлар, спектакль ва фильмлар орқали кенг ёритиб бериш алоҳида аҳамиятга эга. Бу борада таникли олимлар, адиб ва шоирларимиз, ижодкор зиёлилар, маданият намояндалари янада самарали фаолият олиб борадилар, деб ишонч билдираман.

Қадрли юрtdошлар!

Мард ва жасур Ватан химоячилари!

Сизларни ота-оналарингиз, оилаларингиз, бутун халкимиз билан биргаликда кенг нишонлаётган бугунги шону шараф айёми - Ватан химоячилари куни билан яна бир бор табриклар эканман, сизларга сикдт-саломатлик, оилавий бахт, олижаноб ва масъулиятли фаолиятингизда улкан ютуқлар тилайман.

Барчангизга эл-юртимизнинг юксак меҳри ва ишончи доимо ёр бўлсин!

*Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистан Республикаси Президенти,
Қуролли Қучлар Олий Бош Қўмондони*

2019 йил 12 январь

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚДА РАМАЗОН ХДЙИТИ ТАБРИГИ

Мудтарам ватандошлар!

Дунёдаги жамики мусулмон уммати учун мўътабар ва қадрли бўлган шу саодатли, улуг айёмда сиз, азизларни, юртимиздаги барча мўмин-мусулмонлар, бутун халкимизни Рамазон хайити билан чин калбимдан самимий муборакбод этаман.

Мукаддас динимизнинг эзгулик ва инсонпарварлик, меҳр-шафқат қаби буюқ фазилатлари янада ёркин намоён бўладиган ушбу шуқухли дамларда барчамиз, аввало, Аллох таолога оиламиз, элу юртимиз билан биргаликда бугунги кутлуг ва бароқагли кунларга етказгани учун беҳисоб шуқроналар айғамиз.

Рамазон ойининг файзу тароватидан баҳраманд бўлиб, жамиятимизда ўзаро ҳурмат ва ахиллик муҳитини мустаҳкамлаш, муҳтарам нурунийлар, аёллар ва болаларга меҳр ва эътибор қўрсатиш, эдтиёжманд инсонларга бегараз ёрдам бериш сингари савобли ишларни амалга оширишга интиламиз.

Бундай олижаноб мақсад ва ҳаракатлар мамлакатимизни тараккий топган давлатлар қаторига олиб чиқиш, халкимизни ҳаётдан рози қилиш га қаратилган ислохотларимизнинг маъно-мазмунига ҳар томонлама уйғун ва ҳамоҳанг экан и, айниқса, эъгиборлидир.

Шу маънода, неча юз йиллик тарих ва маданиятимиз, миллий ўзлигимизнинг ажралмас қисмига айланиб кетган мукаддас динимизни асраш, аждодларимизнинг бебадо маънавий-маърифий меросини ўрганиш ва гарғиб

этиш биз учун ўта долзарб вазифа бўлиб колмокда. Кейинги вақтда мамлакатимизда шу йўналишда катта ишлар амалга оширилаётгани, табаррук кадамжолар обод килиниб, янги-янги илмий, маданий ва диний марказлар, таълим масканлари ташкил этилаётгани барчангизга яхши маълум.

Бу йил муборак Рамазон кунларида Термиз шахрида Хаким Термизий, Тошкент шахрида Сузук ота ва Шайх Мухаммад Содик Мухаммад Юсуф каби улуғ уламоларимизнинг номлари билан аталган диний мажмуалар, жоме масжидлари фойдаланишга топширилгани, жойларда беш ташаббус ва бошқа ижтимоий-маънавий дастурларимиз доирасида эл-юртимиз, хусусан, ёшлар ва хотин-кизлар учун қулай меҳнат ва турмуш шароитлари яратилаётгани бу йўлдаги янги кадамлар бўлди.

Ўзбекистоннинг «Жаҳолатга қарши - маърифат» деган тамойиш асосида жаҳон микёсида тинчлик ва осойишталикни сақлаш, виждон эркинлиги ва динлараро багрикенгликни таъминлаш, ислом динининг инсонпарварлик моҳиятини халкимиз ва дунё аҳлига етказиш борасидаги ташаббуслари халқаро ҳамжамият томонидан кенг қўллаб-қувватланмокда.

Шу улуғ айём кунларида узок ва яқин давлатларда яшаётган мўмин-мусулмон биродарларимизни, барча дўст ва ҳамкорларимизни самимий қутлаб, уларнинг халқлари ва мамлакатларига тинчлик ва барқарорлик, тараккиёт ва фаровонлик тилаймиз.

Қддрли юртдошлар!

Ўзгал диёримизда муборак Рамазон шуқуҳи кезиб юрган шу кунларда байрам қайфияти барча шаҳар ва

ки ш л о қ л а р и м и з га кириб бориши, бу айёмни янада мазмунли ўтказиш учун шароит яратиш мақсадида 5-6 июнь мамлакатимизда дам олиш кунлари деб эълон қилинди.

Буюк бобомиз Имом Бухорий ҳазратлар и дан ривоят қилинган ҳадиси шарифда айтилганидек, «Чинакам мусулмон ўзига раво қўрган барча яхшиликларни бонща инсонларга ҳам раво қўради».

Дарҳақиқат, ҳаётда эзгу ва савоб амалларни бажариб, оиласи, фарзандлари, эл-юртининг бахту саодатини уйлаб, ҳалол меҳнат қилиб яшати мусулмон аҳли учун и йм он-эъти қод н и н г муҳим шарт и ҳисобланади.

Ишончим қом ил, дину диёнатимиз ва замон рудини қалбимизга чуқур сингдириб, бугунги ҳаётнинг утқир талаби бўлган илм-фан, инновация ва тараккиёт ютуқлари билан қуроқланиб, Ватанимиз равнақи йўлида астойдил хизмат қилсак, ўз оқдимизга қуйган юксак марраларга албатта етамиз.

Сиз, азиз ватандошларимни муқаддас Рамазон ҳайити билан яна бир бор қин юракдан қутлаб, барчангизга сикат-саломатлик, оилавий бахт. х о н а д о и л а р и н г и з га файзу барақа тилайман.

Нияти қок, мақсадлари улуғ халқимизнинг шу табаррук кунларда қилаётган барча ибодатлари, эзгу дуолари ижобат бўлсин!

Муқаддас айём - Рамазон ҳайити барчамиз га муборак бўлсин!

Шавкат МИРЗИЁЕВ,

Ўзбекистон Республикаси Президенти

2019 йил 4 июнь

МАТБУОТ ВА ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ХОДИМЛАРИГА

Қадрли дўстлар!

Аввало сиз, азизларни касб байрамингиз - Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни билан чин калбимдан муборакбод этаман.

Сизларга ўзимнинг самимий хурматим, эзгу тилакларимни билдириб, машаққатли ва олижаноб фаолиятингизда улкан муваффақия шар тилайман.

Барчамизга яхши аёнки, матбуот, оммавий ахборот воситалари иши ҳамма замонларда ҳам огир ва масъулиятли бўлган. Мамлакатимиз янги тараккиёт боскичига кўтарилаётган, очиклик ва ошкоралик, сўз ва фикр эркинлиги ҳдѐтимиз мезонига айланиб бораѐтган ҳозирги даврда бу масъулият янада кучаймокда.

Бугунги кунда дунѐ шиддат билан ўзгармокда. Барча сохалар каби ахборот олиш ва уни етказиш, таъсирчан жамоатчилик фикрини шакллантириш борасида ҳдм ракобат кескин тус олмокда. Бундай мураккаб шароитда ҳдѐт янги-янги талаб ва вазифаларни олдимизга кўймокда.

Шуларнинг барчасини хнеобга олиб, мамлакатимизда оммавий ахборот воситаларини ривожлантириш бўйича кенг кўламли ислохотлар амалга оширилмокда. Сохага оид конун хужжатларини такомиллаштириш, миллий медиа маконда турли мулк шакли ҳамда

сиѐсий-ижтимоий йўналишдаги оммавий ахборот воситаларининг эркин фаолият кўрсатиши учун зарур шароитлар яратилмокда.

Глобал тармокда Uz доменли веб-сайтлар, ахборот порталлари сони тобора кўпайиб, улар турли тилларда иш юритмокда.

Янгича шароитда ахборот соҳасидаги давлат сиѐсатини самарали амалга ошириш максатида собиқ Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги негизида Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрация хузурида Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги ташкил этилганидан хабарингиз бор.

Ушбу агентлик томонидан оммавий ахборот воситалари фаолиятини мувофиқлаштириш, журналистларнинг ҳуқуқ; ва манфаатларини химоя қилиш, хорижий медиа компаниялар билан ҳамкорликни кучайтириш, чет эл веб-ресурслари ва сайтларидан тўлиқ фойдаланиш имкониятини яратиш, бир сўз билан айтганда, ахборот майдонидаги фикрлар хилма-хиллигини таъминлашга қаратилган қатор чора-тадбирлар амалга оширилмокда.

Маълумки, ҳозирги кунда тобора тезкор ва кўптармокли сохага айланиб бораѐтган оммавий ахборот воситалари учун глобал медиа маконда кескин ракобатга дош бера оладиган, фаол гражданилик позициясига эга замонавий кадрлар тайѐрлаш олдимизда турган энг муҳим вазифадир. Ана шу заруратни хисобга олган ҳолда ташкил этилган Ўзбекистон журналистика ва оммавий коммуникациялар университети анъанавий билим ва кўникмалар билан бирга, иннова-

цион тафаккур, сохага оид технологияларни, хорижий тилларни пухта эгаллаган кадрлар тайёрлаш бўйича республикамиздаги етакчи олий таълим муассасасига айланади, деб ишонамиз.

Кейинги пайтда мамлакатимиз оммавий ахборот воситаларида ҳаётимиздаги ижобий ўзгаришлар тахдили, сотом танкидий рух кучайиб бораётгани алоҳида эътиборга лойик.

Чунки бундай тенденция ислохотларимиз самарасини оширишга, жамоатчилик назоратини, фукароларимизнинг ижтимоий фаоллигини кучайтиришга хизмат килади. Энг муҳими, барча даражадаги раҳбар ва мутасаддиларни эл-юрт фикри билан, замон талаблари билан ҳисоблашган ҳолда ишлашга урғатади.

Албатта, ўзининг билим ва салоҳиятига, ишчанлик фазилатларига ишонган раҳбар танкиддан кўркмайди, оммавий ахборот воситалари билан ҳамкорликни халк; билан мулоқдгнинг самарали воситаси, деб билади. Аслида ҳам бундай мулоқот тараккиётимизни таъминлайдиган энг асосий омиллардан биридир.

Айни вақтда барчамиз бир ҳақиқатни унутмаслигимиз зарур: ахборот майдонидаги турли баҳс ва тортишувлар, аввало, ҳаққонийлик ва ҳолислик тамойилларига асосланиши, қонун ва одоб қоидалари доирасида бўлиши, шахсий гараз ва ҳусуматга, сохта обрў орттириш усулига айланиб кетмаслиги, инсон шахси ва шаънини таҳкирлашдан йирок бўлиши, бундай салбий ҳолатларга бизнинг медиа майдонимизда мутлақо ўрин бўлмаслиги керак.

Ҳаётга доимо сергак кўз билан қарайдиган, халк ва Ватан манфаатини ҳамма нарсадан устун қўядиган сиз, матбуот аҳли, ўйлайманки, бу ҳақиқатни ҳар томонлама чуқур англайсиз.

Яна бир бор таъкидлаб айтмоқчиман, ҳаётимиздаги бугунги улкан ўзгаришлар, ислохотларимиз мантиги барчамиздан янгича ишлашни, янги гоё ва ташаббуслар билан майдонга чиқишни талаб этмоқда.

Шу маънода, оммавий ахборот воситаларининг моддий-техник базасини, кадрлар салоҳиятини мустаҳкамлаш, миллий матбуотимизнинг халқаро майдонда муносиб ўрин эгаллашига эришиш, Интернет журналистикасини ривожлантириш, ноширлик иши, китоб савдоси, обуна ва тарғибот масалаларида бутун дунёда ўзини оқдаган бозор механизмларини қенг жорий этиш, очиклик ва соғлом рақобат шароитида ишлашга ўрганиш бўйича биргаликда ҳали қўп иш қилишимиз керак.

Ўз навбатида, биз оммавий ахборот воситаларининг фаолият эркинлиги қафолатларини мустаҳкамлаш, журналистларнинг машаққатли меҳнاتини муносиб баҳолаш ва рағбатлантириш, ҷамиятда демократик принциплар, фикрлар ва қарашлар ранг-баранглигини таъминлаш борасида олиб бораётган ишларимизни албатта изчил давом эттирамиз.

Азиз ва мухтарам дўстлар!

Сиз, азизларни, сизларнинг тимсолингизда қўпсонли барча муҳлис ва муштарийларингизни бугунги қутлуг байрамингиз билан яна бир бор самимий табриклайман.

Барчангизга сихдт-саломатлик, янги ижодий ютуқлар, хонадонларингизга тинчлик-хотиржамлик, файзу барака тилайман.

Шавкат МИРЗИЁЕВ,

Ўзбекистон Республикаси Президенти

2019 йил 27 июнь

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИГА БАЙРАМ ТАБРИГИ

Қадрли фарзандларим!

Сиз, азиз ўғил-қизларимни, сизларнинг тимсолингизда бутун халқимизни юртимизда кенг нишонланаётган Ёшлар кун и билан чин қалбимдан табриклайман.

Ушбу қутлуг айёмда барчамиз ёшлиқ инсон умрининг нақадар ғўзал ва бегубор фасли, улкан орзу-умидлар, бекиёс имкониятлар даври эканини янада чуқур ҳис қилиб, сиз, навқирон фарзандларимизга энг эзгу тилақларимизни изҳор этамиз.

Ўтган қисқа даврда жамияти миз даётидан мусоҳакам ўрин эгаллаган бу байрам давлатимиз, халқимиз ўз фарзандларининг бахти ва қамол учун ҳеч нарсага аямаслигини, мамлакатимиз ёлтириқ халқ Ватанимиз рағнақи учун хизмат қилишни ўзининг мазмуни деб қилишини яққол ифода этмоқда.

Ҳақиқатан ҳам, ёшларнинг қонуний ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш юртимизда Давлат сиёсати даражасига қўтарилиб, доимо эътиборимиз марказида бўлиб келмоқда.

Буни кейинги икки йилда шу соҳда оид 3 та қонун, Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Ҳукуматининг ўнлаб қарорлари, қарор ва қарарлар қабул қилинган хамда шу асосда улкан ишлар амалга оширилгани хам яққол тасдиқлайди.

Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Бош вазири, ҳудудларда эса ҳокимлар раислигида Ёшлар масалалари бўйича идоралараро кенгашлар, Олий Мажлис Қонунчилик палатасида Ёшлар масалалари бўйича комиссия ва «Ёшлар клуби» иш бошлади.

Йигит-қизларимизнинг бизнес лойиҳалари учун «Ёшлар - келажакимиз» жамғармаси томонидан бугунги кунга қадар 692 миллиард 400 миллион сўмлик имтиёзли кредитлар ажратилиб, 25 мингга яқин янги иш ўрни яратилгани, республикамиз бўйича 125 та «Ёшлар меҳнат гузари», 19 та «Ёш тадбиркорлар» коворкинг маркази фойдаланишга топширилгани айниқса эътиборлидир.

Юртимизда ташкил этилаётган янги-янги богчалар, мактаблар, олий ўқув юртлири, нуфузли хорижий университетларнинг филиаллари, маданият ва спорт иншоотлари, «Темурбеклар мактаби», «Президент мактаблари», «Ижод мактаблари» деб ном олган мутлақо янги намунадаги таълим масканлари бугунги глобаллашув шароитида рақобатга қодир бўлган етук кадрларнинг янги авлодини тарбиялашга хизмат қилмоқда.

Кейинги пайтда умумхалқ ҳаракатига айланиб бораётган беш ижобий ташаббуснинг мазмуни ва аҳамиятини ёшларимиз чуқур тушуниб, уни амалга оширишда фаол иштирок этаётганини биз албатта юксак баҳолаймиз. Бу йўналишда амалга оширилаётган катта қурилиш ва ободончилик ишлари билан бирга, «Ёшлар кутубхонаси» туркумидаги 470 мингта бадиий адабиётлар республикамиздаги барча мактаб-

лар ҳамда Ёшлар иттифокининг маҳаллий кенгашларига бепул тарқатилгани муҳим аҳамиятга эга.

Ёш авлоднинг спорт билан мунтазам шугулланиши учун яратилган шароитлар ҳам бугун ўзининг амалий натижасини бермоқда. Бунинг тасдиғини ёш спортчиларимиз халқаро мусобақаларда муваффақиятли катнашиб, 520 та олтин, 544 та кумуш, 588 та бронза медалига сазовор бўлганида ҳам қуриш мумкин.

Азму шижоатли, навқирон йигит-қизларимизнинг ўз соҳасида, жамоат ишларида эришаётган ютуқларини муносиб рағбатлантиришга давлатимиз томонидан катта аҳамият берилмоқда.

Масалан, ўтган йили ана шундай ватанпарвар, фидойи юзлаб ёшларимиз «Дўстлик» ордени ва «Шухрат» медали, Зулфия номидаги Давлат мукофоти, «Келажак бунёдкори» медали, «Ўзбекистон белгиси» кўкрак нишони, Ўзбекистон ёшлар иттифоқи мукофоти билан тақдирланди. Яна 28 нафар азамат йигитларимиз янги таъсис этилган «Мард ўғлон» давлат мукофотига сазовор бўлди. Бугун уларнинг сафларига яна бир гуруҳ фаол ёшларимиз қўшилаётгани барчамизни қувонтиради.

Азиз фарзандларим!

Ёшларимиз ўртасида соғлом турмуш тарзини мустаҳкамлаш, айниқса, уларнинг қарийб 50 фоизини ташкил этадиган қиз болаларни ҳаётга тайёрлаш, уюлмаган ёшлар билан ишлаш, оилавий ажримлар, ўсмирлар орасида жиноятчилик ҳолатларининг олдини олиш долзарб вазифа бўлиб қолмоқда.

Жорий йилнинг ўтган даврида ёшлар жиноятчилиги 2018 йилга нисбатан 37 фоизга камайгани, адашиб хато йўлга киргани, ўз қилмишидан чин дилдан пушаймон бўлган 599 нафар шахс Ёшлар иттифоки кафиллиги асосида суд залидан озод қилиниб, уларга енгил жазо турлари тайинлангани жамиятимизда кечиримлилиқ, меҳр-оқибат ва ўзаро ишонч муҳитини кучайтириш йўлидаги янги қадамдир.

Биз ёшларнинг мамлакатимиз ҳаётидаги демократик жараёнларда фаол иштирок этишига, уларнинг сиёсий ва ижтимоий салоҳиятини оширишга алоҳида эътибор қаратишимиз лозим.

Бу борада ўз сафларида 7 миллион 680 минг аъзо-ни бирлаштирган Ёшлар иттифоки томонидан жойларда олиб борилаётган ишларни эътироф этган ҳолда, уларни янада кучайтириш зарурлигини таъкидлаш жоиз. Айниқса, бу йил мамлакатимиз парламенти ва маҳаллий кенгашларга бўладиган сайловларда чуқур билим, катъий гражданлик позициясига эга бўлган ёшларимиз фаол қатнашиб, вакиллик органларида муносиб ўрин эгалласа, бу нафакат ёш авлоднинг, балки бутун халқимиз манфаатларини таъминлашга катта ҳисса бўлиб қўйишади.

Кадрли ёш дўстларим!

Бугунги нотинч ва таҳдиқали замонда ёшларнинг онги ва қалбини эгаллашга қаратилган турли хавф-хатарлар тобора кучайиб бораётганини барчангиз яхши биласиз. Уларга қарши курашишда халқимизнинг бой тарихи ва маданияти, буюқ аجدодларимиз жасора-

ти, жонажон Ўзбекистонимизнинг миллий манфаатлари биз учун қуч-қудрат манбаи бўлиб хизмат қилади.

БМТ Бош Ассамблеясининг 72-сессиясида Ўзбекистон томонидан «Ёшлар ҳуқуқлари тўғрисида»ги конвенцияни ишлаб чиқиш ташаббуси илгари сурилгани жаҳолатга қарши - маърифат тамойили асосида олиб бораётган кенг қўламли ишларимизнинг узвий бир қисми бўлиб, у ер юзидаги икки миллиарддан зиёд ёшларнинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилишда муҳим аҳамиятга эгадир.

Биз Ўзбекистоннинг буюқ келажагини барпо этишга маҳкам бел боғлаган эканмиз, бу улуг ишни эртага эмас, бугун бошлашимиз, бунинг учун аввало навқирон ёшларимиз а зарур шароитлари и айнан бугун яратиб беришимиз керак.

Шу муносабат билан сизларни ишонтириб айтмоқчиман: биз ёшларнинг орзу-интилишлари, илгор гоя ва ташаббусларини рўёбга чиқариш мақсадида бошлаган ишларимизни наинки давом эттирамиз, балки уларни янги, янада юксак босқичга қўтарамиз.

Азиз ўтил-қизларим!

Бугун биз ўз олдимизга қўйган улкан ва масъулиятли вазифалар бутун халқимиз қаби сизлардан ҳам ҳар томонлама катта тайёргарлик ва сафарбарликни талаб этмоқда.

Ишончим қомил, сизлар замонавий билим ва таракқиёт чўққиларини эгаллаб, ўз амалий ишларингиз, гайрат-шижоатингиз билан жонажон Ватанимизга муносиб, садокатли фарзандлар бўласиз.

Сизларни Ёшлар куни билан яна бир бор кутлаб,
барчангизга сихдт-саломатлик, шахей ва ижтимоий
хдётингизда янги ютук ва омадлар тилайман.

*Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти*

2019 йил 30 июнь

МУНДАРИЖА

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН: ТАРАККИЁТ САРИ ДАДИЛ ОДИМЛАР

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИСГА МУРОЖААТНОМАСИ <i>2018 йил 28 декабрь.....</i>	<i>5</i>
БИЛИМЛИ АВЛОД - БУЮК КЕЛАЖАКНИНГ, ТАДБИРКОР ХАЛК ~ ФАРОВОН ХДЁТНИНГ, ДЎСТОНА ХДМКОРЛИК ЭСА ТАРАККИЁТНИНГ КАФОЛАТИДИР <i>Ўзбекистон Республикаси Конституциям қабул қилинганининг 26 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маъруза 2018 йил 7 декабрь.....</i>	<i>58</i>
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ МУСТАКИЛЛИГИНИНГ ЙИГИРМА ЕТТИ ЙИЛЛИГИГА БАГИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ НУТҚ <i>2018 йил 31 август.....</i>	<i>87</i>
МАКОМ - МУСИКА САНЪАТИ ДУРДОНАСИ <i>Халқаро маъом санъати анжуманининг очилиш маросимидаги нутқ Шахрисабз, 2018 йил 6 сентябрь.....</i>	<i>98</i>
МУҚАДДАС ОНА, АЁЛ ЗОТИ - ЧИНАКАМ МЕХ,Р БУЛОГИ <i>Халқаро хотин-қизлар кунига бағишлаб ўтказилган тантанали маросимдаги нутқ 2019 йил 7 март.....</i>	<i>105</i>
КЎП ТАРМОҚДИ «Х,УМО АРЕНА» СПОРТ КОМПЛЕКСИНИНГ ТАНТАНАЛИ ОЧИЛИШ МАРОСИМИДАГИ НУТҚ <i>2019 йил 15 март.....</i>	<i>124</i>

НАВРЎЗ УМУМХАЛҚ БАЙРАМИГА БАГИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ ТАБРИК СУЎ	
2019 йил 21 март.....	128

ФОЛЬКЛОР САНЪАТИ ИНСОНИЯТНИНГ БОЛ АЛИК КЎПШГИ	
<i>Халқаро бахшичилик санъати фестивали очилишига бағишланган тантанали маросимдаги нутқ</i>	
2019 йил 6 апрель	133

ХОТИРА ВА КАДРЛДШ КУНИГА БАГИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ НУТҚ	
2019 йил 9 май.....	142

ОЛИЙ МАЖЛИС СҒНАТИНИНГ ЙИЛ ИРМАНЧИ ЯЛПИ МАЖЛИС СИДАГИ НУТҚ	
2019 йил 21 июнь.....	151

ДУՐТОНА АМАЛИЙ ХАМКОРЛИК БАРКАРОР РИВОЖЛИ ИШ К АФОН АТИДИ Р

ХАМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ СУРЪАТИ	
<i>Тожикистон Республикаси Президенти Эмомали Раҳмоннинг Ўзбекистонга давлат таширифи доирасида оммавий ахборот воситалари вакиллари учх'н баёнот</i>	
2018 йил 17-18 август.....	174

ХАЛҚДАРИМИЗНИНГ БУГ УНИ ВА КҒЛАЖАК ТАҚДИРИ МУШТАРАК	
<i>Тожикистон Республикаси Президенти Эмомали Раҳмоннинг Ўзбекистонга амалга оширган давлат таширифи доирасида Тожикистон ва Ўзбекистон санъат усталари иштирокнда ташкил этилган концерт дастурининг тантанали очилиш маросимидаги нутқ</i>	
2018 йил 17 август.....	181

КУП АСРЛИК ДЎСТЛИК ВА КАРДОШЛИК РИШТАЛАРИ БИЛАН БОГЛАНГАН ХАЛҚЛАР	
<i>Тожикистон Республикаси Президенти Эмомали Раҳмоннинг Ўзбекистонга давлат таширифи доирасида уюштирилган қабул маросимидаги нутқ</i>	
2018 йил 17 август.....	188

ТУРКИЙ КЕНГАШ ДОИРАСИДА ЎЗЎРО САМАРАЛИ ХАМКОР- ЛИКНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШДАН МАНФААТДОРМИЗ	
<i>Қирғизистон Республикасининг Чўлпонота шаҳрида бўлиб ўтган Туркий тилли давлатлар ҳамкорлик кенгаши саммитидаги маъруза</i>	
2018 йил 3 сентябрь.....	192

ИККИ ХАЛҚ МАНФААТЛАРИГА МОС ХАМКОРЛИК	
<i>Миср Араб Республикаси расмий делегацияси билан кенгайти- рилган таркибдаги учрашувдан сунг мātбуот анжуманидаги нутқ</i>	
Тошкент имҳри, 2018 йил 5 сентябрь.....	202

ИЛМИЙ-МАЪРИФИЙ ХАМКОРЛИКНИ КУЧАЙТИРИШ	
ДАВР ТАЛАБИ	
<i>қозогистон Республикаси пойтахти Остона шаҳрида Ислом %амкорлик ташилотининг Фан ва технологиялар бўйича биринчи саммитида сузланган нутқ</i>	
2018 йил 10 сентябрь.....	208

ЎЗОК МУДДАТЛИ ВА ЎЗЎРО МАНФААТЛИ МУНОСАБАТЛАРНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЙЎЛИДА	
<i>Беларусь Республикаси Президенти Александр Лукашенконинг Ўзбекистонга расмий таширифи доирасида оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашувдаги нутқ</i>	
2018 йил 12-14 сентябрь.....	215

ЎЗБЕКИСТОН ВА БЕЛАРУСЬ МУНОСАБАТЛАРИ ТАРИХИДА ЯНГИ САХИФА	
<i>Беларусь Республикаси Президенти Александр Лукашенконинг Ўзбекистонга расмий таширифи доирасида ўтказилган қабул ма- росимидаги нутқ</i>	
2018 йил 12-14 сентябрь.....	221

ШАРК ВА ГАРБ АДАБИЁТИ ЎРТАСИДАГИ ОЛТИН КУПРИК <i>Робиндранат Тагорнинг ўзбек тилида нашр этилган 8 жилдли асарлар тўпламига ёзилган сузбоши</i> 2018 йил 17 сентябрь.....	225
--	-----

БУЮК КАЛБ СОХИБИ <i>Махатма Гандининг «Менинг ҳаётим» китобига ёзилган сузбоши</i> 2018 йил 17 сентябрь.....	230
---	-----

СИЁСИЙ МУЛОКОТ ВА ХДР ТОМОНЛАМА ХАМКОРЛИК ЯНАДА МУСТАХКАМЛАНМОВДА <i>Ҳиндистонга давлат таширфи давомида оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашувдаги натижа</i> Дехли шаҳри, 2018 йил 30 сентябрь - 1 октябрь.....	235
--	-----

КЎП АСРЛИК ДУСТЛИК АНЪАНАЛАРИГА АСОСЛАНГАН ХАМКОРЛИК <i>Ҳиндистонга амалга оширилган давлат таширфи доирасидаги қабул маросимидаги натижа</i> Дехли шаҳри, 2018 йил 30 сентябрь - 1 октябрь.....	240
---	-----

БИЗ ЮНЕСКО БИЛАН ХАМКОРЛИКНИ БУНДАН БУЁН ХАМ РИВОЖЛАНТИРИШ ТАРАФДОРЛИМИЗ <i>Францияга амал, «а» оширилган расмий таширф доирасида ЮНЕСКО Бош директори Одри Азуле билан учрашувдаги натижа</i> Париж шаҳри, 2018 йил 8 октябрь.....	243
--	-----

АКЛ-ИДРОК ОВОЗИ <i>Франция Республикаси Президенти Эммануэл Макроннинг ўзбек тилида нашр этилган «Революция» китобига ёзилган сузбоши</i> 2018 йил 8 октябрь.....	247
--	-----

«ТЕМУР ТУЗУКЛАРИ» ЁКИ ДАВЛАТ БОШКАРУВИНИНГ КОМУСИ <i>Француз тилида нашр этилган «Темур тузуклари» китобига ёзилган сузбоши</i> 2018 йил 8 октябрь.....	252
--	-----

ХУДУДЛАРАРО АЛОКАЛАРНИ ЖАДАЛ РИВОЖЛАНТИРИШ СТРАТЕГИК ШЕРИКЛИК ВА ИТТИФОКЧИЛИК МАКСАДЛАРИГА ТЎЛА МОСДИР <i>«Ўзбекистон – Россия» биринчи ҳудудлараро ҳамкорлик форумидани натижа</i> Тошкент шаҳри, 2018 йил 19 октябрь.....	256
--	-----

ЎЗБЕКИСТОН – РОССИЯ МУНОСАБАТЛАРИНИНГ ЯНГИ БОСКИЧИ <i>Россия Федерацияси Президенти Владимир Путиннинг Ўзбекистонга амалга оширган давлат таширфи доирасида ОАВ вакиллари билан учрашувдаги натижа</i> 20/8 йил 19-21 октябрь.....	260
---	-----

РОССИЯ - ВАКТ ВА ҲАЁТ СИНОВИДАН ЎТГАН УЗОК МУДДАТЛИ СТРАТЕГИК ШЕРИК ВА ИТТИФОКЧИ <i>Россия Федерацияси Президенти Владимир Путиннинг Ўзбекистонга давлат таширфи доирасида уюштирилган қабул маросимидаги натижа</i> 2018 йил 19-21 октябрь.....	265
---	-----

КЎПКИРРАЛИ ХАМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ УФКЛАРИ <i>Ҳиндистон Республикасида бўлиб ўтган «Жўшқин Гужарат - 2019» IX халқаро инвестиция саммитида сузланган натижа</i> 2019 йил 18 январь.....	268
---	-----

ГЁТЕ ДАХОСИГА ЮКСАК ЭХТИРОМ <i>Буюк немис шоири Й.В.Гётеннинг «Фауст» китоби таржимасининг янги нашрига сузбоши</i> 2019 йил 20 январь.....	272
--	-----

ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЯТИНИНГ ЯНГИ КИРРАЛАРИ - ДУНЁ ЎЎТИБОРИДА <i>«Ўзбекистоннинг маданий мероси жаҳон тўпламларида» туркумининг «Германия Федератив Республикаси тўпламлари» китобальбомига сузбоши</i> 2019 йил 20 январь.....	276
--	-----

ЎЗБЕКИСТОН ВА ГЕРМАНИЯ ЎРТАСИДА ХДМКОРЛИКНИ МУСТАДЪСАМЛАШ УЧУН БАРЧА ИМКОНИЯТЛАР МАВЖУД <i>Германия Федератив Республикасига расмий ташириф доирасидаги брифингда сузланган нутқ</i> <i>Берлин шаҳри, 2019 йил 21-23 январь.....</i>	280
---	------------

КОЗОГИСТОН - ЯКИН КЎШНИМИЗ, ИШОНЧЛИ ХАМКОРИМИЗ ВА КАЛИН ШЕРИГИМИЗ <i>Ўзбекистонда Козогистон йилининг тантанали очилиш маросимидаги нутқ</i> <i>Тошкент шаҳри, 2019 йил 15 апрель.....</i>	284
---	------------

СТРАТЕГИК ШЕРИКЛИК ВА УЗОК МУДДАТЛИ МАКСАДЛАР МУШТАРАКЛИГИ <i>козогистон Республикаси Президенти К.осим-Жўмарт Тоцаевнинг Ўзбекистонга давлат таширifi чогида оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашувдаги нутқ</i> <i>2019 йил 15 апрель</i>	288
--	------------

ХАЛКЛАРИМИЗ ДУЎТЛИГИ В А БИРОДАРЛИГИНИНГ ЁРКИН ТИМСОЛИ <i>Корея Республикаси Президенти Мун Чжэ Иннинг Ўзбекистонга давлат таширifi доирасида Корейс маданияти ва санъати уйининг очглишига багишланган маросимдаги нутқ</i> <i>2019 йил 18 апрель.....</i>	292
--	------------

ЎЗАРО МАНФААТЛИ ВА УЗОК МУДДАТЛИ ХАМКОРЛИК <i>Ўзбекистон - Жанубий Корея бизнес форумининг очилиш маросимида сузланган нутқ</i> <i>2019 йил 19 апрель.....</i>	297
---	------------

ЎЗБЕК-КОРЕЙС МУНОСАБАТЛАРИ ТАРИХИДАГИ МУХИМ ВОҚЕА <i>Корея Республикаси Президенти Мун Чжэ Иннинг Ўзбекистонга расмий таширifi доирасида оммавий ахборот воситалари вакиллари билан булган учрашувдаги нутқ</i> <i>2019 йил 19 апрель.....</i>	302
---	------------

«БИР МАКОН - БИР ЙУЛ»- ИКТИСОДИЙ ТАРАККИЁТНИНГ ЯНГИ ИМКОНИЯТ ВА МАНБАЛАРИ <i>«Бир макон - бир йул» иккинчи халцаро форумидаги нутқ</i> <i>ХХР, Пекин шаҳри, 2019 йил 27 апрель.....</i>	306
--	------------

ЎЗБЕКИСТОН ВА ГЕРМАНИЯ: ЎЗАРО ИШОНЧГА АСОСЛАНГАН, ЮКСАК ДАРАЖАДАГИ МУЛОКОТ <i>Германия Федератив Республикаси Федерал Президенти Франк-Вальтер Штайнмайеринг Ўзбекистонга расмий таширifi доирасидаги учраш 'вда сузланган нутқ</i> <i>2019 йил 27 май.....</i>	311
--	------------

ЎЗБЕКИСТОН ВА ГЕРМАНИЯ -ИШОНЧЛИ, МУХИМ ВА УЗОК МУДДАТЛИ ХАМКОРЛИК <i>Германия Федератив Республикаси Федерал Президенти Франк-Вальтер Штайнмайеринг Ўзбекистонга расмий таширifi доирасида оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашувдаги нутқ</i> <i>2019 йил 28 май.....</i>	315
---	------------

КЕНГ МИНТАКАВИЙ ХАМКОРЛИК УЧУН НОЁБ ИМКОНИЯТЛАР <i>Шанхай хамкорлик ташикilotи давлат рахбарлари кенгаши мажнисида сузланган нутқ</i> <i>Киргизистон Республикаси, Бишкек шаҳри,</i> <i>2019 йил 14 июнь.....</i>	320
---	------------

МАМЛАКАТЛАР ВА ХАЛКЛАР ЎРТАСИДАГИ ИШОНЧ - ХАВФСИЗЛИК ВА БАРКАРОР ТАРАККИЁТНИНГ МУХИМ ШАРТИДИР <i>Осиёда хамкорлик ва ишонч чоралари буйича Кенгашининг бешинчи саммитида сузланган нутқ</i> <i>Тожикистон Республикаси, Душанбе шаҳри,</i> <i>2019 йил 15 июнь</i>	325
--	------------

ТАБРИК ВА КУТЛОВЛАР

«ЎЗБЕКИСТОН ТЕМИР ЙЎЛЛАРИ» АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ ЖАМОАСИГА <i>2018 йил 3 август.....</i>	332
--	------------

**«ЎЗБЕК МУМТОЗ ВА ЗАМОНАВИЙ АДАБИЁТИНИ ХАЛҚДРО
МИКЁСДА ЎРГАНИШ ВА ТАРҒИВ ҚИЛИШНИНГ ДОЛЗАРБ
МАСАЛАЛАРИ» МАВЗУСИДАГИ ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯ
ИШТИРОКЧИЛАРИГА**

2018 йил 7 август.....338

МАМЛАКАТИМИЗ ҚУРИЛИШ СОҲАСИ ХОДИМЛАРИГА

2018 йил 10 август.....343

**«МАРКАЗИЙ ОСИЁ ХАЛҚАРО ТРАНСПОРТ ЙЎЛАКЛАРИ
ТИЗИМИДА: СТРАТЕГИК ИШТБОЛЛАР ВА ФОЙДАЛА-
НИЛМАГАН ИМКОНияТЛАР» ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯСИ
ИШТИРОКЧИЛАРИГА**

2018 йил 20 сентябрь.....347

ЎЗБЕКИСТОН ЎҚИТУВЧИ ВА МУРАББИЙЛАРИГА

2018 йил 28 сентябрь.....353

**ИНСОН ҲУҚУКЛАРИ БЎЙИЧА ОСИЁ ФОРУМИ ИШТИРОК-
ЧИЛАРИГА**

2018 йил 22 ноябрь.....358

**«НАВОИЙ КОН-МЕТАЛЛУРГИЯ КОМБИНАТИ» ДАВЛАТ ҚОРХО-
НАСИ ЖАМОАСИ ВА НАВОИЙ ШАХРИ АҲЛИГА**

2018 йил 23 ноябрь.....363

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИГА ЯНГИ ЙИЛ ТАБРИГИ

2018 йил 29 декабрь.....367

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚУРОЛЛИ ҚУЧЛАРИ ТАШКИЛ
ЭТИЛГАНИНИНГ 27 ЙИЛЛИГИ ВА ВАТАН ХИМОЯЧИЛАРИ
ҚУНИ МУНОСАБАТИ БИЛАН БАЙРАМ ТАБРИГИ**

2019 йил 12 январь.....370

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИГА РАМАЗОН ХАЙИТИ ТАБРИГИ

2019 йил 4 июнь.....375

МАТБУОТ ВА ОММАВИЙ АҲБОРОТ ВОСИТАЛАРИ

ХОДИМЛАРИГА

2019 йил 27 июнь.....378

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИГА БАЙРАМ ТАБРИГИ

2019 йил 30 июнь.....383

Расмий нашр

Шавкат Миромонович Миршѐев

**НИЯТИ УЛУГ ХАЛҚНИНГ
ИШИ ХАМ УЛУГ, ХАЁТИ ЁРУГ
ВА КЕЛАЖАГИ ФАРОВОН
БЎЛАДИ**

3-жгнд

Нашр учун масъул *И. Ахмедов*

Бадиий муҳаррир *Ш. Хаджиев*

Техник муҳаррирлар: *Б. Каримов, Т. Харитонов*

Кичик муҳаррир *М. Салимова*

Мусахдихдар: *М. Ишонхонова, С. Самиутдинова*

Компьютерда таҳрифловчи *А. Сулаймонов*

Нашриѐт лицензияси А1 № 158.14.08.2009.

Босишга 2019 йил 30 июлда рухсат тилди.

Бичими 60x90 $\frac{1}{16}$. Офсет коғози.

«Times New Roman» гарнитурасида офсет усулда босилди.

Шартли босма таботи 25,00. Нашр таботи 12,20.

Адади 10000 нусха. Буюртма № 19-408.

Ўзбекистон Республикаси Президент Администрацияси ҳузуридаги

Ахборот на оммавий коммуникациялар агентлигининг

«O'zbekiston» нашриѐт-матбаа ижодий уйи.

100011. Тошкент, 11аноний кўчаси, 30.

Телефон: (371) 244-87-55, 244-87-20.

Факс: (371) 244-37-81, 244-38-10.

e-mail: uzbekistan@iptd-uzbekistan.uz

www.iptd-uzbekistan.uz

Мирзиёев, Шавкат Миромонович

М 54 Нияти улуг халкнинг иши хдм улуг, хаёти ёруг ва келажаги фаровон бўлади. — Тошкент: «Ўзбекистон» НМИУ, 2019. - 400 б.
ISBN 978-9943-25-825-9

УЎК 323.(575.1)
КБК 66.3(5Ў)